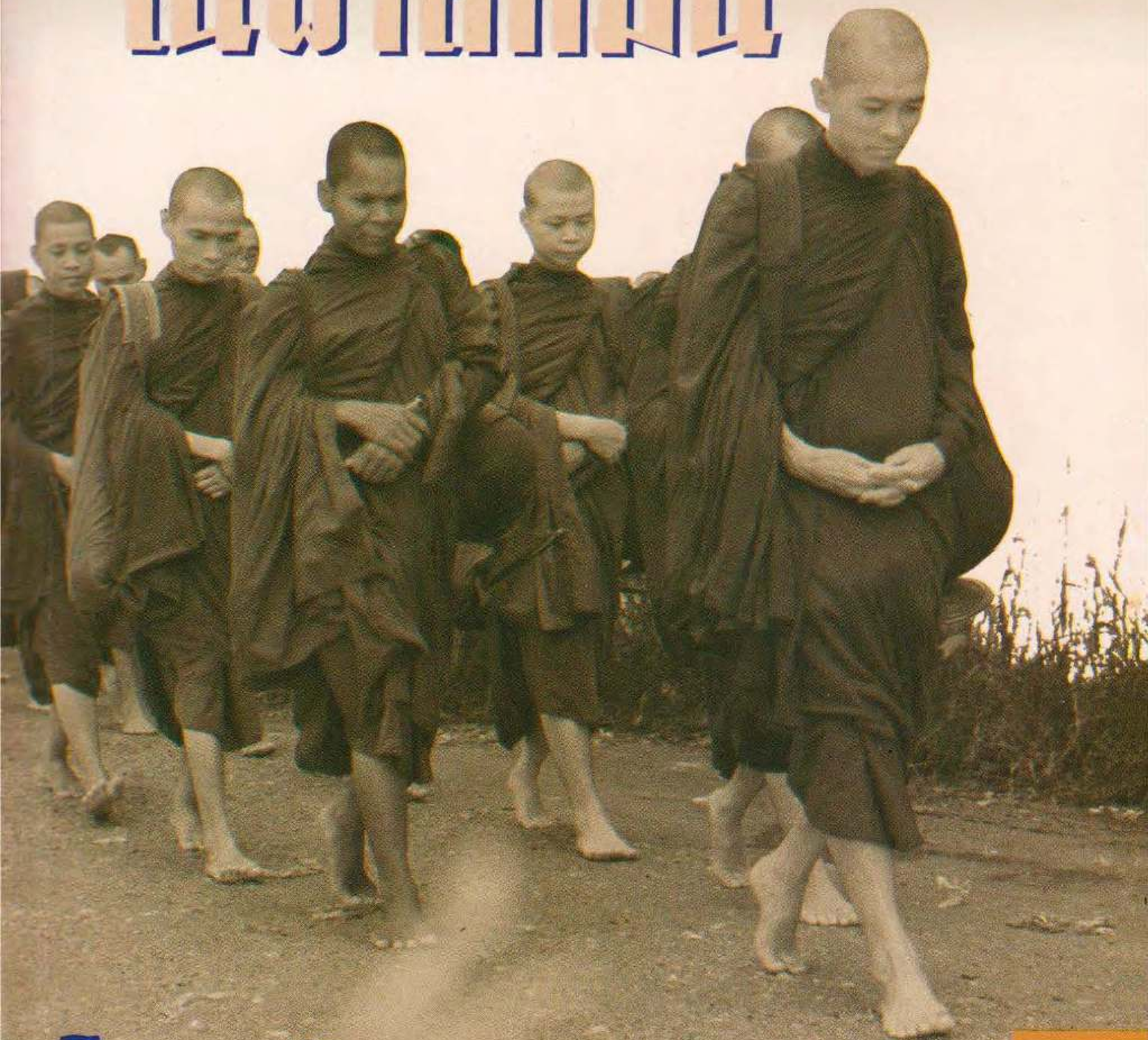

สงครามชีวิตพระธุดงค์ผู้ถูกกล่าวหา
ว่าเป็นเลี่ยนหนามพระพุทธศาสนา!

ชีวิต ในผ้าสีกัมม

โดย: ขรัวตาแดง

พิมพ์ครั้งที่

๕

ชีวิตในผ้าสีหม่น : ขรัวตากง

ISBN 974-85663-0-7

ผลงานอันดับ ๗ : บริษัท ฟ้ายักษ์ จำกัด

พิมพ์ครั้งที่ ๓ : สิงหาคม ๒๕๓๓

จำนวนพิมพ์ : ๓,๐๐๐ เล่ม

บรรณาธิการ : รัตนธรรม อโศกตระกูล

พิสูจน์อักษร : มาลินี โภคาพันธ์

ศิลปกรรม : นริศ วงษ์พันธ์

ออกแบบปก : แคนวอล

พิมพ์ที่ : บริษัท ฟ้ายักษ์ จำกัด

๖๔๔ ซอยเทียมพร ถนนสุขุมวิท ๑

คลองกุ่ม บึงกุ่ม กรุงเทพฯ ๑๐๒๔๐

โทร. ๓๗๕-๘๕๑๑

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : นางสาวลัดดา ปิยะวงศ์รุ่งเรือง

จัดจำหน่ายโดย : บริษัท เคล็ดไทย จำกัด

๑๑๗ ถนนเฟื่องนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๒๒๒-๕๖๓๖-๘

ราคา ๔๕ บาท

กองทัพธรรม

จากขุนเขา และที่ราบสูง
จากลุ่มน้ำและฝั่งทะเล
จากเหนือจรดใต้
จากตะวันออกจรดตะวันตก

เธอผู้ละทิ้งทรัพย์สินศฤงคาร
มากินอยู่อย่างขัดเกลา
เธอพร้อมที่จะรักคนทั้งโลก
และโอบกอดด้วยสองแขนอันอ่อนโยน

เธอจะชูปคนน่าเกลียดเป็นคนน่ารัก
เธอจะชูปคนน่ารักเป็นบารมีผู้อื่น
เธอทำงานไม่รู้เหน็ดเหนื่อย
ไม่มีรางวัลไม่มีสิ่งตอบแทน

เธอมากันแล้ว
มาเป็นหมู่เป็นเหล่า
สีกาสาวะดังเปลวเทียน
ส่องทางสว่างไสว

ทั่วเขตคามที่เธอผ่าน
ผู้คนดำเนินทางสายกลาง
ต่างพากันหลังไหลและแซ่ซ้อง
ก้องกระหึ่มราว**กองทัพธรรม**.

...น้ำฝน...

คำนำ (พิมพ์ครั้งที่ ๓)

เหตุที่ทำให้หนังสือเล่มนี้ ได้มีการจัดพิมพ์ขึ้นอีกเป็นครั้งที่ ๓ เนื่องจากมีหลายๆฝ่าย ได้เห็นสอดคล้องกันว่า เป็นหนังสือที่อ่านง่าย และให้ประโยชน์แก่ผู้อ่าน ๓ ประการใหญ่ๆ ด้วยกันคือ

๑. ได้ศึกษาประสบการณ์ชีวิตของพระรูดงค์ ที่ถือจุลศีล มัชฌิมศีล มหาศีล และพระวินัย ๒๒๗ ข้ออย่างเคร่งครัด ซึ่งได้ทวนกระแสสังคม จนถูกประณามไปทั่วแผ่นดิน(ปกาสณียกรรม) ว่าเป็นเลี้ยนหนามของศาสนา

๒. เป็นจดหมายเหตุที่บอกเล่าถึงประวัติความเป็นมา ของขบวนการ ศาสนากลุ่มหนึ่ง(ชาวอโศก) เผยเบื้องหลังเบื้องหน้าเป็นมาอย่างไร? ทำไม จึงต้องประกาศออกจากการปกครองของมหาเถรสมาคม

๓. คำกล่าวที่ว่า “บวชแล้วจะช่วยให้พ่อแม่เกาะชายจิวรไปสวรรค์ได้อย่างไร?” ในหนังสือเล่มนี้คงให้คำตอบกับผู้อ่านได้ เพราะเจตนาจริงๆ ของผู้เขียนที่เขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา ด้วยต้องการกตัญญูโปรดให้บุพการีได้มีดวงตาเห็นธรรม และสามารถประพฤติปฏิบัติธรรมจนได้รับความสุขตาม วัตถุประสงค์ ซึ่งก็ได้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย

สุดท้ายนี้ ต้องขอขอบคุณ คณะผู้จัดทำทุกๆฝ่าย ที่ได้ช่วยกัน จัดทำให้หนังสือเล่มนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านศิลปะที่ทำให้ดูน่าอ่าน และในด้านภาษาที่ช่วยกันตรวจทานแก้ไขให้ถูกต้องอยู่หลายเที่ยว

เจริญอกภัย ด้วยจริงใจ ไมตรี ไม่มีศัตรู

...ขรัวตากง...

คำนำสำนักพิมพ์

ชีวิตในผ้าสีหม่นนี้ ผู้เขียนเขียนขึ้นจากประสบการณ์ของการใช้ชีวิต นักบวช (ปัจจุบันก็ยังครองเพศบรรพชิต) เป็นระยะเวลาร่วม ๑๐ ปี (เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๐) โดยถ่ายทอดออกมาในรูปการเขียนจดหมายถึงบุพการี ซึ่ง เมื่อนำมาพิมพ์เผยแพร่แล้ว ใครๆที่ได้อ่านต่างก็พากันซาบซึ่งประทับใจใน ธรรมรส และบทบาทของสงฆ์สาวกผู้เดินตามรอยพระบรมศาสดา ในการ แสวงหาโมกขธรรมอย่างจริงจัง

อนึ่ง นอกจากจะเป็นจดหมายถึงบุพการี (ที่มีใช้จะจำกัดประโยชน์ เฉพาะแต่กับบุพการี)แล้ว ในแง่ของประวัติศาสตร์ยังเท่ากับเป็นจดหมายเหตุ ที่สะท้อนเหตุการณ์ พฤติการณ์ ตลอดจนอุดมการณ์ของชาวอโศกอย่าง แจ่มชัด

ทั้งนี้อาจนำมาเทียบเคียงได้ว่า ชาวอโศกที่เป็นเพียงชนกลุ่มน้อยที่แทบ จะไม่มีใครรู้จักเมื่อ ๑๐ ปีก่อนนั้น บัดนี้ตามสายตามหาชนที่มองและ วิตกวิจารณ์ว่ากลายเป็นขบวนการต่างๆนานา ได้มีปฏิปทาหรือตระบัดสัตย์ เปลี่ยนแปลงอุดมคติไปอย่างไร-หรือไม่

ทั้งนี้ เพราะทุกตัวอักษรที่ถ่ายทอดออกมา มิใช่เกิดจากการเสกสรร- ปั้นแต่ง หรือจินตนาการ หากเป็นสาระแห่งความจริง ที่แม้กาละนี้ก็ยัง พร้อมที่จะให้พิสูจน์ได้ทุกเมื่อ

หวังว่า ท่านผู้อ่านจะได้ตระหนักและเข้าถึงคุณค่าสาระนั้นๆ

ด้วยความปรารถนาดี

บริษัท ฟ้ามุ่ย จำกัด

คำนำ (พิมพ์ครั้งที่ ๒)

หนังสือเล่มนี้ได้พิมพ์เผยแพร่อีกครั้ง โดยผู้ที่ได้อ่านหลายท่านซึ่งต่างก็มีความเห็นพ้องต้องกันว่า เป็นหนังสือที่ดีควรจะได้จัดพิมพ์เพิ่มเติมให้ได้อ่านกันเป็นที่แพร่หลาย เพื่อจะได้ทราบถึงปฏิปทาของพระสงฆ์สาวก ผู้ซึ่งดำเนินชีวิตตามรอยพระยุคลบาทของพระพุทธองค์ในการละทิ้งครอบครัว ทรัพย์สมบัติ ออกมาถือเพศบวรพชิต ดำรงชีวิตด้วยปัจจัย ๔ ตามมีตามได้ มกน้อย ไม่สะสม เผยแพร่สังฆธรรมเป็นธรรมทาน ซึ่งหาได้ยากยิ่งในยุคสมัยปัจจุบัน

อนึ่ง เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้ทราบเรื่อง จุลศีล มัชฌิมศีล และมหาศีล อันเป็นธรรมเนียมของพุทธศาสนา ที่ชี้ให้เห็นความแตกต่างไปจากลัทธิอื่นๆ แต่ไม่ได้มีการเผยแพร่ให้พุทธศาสนิกชนได้ทราบมาเป็นเวลาช้านาน จึงได้นำเรื่องดังกล่าวผนวกไว้ด้วย เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้ใช้เป็นหลักพิจารณาว่า พระสงฆ์สาวกที่แท้ของพระพุทธองค์ ท่านปฏิบัติตนเช่นใด จึงได้ชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ สมกับเป็นเนืองนาบุญของโลก ควรแก่การสักการบูชา

คณะผู้จัดพิมพ์

๑๒ ธ.ค. ๒๖

คำนำในการพิมพ์รวมเล่มครั้งแรก

หนังสือเล่มนี้ได้จัดทำขึ้นจากหลายฝ่ายร่วมมือกันจัดทำขึ้น เช่นทางฝ่าย
สงฆ์พุทธสถานแดนอโคก ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ฝ่ายชาวบ้าน
และเกษตรกร ทั้งนี้โดยอาศัยต้นฉบับจากจดหมายเหตุบันทึกของท่านติกขวีโร
ถึงโยมที่ อ.ไพศาลี จ.นครสวรรค์ ด้วยความมุ่งหมายก็เพื่อต้องการให้
มนุษย์พันทุกซ์

ที่จริงเหตุการณ์ประจำวันที่ผ่านมาแล้ว ย่อมเป็นประจักษ์พยานอย่าง
ชัดแจ้งแล้วว่า โลกทวีความเดือดร้อนขึ้นทุกที จนปฏิเสธไม่ได้เลยว่า ถ้า
ย้อนหลังจากนี้ไปสัก ๕๐ ปี ๑๐๐ ปี ๑,๐๐๐ ปี จนถึงสมัยพุทธกาลนั้น
มนุษย์มีความเป็นอยู่ดี มีศีลธรรม คงไม่เบียดเบียน แย่งชิงใช้เล่ห์เหลี่ยม
ในการประกอบอาชีพหาเลี้ยงร่างกายให้ทรงอยู่ ด้วยกลไกต่างๆ

แต่ปัจจุบันนี้มนุษย์เรา มิได้ปฏิบัติตามศีลธรรม ซึ่งเป็นที่ยึดเหนี่ยว
สาเหตุเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมและปัญหาเศรษฐกิจ และสังคมเป็นสำคัญ แม้ว่า
จะมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจหลายแห่ง เช่น โรงภาพยนตร์, คีอพีซีอพ,
อาบ อบ นวด, โบว์ลิ่งและอื่นๆ ก็ตาม หาได้รับความสุขจริงจังไม่

ถ้าอย่างนั้น **ความสุขที่แท้จริงอยู่ที่ไหน** ขอท่านได้โปรดติดตามจาก
จดหมายเหตุบันทึกที่ได้รวบรวมไว้ ต่อไปนี้ได้แล้วครับ

นายมงคล สิทธิพันธ์

๒ หมู่ ๗ ต.อินทร์บุรี

อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี

ที่มาที่ไปในครั้งแรก

ด้วยความสำนึกในบุญคุณโยมบุพการี ที่ได้เคยป้อนข้าว ป้อนน้ำ จนทำให้ได้เจริญวัยใหญ่โตขึ้นมา และสามารถทำให้ตัวผู้เขียนเองได้พบกับแสงสว่างของชีวิตในที่สุด จึงทำให้เกิดมีจดหมาย ดังที่ท่านทั้งหลายจะได้ อ่านกันในอันดับต่อไปนี้

เนื้อหาสาระของจดหมายนี้ ส่วนใหญ่แล้วก็เป็นการเล่าประสบการณ์ของผู้เขียนที่ได้มีโอกาสไปเผยแพร่ธรรมตามสถานที่ต่างๆ นอกจากนี้ก็ได้พยายามรวบรวมเก็บเอาปัญญาเล็กๆน้อยๆ ที่ตนเองได้ประสบพบเห็นในชีวิตประจำวันของการปฏิบัติธรรม ถ้ายทอดเล่าสู่มาให้โยมได้รู้ ได้เข้าใจ เพื่อที่จะสามารถใช้แก้ไขปัญหาชีวิตให้พ้นจากความทุกข์ทั้งหลายได้

ผู้เขียนเองตอนนี้ก็อยู่ในฐานะของ“พระ” บุพการีของพระ ก็คือญาติโยมทุกๆไปที่พระได้อาศัยข้าวน้ำ เลี้ยงประทังชีวิตไปวันหนึ่งๆ จดหมายเหล่านี้ที่ได้พิมพ์ขึ้นมา ก็เพื่อที่จะสร้างธรรม เสริมธรรม ส่งธรรม ให้แพร่กระจายขยายออกไป เมื่อเรามีธรรม ประพฤติธรรมตามคำสอนของพระบรมศาสดาองค์เดียวกันแล้ว เราก็จะได้เป็น “ญาติธรรม” กันในที่สุด

จดหมายทั้งหมด เท่าที่ได้เขียนมานี้ หากมีส่วนดีอยู่บ้าง ก็ขอให้ส่วนดีเหล่านี้จงเป็นผล ยังจิตใจของท่านพุทธศาสนิกชน ได้เพิ่มพูน ความกตัญญูกตเวทิต่อผู้ที่มีอุปการคุณแก่ตน ด้วยกันทุกๆคนเทอญ

กตัญญูตา เอตมมํคลมุตตมํ

ความกตัญญูกตเวทิตีนี้แล เป็นมงคลอันอุดม

ขรัวตากง (๒๕๒๐)

สารบัญ

โลกุตรธรรมลองหยั่งทางเมืองเหนือ	๑๑
สู่ดอยอินทนนท์	๑๕
สุดโง่ สุดฉลาด ก็คือ... “คน”	๑๙
ดอกพุทธาเบิกฟ้าที่ป่าช่าง	๒๕
กินนั้นสำคัญไฉน?	๓๑
อันตรายของความอ้วน!	๓๗
ชาวพุทธควรบวชอย่างไร?	๔๑
กตัญญูนี้... แลยอดน้ก	๔๗
ปิดแดนอโคก	๕๑
“ยิ่งให้ไป ยิ่งจะได้มา”	๕๓
ผ่าตัดพุทธศาสนา ระเบิดแห่งสันติภาพ	๖๗
ปฏิกิริยาหลังจากงานผ่าตัดฯ	๗๓
ยากส์นักจักพ้นจากบ่วงของมาร?	๗๙
แตกตื่นที่เมืองพระอินทร์!	๘๕
นกน้อยทยอยออกจากรวงรัง	๘๙
ถูกยกเค้าที่เมืองพระ!	๙๓
พบ ผู้กองกินเจ	๙๗

อย่าเพลินใจ-อย่าห่างใจ	๑๐๑
เกิด...แก่...เจ็บ...ตาย	๑๐๕
สะบักสะบอมที่คลองไผ่	๑๐๙
ท่านเจ้าคุณเปรียญก็เขียนได้	๑๑๓
ลัจจะโลกุตระ พระไตรปิฎกอยู่ที่ต้นมะละกอ	๑๑๗
ศาสนาพาณิชย์กับฤทธิ์ของนางพญาจิ้งจอกดำ	๑๒๑
“ผิดอยู่ที่เรา”...คาถาดับความโกรธ	๑๒๕
ศาสนาเปรียบเทียบ	๑๒๙
นกน้อยกลับคืนสู่รังอย่างสะบอม	๑๓๕
สุดอยอินทนนท์ ครั้งที่ ๒	๑๓๘
เกือบแข็งตาย บนยอดดอย!	๑๔๑
“อย่าไปเลยบางกอก จะบอกให้”	๑๔๓
สุดยอดปาฏิหาริย์	๑๔๗
ตอบปัญหาเทวดา	๑๕๑
ยุคของการ “แสวงหา”	๑๕๕
พุทธศาสนาเหนือกว่าคอมฯ	๑๕๙

ศาสนาเพื่อชีวิต	๑๖๓
ความรัก ๑๐ มิติ	๑๖๗
ความรักที่สูงสุดของชาวพุทธ	๑๗๓
เค้ามืด ที่เริ่มมา.....	๑๗๗
ย้ายวัดวันเข้าพรรษา การกดขี่ที่จำยอม	๑๘๑
วิกฤตกาลก่อนจากกัน	๑๘๕
วันประกาศอิสรภาพ	๑๘๙
คลื่นลม เมื่อได้ออกจากวังโบราณ	๒๐๑
เมื่อยังอยาก ก็ยอมยากๆ.....	๒๐๕
นาข้าวหนัก นาข้าวเบา	๒๐๙
“คุณวิเศษ เรามีหรือไม่ ที่จะให้เราไม่เก้อเขินเมื่อถูกถาม”	๒๑๓
จักร ๔ อันประเสริฐ.....	๒๑๙
เมื่อลมหนาว(สายลมแห่งความเพียร)มาเยือน	๒๒๓
รายงานผลการปฏิบัติธรรมจากโยมพ่อ(ตอนชีวิตใหม่)	๒๒๗
รายงานผลการปฏิบัติธรรมจากโยมพ่อ(ตอนล้มช้าง)	๒๓๐
พระธรรมบุญของพุทธศาสนา	๒๓๔

บนยอดดอยอินทนนท์

เมื่อคราวธรรมะลองหยั่งลงสู่ทางเหนือ เป็นครั้งแรก

โลกุตระธรรมล่องหยั่งทางเมืองเหนือ

พุทธสมาคมเชียงใหม่

๓ พฤษภาคม ๒๕๑๗

เจริญพร มายังโยม

ขณะนี้อาตมาพักอยู่ภายในตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ที่พุทธสมาคม จุดหมายของการเดินทางก็จะไปที่ดอยอินทนนท์ อ.จอมทอง ซึ่งได้มีพระรูปหนึ่ง ต้องการให้พระชาวคณะอาตมาไปทำพิธีทางศาสนา ในวันวิสาขบูชาบนยอดดอยอินทนนท์

อาจารย์ของอาตมา ท่านก็ได้พิจารณาเห็นว่า การมาในคราวนี้ก็มีประโยชน์อยู่หลายทาง ที่สำคัญก็คือจะได้เป็นการล่องหยั่งธรรมะลงสู่ชาวเหนือดูบ้างว่าจะได้ผลเพียงใด เพราะกองทัพธรรมของพวกอาตมา ยังไม่มีโอกาสยাত্রามาถึงจังหวัดทางภาคนี้สักคราเดียว

เกี่ยวกับอาหารการขบฉันทางถิ่นนี้อุดมสมบูรณ์ไปด้วยผลไม้ พวกอาตมาออกบิณฑบาตอาหารที่ได้มาก็เป็นพวกผลไม้เสียส่วนใหญ่ มีทั้งส้มกล้วยหอม กล้วยน้ำว้า องุ่น มะม่วง ลิ้นจี่ แดงโม ทูเรียน

อาตมาเห็นแล้วรู้สึกว่าคุณผลไม้เมืองไทยนี้ช่างอุดมสมบูรณ์เสียจริงๆ มีให้กินกันตลอดทั้งปีอย่างเหลือเฟือ ซึ่งผิดกับต่างประเทศ ยิ่งเป็นประเทศในแถบหนาวด้วยแล้ว มีผลไม้กินเพียงบางฤดูเท่านั้น เมืองไทยของเราจัดได้ว่าเป็น “ปฏิรูปเทศวาโส” เป็นประเทศอันสมควร เหมาะแก่การปฏิบัติธรรมเป็นอย่างยิ่ง สามารถจะยังชีวิตโดยความเป็นพรหมจรรย์ให้บริสุทธิ์โดยไม่ต้อง

ไปเบียดเบียน หรืออาศัยเลือดเนื้อของสัตว์อื่นมาเลี้ยงชีวิต ได้โดยไม่ยาก
ได้โดยไม่ลำบาก

การที่เราสามารถได้มาอยู่ในดินแดนเกษตรสมบูรณ์ได้นี้ จึงจัดได้ว่าเป็นสิ่งที่จะทำให้เราได้รับแรงเพ่งเพียรบำเพ็ญคุณงามความดี ไปได้อย่างปลอด
โปร่งทีเดียว

ฉันอาหารที่เชียงใหม่เมื่อแรก พวกกันเมาไปหลายองค์ เพราะไปโดน
กลอยผิดสูตร ตัวอาตมาเองต้องนั่งพะอืดพะอมเกือบทั้งวัน อาจารย์ของ
อาตมาท่านโชคดี เห็นท่านบอกว่าฉันไปนิดเดียว เลยไม่เป็นไร

การเมากลวยในคราวนี้ ก็ทำให้ได้ระลึกถึงความวิริยะ อุตสาหะ
และความอดทนขององค์สมเด็จพระบรมศาสดาของเรา เมื่อคราวก่อนที่จะ
ปรินิพพาน ท่านต้องเสวยเห็ดมีพิษ ซึ่งเมื่อเสวยเข้าไปแล้ว ก็ทำให้ร่าง-
กายเกิดการอาเจียนมีโลหิตสดๆ ไหลออกมา ทั้งๆ ที่พระชนมายุก็ย่างเข้าสู่วัย
ชรา ๘๐ ปี แต่พระพุทธองค์ก็มีได้ทรง ให้ผู้อื่นแบกหามแต่ประการใด กลับ
เดินโดยฝ่าพระบาทเปล่า ไปด้วยพระองค์เองจนตลอดทาง

เมื่อเจอเวไนยสัตว์ต่างๆ ก็ทรงแสดงธรรมให้ฟัง ด้วยพระกรุณาธิคุณ
โดยมิได้เห็นแก่ความทุกข์ยาก ลำบากกายของพระองค์แต่ประการใด

เมื่ออาตมานึกมาได้ถึงตอนนี้ ก็เลยพยายามสลัดทุกขเวทนา ออก
ไป รีบคว้าเอากระดาษปากกา เขียนเหตุการณ์ทางนี้เล่าสู่มาให้พวกโยม
ได้อ่านกัน

ธรรมะในงวดนี้ก็ให้คิดว่าเป็นธรรมะเล็กๆ น้อยๆ ฉบับ “เมากลวย”
ไปก่อนก็แล้วกัน งวดหน้าถ้ามีเหตุการณ์อะไรดีๆ ก็จะมาเล่าใหม่

ขอเจริญพร

.....

เพ็ชรเกิดพ่อ อัยารังรอเพ็ชร

---

* ควรรีบทำความเพียรในวันนี้

อชเชว กิจจมาตปป

* คนที่ผิดวันว่าพรุ่งนี้ ย่อมเสื่อม ยิ่งว่ามะรืนนี้ ก็ยิ่งเสื่อม

หิยโยติ หิยยติโปโส ปเรติ ปริหายติ

* คนไม่เกียจคร้าน ฟังได้ความสงบใจ

อภิลาสู วินเท ททยสส สนตัม

* บุรุษ(ลูกผู้ชาย)ฟังพยายามไปกว่าจะสำเร็จประโยชน์

วายเมถว ปุริโส ยาวอตถสส นิปปทา

* ประโยชน์ย่อมไม่สำเร็จโดยชอบแก่ผู้ทำด้วยความเบื้อหน่าย

น นิพพินทียการิสส สมมทตเถ วิปจจติ

* คนล่วงทุกข์ได้ด้วยความเพียร

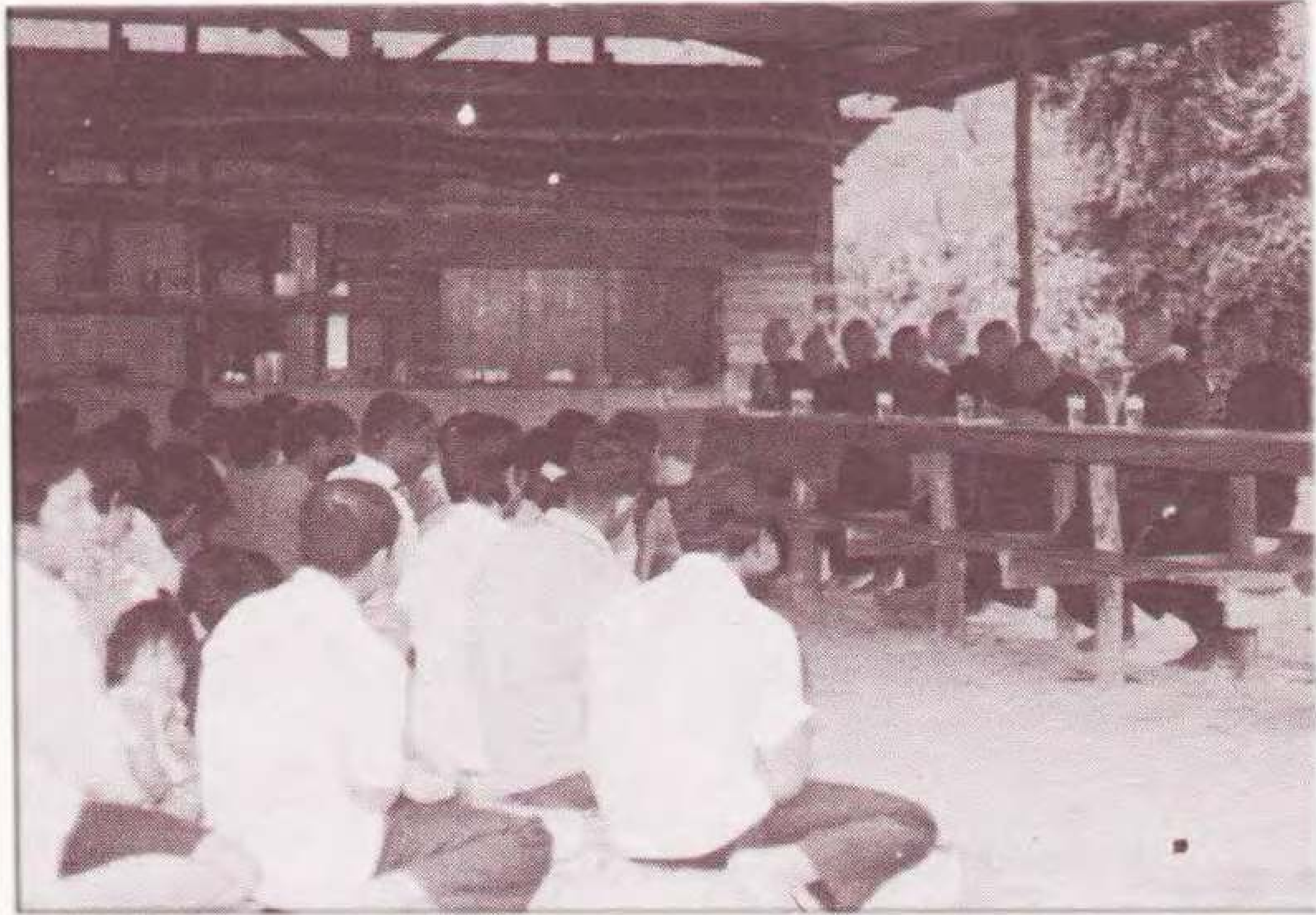
วิริเยน ทุกขมจเจติ

* ผู้ใดเกียจคร้าน มีความเพียรแล้ว ฟังเป็นอยู่ตั้งร้อยปี

แต่ผู้ปรารภความเพียรมั่นคง มีชีวิตอยู่เพียงวันเดียว ประเสริฐกว่าผู้นั้น.

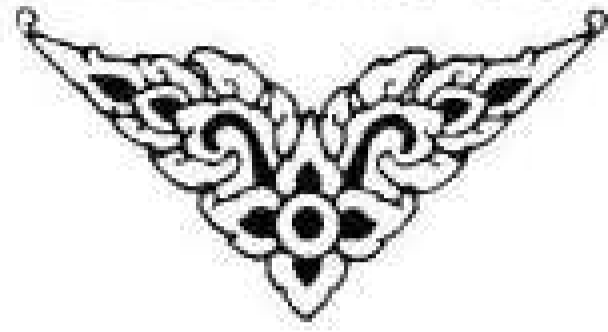
โย จ วสสสติ ชีเว กุสีโต หินวิริโย

เอกาหัม ชีวิตัม เสยโย วิริยัม อารภโต ทพัม

สู่ดอยอินทนนท์

ดอยอินทนนท์

๗ พฤษภาคม ๒๕๑๗

เจริญพร มายังโยม

จดหมายฉบับนี้ อาตมาได้เขียนขณะที่กำลังอยู่บนยอดดอยอินทนนท์ ซึ่งมีความสูง ๒,๖๖๗ เมตร (โดยวัดจากระดับน้ำทะเลขึ้นมา) ซึ่งความสูงนี้เป็นความสูงที่สุดในประเทศไทย

อากาศในภูมิประเทศนี้มีเพียงฤดูเดียวเท่านั้น คือ ฤดูหนาว นอกจากนี้ก็มีฝนตกบ่อยๆเหมือนกัน บริเวณที่อาตมาพักอยู่นี้ เป็นบริเวณที่สูงที่สุดของดอยอินทนนท์ รอบๆบริเวณยอดเขา มีไม้มากันเป็นรั้วเตี้ยๆ บอกได้ว่า บริเวณนี้เป็นที่สิงสถิตของเจ้าพ่อดอยอินทนนท์ นอกจากนี้เขาก็เอาก้อนหินมาสร้างเป็นสถูปเล็กๆไว้

ข้างๆกับยอดดอย ก็เป็นฐานเรดาร์ ซึ่งกำลังก่อสร้างกันอยู่ เท่าที่อาตมาสังเกตดูเห็นว่า ทางบริษัทที่ได้รับเหมาก่อสร้างขณะนี้ กำลังรีบเร่งสร้างทางกัน เพราะยังทำไม่เสร็จเรียบร้อย ทางแถวนี้ นับว่ามีอันตรายมาก เพราะบางแห่งลาดชันขึ้นสูง มีบางแห่งที่ยังไม่ได้ลาดยาง รถที่พาคณะของอาตมาขึ้นบนยอดดอย เป็นรถดัมป์บรรทุกทุกคืน ๑๐ ล้อ ขนาดของรถก็เท่ากับรถดัมป์ทั่วไป แต่ที่เพิ่มล้อก็คงเพราะกลัวอันตราย

วันที่ ๕ พฤษภาคม รถมารับคณะของอาตมาใกล้ๆเที่ยงวัน ออกจากอำเภอจอมทอง ถึงยอดดอยอินทนนท์ ประมาณ ๔ โมงเย็น เย็นวันนั้นก็พากันปวดหัวไปตามๆกัน เพราะตอนต้นๆทางเหวี่ยงแตกกันมาเสียชุ่ม

แต่พอขึ้นเขาอากาศก็ยิ่งเย็นลง เย็นลง จนถึงยอดดอย ต้องรีบหาผ้ามาห่มกันแทบไม่ทัน

พอดีวันนั้นก็เป็นวันโกน ต้องปลงผมกัน องค์กรแรกที่ปลงผมเองต่างได้เลือดไปตามๆกัน เพราะมือสั่น ในที่สุดก็ต้องผลัดกันปลง ส่วนตัวอาตมาเอง วันนั้นเผอิญได้ท่านมหัศจรรย์ ท่านอาสาจะปลงให้ก็เลยไม่ต้องเสียเลือดไป

เย็นวันนั้น อาจารย์ของอาตมาเองก็ได้ยินว่าโดนใช้จับเหมือนกัน เพราะตัวท่านเองทำงานหนัก วันหนึ่งๆร่างกายของท่าน จะได้พักผ่อนก็เพียงตอนกลางคืนเท่านั้น ถ้าจำวัด ๒ ทุ่ม ก็จะตื่นมาเขียนหนังสือตอนตี ๒ โดยปกติท่านจะจำวัดวันละ ๖ ชั่วโมงเท่านั้น เวลาเหลือนอกจากนั้น ถ้าไม่แสดงธรรม ก็เขียนหนังสือ ถ้าไม่เขียนหนังสือก็อ่านหนังสือ ท่านจึงเป็นยอดของครูอย่างแท้จริง เพราะท่านสอนอย่างไร ท่านทำอย่างนั้น

และโดยปกติ เวลาท่านเจ็บป่วยอะไร เรื่องหยูกยาที่จะเอามารักษาบำบัดกัน ท่านไม่ใช้ก่อน ท่านบอกว่าอำนาจจิตของเรามันสามารถเป็นยาวิเศษได้อย่างดี ตั้งแต่อาตมาได้มาอยู่กับท่าน เคยเห็นท่านใช้ยา ๑-๒ ครั้ง เท่านั้นเข้าไปบำบัดร่างกาย ซึ่งที่ใช้ยาก็เพราะว่าเขามานิมนต์ไปเทศน์แล้วตัวท่านก็ยังไม่หาย เลยต้องใช้ยาเข้ามารักษาแทน

ส่วนตัวอาตมาเองนั้น ใช้เล่นงานมาตั้งแต่กรุงเทพฯ ก่อนจะมาเชียงใหม่ได้ ๒ วัน หน้าซ้ำพอมมาถึงเชียงใหม่ก็เมากล่อยเข้าอีก ตัวอาตมาเองก็พยายามรักษาด้วยการดับจิตลงไม่ให้มันคิดมันปรุงอะไร ให้จิตมันได้พักผ่อนมากๆวันหนึ่งๆ ก็พยายามนั่งสมาธิมากๆ ก็ค่อยยังชั่วหน่อย พอทุเลาลงไปได้ โดยที่ไม่ต้องไปพึ่งยาปวดหัว ปวดร้อนอะไร

งานวิสาขบูชาบนยอดดอยอินทนนท์นี้ ได้มีคนงานที่สร้างทางและสร้างเรดาร์เข้ามาร่วมในงานด้วย อาตมาลืมนบอกโยมไปว่า รถที่ไปรับพวกอาตมาขึ้นมาบนยอดดอย ก็เป็นรถบริษัทที่เขากำลังสร้างทางบนดอยนี้เหมือน

กัน โดยรับขนส่งให้ฟรีๆ ใกล้เคียงกับยอดดอยก็มีแคมป์ ซึ่งปลูกให้คนงาน อยู่ประมาณ ๕๐-๖๐ คน

พอหกโมงเย็นก็มีพวกคนงานถือดอกไม้ ธูปเทียน พากันมา อาจารย์ของอาตมาก็เลยจัดพิธี ให้ฝ่ายชีกรัก*เป็นหัวหน้าขบวนพิธี แล้วก็ ฝ่ายญาติโยมที่ติดตามมาจากกรุงเทพฯ แล้วก็พวกคนงานเข้าแถวกัน ธูป เทียน ที่เอามาให้เอว้างไว้เสียที่ใดที่หนึ่ง ไม่ต้องจุด

แล้วก็อธิบายให้เห็นว่า พิธีจุดธูปเทียนบูชา ไม่ใช่พิธีของทางศาสนา พุทธเรา เป็นการบูชาแบบลัทธิของพราหมณ์ที่เรียกว่าอัคคีโย (ซึ่งหมายถึง การบูชาด้วยไฟ) ซึ่งการบูชาแบบนี้เป็นสิ่งที่ไม่ดี เปลืองเศรษฐกิจ หนักๆ ยังสามารถทำลายบ้านช่องให้วอดวายได้ด้วย และยังมาเดินกันแบบนี้ ถ้า ไม่ระมัดระวังกันให้ดี ก็ยอมที่จะสามารถไหม้เสียผ้ากันได้

จากนั้นก็ให้ชีกรัก เดินขบวนนำหน้า เดินวนรอบบริเวณ พิธีที่พวก อาตมาได้พักอยู่ โดยเดินเป็นทักษิณาวัตร วนรอบทางขวามือ ๓ รอบ โดยเป็นไปอย่างสงบเหมือนกับตอนบวชอาตมา

อาจารย์อาตมาเองได้อธิบายว่า การเดินวนรอบขวาเช่นนี้ ก็เป็น การแสดงความเคารพอย่างหนึ่ง ส่วนพวกพระนั้นอยู่ในบริเวณพิธี และใน ระหว่างที่มีการเดิน พระก็ทำการสวดสรรเสริญคุณพระพุทฺธ พระธรรม พระ-สงฆ์ ซึ่งเมื่อเดินจบแล้ว อาจารย์ของอาตมาก็แสดงสัมโมทนียกถา ซึ่งจะ แสดงอย่างไรนั้น ก็ขอให้โยมคอยอ่านต่อฉบับหน้า ก็แล้วกัน

ขอเจริญพร

.....

*ชีกรัก ปัจจุบันเรียก สิกขมาตุ ซึ่งหมายถึง นักศึกษาธรรมฝ่ายหญิง

สุดโง่ สุดฉลาด ก็คือ...“คน”

ศาลากลางลำพูน

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๑๗

เจริญพร มายังโยม

จดหมายฉบับที่แล้ว ที่อาตมาเขียนค้างเกี่ยวกับเรื่องแสดงสัมเมท-
นียกถา วันวิสาขบูชา นั้น อาจารย์ของอาตมาซึ่งธรรมะให้เห็นในทำนองที่ว่า

“คนเรานั้น ถ้านับเอาในด้านความฉลาด ก็นับว่าเป็นสัตว์โลกที่ฉลาด
ที่สุด และถ้านับเอาในด้านความโง่ ก็ไม่มีสัตว์โลกชนิดไหนที่จะโง่เกินกว่ามนุษย์
อีกด้วย”

ข้อที่ว่าฉลาดที่สุดก็เพราะว่า เมื่อเกิดมาแล้วก็รู้จักวิวัฒนาการ มี
การพัฒนาตัวเองให้สูงขึ้น ให้มีค่าขึ้น จนสามารถเรียนรู้และเข้าใจในกฎ
ของธรรมชาติ และยังรู้วิธีที่จะทำตัวให้เหนือธรรมชาติ ให้พ้นธรรมชาติได้อีก
ด้วย

ดังเช่น สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา ทรงค้นพบว่าธรรมชาติ
ของมนุษย์นั้น มีแต่วนเวียนอยู่ในความ เกิด แก่ เจ็บ ตาย วนไปเวียน
มา อยู่เช่นนี้จนยุงตุงนัว เป็นสังสารวัฏฏ์ นอกจากนี้พระพุทธองค์ก็ยัง
สามารถค้นพบวิธีดับธรรมชาติของมนุษย์ โดยไม่ต้องมาวนเวียนอยู่ในความ
ทุกข์โศก โรคภัย ไข้เจ็บ และความตายอีกด้วย พระพุทธองค์จึงนับว่าเป็น
บุคคลซึ่งมีประโยชน์ มีคุณค่าต่อโลกอย่างมหาศาล

ข้อที่ว่าคนเราเป็นสัตว์โลกที่โง่ที่สุดนั้นก็เพราะว่า เมื่อเกิดมาแล้ว

แทนที่จะเอาสติปัญญาของตนซึ่งเหนือกว่าสัตว์ทั้งหลายมาปรับปรุงพัฒนาตนเองให้สูงขึ้น ทำตัวเองให้มีค่าแก่โลกยิ่งๆขึ้น กลับเอาชีวิตของตัวเองเข้าไปคลุกคลีอยู่กับความชั่ว ความต่ำ ทำชีวิตของตนเองให้ไร้ค่ายิ่งกว่าสัตว์ เพราะสัตว์บางชนิดสร้างประโยชน์ให้เกิดแก่โลกได้มีใช้น้อยทีเดียว เช่น วัว ควาย เป็นต้น

ชีวิตของคนเรานั้น ถ้าวันหนึ่งๆ เอาแต่สนุกสนานเฮฮา หลงมัวเมาอยู่กับการกิน สูบ ดื่ม เสพย์ ชีวิตเช่นนี้ ย่อมไม่มีค่าอะไร มีแต่เปลืองโลก ล้างผลาญทรัพยากรของโลก โดยไม่เกิดคุณประโยชน์อะไรขึ้นมาเลย จึงนับว่าเป็นสัตว์โลกที่โง่ที่สุด เพราะไม่มีคุณค่าอะไรแก่โลกเลย

ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่สอนให้คนเราเรียนรู้ชีวิต ให้รู้จักชีวิตของตนเอง และวิธีที่จะทำให้ชีวิตของตนมีค่า มีความสุข โดยเป็นประโยชน์แก่โลก และสังคมอีกด้วย

สังคมของเราในปัจจุบันต้องเดือดร้อนกันมาก ก็เพราะว่าคนส่วนมากไม่รู้กิน รู้อยู่ กินก็กินกันแบบกินเล่น กินผลาญ เช่น กินเหล้า กินบุหรี เป็นต้น ในด้านความเป็นอยู่ก็เป็นไปอย่างฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย หลงมัวเมากับหนัง ละคร ซึ่งมีแต่มอมเมาในด้านโลกีย์หนักยิ่งๆขึ้นทุกวัน

แล้วก็พากันหลง พากันไปเสพย์ในเรื่องของผู้หญิงผู้ชาย หลงมัวเมากับการพนัน เล่นหวย แทงเบอร์ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ถ้าเราไปหลงไปยุ่งเกี่ยวกับมันแล้ว มีแต่ความเสื่อมทางเดียว พระพุทธเจ้าได้ตรัสเอาไว้ว่า มันเป็นอบาย ซึ่งแปลว่า ไม่เจริญ หรือเสื่อม อบายมุขจึงแปลว่า ทางแห่งความเสื่อม หรือจะแปลว่า ทางไปสู่นรกก็ได้

เพราะผู้ใดไปหลงมัวเมากับสิ่งเหล่านี้ ก็ย่อมมีแต่ความเดือดร้อน ซึ่งสภาพความเดือดร้อนนี้ก็คือนรกนั่นเอง ชีวิตของเราจะเจริญ จะมีค่าได้ เราก็ต้องไม่เอาชีวิตของเราไปคลุกคลีกับสิ่งเลว กับสิ่งซึ่งเป็นอบายดังที่กล่าวมาแล้ว

นอกจากนี้เมื่อเราทำงาน เราก็จะต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อหน้าที่ รู้จักขยันขันแข็งในการทำงาน ไม่เอาวัดเอาเปรียบผู้อื่น ชีวิตของเราก็จะก้าวหน้า มีความเจริญได้

วันวิสาขบูชานี้ อาจารย์ท่านแสดงธรรมประมาณ ๒๐ นาที ส่วนตัวอาตมานั้น พอพวกคนงานเดินเวียนเทียนกันเสร็จก็รีบเข้ากลดทันที ว่าจะจะเป็นผ้าสบง ผ้าสังฆาฏิ ผ้ารัดอก แม้กระทั่งมุ้ง วันนั้นถูกเอามาใช้ทั้งหมด กระนั้นก็ยังไม่ค่อยจะหายหนาวดี

มาอยู่ที่นี้เลยทำให้หายสงสัยว่า ทำไมพวกแม่วังจึงไม่นิยมที่จะอาบน้ำกัน พวกคนงานที่นี้เล่าให้ฟังว่า แม่วังนี้ถ้าจะยอมอาบน้ำก็เพราะ ๒ กรณี คือ กรณีแรกก็เพราะฝนตก ถ้าฝนไม่ตกก็เพราะตagn้ำ จากอุบัติเหตุเหล่านี้ก็เลยกลายเป็นการอาบน้ำไปในตัว

ขณะนี้อาตมาพักอยู่หน้าศาลากลางจังหวัดลำพูน ศรัทธาของญาติโยมในด้านความสนใจทางธรรมะ กับการทำบุญตักบาตร นับว่ามากมายทีเดียว ขึ้นมาทางเหนือเที่ยวนี้ อาหารขบฉันแต่ละแห่ง มีมากมายเหลือเฟือฉันเสร็จแล้ว อาหารที่เหลือส่วนมากก็ให้พวกญาติโยมเอาไปแจกตามเรือนจำบ้าง ตามหมู่บ้านคนจนบ้าง

ก่อนจะฉันพวกอาตมาก็จะมีการพิจารณาในอาหารกันก่อน โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในสำนัก อาจารย์ของอาตมาก็จะอบรมก่อนฉันเสมอ เน้นในเรื่องกิน เรื่องเดียว เวลากินก็ให้รู้ว่าเราไม่ได้กินเอารสชาติ เอาสีส่น เอากลิ่น เอารูป หรือเอาสัมผัสอ่อนนิ่มแต่อย่างไร แต่เรากินเพื่อเอาธาตุอาหารเข้ามาเลี้ยงร่างกายให้ตั้งอยู่ได้เท่านั้น

ดังนั้นพวกเราจึงมีการปฏิบัติโดยการทำลายรูปรส โดยเอามาผสมปนเป คลุกเคล้ากันบ้าง หรือไม่ถ้าอยากดูจิตดูใจของตัวเองก็อดฉันกันไปทั้งวันเลยก็มี ซึ่งอาจจะเป็นงงดวันหนึ่งบ้าง ๒ วันบ้าง หรือฉันวันเว้นวันก็มี

พวกอาตมาระลึกกันเสมอว่า อาหารที่ญาติโยมเขาถวายมาด้วยศรัทธา

เขาถวายเป็นให้ประพฤติปฏิบัติธรรม เพื่อละคลายหน้ากิเลส เพื่อจะ
ได้เป็นตัวอย่างแบบอย่างที่ดีของโลก

คำข้าวที่พวกเราฉันแต่ละคำ ก็พยายามมีสติตามรู้มิให้ขาด รู้ตาม
รสชาติที่มันเป็นไปอย่างแท้จริง ไม่ใช่ปล่อยให้มันอร่อยปาก อร่อยลิ้น ปล่อยให้
ไปตามกิเลสตัณหา ปล่อยให้ไปอย่างขาดสติ เพราะถ้าประพฤติธรรมเช่นนี้
ย่อมมีแต่ความเสื่อม ความเจริญก้าวหน้าทางธรรมย่อมไม่มี

ชาตินี้เมื่อไม่ได้มรรคผลนิพพานอะไรเลย ชาติหน้าก็ไม่ต้องห่วงเมื่อ
กายแตกตายไป เกิดใหม่ก็รังแต่จะเกิดมาเป็นวัว เป็นควาย เพื่อมาชดใช้
แรงงานให้แก่ผู้อื่น เพราะชาติก่อนเอาเปรียบเขามาก (เนื่องจากเอาแต่กิน
โดยไม่ยอมทำ พอมาเป็น วัวควาย ก็เลยต้องก้มหน้าก้มตาทำ โดยไม่ได้
กิน) ข้อนี้เอาตนนำมาเตือนใจตนเองอยู่เสมอๆ

ขอเจริญพร

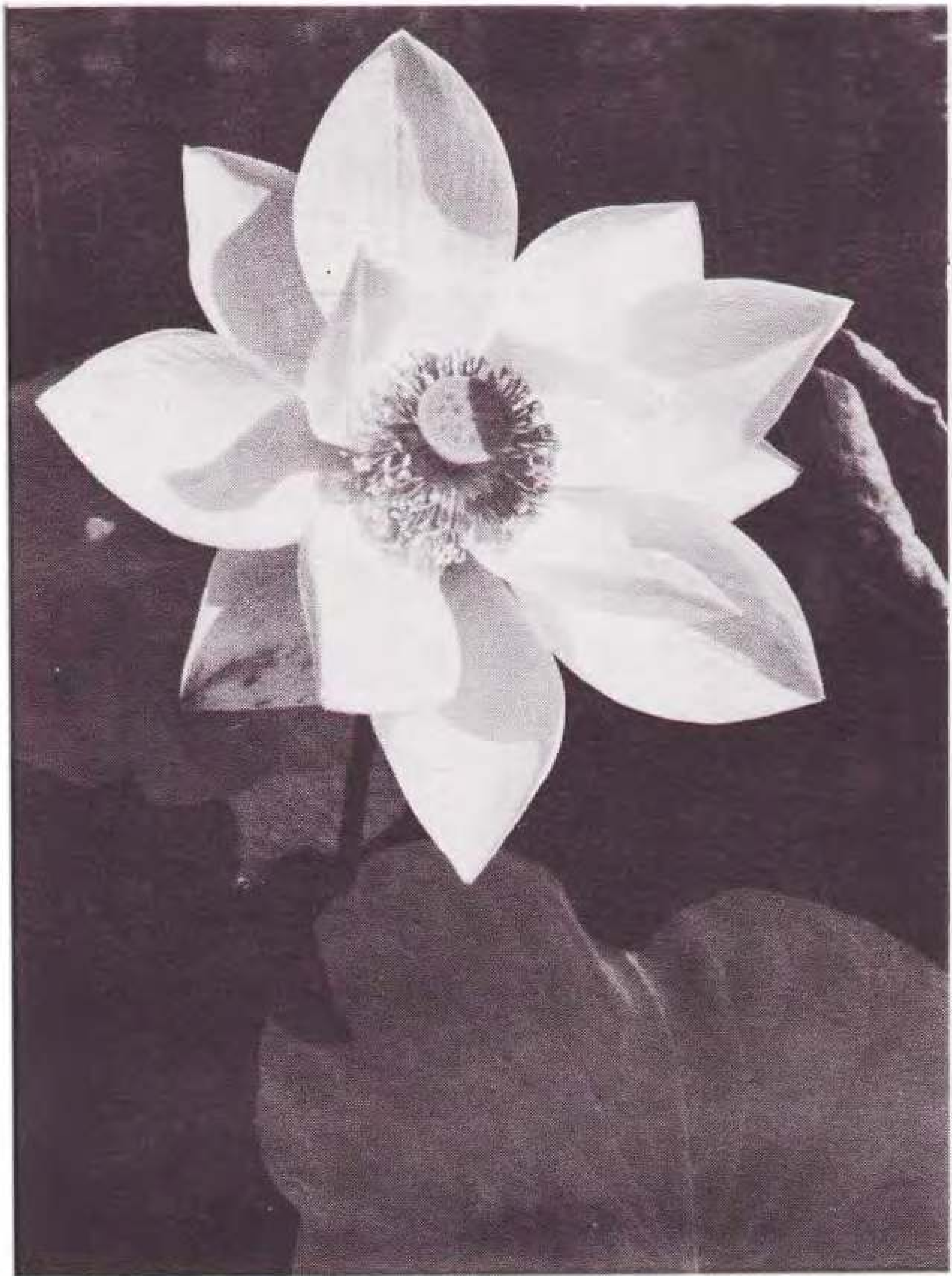
.....

เกิด...มา...กิน!

ลิงค่างกลางป่า	วัวควายข้างมา	ถูกคนฆ่ากิน
หมูเห็ดเป็ดไก่	กล้วยเขียวกล้วยไข่	คนก็กิน
แตงกวาแตงโม	ลูกเล็กลูกโต	คนเก็บมากิน
อึ่งอ่างพังพอน	ตัวเล็กตัวน้อย	ไม่เว้นถูกกิน
ตุ๊กแกแย้เหี้ย	ตัวผู้ตัวเมีย	ก็ถูกกิน
ปลาช่อนปลาหมอ	ตัวแม่ตัวพ่อ	ยังไม่พอกิน
ปูนาจิ้งหรีด	ตัวจ้อยตัวจืด	ถูกขุดมากิน
ตามถั่งขยะยังพวยขึ้นมา	ทั้งคนทั้งหมา	แย่งกันกิน
แย่งไปแย่งมา	เพราะเกิดเป็นหมา	ถูกคนฆ่ากิน
กินปูนกินทราย	กินเหล็กกินไม้	กินตะปูกินหิน
กินจนพุงแข็ง	กินบ้านกินเมือง	กินแผ่นดิน
แล้วอ้างกินแบ่ง	คนจนหน้าแห้ง	ยิ่งไม่มีกิน
พวกมึงฝ่ายผม	กูมียาหอม	เอาเศษกากไปกิน!
ดัมเหล้าดัมเปียร์	กินกันจนเพลีย	ทั้งเสียคนเสียศีล
กินกินกินกิน	กินกินกินกิน	กินกิน
กินกันเข้าไป	ไม่ต้องเกรงใจ	กินให้พุงปลิ้น
หมดของกินก็กินกันเอง	อย่าทำอวดแบ่ง	เดียวถูกกิน
เกิดเป็นชีวิต	ใครหรือลิขิต	ให้เกิดมากิน
มนุษย์จัญไร	ไม่มีใครใหญ่	เมื่ออยู่ใต้ผืนดิน
หมดแรงกินวันใด	ชีวิตตายไป	ถูกไส้เดือนกิน.

ดอกพุดธาเบิกฟ้าที่ป่าซาบ

ที่ว่าการอำเภอป่าซาบ

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๑๗

เจริญพร มายังโยม

จดหมายฉบับนี้ อาตมาเขียนขณะที่พักอยู่หน้าที่ว่าการอำเภอป่าซาบ ซึ่งการพักครั้งนี้ เป็นการพักครั้งที่ ๒ ในครั้งแรกได้มาพักที่นี้วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ตกตอนกลางคืนเขาได้จัดรายการให้อาจารย์ของอาตมาปาฐกถาธรรมที่หอประชุมของที่ว่าการอำเภอ ญาติโยมที่มาฟังพากันสนใจ แล้วก็เกิดศรัทธาเลื่อมใสติดอกติดใจจะนิมนต์ให้อยู่ต่อ พอดีมีโครงการกะไว้ว่า วันที่ ๑๒,๑๓ จะไปเผยแพร่ธรรมะที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เลยจะอยู่ต่อไม่ได้ ญาติโยมที่ป่าซาบเลยนิมนต์ให้กลับมาใหม่อีกในวันที่ ๑๔ ที่นี้ก็เลยได้กำไร เพราะญาติโยมสนใจธรรมกันมาก

การเผยแพร่ธรรมะที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รับความสนใจจากนักศึกษา มาก โดยเฉพาะนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ พากันมาชักกับอาจารย์ของอาตมา จนกระทั่งถึงเวลาเรียนก็ยังไม่ยอมไปเรียนกัน

ความรู้ของอาจารย์ของอาตมานี้ ท่านมีความรู้กว้างขวางอย่างน่าอัศจรรย์ ไม่ว่าจะป็นศาสตร์ไหนๆก็ตาม มาพูดมาคุยกันได้ ซึ่งความรู้ความเข้าใจของท่าน เป็นความรู้ที่เกิดจากจิตเข้าไปสัมผัสกับสภาวะนั้นจริงๆ เป็นปัญญาที่เกิดจากการเห็นแท้ รู้แท้ ซึ่งไม่ใช่รู้แค่ภาษา รู้เพราะท่องจำ

เอาได้ อันเป็นการรู้แบบโลกๆ

ตัวอาตมาเองเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์มาจนย่างเข้าปีที่ ๓ แล้ว ตอนนี้จะมาถามเกี่ยวกับกฎเกณฑ์หรือทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ ก็ขอยอมรับตรงๆว่าลืมเกือบหมดแล้ว ยิ่งพวกวิชาแม่เหล็กไฟฟ้า ความร้อน แสง เสียง หรือวิชาเคมีที่เคยเรียนเมื่อตอน ม.ศ. ๔-๕ ยิ่งพวกนี้ตอนนี้อาตมาลืมเกือบสนิทจริงๆ เพราะปัญญาที่ได้เรียนรู้มาตอนนั้น มันเป็นปัญญาเพียงแค่ขั้นพยายามทำความเข้าใจในวิชานั้น แล้วก็ท่องจำเอาไว้ให้ได้แค่นั้นเอง เมื่อเลิกเรียน เลิกศึกษาในวิชานั้นๆ พอนานๆเข้าก็ลืมหมด

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พอดีเป็นวันอาทิตย์ พอฉันเสร็จก็มีกลุ่มนักศึกษาพากันเข้ามาซักเข้ามาถาม วันนั้นกว่าอาจารย์ของอาตมาจะได้พักก็ร่วม ๒ ชั่วโมงกว่า วันทั้งวันมีเวลาพักเครื่องยนต์ของท่านเพียงแค่ลงมาสรงน้ำตอนใกล้ๆเกือบจะ ๔ โมงเย็น เพราะ ๔ โมงเย็นเขาได้จัดรายการไว้ว่าจะให้อาจารย์ของอาตมาแสดงธรรมในตอนนั้น พอสรงน้ำเสร็จก็ขึ้นบรรยายต่อจนถึง ๒ ทุ่ม อาจารย์ท่านทำงานหนักจริงๆ บางสิ่งบางเรื่องที่ท่านได้บรรยาย อาตมาฟังแล้วไม่รู้ว่ากี่หนต่อกี่หน แต่ฟังแล้ว พอมาฟังใหม่ มันก็เหมือนกับมีอะไรใหม่ๆ ขึ้นมาอีก ซึ่งทำให้ได้รู้ ได้เข้าใจเพิ่มขึ้นไปอีก สิ่งที่เกิดขึ้นมานี้มันมันเป็นเพราะอานิสงส์ของการฟังธรรม พระพุทธเจ้าท่านเคยตรัสเอาไว้ โดยกล่าวถึงอานิสงส์ของการฟังธรรม มีอยู่ ๕ ประการ คือ

๑. ทำให้ได้ฟังในสิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟังมาก่อน
๒. ทำให้สิ่งที่เคยได้ยินได้ฟังมาแล้ว แต่ยังไม่เข้าใจไม่ชัด ทำให้เข้าใจชัดขึ้น
๓. บรรเทาความสงสัยให้หมดไป
๔. ทำให้ความเห็นให้ถูกต้องได้
๕. ทำให้จิตของผู้ฟังผ่องใส

เรื่องของธรรมะนั้นจึงฟังแล้วฟังอีก ฟังกันได้เสมอๆ เพราะมันมีอันิสงส์
ดังที่กล่าวมาแล้ว และมีพุทธพจน์กล่าวไว้ว่า **รสของธรรมนั้น เลิศกว่ารส
ทั้งปวง**

มาปาซาครั้งที่ ๒ นี้ ได้พระฝรั่งติดตามมาจากเชียงใหม่รูปหนึ่ง
ท่านพักอยู่ที่วัดถ้ำอู่มองค์ เคยรู้จักกับคณะของอาตมามาก่อน พอตีมาเจอ
กันที่เชียงใหม่ ท่านเลยติดตามมาด้วย อดีตท่านเคยเป็นจิตรกรชาวเยอรมัน
ทำงานในโรงพิมพ์

ท่านเล่าให้ฟังว่าชีวิตของท่านก็สุขสบายทุกอย่าง มาเริ่มมองเห็นทุกข์
ของชีวิตเมื่อท่านป่วยและต้องเข้าโรงพยาบาล และบัดนี้ตัวท่านเองท่านบอกว่า
ท่านพบแสงสว่างของชีวิตแล้ว และท่านยืนยันว่าจะขออยู่ในผ้าเหลืองนี้โดย
ไม่ขอสึกไปจนกว่าจะตาย

ฉายาของพระเยอรมันรูปนี้ ท่านใช้ฉายาว่า“**สันติฐิโก**” พวกอาตมา
เรียกท่านว่า ท่าน“**สันติ**” เคยไปศึกษาและไปอยู่กับท่านพุทธทาสมาก่อน
ท่านเคยมีภาษาธรรมะขั้นสูงๆแยะ

เดี๋ยวนี้ นักปฏิบัติธรรมของเราส่วนใหญ่ มีแต่ภาษาถิ่นแยะ เวลาพูด
คุยกันก็เอาเรื่องของธรรมะขั้นสูงๆมาคุยไม้ อวดโชว์ภูมิปัญญาของตัวเอง แต่
ส่วนใหญ่ก็มีแค่ภาษาที่ไปเรียนไปท่องจำมา แล้วก็มาคิดมาผกผันเอาเอง
ยึดถือเอาเป็นภูมิปัญญาของตัวเอง

พอเราไปพูดเกี่ยวกับเรื่อง เกี่ยวกับวิธีที่จะทำให้เกิดมรรค เกิดผล
ซึ่งอาจารย์ของอาตมาเคยไปพูดเกี่ยวกับเรื่องทาน เรื่องศีล พวกหลงภาษา
บ้านน้ำลายพวกนี้สายหน้าไปตามๆกัน เพราะเขาเห็นเป็นเรื่องประถม เป็น
เรื่องต้นๆ เป็นเรื่องใครๆก็รู้ แต่ก็ไม่รู้ว่าจะรู้แล้วทำได้หรือยัง? การสอน พวกนี้
จึงสอนยาก ทั้งต้องเมื่อยปากด้วย และส่วนใหญ่ก็เมื่อยเปล่า เพราะ
ฟังแล้วก็ไม่ค่อยที่จะเอาไปประพฤติปฏิบัติเท่าไร เพราะถือตนว่า รู้แล้ว

เรื่องการประพฤติปฏิบัติธรรม อาตมาสังเกตดูแล้วเห็นว่าคนไทยเราได้

เปรียบพวกฝรั่งเยอะในเรื่องกิริยา มารยาท เกี่ยวกับเรื่องเสขียวัตถุความ
เรียบร้อยต่างๆ

เพราะพวกฝรั่งมักจะโดกเดก ไม่ค่อยสำรวมเรียบร้อยเท่าไร ศาสนา
พุทธของเราเป็นศาสนาของผู้ดีชั้นสูงสุดจริงๆ อาตมาเองไม่เห็นเหมือนกัน
ว่ามีผู้ดีที่ไหนเขาทำกันถึงขั้นนี้ เป็นพระแล้วจะต้องมีการสำรวมกาย สำ-
รวมทวาร ทาง ตา หู จมูก ลิ้น จะต้องมีกิริยาอาการที่เป็นไปเพื่อความ
เลื่อมใสของผู้อื่น

จะเดิน ยืน นั่ง นอน ก็จะต้องมีสติตามระลึกให้รู้สึกตัวอยู่เสมอๆ
จะต้องมีสายตาทอดลง ขณะที่อยู่ในอาการยืน หรือเดิน ไม่ใช่เดินสอดสาย
หน้าตาเลิกลัก แกว่งขาแกว่งแขนไปตามเรื่องตามราว อย่างกาถ่างแซ้ง
แร้งถ่างขา ขาดสติ ขณะกินขณะฉันก็ต้องทำคำข้าวไม่ให้ใหญ่ ไม่
ปล่อยให้กระพุ้งแก้มตุ้ยออกมา เมื่อเข้าไปในบ้านนั่งในบ้าน ก็จะต้องไม่
นั่งเท้าแขน ไม่นั่งรัดเข่า

ซึ่งสิ่งเหล่านี้ เป็นเสขียวัตถุที่พระพุทธองค์ท่านได้ทรงบัญญัติไว้อย่าง
ละเอียดลออทุกอิริยาบถ แม้แต่กระทั่งการอุจจาระ ปัสสาวะ จะต้องไม่
มักง่าย ไม่ยืนปัสสาวะเว้นไว้แต่เจ็บป่วย ภิกษุจะต้องกระทำให้ถูกต้องตาม
ระเบียบวินัย เพื่อยังศรัทธา ความเลื่อมใสให้เกิดแก่ชนทั้งปวง

การเผยแพร่ธรรมะทางภาคเหนือคราวนี้ นับว่าได้ผลดีมาก ที่พัก
ทุกแห่งมีญาติโยมคอยช่วยจัดแจงหาสถานที่ให้แสดงธรรม และมีรถโฆษณา
ให้พร้อม

ตอนพักอยู่ที่เชียงใหม่ไปเจออาหารชนิดหนึ่ง ซึ่งก็แปลกดีเหมือนกัน
อาตมาเองก็เพิ่งรู้จัก ได้ยินโยมที่ไปด้วยเรียกกะปิมังสวิวัติ ชาวเหนือเขา
เรียก ถั่วเน่า เขาเอาถั่วเหลืองไปหมักไปดองอย่างไร อาตมาก็ไม่รู้เหมือน
กัน แต่เห็นสีมันดำๆเหมือนกะปิ

ดูๆแล้วคนเรานี้ก็ช่างหาเรื่องปรุง เรื่องก่อ เรื่องสร้าง ให้มันเหน็ด

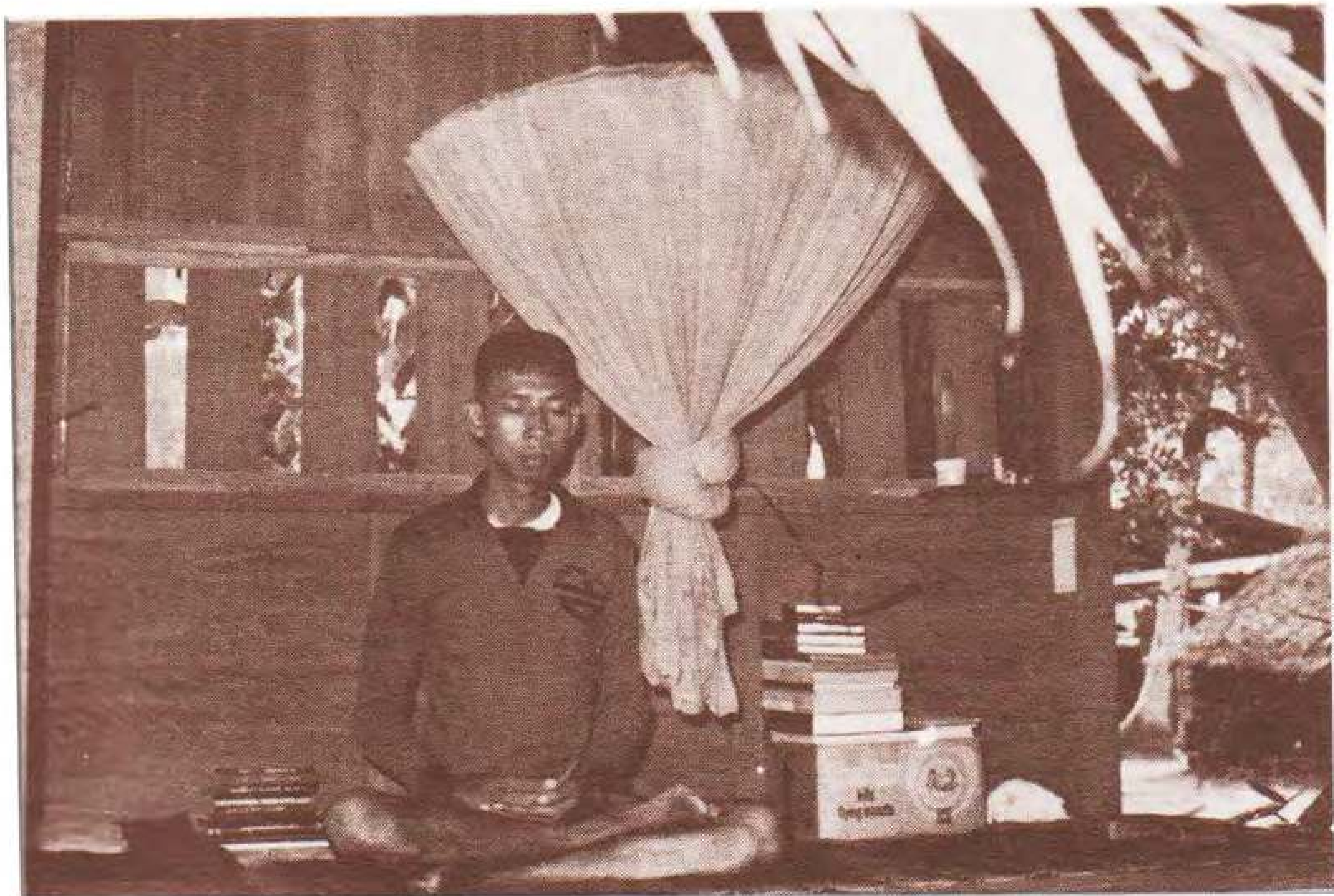
เหนื่อยกันขึ้นมาดีจริงๆ จะกินถั่วเหลืองทั้งทีก็แค่เอามาต้มให้มันสุก แล้ว
ก็กินเข้าไป ก็ได้ธาตุโปรตีนเข้าไปหล่อเลี้ยงร่างกายตามต้องการ แต่คนเรา
นี่จะต้องเอาไปหมักไปดองให้ได้รสให้ได้กลิ่นตามปาก ตามลิ้นที่ตนชอบ ซึ่ง
กว่าจะเสร็จกรรมวิธี จนนำมากินได้ก็คงเหี่ยวตกอยู่หลายหยด

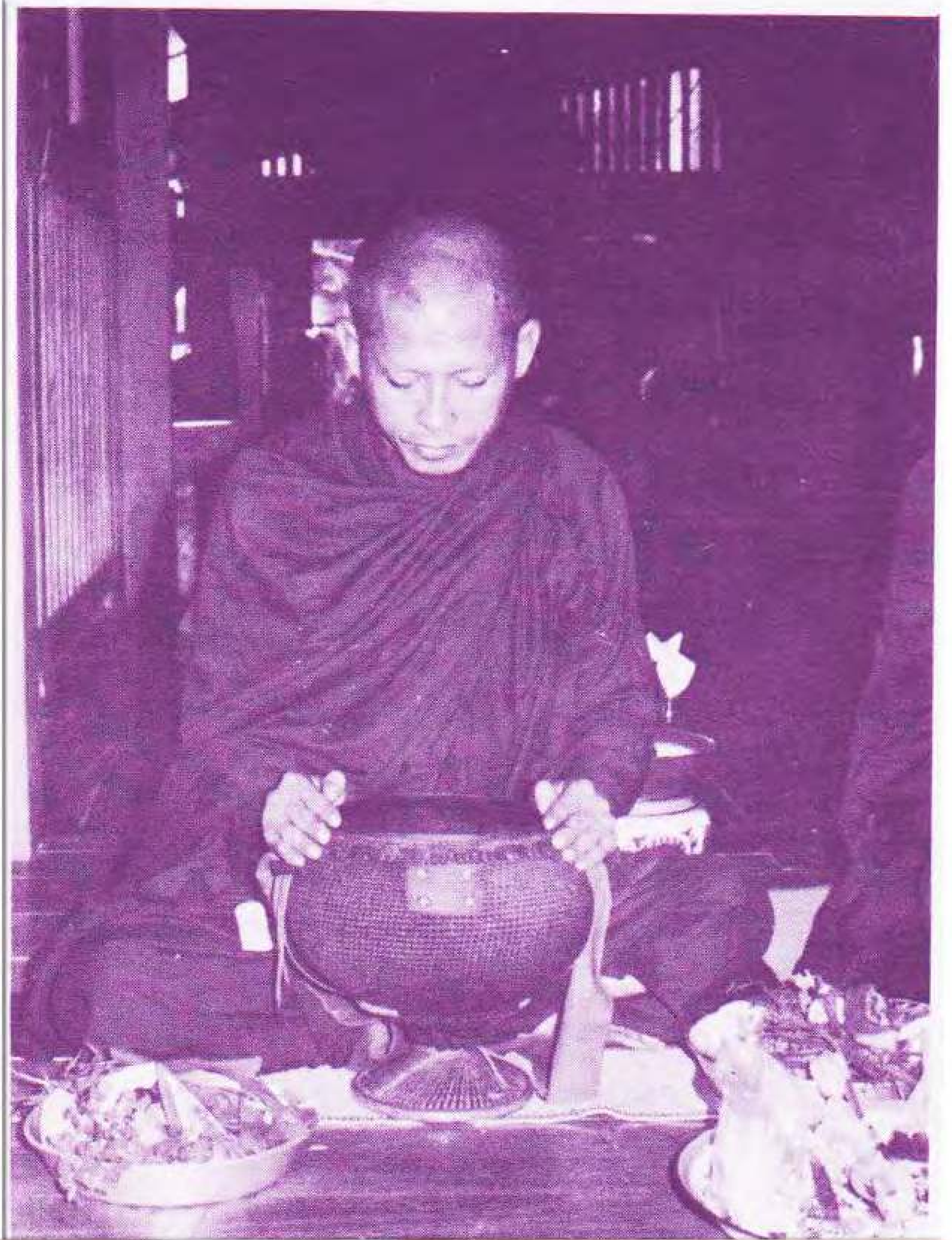
คนเรานี่จึงเหมาะจริงๆ ที่มีชื่อว่า“คน” เพราะมีแต่การคน การกวน
อยู่เรื่อยๆ ไม่รู้จักหยุด จักพักกันสักที

สำหรับจดหมายฉบับนี้ ความจริงแล้วอาตมาก็“คน”มาเหมือนกัน
แต่ที่“คน”มากก็เพื่อว่าจะได้เป็นประโยชน์ให้พวกโยมได้หยุด “คน” กันเรียกว่า
คน เพื่อหยุดคน ผู้ใดสามารถหยุดการคน การกวน การวน การเวียน
ได้มากเท่าไรผู้นั้นก็ย่อมจะได้ความสงบ ความสันติ และความสุขที่เหนือ
ความสุขใดๆ ตามพุทธพจน์ที่ได้ตรัสไว้ว่า เตสํ วุปสโม สุโข *ความสงบเป็น
สุขอย่างยิ่ง*

ขอเจริญพร

.....

กินนั้่นสำคัญไฉน

๘๙ หมู่ ๑๐ แดนอโศก บ้านรางหว้า

ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน

๑ มิถุนายน ๒๕๑๗

เจริญพร มายังโยม

ขณะนี้อาตมามาพักที่แดนอโศกแล้ว หมู่คณะของอาตมาส่วนใหญ่
นั้นยังอยู่ที่กรุงเทพฯ เพราะตอนนี้จะต้องช่วยกันเกี่ยวกับการพิมพ์หนังสือ
บางองค์ก็ออกจากริกเผยแพร่ต่อ

ส่วนอาตมานั้นคิดว่า จะพักสงบสักระยะ ก็เลยกลับมาอยู่แดน ซึ่งที่
แดนตอนนี้มีพระอยู่กัน ๒ รูปเท่านั้น วันหนึ่งๆ ส่วนใหญ่ตัวของอาตมา
เองนั้น ก็พยายามอ่านจิต อ่านใจของตัวเองทำลายความฟุ้งซ่านที่มันเกิด
ขึ้นมา พยายามให้จิตใจมันสงบระงับยิ่งขึ้นไป

ซึ่งเมื่อจิตใจมีความสงบแล้ว บางครั้งก็ยกหัวข้อธรรมะขึ้นมาปรุ่ นึก
ถึงความตายที่จะต้องเกิดขึ้นแก่เราบ้าง พิจารณาถึงความ เป็นปฏิกุล ความ
โสโครก ความน่ารังเกียจ ขยะแขยง ซึ่งอยู่ภายในตัวเราในร่างกายของเรา
บ้าง หรือไม่ก็เอาศีลขึ้นมาตรวจตราดู ว่าการประพฤติปฏิบัติของเรา ศีล
ของเรายังบริสุทธิ์ บริบูรณ์อยู่หรือ? หรือยังมีข้อใดที่ยังต่างพร้อยที่ยังจะ
ต้องแก้ไขปรับปรุงอีก

เรื่องอาหารการขบฉัน ตัวอาตมาเองก็พยายามลดให้มันน้อยลง สิ่ง

ใดที่มันเป็นสิ่งที่ฟุ้งเพื่อฟุ้งเพื่อยกขึ้นไป เมื่อได้พิจารณาแล้วถึงดก็เว้นสิ่งนั้น
มันออกไป

บางวันอาหารที่สำนักโยมเขาเอามาถวาย มีทั้งขนมปัง มีข้าวหลาม
มีขนมครก ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำมาจากข้าวทั้งนั้น แล้วก็พยายามเอามาเติมกลิ่น
เติมรสชาติ เปลี่ยนแปลงรูปเสียใหม่ ก็เมื่อเราจะกินเอาธาตุคาร์โบไฮเดรต
ก็กินข้าวเสียอย่างเดียวก็น่าเบื่อ

ของปรุงแต่งต่างๆที่จะต้องเอาไปตัด ไปแกงไปไม่ไปทำให้มันเกิดเปรี้ยว
หวาน มัน เค็ม ของพวกนี้ส่วนใหญ่เมื่ออาตมาอยู่แดนก็ไม่ค่อยฉันมัน
เท่าไร ของที่ฉันส่วนใหญ่ก็เป็นของสดๆ ง่ายๆ เป็นต้นว่าถั่วคั่ว ถั่วต้ม
ผักสด หรือถ้ามีผลไม้ก็ฉันผลไม้บ้าง

แต่บางครั้งเมื่อออกนอกแดน ก็อาจจะฉันบ้างถึงแม้จะรู้มันฟุ้งเพื่อ
เกินกว่าความจำเป็นของชีวิตก็ตาม เพราะบางครั้งก็จำต้องอนุเคราะห์ญาติโยม
และฝึกอ่านผัสสะที่เกิดขึ้นเมื่อมีรสมากระทบกับลิ้น

แต่อย่างไรก็ตามตัวอาตมาเอง ก็พยายามลดละสิ่งต่างๆ ให้ชีวิต
ของเราค่อยลง ค่อยลง เข้าไปเรื่อยๆ ชีวิตของเราเนื่องด้วยผู้อื่น เราต้อง
พยายามทำตัวให้เป็นคนเลี้ยงง่าย สิ่งหนึ่งที่อาตมาระลึกอยู่เสมอก็คือ **เรามา
เป็นพระเพื่อหน่ายสังสาร ไมใช่มาเป็นพระเพื่อผลาญข้าวสุก**

หนังสือที่กำลังพิมพ์กันขึ้นใหม่ เป็นหนังสือเกี่ยวกับการทำอาหาร
มังสวิรัต ซึ่งยึดหลักประโยชน์สูง ประหยัดสุด อย่างเช่นถั่วเหลือง เมื่อเอา
มาทำเป็นน้านมถั่วเหลืองแล้ว กากถั่วที่เหลือจากนั้น ก็ยังสามารถเอามา
ทอดเป็นขนม หรือจะเอามาตัดแปลงเป็นทอดปลาเห็ดก็ได้ หรือไม่ก็เอา
มาทำเป็นน้ายากก็ได้ ซึ่งในหนังสือเล่มนี้ก็มีอธิบายไว้หมด นอกจากนี้ใน
หนังสือเล่มนี้ก็ยังมียูบ และมีบทความสอดแทรก ซึ่งอาจารย์ของอาตมา
เขียนธรรมะเพิ่มเติมเข้าไปอีก

พิมพ์คราวนี้ก็จะพิมพ์หนึ่งหมื่นเล่ม ค่าใช้จ่ายในการพิมพ์ก็ตกประมาณ ๔ หมื่นกว่าบาท ตอนนี้มีโยมใกล้ชิดคนหนึ่งช่วยออกเป็นรายใหญ่ไปแล้ว ๒ หมื่นบาท ก็ยังเหลืออีก ๒ หมื่นกว่าบาท แต่เกี่ยวกับเรื่องเงินทองนี้ทางเจ้าของโรงพิมพ์เองก็ไม่เร่งรัดอะไร เพราะเจ้าของโรงพิมพ์ก็เป็นคนมีธรรมะ และก็เห็นว่าหมู่คณะของอาตมาทำงานกันโดยความเสียสละจริงๆ ไม่ได้คิดที่จะค้าขายเอากำไรใดๆ ดังนั้นพิมพ์เสร็จแล้ว กำหนดว่าจะจ่ายกันเมื่อไหร่ จึงไม่ค่อยมี แล้วแต่ญาติโยมจะรวบรวมกันเสร็จเมื่อไหร่ ซึ่งส่วนมากโยมสันติยาจะเป็นผู้รวบรวม

โยมคนไหนทำบุญไปแล้วเท่านั้นเท่านั้น จะมานั่งพิมพ์ประกาศเผยแพร่เกียรติคุณก็ไม่มีเหมือนกัน เมื่อทำมาแล้วเลิกกัน เพราะท่านนั้นมันแปลว่า “การให้” ไม่ใช่การแลกเปลี่ยน ทำบุญไปพันบาท แต่ให้เขาโฆษณาเขียนป้ายโชว์ไว้แบบนี้เป็นการแลกเปลี่ยน เพราะเสียเงินไปเพื่อที่จะได้ชื่อเสียงขึ้นมา ซึ่งเหมือนกับการโฆษณาตัวเอง

ความจริงบุญ กับท่านนั้นมันตัวเดียวกัน แต่เดี๋ยวนี้คนมาเข้าใจกันว่า ทำบุญนั้นก็คือการเอาสิ่งของมาให้กับพระ ส่วนทำทานนั้นก็คือการเอาสิ่งของมาให้กับคน ความจริงนั้นให้กับคนหรือให้กับพระก็ตาม ก็เป็นการทำทาน คือการให้ การสละออกทั้งสิ้น

ส่วนที่ว่าจะได้บุญขนาดไหนนั้นก็ขึ้นอยู่กับผู้ให้ เพราะบุญนั้นมันหมายถึง “ธรรมชาติอันชำระใจให้บริสุทธิ์” หรือ “สิ่งที่ทำให้จิตใจของเราหมดสิ้นจากกิเลสตัณหา” ดังนั้น ถ้าใครไปทำบุญกับพระตักข้าวใส่บาตรทัพพีหนึ่ง แล้วนั่งอธิษฐานขอเชียว! ขอให้ถูกลอตเตอรี่ รางวัลที่ ๑ ล้านบาท ถ้าทำบุญแบบนี้มันก็ไม่ได้บุญอะไรหน้าซำกลับได้บาปเพิ่มขึ้นมากกว่าเก่า เพราะจิตใจไม่ได้บริสุทธิ์อะไรขึ้นมา แต่กลับซีโลภมากกว่าเก่าขึ้นอีก

การทำบุญทำทานอะไรก็ตาม ถ้าทำไปแล้วขอเอานั่น สิ่งนี้ ตอบแทน แม้จะขอเอาเป็นภพเป็นสวรรค์ก็ตาม การทำแบบนี้ผู้ให้มันย่อมมีผลน้อย

มีอานิสงส์น้อย แต่ถ้าทำโดยใช้ปัญญาพิจารณาไตร่ตรองอย่างดีแล้วว่า สิ่งนี้เป็นสิ่งจำเป็นจริงๆ ขาดแคลนจริงๆ ถ้าเราทำไปแล้ว จะมีผลมากมีประโยชน์มากแก่ผู้อื่น เมื่อพิจารณาแล้วเราก็กทำไป โดยทำไปแบบที่จิตใจของเรา นั้นไม่หวังอะไรตอบแทนทั้งสิ้นเพื่อมาเป็นประโยชน์แก่ตนเอง ทำบุญแบบจิตใจว่างๆเปล่าๆ การทำบุญแบบนี้จึงเป็นการทำบุญที่ได้บุญมาก มีอานิสงส์มาก เป็นการทำบุญแบบได้นิพพาน

ส่วนตัวอาตมาเองนั้นตอนนี้มาเป็นพระแล้ว เกี่ยวกับเรื่องวัตถุกานท์ สลัดคืนไว้กับโลกหมดแล้ว สิ่งที่จะบำเพ็ญต่อไปก็คือทำอภัยทาน มาหัดละ หัดวางความโลภ โกรธ หลง ที่มันยังอยู่ในจิตใจ จนทำให้มันไม่มีเวร ไม่มีภัย เป็นอภัยแก่ผู้อื่นได้ และท้ายสุดเมื่อออกภัยทานได้หมดแล้ว สิ่งที่จะทานให้แก่โลกได้อีกนั้นก็ยังมีแต่ธรรมทานเท่านั้น ซึ่งพระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ว่า สพฺพทานํ ทานํ ธมฺมทานํ ชินาติ ซึ่งแปลได้ความว่า การให้ธรรมทาน ชนะเลิศการให้ทานใดๆทั้งปวง

สุดท้ายนี้คุณความดีใดๆ ก็ตามที่มีอยู่ในโลก ขอให้โยมรับนำมาบำเพ็ญเป็นบารมีติดตัวไปตั้งแต่บัดนี้เถิด เพราะบารมีใดๆก็ตามล้วนแล้วขึ้นอยู่กับ “กรรม” หรือ “การกระทำ” ทั้งสิ้น เราทำวันนี้ก็เป็นบารมีติดตัวเราไปตั้งแต่วันนี้

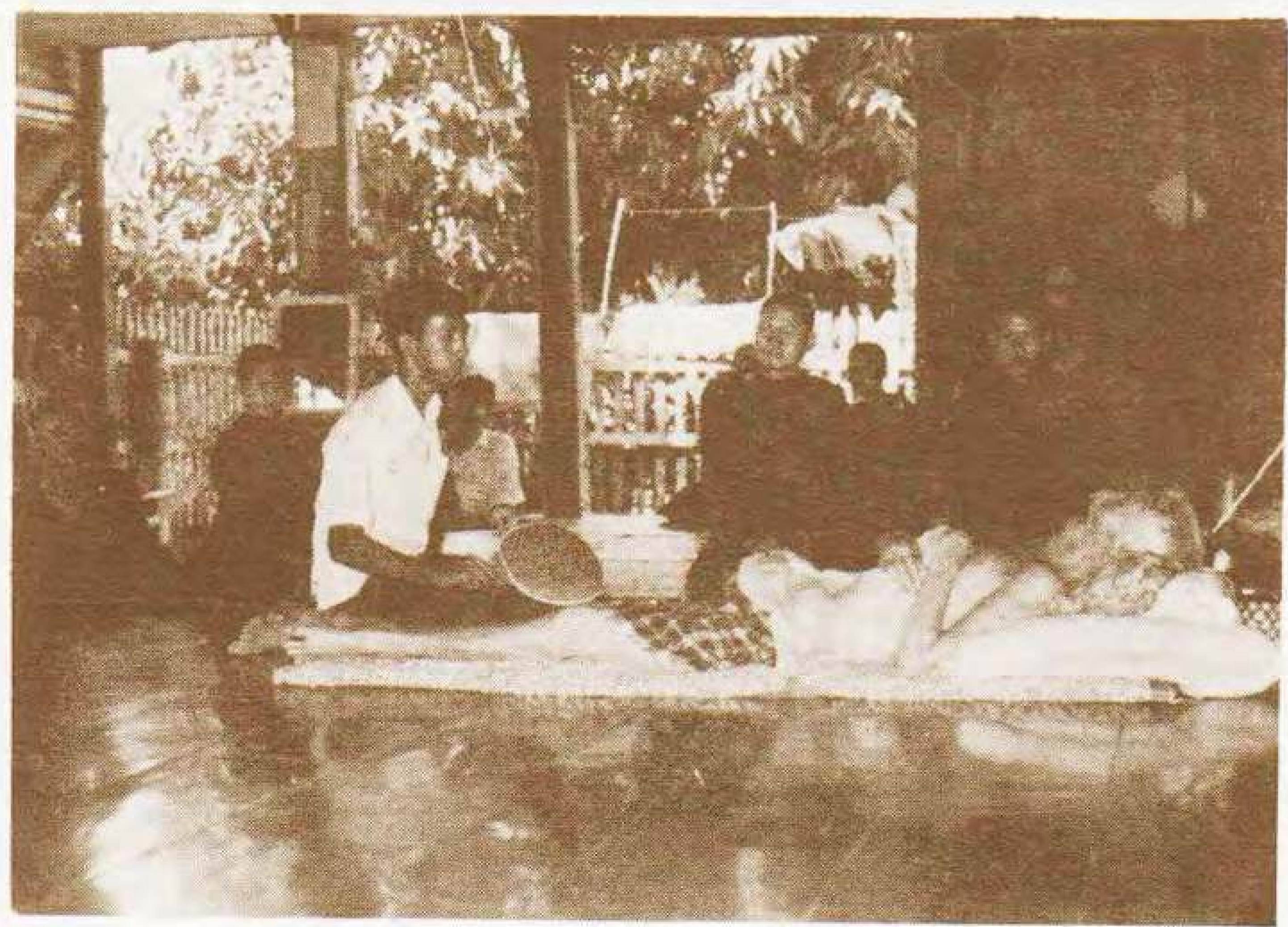
เราทำคุณงามความดีไว้มาก เราก็จะมีคุณงามความดีเป็นบารมีติดตัวเราไปมาก ความตายของคนเรานั้น เราไม่สามารถกำหนดวันตายเอาเองได้ว่าจะตายวันนั้น วันนี้ เมื่อถึงคราวแล้ว ไม่ว่าจะแก่เฒ่า หนุ่ม สาว หรือเด็กๆ ยังไงก็ตามตายได้ทั้งหมด ดังนั้นเราจึงไม่ควรประมาท และพระพุทธองค์ก็ยังตรัสเอาไว้อีกด้วยว่า

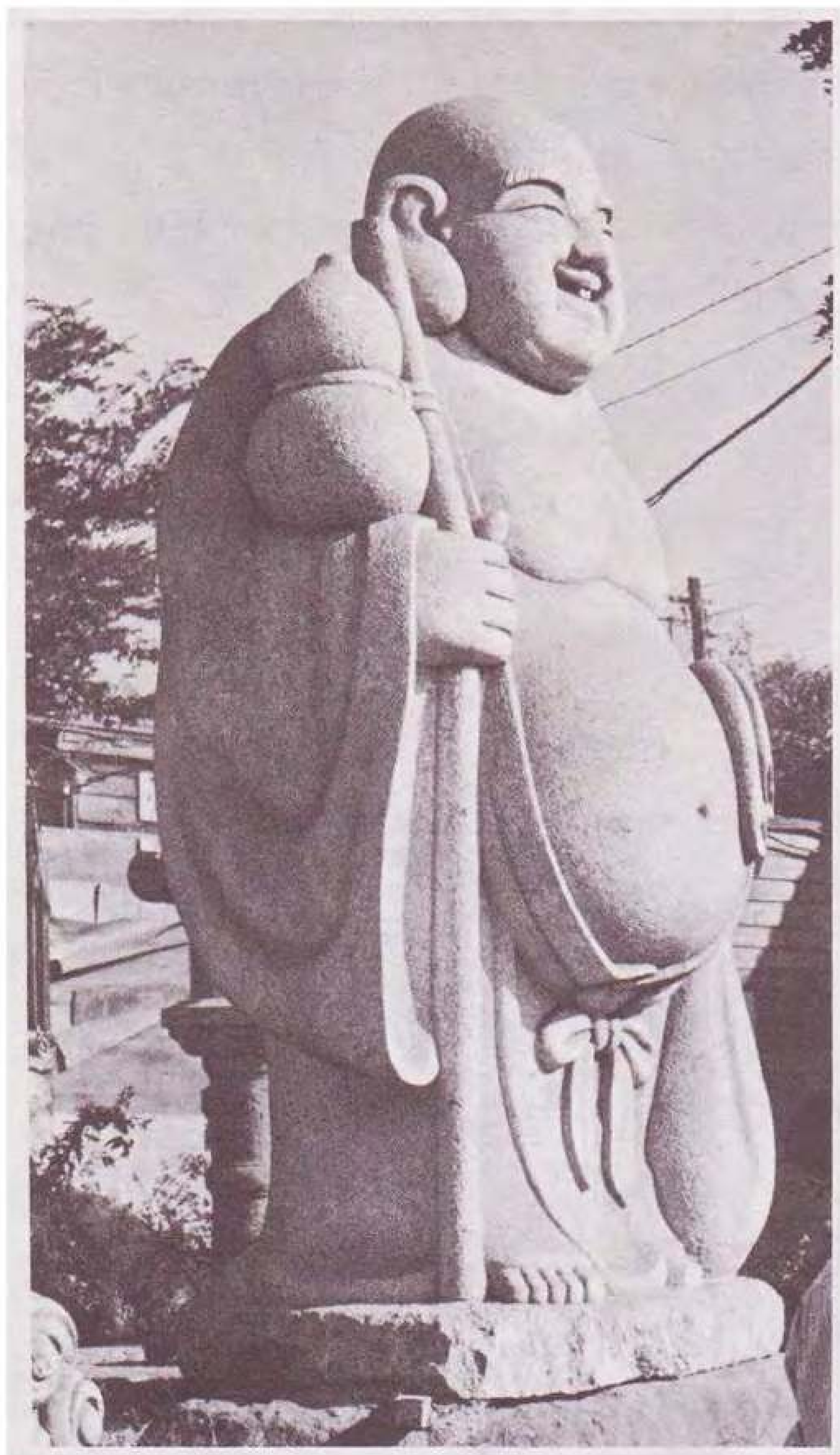
“ภิกษุทั้งหลาย คนที่ตายไปแล้วกลับมาเกิดเป็นคนได้อีกนั้นมีจำนวนน้อยนัก ส่วนที่ตายไปแล้ว ไปเกิดในนรกไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน ไปเกิดเป็นเปรตนั้น มีจำนวนมากกว่ามากนัก โดยแท้จริง”

ดังนั้นการที่เราได้มีโอกาสเกิดมาเป็นคน ซึ่งไม่ใช่เป็นของง่าย และยังสามารถได้มาพบพระพุทธศาสนาอีกด้วยนั้น เราจึงควรมานะบากบั่น พากเพียรสั่งสมคุณงามความดี จะได้เป็นบุญบารมีติดตัวเราไปในภพหน้าชาติหน้า เพราะทราบได้ที่เรายังไม่สามารถบรรลุพระอรหัตต์ได้นั้น เรายังจะต้องกลับมาเวียนว่ายตายเกิดอีก

ขอเจริญพร

.....

อันตรายของความอ้วน

ธรรมสถานแดนอโศก

๘ มิถุนายน ๒๕๑๗

เจริญพร มายังโยม

อาตมาเขียนจดหมายมาตั้งหลายฉบับแล้ว ลืมบอกไปว่าตอนนี้โยมแม่ของท่านเขมจิตโตเสียแล้ว โยมของท่านเสียในระหว่างที่พวกอาตมาเดินทางขึ้นเหนือกัน พอคณะของอาตมากลับกรุงเทพฯอีกที ศพของโยมท่านก็เอาไปฝังห้วงซุ่ยเรียบร้อยแล้ว ท่านเขมจิตโตเองจิตใจก็ยังยิ้มแย้มอยู่ได้ปกติ เพียงแต่บ่นว่าน่าเสียดายไปหน่อยที่โยมของท่านมาด่วนจากไปก่อนที่จะได้รู้ ได้เข้าใจในธรรมะให้มากไปกว่านี้

โยมของท่านมีอายุประมาณ ๖๐-๖๓ ปี รูปร่างค่อนข้างอ้วนท้วน อาตมาเคยไปพักที่บ้านของท่าน ๒ ครั้ง โยมของท่านก็ออกมาต้อนรับปราศรัยด้วยอย่างดี แกถามอาตมาว่าที่บ้านมีพี่น้องเป็นผู้ชายกี่คน อาตมาก็บอกไปว่าอาตมาเป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัว การที่มาบวชนี้ก็เป็นการปิดตระกูล ไม่มีคนสืบต่อนามสกุลอีกแล้ว แกฟังแล้วก็นั่งหัวเราะ

โยมของท่านเขมจิตโตมรณะด้วยหลายโรค ทั้งโรคเบาหวาน อัมพาต และโรคเข้าแทรกอีกหลายอย่าง เท่าที่อาตมาได้สังเกตเห็นทั่วไป รู้สึกว่า ในขบวนการกินด้วยกันแล้ว ไม่มีใครเก่งไปกว่าคนจีน ทั้งกินได้เก่ง ทั้งกินกันได้พิสดาร พยายามหาแบบ หาวิธีต่างๆ มาสร้างรสชาติให้

เปลี่ยนใหม่ไปเรื่อยๆ

ท่านเขมจิตโตเคยบอกให้ฟังครั้งหนึ่งว่า คนจีนเขากินกันแบบชดเชย เพราะแต่ก่อนต้องอดอยากมาก่อน พอมีโอกาสก็ต้องเอาให้สมอยาก เดี่ยวเกิดมาแล้วจะขาดทุน มีโอกาสที่จะกินได้มากๆ กินได้แบบประหลาดๆ ก็ต้องรีบกินกันก่อน โดยไม่รู้ว่ากินเข้าไปมากๆ มันมีแต่ทางที่จะทำให้ตายเร็วขึ้น

เพราะเมื่อร่างกายไม่ได้เอาไปใช้ให้สมดุลแล้ว อาหารที่กินเข้าไปก็มีแต่ไปเพิ่มเป็นเนื้อเป็นหนัง เป็นไขมันที่หน้าท้อง ซึ่งทำให้น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น แล้วอ้วนท้วนบวมเบะขึ้นมา

ในปัจจุบันทางแพทย์ก็ได้พบว่า เป็นสาเหตุที่ทำให้ร่างกายต้องทำงานมากกว่าเดิม ต้องแบกน้ำหนักตัวมากขึ้น เหนื่อยง่ายขึ้น หัวใจต้องทำงานมากขึ้น เพื่อสูบฉีดเลือด ไปเลี้ยงส่วนต่างๆ ของร่างกาย กระดูกข้อต่างๆ ก็จะมีเสื่อมเร็ว เนื่องจากรับน้ำหนักมาก การหายใจก็ทำไม่ได้เท่าคนปกติ เพราะส่วนไขมันที่พอกพูนขึ้นที่หน้าท้อง และหลอดเลือดต่างๆ ก็จะมีเปลี่ยนแปลงเร็ว

ดังนั้นในปัจจุบันคนอ้วนพอมีอายุสูงขึ้น จะเห็นได้ว่าถ้าไม่เป็นโรคเบาหวาน ก็เป็นโรคเกี่ยวกับหัวใจ หรือไม่ก็เป็นโรคความดันโลหิตสูง หรือคนอื่นๆ เดียวกันเป็นมันทุกอย่างก็มี

ส่วนในด้านทางธรรมพระพุทธองค์กลับตรัสเสียอีกว่า การกินน้อยมีคุณมาก มีประโยชน์มาก พระองค์ทรงสอนสาวกของท่านว่า

“ภิกษุทั้งหลาย จงฉันแต่โภชนะในที่นั่งแห่งเดียวเถิด เพราะจะทำให้สามารถเข้าถึงความเป็นผู้มีอาพาธน้อย มีทุกข์น้อย มีความเบากาย กระปรี้กระเปร่า มีกำลัง และมีความสุขด้วยแล”

ดังนั้นการที่โยมหันมากินอาหารมังสวิรัตินับว่าเป็นการสะสมกุศล และ

อานิสงส์มากมายเพราะเป็นการทำศิลปะของตัวเองให้สูงขึ้นให้บริสุทธิ์ยิ่งขึ้น เป็นการฝึกหัดปฏิบัติธรรมเกี่ยวกับการละกามคุณ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่อง รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ไปในตัว ทำให้เราลดในเรื่องการกินเล่น กินหิว เพราะอาหารที่อื่น ๆ ส่วนใหญ่ต้องประกอบด้วยเนื้อสัตว์

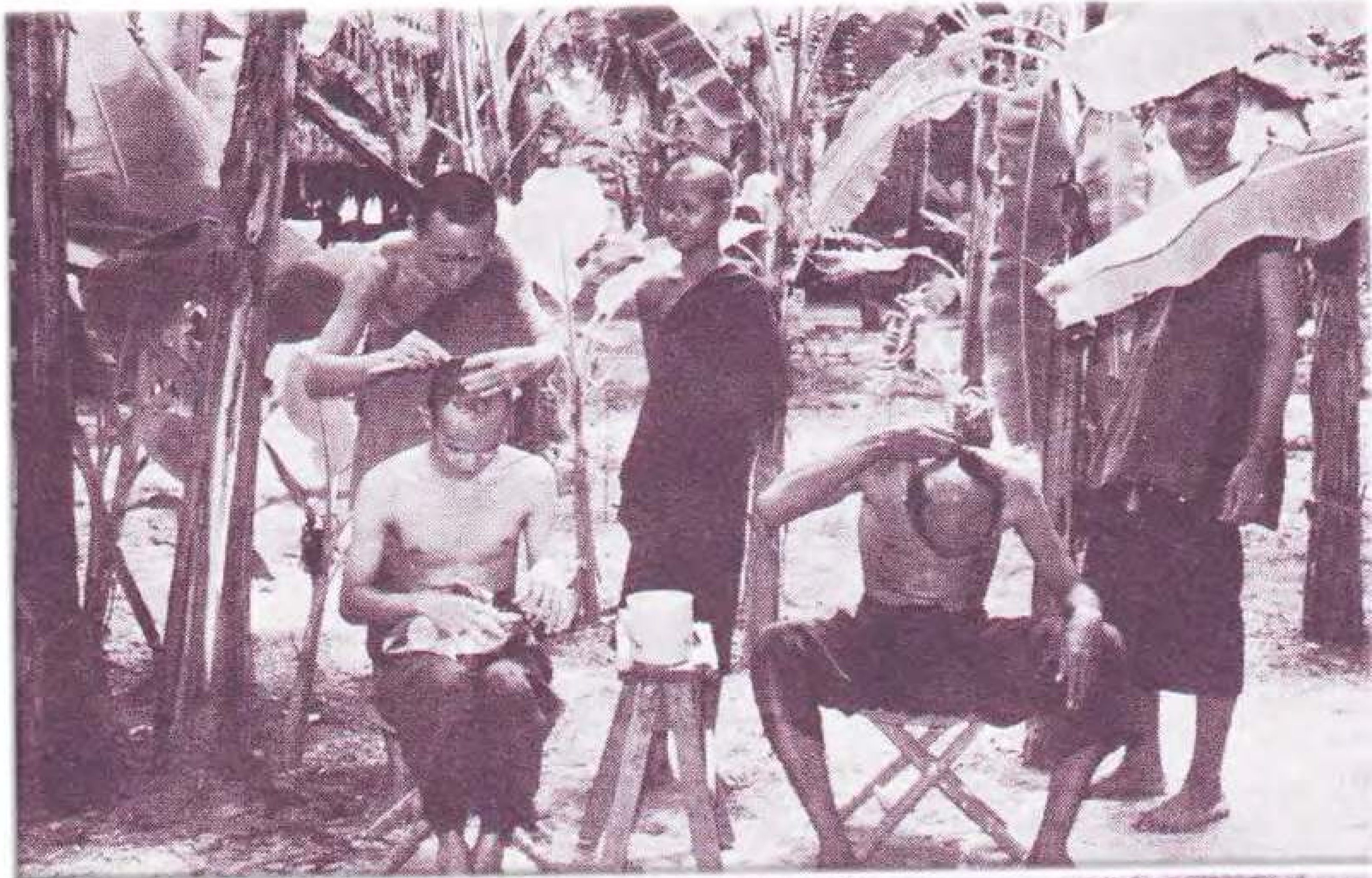
ธรรมะนั้นขอให้เราพากเพียรประพฤติขึ้นมาจริงๆ มันจะเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมา และก็มีตัวเราเองเท่านั้นที่จะรู้ได้ด้วยตัวของเราเอง ไม่ต้องมีใครมาบอกเรา

ชีวิตของคนเรานั้น ถ้าปล่อยมันไปตามอำเภอใจของเรา ปล่อยไปตามอำนาจตัณหาความใคร่อยาก ชีวิตของเราก็จะมีแต่บานออก และบานออกไปรับทุกข์ยิ่งขึ้น มีภาระหนักยิ่งขึ้นไปอีก แต่ถ้าเรารู้จักเอาชนะใจตัวเอง ไม่ยอมเป็นทาสของกิเลส ตัณหา เราก็ย่อมสามารถที่จะพบความสุข สันติ ความเบาภาระ ความเป็นอิสระ ความเป็นไทแก่ตัวได้ อาตมาขอจบจดหมายฉบับนี้ด้วยประการฉะนี้

ขอเจริญพร

.....

ชาวพุทธควรบวชอย่างไร ?

แดนอโศก

๒๒ มิถุนายน ๒๕๑๗

เจริญพร มายังโยม

อาตมาขณะนี้ก็ยังพักอยู่ที่สำนัก อยู่กันน้อยองค์ทำให้สามารถอ่าน
จิตใจได้ดี สติก็มีความมั่นคงดี เพราะการกระทบสัมผัสทางทวารต่างๆ ไม่
ค่อยมี

บิณฑบาตกันมาเสร็จแล้วก็เอาอาหารแบ่งกัน แล้วก็แยกกันฉันเพื่อ
เอาไปพิจารณากันส่วนตัว อ่านจิตอ่านใจของตัวเองให้ออกกว่าเรายังหลงติดยึด
ในอะไรอยู่

เรื่องขนม เรื่องของหวานนี้เป็นสิ่งที่อาตมาติดมาตั้งแต่ไหนแต่ไรแล้ว
โยมก็คงจะรู้ ตอนที่ไปชมราวาสวันไหนกินข้าวไม่ได้กินขนมด้วยก็ต้องบอกว่า
“วันนี้มันไม่มีชีวิต ชิวาเลย” ชีวิตดูเหมือนจะจืดชืดเสียจริงๆ ตอนนี่ถึงมา
รู้ว่ามันเป็นกิเลสของเราเสียเต็มเป่า ไปหลงติดหลงยึดเกี่ยวกับรสหวาน

เพราะความจริงแล้วธาตุน้ำตาลที่จะเลี้ยงร่างกายของเรานั้น ในข้าวก็มี
หรือในผลไม้สุกทั่วไปก็มีธาตุน้ำตาลที่จะเลี้ยงร่างกายของเราได้ ขนมจึง
ไม่ใช่สิ่งจำเป็นเลย กินข้าว กินผลไม้แทนก็ได้ เมื่อรู้ตัวว่าเราติดก็ต้องหยุด
ต้องเลิกมันก่อน

อยู่ที่สำนัก อาหารที่อาตมาฉันส่วนใหญ่ก็เป็นของที่ง่าย ๆ เป็นต้นว่า

ข้าว ผักดิบ ผักต้ม ผลไม้ ถั่ว งา พวกผักพวกแกงต่างๆ พวกนี้ส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้หยิบ เพราะมันเพื่อนภาชนะ เพื่อนบาตร และก็เห็นว่ามันไม่จำเป็นอะไร

ตอนแยกกันฉันกฎึฏึใครกฎึฏึมันนี่ ตัวอาตมาเองคำไหนเคี้ยวไปถ้ามันอร่อยก็คายมันออกมาก่อน ยังไม่กลืนแล้วก็เอามากองไว้บนฝาบาตร เอาคำที่ว่าเคี้ยวแล้วมันอร่อยคายออกมารวมกันก่อน พอรวมกันหมดแล้วก็เอากลืนเข้าไปใหม่ อีตอนเอาเข้าไปใหม่ชุดหลังนี้ไม่ใช่ของง่ายเหมือนกัน พระอืดพะอมพอดู

เวลากินถ้ามันอร่อยขึ้นมากก็ต้องรู้ให้ได้ว่า โดนกิเลสเล่นงานเข้าไปแล้ว ตอนที่ฉันองค์เดียวนี้บางวันใช้เวลาร่วม ๓ ชั่วโมง ส่วนใหญ่ก็ ๒ ชั่วโมงกว่า ฉันแต่ละมือ แต่ละมือ กว่าจะผ่านไปได้ก็เมื่อยขากรรไกรแทบแย่เหมือนกัน

คำข้าวแต่ละคำที่จะกลืนเข้าไป ก็เคี้ยวมันให้แน่ใจเสียก่อนว่าใจเรายังชอบ ยังชั่งอยู่หรือเปล่า กว่าจะกลืนลงไปได้อาตมาใช้เวลาเคี้ยวคำละ ๖๐-๘๐ ครั้ง

ชีวิตของอาตมาตอนนี้เหมือนนักเรียนชั้นประถม ยังทำงาน ทำประโยชน์ท่านได้ไม่มากนัก ในขณะที่วันคืนได้ผ่านไป ชีวิตส่วนใหญ่ก็อยู่กับความสุขสงบ อยู่กับธรรมชาติ ฟังเสียงนกร้อง ยอดมะพร้าวพัดเอนไปเอนมา ตอนเย็นๆก็ออกไปดูพระอาทิตย์ตกดินที่ไร่อ้อย ดูนกที่พากันบินกลับรัง แล้วก็ยกหัวข้อธรรมะต่างๆ ที่เคยศึกษา เอาขึ้นมาพิจารณา ถ้าต้องการพักผ่อนก็ทำสมาธิ ทำจิตให้มันสงบลง หยุดคิด หยุดนึกอะไร ให้จิตมันอยู่กับความสงบอย่างนั้น

พระอิกองค์ที่อยู่ด้วยกันท่านมีพรรษามากกว่าอาตมา ท่านบวชได้ ๓ พรรษาแล้ว อายุของท่าน ๔๑ ปี แก่กว่าอาจารย์ของอาตมาปีเดียว ท่านเป็นผู้มีสติสูงดีมาก มีสติคุมกายเกือบตลอดเวลา มีความละเอียดลออ

ถ้วนที่ดี ซึ่งเรื่องเหล่านี้เอาตัวเองบอกพระองค์มาก

เอาตัวเองก็พยายามจดจำเอาของท่านมาเป็นแบบอย่าง เพื่อที่จะได้มาประพฤติปฏิบัติตาม ปรับปรุงแก้ไขของเรา ท่านมีฉายาว่า พระกิตติสาโร ตอนงานบวชเอาที่ท่านไม่ได้ไปด้วย เพราะตอนนั้นท่านออกจาริกเผยแผ่ธรรมะทางชัณนาท อินทร์บุรี สิงห์บุรี แล้วก็ไปโปรดโยมพ่อโยมแม่ของท่านที่อินทร์บุรี

ท่านพาโยมพ่อของท่านออกฝึกด้วย ให้โยมโกนหัว แล้วสมาทานศีล ๘ เห็นบอกว่าท่านพาออกฝึกใช้เวลาทั้งหมด ๒๒ วัน พาไปอยู่ตามป่าช้าบ้าง ตามวัดบ้าง โยมของท่านมีอายุราวๆ ๗๐ ปี ท่านบอกว่า ปีหน้าจะพาโยมออกบวช ปีนี้จะเข้ามาขอศึกษาหลักธรรมกับอาจารย์ของเอาตามอีกสักพรรษาหนึ่งก่อน พรรษาต่อไปก็จะขอปลีกตัวออกจากหมู่ ให้โยมพ่อของท่านบวชแล้วก็จะให้โยมแม่ของท่านสมาทานศีล ๘ เอาไปประพฤติปฏิบัติ

ท่านได้ชี้ให้โยมของท่านได้เห็นว่าการได้เกิดมาเป็นคนนั้นไม่ใช่ของง่าย และเกิดมาแล้วจะมาได้พบพระพุทธศาสนานั้นก็น้อยคนที่จะได้พบเห็นและสามารถเข้าถึงเนื้อหาสาระแก่นแท้ของพุทธศาสนาได้ ดังนั้นเมื่อเรามีโอกาสที่จะได้ตัดดวงเราก็ควรจะรีบเก็บเกี่ยวเอาเข้ามา เพื่อเสริมสร้างเป็นอินทรีย์-พลัง เป็นปัจจัยเพื่อสมทบทุนให้ชีวิตของเราสูงขึ้น เจริญขึ้น ถ้าเราเอาแต่หลงมัวเมา ทำตัวเป็นคนประมาท ปล่อยให้โอกาสที่สามารถจะสร้างคุณความดีได้ ก็ปล่อยให้มันผ่านไป ได้แต่บอกรอไว้ก่อน รอไว้ก่อน คราวนี้เมื่อกรรมเก่ามันตามทัน เป็นอันที่จะทำให้หมดบุญหมดบารมี เมื่อถึงเวลานี้เข้าเราก็ต้องไปใช้หนี้กรรมตามที่เราเคยได้ทำไว้

แล้ววิสัยของปุถุชนคนธรรมดา นั้น การที่จะหาผู้ที่สร้างกรรมดีไว้มากกว่ากรรมชั่วนั้น ก็มีน้อยนัก อุปมาเปรียบเสมือนเขาของโคกับขนของโค ซึ่งเมื่อถึงคราวที่ต้องใช้หนี้กรรมหนี้เวร ก็ยอมไม่สามารถที่จะสร้างคุณงามความดี สร้างความเจริญให้เกิดขึ้นแก่ตนได้เหมือนเช่นเมื่อเป็นคนดังชีวิตของสัตว์

เดรัจฉานต่างๆไป

เรื่องของกรรมและกฎแห่งกรรมนี้ ไม่มีใครที่จะสามารถหลีกเลี่ยงได้ แม้แต่พระโมคคัลลานะ ซึ่งเป็นเอกอัครสาวกเบื้องซ้าย ของจอมศาสดา พระพุทธองค์ทรงยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในทางมโหทธิปาฏิหาริย์ ภายหลังก็ถูกโจรทุบตาย ซึ่งเป็นเพราะในอดีตชาตินั้น ท่านได้ทำอนันตริยกรรม(กรรมหนัก) ไว้ คือ ท่านเคยทำร้าย ทูบตี บิดา มารดาของท่าน ท่านจึงต้องมารับกรรมนั้น ถึงแม้จะเป็นพระอรหันต์ และมีฤทธิ์เดชมากมายก็ตาม

ดังนั้น การที่เรายังมีชีวิตอยู่นี้ก็ดีแล้ว ตัวเราเองก็ยังไม่รู้ว่ากรรมที่เราเคยสร้างไว้จะมาเอาชีวิตเราไปเมื่อไหร่ ขณะนี้เราก็มีโอกาที่จะบำเพ็ญประพฤติดัวเราให้สูงขึ้นไปได้ เราจะปล่อยให้โอกาสมันสูญเสียไปทำไม

แล้วท่านก็ชี้ให้เห็นว่าตัวของโยมนั้น ก็เปรียบเสมือนไม้ใกล้ฝั่งแล้ว เมื่อเจอเรือเจอแพที่ดีก็ควรจะรีบเข้าไปอาศัยเสียก่อน ก่อนที่น้ำมันจะซัดให้ไม้ผุพัง หรือหักเสียก่อน

อาตมาพิจารณาดูโครงการของท่านก็นับว่าดีทีเดียว สำหรับตัวอาตมาเองก็มีโครงการอยู่เหมือนกัน ซึ่งจะพยายามให้เป็นไปอย่างประโยชน์สูงสุด ประหยัดสุด ถึงพร้อมด้วยประโยชน์ตนประโยชน์ท่าน ซึ่งหลักการที่สำคัญใหญ่ๆ ของอาตมาก็มีอยู่ ๒ ข้อคือ

๑.พยายามทำตัวเอง ให้มีธรรมะ รู้แจ้งในธรรมะ ที่เป็นคำสั่งสอนของพระบรมศาสดาของเรา ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ไม่ว่าจะต้องอดทน อดฝืน จะต้องมีความมานะ บากบั่นพากเพียรเท่าใดก็ตาม เพื่อให้ได้มาซึ่งธรรม เพื่อเป็นผู้มีธรรมในตน ซึ่งสิ่งหนึ่งที่ทำให้อาตมามีกำลังใจต่อสู้กับกิเลสตัณหา ก็คือ “ความกตัญญู” อาตมานึกถึงบุญคุณที่โยมได้อุ้มชูเลี้ยงดูมาตั้งแต่น้อยจนเติบโตใหญ่เสมอๆ มิได้ขาด หรือแม้แต่ญาติโยมที่ใส่ข้าวใส่กับให้อาตมาฉันก็ตาม อาตมาก็จะพยายามพากเพียรนำมาให้ได้ซึ่งสิ่งประเสริฐ เพื่อมาตอบแทนบุญคุณของญาติโยม เพื่อที่จะให้ญาติโยมได้รู้ได้เห็นสิ่ง

ประเสริฐนั้นบ้าง

๒.พยายามชักชวนให้โยมทำการบวช หรือบรรพชา หรืออุปพชฺชา ออกมาเรื่อยๆ เพราะการบวชที่แท้จริงนั้นอยู่ที่จิตใจของเรา และบรรพชา หรืออุปพชฺชา คำนี้หมายถึง“การออกจากสิ่งร้อยรัด ที่จะผูกมัดตรึงเราไว้ ให้อยู่กับโลกีย์” เป็นต้นว่าการที่โยมเลิกสูบบุหรี่ เลิกกาแฟ น้ำชา เลิกกิน เนื้อสัตว์ เป็นต้น โยมก็ได้ออกมาจากสิ่งร้อยรัดนั้นเรื่อยๆ ทำการบรรพชา หรือบัพชฺชาสูงขึ้นเรื่อยๆ และยิ่งต่อไป โยมตัดสิ่งที่ไม่จำเป็นที่ฟุ่มเฟือย เกินความจำเป็นของชีวิตออกไปอีก โยมก็จะยิ่งมีคุณธรรมสูงขึ้นไปอีก ซึ่งก็จะทำให้โยมเห็นจุดเบาจุดว่าง ความสงบ ความสิ้นภาระขึ้นไปเรื่อยๆ เมื่อ เหตุปัจจัยพร้อมบริบูรณ์แล้ว การมาโกนหัว ห่มจีวรย่อมไม่ยากลำบากอะไร แต่ที่สำคัญนั้น การโกนกิเลสออกจากหัวใจย่อมสำคัญกว่า

ถ้าไม่เข้าใจมุ่งแต่อยากจะได้โกนหัวอย่างเดียว เมื่อบวชแล้วอาจจะ ว่างกว่าเก่าก็ได้ คือมีความหลงตัวหลงตน เพิ่มความยึดถือตนหนักขึ้นไป อีก การบวชเข้ามาเพิ่มความยึดถือจึงเรียกว่า บวชแบบโง่ๆ แต่ถ้าเน้นการ บวชอยู่ที่การละความยึดถือ จึงจะเป็นการบวชอย่างฉลาด อย่างนักปราชญ์ มิใช่หลงโง่แต่โกนหัวเท่านั้น

สุดท้ายนี้ พระพุทธองค์ได้ตรัสเอาไว้ว่า “ปมาโท มจฺจุโน ปทํ” แปลว่า ความประมาทเป็นทางแห่งความตาย ขอให้โยมอยู่พร้อมกันด้วยความไม่ ประมาทเถิด

ขอเจริญพร

.....

กตัญญู น้แลยอดน้ก

แดนอศก

๔ กรกฎาคม ๒๕๑๗

เจริญพรมายังโยม

จดหมายฉบับที่แล้วซึ่งอาตมาเขียนเกี่ยวกับพระโมคคัลลาน์ ซึ่งเป็นเอกอัครสาวกเบื้องซ้ายของพระพุทธองค์นั้น ฉบับนี้อาตมาก็จะเล่ารายละเอียดเกี่ยวกับประวัติในอดีตชาติของท่าน ซึ่งมีกล่าวไว้ในหนังสือมงคลสูตร โดยใจความว่า

“กิริ ดั่งจะได้ฟังมาในกาลล่วงแล้วมานาน พระโมคคัลลาน์ ได้บังเกิดเป็นบุรุษอยู่ในเมืองพาราณสี เชื้อค้ำยุงแห่งภรรยา จึงคิดจะฆ่าบิดามารดาของตน

เอกทิวส์ อยู่มาวันหนึ่ง ให้มารดาบิดาขึ้นสู่เกวียนแล้วก็ขับไปป่า จึงบอกแก่บิดามารดาว่า ในที่นี้โจรทั้งหลายมีอยู่มาก ข้าพเจ้าจะลงจากเกวียนแล้วจะเดินไปในเบื้องหน้าคอยระวังพวกโจร ว่าแล้วก็ลงจากเกวียนเดินไปคอยอยู่ข้างหน้า บิดามารดา ตามมีดขับเกวียนมากก็ทำเสียงให้ดังเหมือนโจรแล้วก็เข้าทุบตีซึ่งบิดา มารดา ให้เสวยทุกขเวทนาแต่ไม่ถึงแก่ความตาย

บิดามารดาจึงร้องว่า “ตาด” ดูกรเจ้าผู้เป็นบุตร เจ้าจงหนีเอาตัวรอดเถิด บิดามารดาแก่แล้วถึงจะตายก็ไม่ว่า โส ต่ สุตฺวา บุตรนั้นได้ฟังบิดามารดาว่าดังนั้นก็มีความสังเวชสลดใจ จึงพาบิดามารดากลับมาเลี้ยงเหมือนดังเดิม

โส กาล์ กตฺวา บุรุษนั้นครั้งทำกาลกิริยาไป ก็ไปบังเกิดในนรก
แล้วก็มาบังเกิดในชาติใดๆ เขาก็ดีตายสิ้นร้อยชาติ ด้วยอำนาจกุศลที่ตน
ได้ดี บิดามารดา ในที่สุดด้วยอำนาจกุศลกรรมที่ตัวเองได้เคยบำเพ็ญ และได้
สร้างสมไว้ทำให้ได้เกิดเป็นพระโมคคัลลาน์”

ในตอนท้ายชีวิตของท่านพระโมคคัลลาน์นั้น พวกเดียรฉัตรต่างๆ เห็นว่า
ตัวท่านเป็นผู้มีฤทธิ์มาก เพราะพระโมคคัลลาน์สามารถดึงศรัทธาจากญาติโยม
ต่างๆ ได้มาก ก็เลยคิดจะกำจัด เพราะเป็นตัวขัดขวาง เลยจ้างให้พวกโจร
ไปสังหาร และสุดท้ายโจรทั้งหลายก็พากันสับพระโมคคัลลาน์ดับขันธุ์ สู
ปรินิพพาน

ซึ่งตัวพระโมคคัลลาน์เองนั้นก็มีความรู้ทุกประการว่าจะโดนทำร้าย
แต่ท่านก็ได้สังเกตเห็นในวิบากกรรมเก่าของท่าน ซึ่งเป็นอนันตริยกรรม เป็น
กรรมอันหนัก ท่านก็ยอมให้เขาทำร้ายโดยดุษณี

เพราะบิดา มารดานั้น เป็นผู้มีคุณอันใหญ่ยิ่งแก่บุตรทั้งหลาย เป็น
พรหมของบุตร เพราะมีเมตตา กรุณา ต่อบุตร มีมุทิตา คือความยินดี
เมื่อบุตรได้ดี และมีอุเบกขา คือความวางเฉยไม่ซ้ำเติม เมื่อบุตรผิดพลาด
หรือเกิดความเสียหายขึ้นมา

ซึ่งคุณของบิดามารดานั้น ปราชญ์ท่านกล่าวเอาไว้ว่า แม้จะเอา
แผ่นดิน แผ่นน้ำ ท้องฟ้า อากาศ และเขาสุเมรุราช มาเทียบกับคุณของ
บิดามารดานั้นก็ยังนับว่าน้อยนัก พระพุทธองค์เองได้ตรัสเอาไว้ว่า มาตา-
ปิตุอุปภูฏานัม เอตมมมงคลมุตตมัม แปลว่า บุคคลใดหญิงชายที่เกิดมาได้ปฏิบัติ
มารดาบิดาให้เป็นสุข จัดเป็นมงคลอันประเสริฐโดยวิเศษ ซึ่งข้อนี้เป็นมงคลข้อที่
๑๑ ที่พระพุทธองค์ได้ตรัสเอาไว้ในมงคลสูตร ๓๘ ประการ

ตัวอาตมาเองนั้น เมื่อได้พิจารณาย้อนไปในอดีตของชีวิตของตัวเอง
ก็เห็นว่าการที่เรามีชีวิตอยู่มาได้โดยไม่ตกต่ำ ความเสื่อมทั้งหลายไม่
สามารถมาฉุดลากลงไปได้ ก็เพราะอาตมามีคุณธรรมอันนี้อยู่ในตัวพอสมควร

ทีเดียว

อาตมามีความระลึกถึงคุณของผู้มีอุปการะอยู่เสมอๆ และก็พยายามคิดหาหนทางที่จะตอบแทนผู้มีได้ขาด เมื่อความคิดฝ่ายเลว ฝ่ายต่ำมันเข้ามาในจิตใจ อาตมาเองก็พยายามนึกถึงบุญคุณของผู้มีอุปการะ และความคิดที่จะตอบแทน เอาเข้ามาขับไล่ความคิดเลวๆ ต่ำๆออกไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาตมาเองนั้นใช้มาตั้งแต่เป็นฆราวาสเลยทีเดียว

อาตมาเมื่อเรียนหนังสือจึงมีความพากเพียรไม่น้อยทีเดียว ยิ่งมาตอนนี้ยิ่งทำให้อาตมาเข้าใจในพุทธภาษิตของพระพุทธองค์ที่กล่าวเอาไว้ว่า นิमितฺตํ สาธุรูปานํ กตญฺญูกตเวทิตา (ความกตัญญูกตเวทิตี เป็นเครื่องหมายของคนดี) ได้อย่างชัดเจนจริงๆ

บารมีต่างๆ นั้นอาตมาเคยเขียนมาครั้งหนึ่งแล้วว่า ขึ้นอยู่กับ“กรรม” ซึ่งแปลว่า การกระทำ เราจะมีบารมีได้ เราก็จะต้องกระทำ เราทำในวันนี้ก็เป็นบารมีของเราเกิดขึ้นมาในวันนี้เหมือนกัน ยิ่งเมื่อก่อนเก่า เราก็เคยกระทำไว้แล้วด้วย แล้วปัจจุบันเราก็ยังกระทำสะสมเพิ่มพูนขึ้นอีก เราก็จะเป็นผู้มีคุณธรรมสูง มีบารมีสูงยิ่งๆขึ้นไปอีก

ดังนั้นเมื่อพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ของเรายังมีชีวิตอยู่ เรามีโอกาสที่จะได้ตอบแทนบุญคุณของท่านเราจึงควรรีบกระทำโดยทันที ไม่ปล่อยให้โอกาสนั้นๆล่วงเลยไป

ยิ่งท่านเจ็บไข้ได้ป่วยด้วยแล้ว เราก็ยิ่งจะต้องรีบฉวยโอกาสนี้ทันที คอยดูแลรักษาพยาบาลช่วยเหลือในด้านเงินทอง เพื่อให้ท่านเกิดความอบอุ่นใจ และมีกำลังใจมากขึ้น เพราะเมื่อท่านตายไปแล้ว เราก็ย่อมไม่สามารถหาใครมาทดแทน เพื่อชำระบุญคุณที่ท่านมีต่อเราได้

ขณะนี้ โยมตา โยมยาย และโยมย่า ก็ยังพำนักอยู่ อาตมาคิดว่า ทั้งโยมพ่อ และโยมแม่ ก็คงจะได้รับสร้างบารมีข้อนี้กันไว้ ให้มากที่สุดทีเดียว

ขอเจริญพร

ปิดแดนอโศก

แดนอโศก

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๑๗

เจริญพร มาถึงโยม

บทพิมพ์ที่โยมได้รับนี้เป็นบทความเก่าที่อาจารย์ของอาตมาเคยเขียนเอาไว้ เขาไปทำพิมพ์โรเนียวกันมา อาตมาก็เลยส่งมาให้โยมได้อ่านกัน ซึ่งมันเป็นสังขารอันหนึ่ง ที่ชี้ให้เราเห็นกฎของธรรมชาติอันปราศจากความเบี่ยงเบียงเหมือนวิสัยของปุถุชนคนธรรมดาทั่วไป

เมื่อโยมอ่านบทความนี้แล้ว โยมจะไม่สงสัยเลยว่า ทำไมพระพุทธองค์จึงได้เกิดมาพร้อมไปด้วยสมบัติพลานามัย อยู่ในตระกูลอันสูงศักดิ์ พร้อมไปด้วยข้าทาสบริวารชายหญิง เหล่าสนมนางกำนัลสุดจะคณานับ

ซึ่งในอดีตชาติของพระองค์ในชาติก็มีกล่าวเอาไว้ แต่ละชาติๆ พระองค์ล้วนบำเพ็ญ“ทานบารมี” แบบหมดตัวทั้งสิ้น ทำการ“ให้ แจกจ่าย” แบบไม่หวังอะไรตอบแทนจริงๆ ดังนั้น เมื่อตายไปและต้องเกิดมาใหม่ พระองค์ก็ยิ่งทรงใหญ่ขึ้น สูงขึ้น ทรัพย์สมบัติก็ยิ่งเพิ่มพูนมากมายก่ายกองขึ้น ซึ่งเป็นไปตามกฎ “ยิ่งให้ไป ยิ่งจะได้มา” อาตมาหวังว่าบทความนี้คงให้ประโยชน์แก่โยมไม่น้อย

พรพรรณนี้พวกอาตมาก็ได้อธิษฐานจำพรรษากันที่แดนอโศก และตั้งใจ

กันจะไม่ออกไปไหนตลอดพรรษานี้ โดยเฉพาะอาจารย์ของอาตมานั้นท่าน จะอยู่ที่นี้ตลอดปีทีเดียว งดการออกจาริกไปธุดงค์เป็นหมู่ๆ เหมือนดังเช่น ทุกปีที่เคยทำมา จะรับกิจนิมนต์ก็แต่เฉพาะในบางกรณี que เห็นว่าสำคัญจริงๆ เท่านั้น

ท่านต้องการเคี้ยวเนื้อในให้มีแก่นมีเนื้อจริงๆ ทำให้มันระเบิดออกไปข้างนอกเอง ตอนนี้อันกายนอกจะเข้ามาก็ยากหน่อย เพราะท่านต้องการจะปิดรับสมัค จะเคี้ยวเอาพวกเราให้ได้จริงๆ กันก่อน ท่านบอกว่าขนาด นี้เต็มกำลังความสามารถของท่านแล้ว ท่านจะขยายออกไปอีกได้ก็ต่อเมื่อ มีกึ่งมีก้าน มีแขน มีมือของท่านต่อออกไปอีกเท่านั้น

ตอนนี้พวกเราอยู่กันมีประมาณ ๔๐ คน วันหนึ่งๆ ท่านทำงาน หนักจริงๆ สอนกันตั้งแต่ตี ๔ ยัน ๖ โมงเช้า ตอนเที่ยงก็สอนกันอีก ๒ ชั่วโมง เย็นลง ๕ โมงเย็นก็สอนกันอีก ถึง ๑ ทุ่ม ทั้งต้องเขียนหนังสือ อีก เมื่อใครสงสัยมาถามอะไรท่านก็อธิบายไปเรื่อยๆ จนอาตมาเองบางครั้ง ก็นึกเกิดความรำคาญใจขึ้นมาเหมือนกันว่าน่าจะให้ท่านได้พักผ่อนบ้าง ที่ ศาลาก็สอนกันมากแล้วยังต้องมาถามที่กุฎีอีก

แต่ตัวท่านเองนั้นไม่เคยแสดงความเบื่อหน่ายหรือรำคาญให้ใครเห็นเลย ใครมาถามอย่างไรท่านก็อธิบายไปเรื่อย จนคนถามเกรงใจท่านต้องลุกไป เอง จะให้ท่านแสดงท่าทีว่าท่านกำลังทำงานหรือต้องการหยุดไม่มีเลย

ก่อนเข้าพรรษาผู้หญิงที่นครสวรรค์ คนจีนที่โยมชมว่า มีคุณธรรม พุทธิ ที่นั่งรถบัสเหมามาด้วยกัน เขียนจ.ม.มาจะขออยู่ด้วย แต่ก็น่า เสียหายที่มันอยู่ในจังหวัดที่ต้องปิดรับสมัค

ขอเจริญพร

.....

“ยิ่งให้ไป ยิ่งจะได้มา”

เป็นเรื่องยากยิ่งที่เด็ยวที่จะให้ใครเห็น เช่นที่ข้าพเจ้าตั้งชื่อหัวข้อนี้ เพราะด้วยความเป็นมนุษย์ ด้วยความเป็นคนผู้พอกเอาความเห็นแก่ตัว ผู้พอกเอาความหวง ความอยากได้ไว้ให้แก่ตัว เป็นคุณสมบัติอันเหนียวแน่น จึงทำให้มองไม่ออก คิดไม่เห็นได้เลยว่า ถ้าเรายิ่ง“หวง” ไว้ยึดไว้ให้แก่ตนเรา จะได้อะไรมาอีก แต่ถ้าเรา“ยิ่งให้ไป” มีเท่าใด เราก็ก็นำไปๆ นั้นแหละเราจะเป็นผู้ได้มากขึ้นๆๆ

จะมีใครสักคนบ้างไหม? ที่เห็นจริงตามที่ข้าพเจ้ากล่าววั้น “ยิ่งให้ไป ยิ่งจะได้มา” ข้าพเจ้าเชื่อว่าต้องมีผู้เห็นได้แน่ๆ แม้อาจจะน้อยคนก็ตามว่าที่ข้าพเจ้าพูดนั้นเป็นความจริง ไม่ใช่พูดเล่นเพียงเอาภาษาหรือคำพูดมาเรียบเรียงเล่นคารม แต่โดยความเป็นจริงแล้ว จะปฏิบัติจริงให้เห็น ให้แจ้งไม่ได้อย่างนั้น ไม่ใช่เช่นกล่าววั้น

ข้าพเจ้าขอยืนยันวั้นนั้นเป็นความแท้จริง และการ“ให้” ในที่นี้ก็คือการให้ไปจริงๆ คือไม่เอาไว้เป็นของตนนั้นแหละ และไม่ว่าอะไรทั้งสิ้นด้วยทุกอย่างตั้งแต่ของที่เป็นขึ้นเป็นอันจับต้องได้ อันนับเนื่องเป็นทรัพย์สิน เงินทอง ข้าวของ สมบัติมหาสมบัติ ไปจนสิ่งที่เล็กละเอียด ที่จับต้องไม่ได้ แม้เป็นการให้ความรัก ความซ้ง ความโกรธ ความเมตตา อันใดก็ดี ถ้าเรายิ่งให้ไป ยิ่งจะได้มา นั่นคือกฎแห่งความแท้จริงอันเที่ยงแท้

แต่จะมีใครกล้าใหม่ในขณะนี้ เรามีทรัพย์สิน เงินทองข้าวของ หรือสมบัติอันใดอยู่ เราก็เริ่มลงมือ“ให้” เขาไป หรือแจกหรือจ่าย หรือพูดเป็นภาษาสวยๆก็ว่าบริจาค หรือทานนั่นเอง ให้เขาไปให้หมดเสียเดี๋ยวนี้ทันที ไม่เอาอะไรไว้เลยมีไหมเอ่ย? คนที่จะกล้าทำดังนี้ และในการแจกจ่าย หรือให้ไปนั้น จะต้องให้โดยบริสุทธิ์ใจด้วยคือ ให้โดยไม่คิดว่าจะได้คืนมาจริงๆ ให้โดยไม่รับผลตอบแทน และให้โดยอย่าหวังผลตอบแทน อย่างที่ให้สมกับคำว่า“ให้” อันหมายความว่ามอบไปแก่ผู้อื่น เสียไปจากตน ตรงกันข้ามกับโลกเอามา

ข้าพเจ้าคิดว่า จะมีโดยแท้โดยจริงนั้น ก็คงจะเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพียงพระองค์เดียวเท่านั้นกระมังที่กระทำทันที และตัดสินพระทัยของพระองค์ทันที โดยมีได้พะวงหน้าพะวงหลังเลย เมื่อจะละ หรือจะไม่เอาแล้วก็ละทิ้งทันที ทิ้งไปทันที ทิ้งไว้ให้ใครก็ตาม ไม่เอาอีกแล้วทิ้งสิ้นทั้งปวง

“ให้” อย่างสะอาด บริสุทธิ์ ไม่เกี่ยวไม่ข้องด้วยประการทั้งปวง ตั้งแต่มหาราชสมบัติ ตำแหน่ง ยศ ชั้นบรมกษัตริย์ ไปจนความพรั่งพร้อมอันมนุษย์ต้องการทั้งปวง คือ รูป-รส-กลิ่น-เสียง-สัมผัส ที่พระเจ้าสุทโธทนะ พระราชบิดา ได้พยายามเหลือเกินที่จะสรรและหามาบำรุงบำเรอให้แก่พระองค์จนล้นฟ้า ล้นแผ่นดิน

หากเป็นบุรุษธรรมดาก็คงจะสุขแสนปรีดีเปรมเกษมจิตอย่างยิ่ง ด้วยทุกรสที่จะเสพนั้น มีพรั่งพร้อมบริบูรณ์ไม่มีใดเทียมอีกแล้ว นารีหมื่นนางล้วนเป็นราชธิดากษัตริย์ที่น้อมใจยินดีอยู่ปรนนิบัติ และหรือสตรีอื่นอันเป็นสนมน้อยใหญ่อีกนับนางไม่ถ้วน สถานที่อยู่อันยิ่งกว่าเวียงฟ้าเวียงสวรรค์ ประโคมด้วยสรรพสำเนียงดนตรี

มีแต่ความมอบอวลไปด้วยกลิ่นทั้งที่ปรนปรุขึ้นมา ทั้งธรรมชาติดารดาษด้วยกลิ่นหอมอันมนุษย์พึงควรเสพที่สรรสร้างไว้ล้อมรอบ จะต้องการ

“รสสุข” ไต่ “รสอร่อย” ไต่ ย่อมได้สมพระประสงค์ทุกสิ่งทุกประการมิได้
บกพร่องเลย และแม้กระทั่ง สิ่งผูกพันร้อยรัดที่เป็นสายใจ อันเป็นโซ่สัม-
พันธ์ภายในที่สำคัญยิ่งของมนุษย์ คือ มเหสีผู้ยอดยิ่ง ไปจนกระทั่งพระ
ราชโอรสผู้บริสุทธิ์สุดสวาท พระองค์ก็“ให้” หรือ “ละ” หรือ “ปล่อย” ได้
ทันที

อันธรรมตามนุษย์นั้น มีสมบัติอยู่กับตนแม้เล็กน้อยนิด ก็จะมีหวังของที่
น้อยนิดนั้น ยิ่งกลัวมันจะหมดไปให้หวังโยทะนุถนอม ถ้าเป็นคนผู้มีนิสัย
อดออมได้ ก็จะอดออมถนอมรักษาไว้ให้เป็นสมบัติของตนไปจนกระทั่งตาย
ตายแล้วก็ยังหวัง ยังหวังอีก

และยิ่งผู้มีสมบัติหลากหลาย ก็ยิ่งให้หวังให้หวังหนักหลากหลาย
ตามขึ้นไปอีก บางทียอมตายเพื่อให้สมบัตินั้นคงอยู่ ไม่ยอมให้ตกไปเป็น
ของเขาคือ ยิ่งกล้าทำลงไปได้ ก็ลองคิดดูเถิดว่า มันเรื่องอันใดกันที่ต้อง
ทำอย่างนั้น

ตัวเองหวังของหวังสมบัติไว้ แม้คนเขาผู้มาแย่งจะฆ่าเอา ก็ยังไม่ยอมให้
ยอมสู่ตาย เพื่อให้ของอยู่ แล้วมันได้อยู่เป็นเจ้าของของหรือ ของมันตาย
ไปตามเราหรือเปล่าละ จะไปรักไปหวัง ไปหวังมันไว้จนถึงขนาดนั้นทำไม
กัน

ข้าพเจ้าก็ยังคิดไม่ออกเหมือนกันว่า คนประเภทนั้นเขา“หวัง” เขา
หลง“รัก”สมบัติอะไรกันนักหนาถึงขนาดนั้น จนกลายเป็นคนหลงผิด เป็น
คนโง่ถึงขนาด

ก็สมบัติเหล่านั้น ถ้าเราตายโดยเอาชีวิตแลกแล้ว สมบัติมันก็ต้อง
คงอยู่บนโลกนี้แหละ ส่วนเราสืตตายไปอยู่อีกโลกหนึ่งแล้ว ของนั้นมันไปอยู่
กับเราเมื่อไหร่กัน เราตายไปของหรือสมบัติเหล่านั้นมันก็ต้องตกเป็นของคน
อื่นวันยังค่ำ

เรื่องของวัตถุ หรือ “สมบัติภายนอก” นี้เป็นเรื่องที่มองเห็นยากสำหรับ

มนุษย์ปุถุชน อธิบายกันอย่างไรก็ไม่มีวันเข้าใจได้ง่ายๆ ว่า “ยิ่งให้ไป จะยิ่งได้มา” และส่วนมากจะไม่ยอมเชื่อแล้วจะไม่ยอมให้ได้ง่ายๆ เป็นอันขาด แม้จะมีอยู่แล้วอย่างเหลือเฟือ

เพราะเหตุว่า“วัตถุ” หรือสมบัติภายนอกนี้ มันมีส่วนสัมพันธ์ มีการเดินทาง กว่าจะแปรสภาพแปรรูปเปลี่ยนมือจากคนนี้ไป และกว่าจะเปลี่ยนรูปเป็นของเป็นสมบัติกลับคืนมาให้ผู้ให้ เดิมนี้อีกที มันก็ใช้เวลาบ้าง และใช้ตำแหน่งสถานที่ และใช้การเคลื่อนการหมุนการแปรมากมายหลายเหลี่ยมอยู่ จึงทำให้คนไม่ค่อยเห็นไม่ค่อยเข้าใจ

โดยเฉพาะมันมีเรื่องของจิตใจ อันเต็มไปด้วยกิเลส เข้าไปพัวพันไปร่วมในการแปรเปลี่ยนร่วมในการหมุนการเคลื่อนการเดินทางนั้นๆ ด้วยการให้ จนกว่าจะหมุนกลับมาให้ผู้ให้ จึงอาจแปรสภาพใช้เวลานานกว่าธรรมดา คนจึงเห็นได้ยาก และเข้าใจคำว่า ยิ่งให้ไปจะยิ่งได้มา ว่าเป็นของแท้ของจริง เป็นเรื่องถูกเรื่องต้องไม่ได้

แต่โดยความแท้แล้วมันแท้จริง เป็นหลักการที่เดียว แม้การให้ไปแล้วนั้นมันจะझेไปไปอย่างไร ก็จะต้องได้กลับมาวันยังค่ำ ยิ่งทรมาณมากหนักมาก เหนื่อยมากเท่าใด ยิ่งจะได้มากขึ้นๆเป็นทวีคูณเท่านั้น

บางราย บางกรณี จะมีให้เห็นเป็นผลทันตาอยู่บ้างเหมือนกัน ในเรื่องการให้ทางวัตถุ ทางสมบัติภายนอกนี้ ซึ่งเมื่อทุกคนลองนึกทบทวนพยายามคิดดูให้ดีเถอะ จะเห็นจะพบตัวอย่างทุกคนนะแหละ ข้าพเจ้าขอรับรอง ถ้าเราไม่มี การให้ เลยในชีวิต เราจะไม่มีการได้มาเป็นอันขาด เว้นแต่ว่า บุญเก่า ที่ได้สะสมไว้เท่านั้น แล้วเราก็จะคือผู้นั่งกินบุญเก่า นั้น ซึ่งไม่ช้าก็จะต้องหมดสิ้นไปเป็นแน่ และหากยังไม่มี การให้ อยู่อีกในชาตินี้ ผู้นั้นก็จะเริ่มเป็นหนี้เขา และถ้าหากหาผู้จะยอมให้กู้ไม่ได้ คนผู้นั้นก็จะถึงขั้นทุกข์ทรมาณเป็นต้นไป

เรามาอธิบายในสิ่งที่เห็นทันทีกันดีกว่า ว่า การให้ไปนี้ มันจะได้

คืนมาตามหลัก “ยิ่งให้ไป ยิ่งจะได้มา” จริงหรือ?

เราลองมาสังเกตในร่างในกายเราเองนี่สิ ในคนทุกคนนี่แหละ เราก็มีการให้การได้มาอยู่ทุกขณะจิต แต่เป็นการให้การได้มาอันเป็นเหตุเป็นผล ตอบแทนส่งกลับไปกลับมาอยู่ในภายใน ไม่มีความเป็นมนุษย์เข้าไปกั้น ไปห้ามไปขวาง หรือไปแปรเปลี่ยนยกย้ายเอาด้วยแรงกิเลสแรงตัณหา มันจะแปรจะเปลี่ยนจะส่งกลับไปกลับมาโดยแท้จริง ตามเหตุและเป็นผล ออกมาให้เราสังเกตได้

ถ้าใครยิ่งออกกำลังกาย นั่นคือคนกำลังจ่ายกำลังออกไป หรือให้ เร็วแรง และกำลังออกไปจนบางที่ถึงหมดกำลังเอาเลยก็มี ถ้าผู้ใดยิ่งออกกำลังไปนี่แหละ ยิ่งจะได้กำลังมา ได้มาจริงๆ

ถ้าใครออกกำลังให้มาก ออกอย่างถูกต้อง ออกอย่างบริสุทธิ์ ว่า เราออกไปจริงๆ เราจ่ายกำลังไปถ้าจ่ายกำลังออกไปให้มากๆ ยิ่งจะได้กำลังเพิ่มพูนมาให้ตัวเองมากยิ่งขึ้น นี่แหละคือความจริง นี่แหละคือตัวอย่างอันถูกต้อง อย่างตรงไปตรงมา ไม่มีกิเลสเข้ามาเป็นผู้ขัดขวาง ไม่มีผู้จะเป็นอุปสรรคหรือตัวแปรเปลี่ยนโยกย้าย

การจ่ายไป หรือการให้กำลังกายออกไปนี้ จึงได้กลับคืนมา ตามวาระตามเวลาที่ตรงที่ถูกต้อง และได้กลับมาเป็นจำนวนทับทวีขึ้นเรื่อยๆอย่างถูกต้องตรงจริงๆ

ผู้ใดยิ่งออกกำลังมากก็ยิ่งจะมีกำลังมากยิ่งขึ้นทุกทีทุกเวลา สิ่งอื่นใดก็เหมือนกันทั้งนั้น จะเป็นจ่ายเป็นข้าวเป็นของเป็นวัตถุน้อยใหญ่ หรือให้น้ำใจ ความกรุณาปราณีอันใดก็ตาม ยิ่งเราให้แก่ใครมากเท่าใด เราก็ยิ่งจะได้มากเท่านั้นเป็นอย่างนั้นจริงๆ

แม้แต่ขา-แขนของเราหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายก็ตามแต่ เรา ยิ่งใช้มันหรือยิ่งจับจ่ายมัน คือไม่สงวนมันไว้ ไม่เก็บมันไว้เฉยๆ ส่วนที่เรา ยิ่งใช้มันมากๆนั่นแหละ มันจะยิ่งโตขึ้น คือได้มาเพิ่ม เราใช้แขนขามาก

เท่าใด แชนขวาก็ยิ่งจะโตมากขึ้นๆ เรายิ่งไม่ใช้มันเลย มันก็ยิ่งจะไม่มีเลย ไม่เชื่อก็กเก็บแชนขวาไว้หนึ่งๆ ไม่ใช้มันเลยดูซิ แล้วมันจะค่อยๆลึบลงไปให้เห็นทันที นานเข้าๆ ก็จะใช้ไม่ได้เอาเลยทีเดียว นี่คือหลักแห่งความแท้จริง

มันสมองเหมือนกัน ประสาททุกส่วนเช่นกัน โดยเฉพาะประสาท “คิด” ยิ่งเป็นผู้เพียรฝึกหัดคิด-อ่านตรึกตรองพิจารณาให้มาก “ปัญญา” ยิ่งจะเฉียบแหลมมากขึ้นๆเป็นลำดับไป ยิ่งใช้ไปยิ่งจะได้มาจริงๆ ยิ่งพากเพียรคิดในทางที่ถูกที่ดี ปัญญาด้านดีก็ยิ่งจะมากขึ้น แต่ถ้าคิดในทางชั่วทางเลว ปัญญาคิดในทางเลวก็ยิ่งจะมากขึ้นเช่นกัน

จงจำไว้เถิดว่า ยิ่งใช้ไป ยิ่งได้มา หรือยิ่งจ่ายออกไป ยิ่งจะได้เข้ามาหรือ ยิ่งให้ไป ยิ่งจะได้กลับมา

เช่นตัวอย่างสำคัญอันหนึ่งก็คือ คุณผู้หญิงทุกวันนี้ ไม่ยอมให้อวัยวะส่วนหนึ่งคือนม ไม่ยอมให้เลย หน้าทีของนมผู้หญิง คือเป็นแหล่งให้น้ำนมแก่ลูก แต่คุณผู้หญิงกลัวจะเสียนมไป ถ้าจะใช้นมนั้นโดยให้ลูกกินนมตนเอง จึงไม่ยอมให้ ไม่ยอมให้แม้แต่ลูกกินนมหรือจับต้องนมนั้น จึงนับวันก็จะแห้งเหี่ยวไปนั่นคือข้อแท้จริง

โดยความเห็นแก่ตัวกลัวจะหมดไม่ยอมให้ ไม่ยอมให้ จึงยิ่งหมดยิ่งหายไป จะไปโกงธรรมชาติ หรือโกงเหตุและผลต่างๆจริงๆอันไม่ใช่ตัวใช้ตน ไม่ใช่จิตใจที่มีกิเลส นั้น โกงมันไม่ได้หรอก มันไม่เหมือน “วัตถุ” ที่อยู่ข้างนอกตัว ซึ่งมัน“เปี้ยว”มันปลิ้นปล้อนได้ เพราะมีคนผู้มีจิตใจผสมกิเลสนั้นๆ แต่แท้จริงมันก็ต้องซื้อต้องตรงเช่นกัน

แม้จะเป็น“วัตถุ” ถ้าเราไม่เอาจริงๆทั้งๆสิ่งนี้เป็นสมบัติของเราโดยธรรมชาติแล้ว เราไม่เอาหรือเราให้ไปก็เหมือนกัน มันจะต้องกลับมาเป็นของเราวันยังค่ำ เหมือนเราฝากเขาไว้ ปล่อยมันเถิด สักวาระหนึ่งมันจะมา แต่ที่มันยกย้ายถ่ายเทพลิกแพลงไปเป็นของคนอื่น มันดูเหมือนหมดไป หมดไปจากตัวเรานั้น มันก็เป็น การเปลี่ยนเป็นการแปร โดยใช้

เวลาทำหน้าที่หมุนเวียนอยู่ “เหตุ” ต่างๆต้องเป็นเหตุและจะต้องฟักตัวออกมาเป็นผลที่ถูกต้อง คือ ยิ่งให้ไปยิ่งจะได้มาเสมอ

ดังนั้นการใช้“นม”นั้น มันก็เป็นของจริงของแท้ ถ้าไม่ใช้มันก็นับวันแต่จะแห้งเหี่ยวไป ลูกคนหนึ่งก็แล้ว นมก็ทำหน้าที่หลังน้ำนมมาเปล่าแม่ไม่ยอมใช้นม ไม่ยอมให้ลูกกินเสียนี้ พอมีลูกอีกสัก ๒ คน ๓ คน ก็คอยสังเกตให้ดีเถิดนมของคุณแม่ผู้นั้น จะค่อยๆแห้งเหี่ยวลงไปเรื่อยๆ เพราะความตระหนี่ถี่เหนียว เพราะการเห็นแก่ตัวนั่นเอง ยิ่งหวังไว้กลัวหมดไป มันยิ่งจะหมดไป

เรื่องของเหตุและผลก็คือเรื่องของธรรมชาติ ดังนั้นถ้าเมื่อของสิ่งใดเราไม่ใช้ธรรมชาติมันรู้ดี มันก็จะเก็บของสิ่งนั้นเสีย ของสิ่งใดใช้มากมันก็จะเพิ่มของนั้นมาให้ นั่นคือความจริง

ดังนั้นคุณผู้หญิงผู้ใด ถ้าอยากได้มากก็ให้ลองดูเถิด เมื่อมีลูกออกมาก็ให้ลูกกินนมเรา

นั่นแหละ ให้กินไปให้นานๆ อย่าให้หยุดง่ายๆ สัก ๖ เดือนขึ้นไปเป็นอย่างต่ำ ยิ่ง ๘ เดือนหรือหนึ่งปียิ่งดี แล้วคุณจะได้ขึ้น และคุณจะได้มาแน่ๆ แล้วก็อย่าเพิ่งหยุดล่ะ ถ้ามีลูกคนใหม่อีก ให้ลูกคนใหม่กินอีก แล้วคุณจะไม่อนาทรเลย คุณจะได้อาอย่างบริบูรณ์ กฎ “ยิ่งให้ไปยิ่งจะได้มา” จะแจ้งผลแก่คุณเอง

ส่วนการกลัวจะเสียรูปเสียทรงอะไรของคุณนั้น คุณต้องระวังเอาเองว่าคุณควรจะปฏิบัติอย่างไรจึงจะไม่เสียทรง ซึ่งมันก็ไม่ยากเลย มันมีเหตุมีผลเหมือนกัน ถ้าคุณทำถูกวิธีรูปและทรงอันใดของคุณก็จะไม่เสีย แต่ถ้าเป็นเหมือนสมัยโบราณเขาไม่อินังขังชอบกับรูปทรงอะไร ไม่ระมัดระวังเรื่องของรูปของทรง ดังนั้นเขาก็ทำตามสบาย ให้ลูกดึงยาวยืดยาดเอาบ้าง ไปดูอยู่ถึงสี่ข้างแม่ เขาก็ปล่อยให้ลูกทำ มันก็เป็นเรื่องของ การไม่ระมัดระวังของเขา

ถ้าเราระมัดระวังรักษาสภาพให้มั่นคงอยู่ในลักษณะใด มันก็จะอยู่ในลักษณะนั้น บางทีอาจจะดัดแปลงตกแต่งเพิ่มเติมเอาด้วย ตามแบบของธรรมชาติก็ย่อมทำได้ด้วยซ้ำไป ถ้าผู้นั้นเข้าใจและฉลาดพอ ส่วนที่จะได้มาเราก็จะได้มาโดยแท้จริง โดยแท้ และที่ดีที่สุดก็คือ ไม่เปลืองเงินค่านมผงนมแป้งด้วย สุขภาพอนามัยเด็กถูกต้องตามธรรมชาติที่สุดด้วย โรคภัยก็ระว่าง่าย และที่สำคัญ เราจะไม่ต้องเดือดร้อนไปหาฟองน้ำไปฉีดพาราฟิน หรือไปปรุงแต่งให้มันมากเรื่องแต่อย่างใด เราจะมีของเราโดยแท้โดยจริงเพียงพออย่างสบายใจ

เหตุที่ทำให้“นม”ของคุณผู้หญิงทุกวันนี้ต้องพลอยมาเล็กกลงไปนั้น ด้วยเหตุดังเล่ามานี้เป็นใหญ่ และการไม่ยอมให้ลูกกินนมนั้น ไม่ใช่เพิ่งเกิด ไม่ใช่เพิ่งเป็น คุณผู้หญิงไม่ยอมให้ลูกกินนมมาหลายช่วงอายุคนแล้ว คนในช่วงร้อยๆปีที่เพิ่งผ่านมานี้เอง ยังใช้นมเป็นปกติอยู่ จึงไม่มีการอาภัพนม

ดังนั้น ในช่วงหลังๆนี้ เด็กผู้หญิงที่เกิดมาในยุคหลัง จึงต้องรับกรรม เรียกว่า“กรรมพันธุ์” เพราะเมื่อแม่ไม่ยอมใช้นมตามธรรมชาติ ธรรมชาติช่วงที่หนึ่งก็ย่อมจะต้องเห็นความสำคัญของสิ่งนี้น้อยลงก็จะค่อยๆเก็บสิ่งนี้คืน

พอถึงช่วงต่อมา แม่คนต่อมาก็ไม่ใช่อีก จึงทำให้เด็กผู้หญิงในยุคหลังๆนี้ไม่ค่อยมีนม เพราะเหตุคุณแม่ทั้งหลายได้แสดงการเห็นแก่ตัว ไม่ยอมใช้ไป จึงยอมจะไม่มีอยู่ หรือจะไม่ได้สิ่งนั้นมาอย่างแน่ๆ ธรรมชาติจะต้องเก็บคืนอย่างแน่นอน นั่นคือ ความพินาศสิ่งหนึ่งของผู้หญิงเอง เป็นการกระทำของคุณผู้หญิงเอง

จะให้เหตุให้ผลว่า ไม่ใช่เพราะไม่มีเวลามามัวให้นมลูก หรือต้องไปทำงาน หรืออะไรก็ตาม ก็ฟังไม่ขึ้น และไม่ใช่เรื่องจะเอาไปอ้างกับธรรมชาติได้ เพราะโดยธรรมชาติเดิมแท้จริงนั้น ผู้หญิงก็ไม่มีหน้าที่ออกไปทำงานนอกบ้าน ต้องทำงานอยู่บ้าน แต่เพราะคุณผู้หญิงเองอีกนะแหละ ดันรนเอง อยากได้สิทธิ์ อยากได้ความเสมอภาคเอง อีกไม่ช้าก็คงเท่าผู้ชายทุกอย่าง

ด้วยดังนี้แหละ เมื่อไม่ใช้มันก็รับทราบแต่ว่า คนไม่ใช้สิ่งนี้แล้ว จะมีเหตุอื่นใดทำให้ไม่ได้ใช้เป็นข้ออ้าง ธรรมชาติมันไม่ซับซ้อนทั้งนั้น มันรู้แต่ว่าเมื่อไม่ใช้สิ่งนี้ มันก็ไม่มีเจตจำนงจะสร้างสิ่งนี้มาให้เปล่าประโยชน์อีกก็เท่านั้น

ดังนั้นเด็กผู้หญิงสมัยใหม่นี้ถ้าเพื่อได้อ่านบทความนี้ ถ้ายังจะรักจะให้“นม”ไม่สูญเสียไปจากความเป็นผู้หญิง ก็จงหัดใช้“นม” ตามหน้าที่ของธรรมชาติสร้างมาให้มันเถิด อย่าลืมนะว่า “ยิ่งใช้ไป ยิ่งจะได้มา” ถ้าไม่ใช้กันต่อไปอีกไม่ช้า ไม่นาน ด้วยเหตุผลกลนี้เอง อีกสักไม่กี่ร้อยปีหรือกผู้หญิงในกรุงนี้แหละ ก็จะไม่มันมกันเลย นมผู้หญิงก็จะเท่ากับของผู้ชายนั่นเอง

เรื่องนี้เป็นความจริง คิดให้ดี สังเกตเปรียบเทียบผู้หญิงชนบทกับผู้หญิงในกรุงได้ ทำไมผู้หญิงชนบทไม่อาภัพนม ทำไมผู้หญิงในกรุงอาภัพนม นั่นเพราะเหตุอะไร? ลองคิดให้ดี จะเห็นจะแจ่มอย่างไม่กังขา ก็เพราะเหตุ “ยิ่งใช้ไป ยิ่งได้มาเพิ่มมา” นั่นเอง

นั่นคือเรื่องของการใช้ การจ่าย หรือการให้ด้วยวัตถุสิ่งของหรือเงินทอง อันใดก็ตาม เรายิ่งให้ไป ก็ยิ่งได้มา เห็นง่ายที่สุดก็คือ ถ้าให้เงินเขาไปแล้ว เราก็จะได้ของตอบแทนมา อันเราเรียกว่า ซื่อชาย ในทุกวันนี้ นั่นเอง ดังนั้น ถ้าเราไม่ซื่อ ไม่ซื่อ คือให้เงินเขาไปเฉยๆ โดยไม่รับสิ่งของตอบแทน อันใดมาเลย อันนั้นก็จะเป็น“ผล”ของเราเก็บไว้ สักวันหนึ่งก็จะกลับมาให้เราคืนมาให้เราจนได้

ด้วยเหตุเป็นไปดังนี้ ใครอยากได้อะไรมากๆ ก็ต้องหัดให้สิ่งนั้นให้มากๆเถิด อย่าเพิ่งไปรับผลตอบแทนคืนมา ให้ไปแบบฝากไว้ให้มากๆ ลืมเสียด้วยว่า เราได้ให้ไปแล้ว อย่าไปจำ เพราะไม่จำเป็นต้องจำเลย ธรรมชาติไม่โกงใคร ความแท้จริงไม่โกงใคร มีแต่กิเลสมีแต่มารเท่านั้น ที่มาเล่นไม่ซื่อกับ“ความแท้จริง” แต่กระนั้นก็จะเอาชนะ “ความแท้จริง”ไม่ได้เป็นอันขาดตราบโลกแตก สุดท้าย “ความแท้จริง” จะต้องชนะอย่างแน่นอนที่สุด

จึงไม่ควรจะจำ การให้ใดๆแก่ใครเป็นอันขาด “ให้” ไว้แล้วเท่ากับเรา
สะสมไว้โดยแท้ โดยจริง ยิ่งเราไปจำยิ่งเสียพลังงานของเราเองโดยเปล่า
ประโยชน์ และจะทำให้เราอดไม่ได้ที่จะทวงคืน

เช่น เราจะซื้อของชนิดหนึ่ง ราคาอันละ ๕ บาท ถ้าเรานำเงิน
๕ บาท ไปจ่ายไว้กับเจ้าของของนั้น โดยเราไม่เอาของมา ก็เท่ากับเรา
ฝากของนั้นไว้ รุ่งขึ้นเอาไปจ่ายไว้อีก ๕ บาท เราก็จะมีของนั้นเพิ่มขึ้นอีก
ยิ่งเอาไปเติมไว้ โดยไม่รับของมาเท่าใด ก็เท่ากับเราสะสมไว้เท่านั้น ถ้า
เราไปขอรับของเมื่อใด เราก็จะได้ของนั้นเป็นกอบเป็นกำมากมาย เท่าที่
เราได้สะสมไว้ตาม“เหตุ”จริงๆ

แต่ถ้าเราซื้อโดยจ่ายไป ๕ บาท แล้วก็เอาของนั้นมา ก็เป็นอัน
หมดกัน ไม่ได้สะสมไว้แต่อย่างใด หรือถ้าใครจะอุตริคิดว่ ก็ถ้าเราไป
จ่ายไว้ๆ แล้วเจ้าของของนั้น เกิดโงงขึ้นมาล่ะ? เขาโงงก็โงง นั่นแหละ
คือเรื่องของ“กิเลส” เรื่องของจิตใจที่ผสมมารได้เกิดทำงานขึ้นมาล่ะ เขาจะโงง
ไปอย่างไรก็ไม่ต้องกลัว สักวันหนึ่ง สิ่งที่เราสะสมไว้นั้นจะกววนกลับมาคืน
เราจนได้จริงๆ

จงจำไว้เถิดว่า จะไม่มีใครในพิภพจักรวาลนี้ จะได้อะไรฟรี หรือได้
อะไรมาโดยไม่สะสมไว้ หรือลงทุนไว้ แม้จะเอาของเขามาก่อนในเมื่อนี้ก็
จะต้องคืนเขาในเมื่อหน้า และถ้าเราให้เขาไว้เมื่อนี้ เราจะได้คืนแน่ๆในเมื่อหน้า
นี่คือหลักการแห่งความแท้จริง หลักการที่ถูกต้องที่สุด

ดังนั้นใครทำใจเย็นได้มากเท่าใด หัดให้หัดสะสมไว้มากเท่าใด เรา
ก็จะมีมากยิ่งขึ้นเท่านั้น พระพุทธเจ้าท่านมีมหาสมบัติและมีทุกสิ่งทุกอย่าง
พร้อมพร้อม เพราะอะไร? เพราะท่าน“บริจาค” ท่าน“ให้” มานักหนา
“ให้” เสียจนแม้ท่านจะไม่ต้องการเลยในสมัยชาติของพระองค์ท่าน ก็ยังมีมา
ยัดเยียดให้ท่านจนเรียกว่าล้นแล้วล้นอีก เมื่อมีมากกว่ามากเหลือคณา เรา
ก็เรียกว่า “ล้นฟ้า” นั่นเอง

ใครอยากมีอยากได้อัน “ล้นฟ้า” ก็จะต้องหัด “บริจาค” หรือหัด “ให้” ไว้เถิด ให้แล้วก็อย่าไปคิดเอาสิ่งตอบแทนมาเสียก่อนเสียละ ให้ไปโดยบริสุทธิ์ใจ คือให้อย่างล้นกันทีเดียว อย่าคิดถึงมันเลยว่าเราได้บริจาค เราได้ให้

ถ้าเราให้ แล้วก็รับสิ่งตอบแทนการให้ นั้นมา ไม่ว่าจะในรูปของ “วัตถุ” ที่แลกเปลี่ยนหรือในรูปของ “นามธรรม” ก็อย่าไปยินดีรับมา เฉยเมยเสีย เฉยเมยให้ได้จริงๆ แล้วเราจะมี “ทุน” ที่สะสมไว้จริงๆ

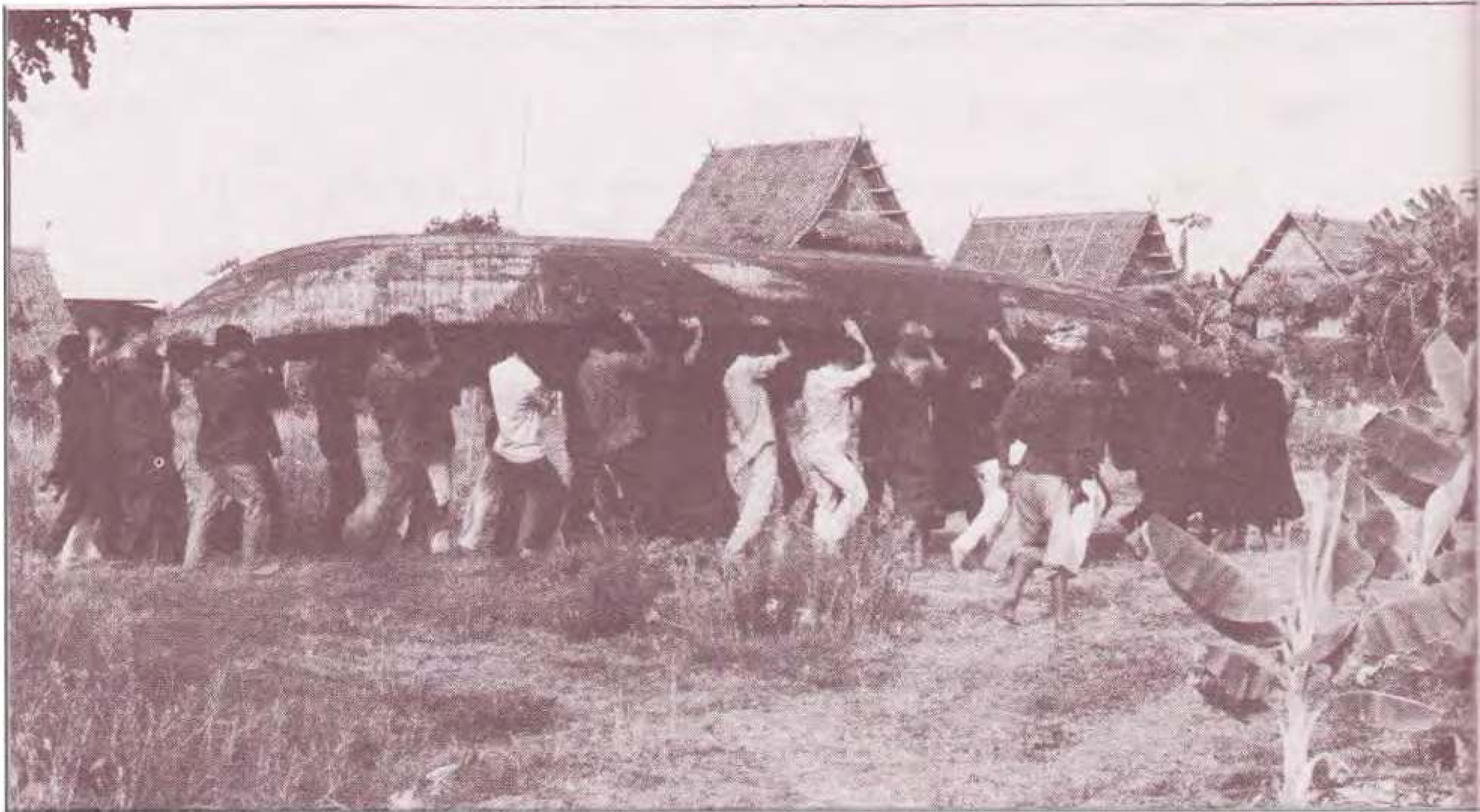
ที่นี้พูดถึงเรื่องของด้าน “นามธรรม” บ้าง ถ้าเราอยากได้ “ความดี” มากๆ เราก็หัดจ่ายความดีออกไปมากๆ ให้ความดีออกไปจากตัวเราให้มากๆ ความดีก็จะยิ่งพอกพูนให้กับตัวเรามากยิ่งขึ้น คิดให้ดี หรือจะเป็น “ความ...” อะไรก็ตาม หากใครจ่ายไป หรือให้สิ่งนั้นไปมากเท่าใด หรือสะสมสิ่งนั้นไว้เท่าใด เราก็จะยิ่งได้สิ่งนั้นไว้มากเท่านั้น เป็นหลักแห่งความจริง ความแท้ ที่ไม่มีใครสามารถจะบิดเบือนได้

ที่พูดนี้ เป็นหลักวิทยาศาสตร์อย่างแท้ด้วย ไม่ใช่เล่นลิ้น เพราะทุกสิ่งทุกอย่างมันไม่มีใหม่ ไม่มีเก่า และไม่สูญหาย ไม่สลายไป นอกจากการเปลี่ยนแปลง การเคลื่อนย้าย ซึ่งกฎของไอน์สไตน์ นักวิทยาศาสตร์เอกของโลกก็ยืนยันว่า ไม่มีอะไรในโลกนี้ ที่จะสูญหายไปจากโลก ไม่ว่าพลังงาน หรือสสาร และก็เป็นจริงดังนั้นทุกประการ

พลังงานคือนามธรรม และสสารคือรูปธรรม หรือวัตถุธรรมทั้งหลาย นั้นเองในพิภพจบสากลจักรวาลใดๆ ก็มีของอยู่ ๒ สิ่งนี้เท่านั้นแหละ ที่มันมีบทบาทหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงอุบัติอยู่ให้เห็นให้รู้ ไม่มีอะไรอื่นอีกเลย นอกหน้านั้น

ถ้าใครสามารถทำของ ๒ สิ่งนี้ให้มันหยุดหมุน หยุดเวียน หยุดเปลี่ยนแปลง ผู้นั้นก็คือผู้ทำ “นิพพาน” ได้ ผู้รู้แจ้ง “เหตุ” ผู้รู้จุดระงับ ผู้ทราบ “ความแท้จริง” ผู้มีดวงตาเห็นธรรม ผู้มีดวงตาแจ้ง “ความแท้จริง” ย่อมเป็นผู้เดือดร้อนน้อยเป็นผู้ถูกหลอกได้ยาก เป็นผู้สงบอยู่ได้มากแล้ว

และถ้าท่านผู้นี้ทำของสองสิ่งให้กลายเป็นสิ่งเดียวได้อย่างจริงจังละก้อ
นั่นแหละคือ ท่านผู้นั้นถึงซึ่งความพินาศ ความหมดสิ้น ความไม่เหลือ
อะไร ความไม่มีอะไร ความจบ ความหมด ความขาดซึ่งวิญญะ ความ
เลิกหมุนเลิกเวียน นั่นคือ “ปรินิพพาน” นั่นเองแล.

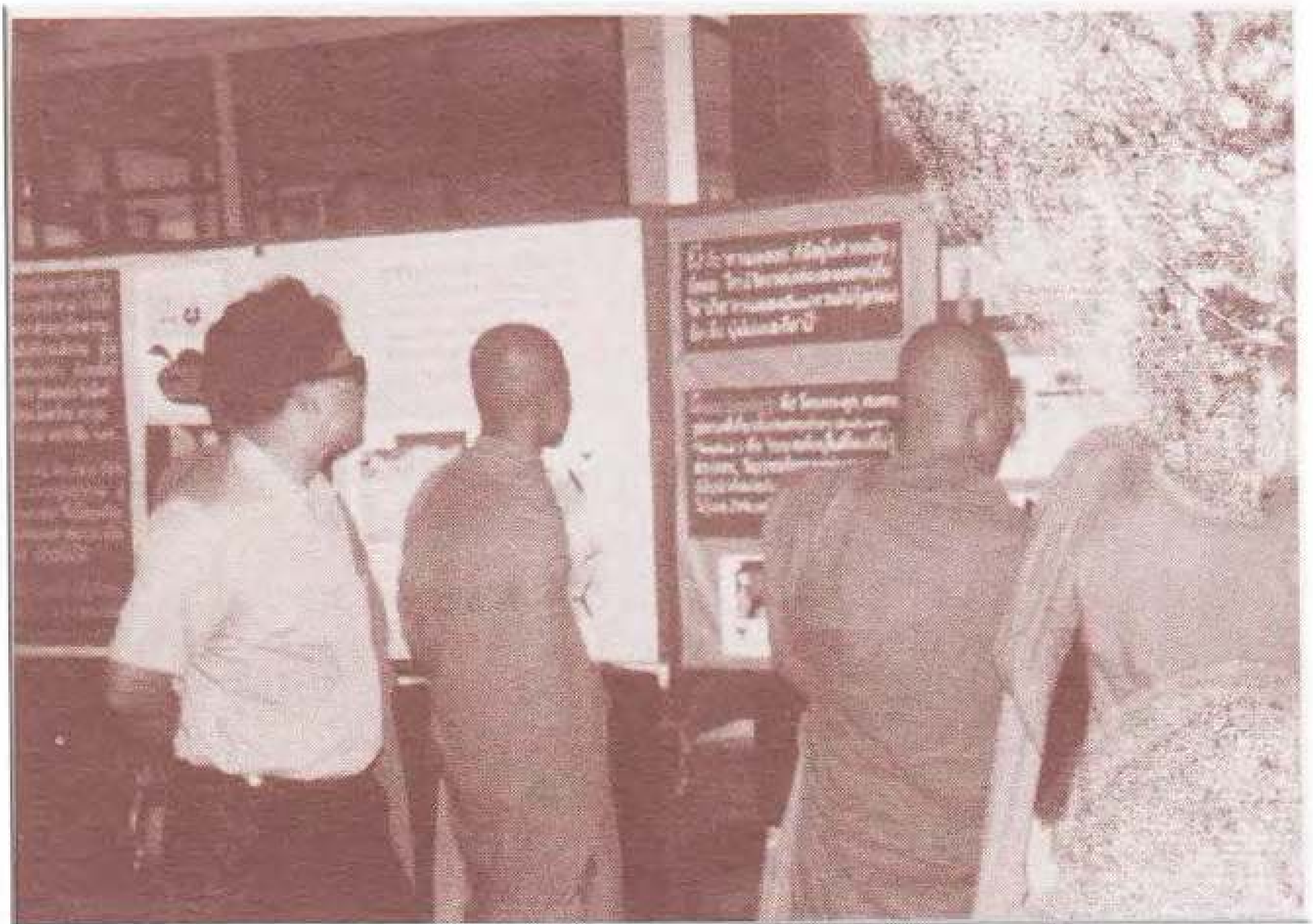
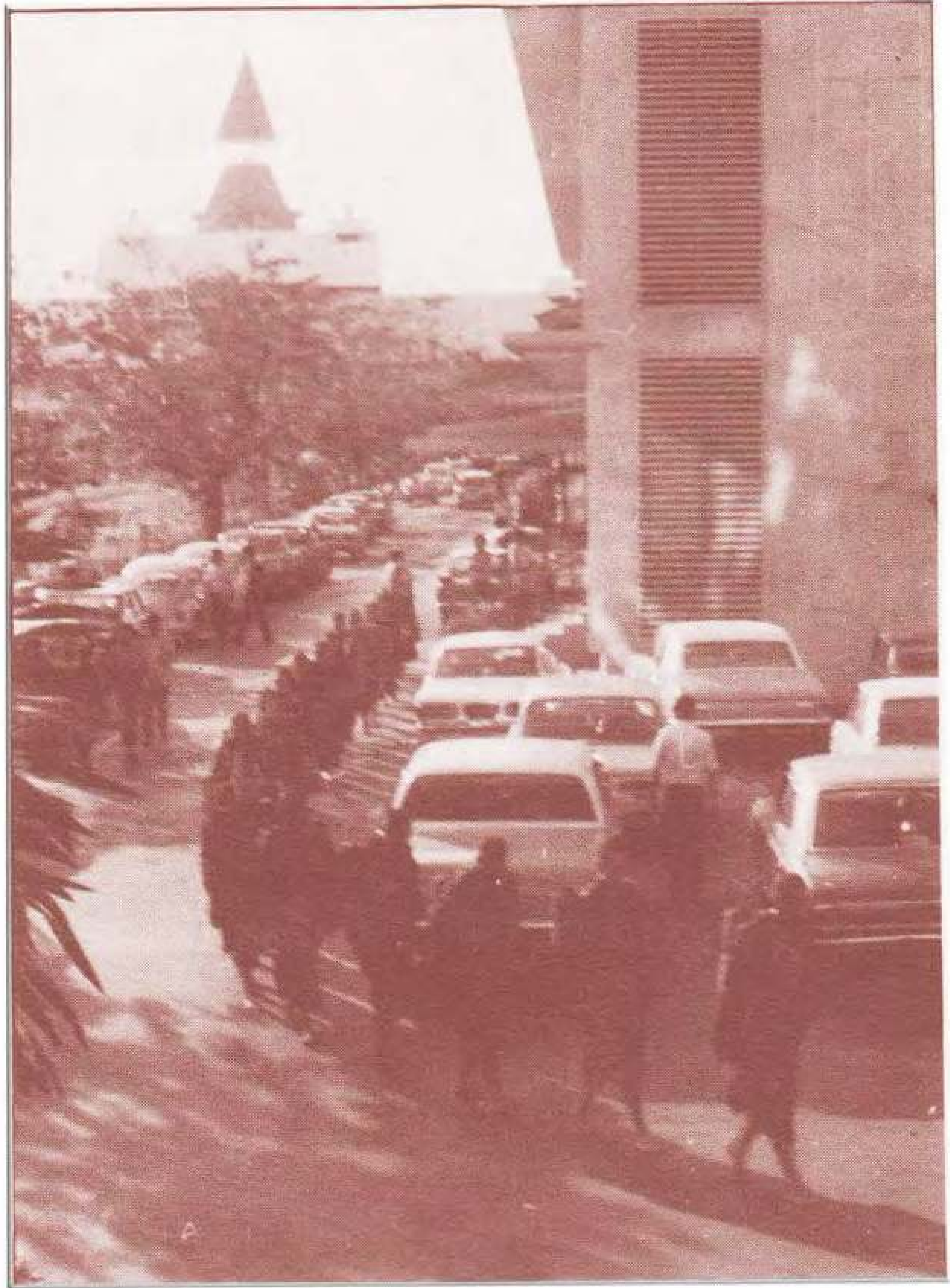
“ยิ่งให้ไป ยิ่งจะได้มา”

ชีวิตที่สมบูรณ์ เพราะเลิศทั้งร่างกาย และแรงปัญญา

ผลแห่งทักษิณาทาน (การทำทาน)

บุคคลให้ทานในสัตว์เดรัจฉาน พึงหวังผลทักษิณาทานได้	๑๐๐	เท่า
ให้ทานในปุถุชนผู้ทุศีล พึงหวังผลทักษิณาทานได้	๑,๐๐๐	เท่า
ให้ทานในปุถุชนผู้มีศีล พึงหวังผลทักษิณาทานได้	๑๐๐,๐๐๐	เท่า
ให้ทานกับผู้ปราศจากความกำหนัดในกาม (อยู่ในลัทธิศาสนาอื่นๆ) พึงหวังผลทักษิณาทานได้	๑๐๐,๐๐๐	โกฏิ เท่า
ให้ทานในท่านผู้ปฏิบัติเพื่อทำโศดาปัตติผลให้แจ้ง พึงหวังผลทักษิณาทาน จนนับไม่ได้ จะป่วยการกล่าวไปโยในพระโศดาบัน พระสกทาคามี ฯลฯ (จาก ทักขิณาวีรังคสูตร พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๑๔ ข้อ ๗๑๑)		
***		
ทานที่ให้กับพระสกทาคามีผู้เดียว มีผลมากกว่าให้กับพระโศดาบัน	๑๐๐	ท่าน
ทานที่ให้กับพระอนาคามีผู้เดียว มีผลมากกว่าให้กับพระสกทาคามี	๑๐๐	ท่าน
ทานที่ให้กับพระอรหันต์ผู้เดียว มีผลมากกว่าให้กับพระอนาคามี	๑๐๐	ท่าน
ทานที่ให้กับพระปัจเจกพุทธเจ้าผู้เดียว มีผลมากกว่าให้กับพระอรหันต์	๑๐๐	ท่าน
ทานที่ให้กับพระอรหันต์สัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เดียว มีผลมากกว่าให้กับพระปัจเจกพุทธเจ้า	๑๐๐	ท่าน
ทานที่ตั้งใจถวายสงฆ์อันมีพระพุทธเจ้าเป็นประมุข สังฆทานโดยไม่จำเพาะ เจาะจงรูปใด รูปหนึ่ง มีผลมากกว่าทานที่บุคคลถวายให้พระอรหันต์- สัมมาสัมพุทธเจ้า.		

(จาก เวลामสูตร พระไตรปิฎกฉบับหลวง เล่มที่ ๒๓ ข้อที่ ๒๒๔)

ผ้าตัดพุทธศาสนา ระเบิดแห่งสันติภาพ

แดนอโศก

๕ กันยายน ๒๕๑๗

เจริญพร มายังโยม

จดหมายของอาตมาได้เจียบไปเสียนาน เพราะได้ไปช่วยงานเกี่ยวกับการจัดนิทรรศการ “สัปดาห์ผ้าตัดพุทธศาสนา” ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แล้วก็คณะของอาตมาก็ได้รับนิมนต์ให้ไปเป็นวิทยากร คอยตอบปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับพุทธศาสนาด้วย ก็เลยไม่ได้มีโอกาสเขียนจดหมายมาคุยกับโยม

การจัดงาน “ผ้าตัดพุทธศาสนา” ครั้งนี้นับว่าได้ผลดีที่เดียวเห็นบรรดาพวกเชื้อโรคต่างๆ วิ่งกันออกมาเพ่นพ่านกันเป็นแถวๆ โดยเฉพาะบรรดาพระในกรุงเทพฯ พวกกันยกขบวนมา แล้วก็แก้งมาชวนทะเลาะกับพวกอาตมา หาเรื่องนั่นเรื่องนี่มาชวนเถียงข้างๆ คูๆ หาว่าพระของพวกอาตมา มาทำสังฆเภท เพราะพระส่วนใหญ่เขาห่มจีวรสีเหลืองกันทั้งนั้น แต่นี้ต้องการแยกสงฆ์ออกจากกันก็เลยมาเปลี่ยนห่มจีวรสีใหม่ ซึ่งผิดจากหมู่จากคณะไป

อาตมาเองก็บอกไปว่า พวกอาตมานั้นไม่ได้แยกจากหมู่ จากคณะ เพราะในพระไตรปิฎกนั้นพระพุทธเจ้าท่านก็ได้ทรงบัญญัติไว้เกี่ยวกับเรื่องของการใช้จีวร ว่าให้สาวกของท่านใช้จีวรซึ่งเป็นจำพวกสีหม่น เช่นสีแก่นขนุน สีเปลือกประดู่ เป็นต้น

นอกจากนี้พระองค์ยังได้ตรัสห้ามไม่ให้ใช้สีแบบโลกๆมีถึง ๗ สี คือ สีเหลือง สีส้ม สีแดง สีบานเย็น สีชมพู สีดำ สีคราม ไว้ด้วย พวกเราเองต่างก็เป็นสาวกของพระพุทธเจ้าด้วยกัน เราก็ควรทำตามคำสั่งสอนของพระพุทธองค์ หากใครไม่ปฏิบัติตามก็น่าจะถือได้ว่าเป็นฝ่ายแยกหมู่ แยกคณะ แต่สุดท้ายอาตมาก็โดนพระเหล่านั้นท่านย้อนเอาว่า

“คนละยุค คนละกาลมันไม่เหมือนกัน ตัวท่านเองเอาแต่อ้างพระพุทธเจ้า คำก็พระพุทธเจ้า สองคำก็พระพุทธเจ้า สามคำก็พระพุทธเจ้า ก็พระพุทธเจ้าท่านปรินิพพานไปตั้งนานแล้ว ตัวท่านเองจะมัวมานั่งอยู่ที่นี่ทำไมก็ตายตามท่านไปเสียซิ”

ส่วนใหญ่แล้วทางพระของพวกอาตมา มักจะได้แรงสนับสนุนจากพวกฆราวาสอยู่เสมอ เพราะเมื่อได้ฟังแล้วก็จะรู้ได้ว่าพระพวกนี้มาหาเรื่อง แล้วก็ไม่มีการสำรวจ ปล่อยกิริยาทำทางเป็นไปตามแบบคนโลกๆ ไม่มีความเป็นสมณะในตัว

มีการตบมือ ฮือฮากัน เมื่อเห็นว่าพวกของตัวเองใช้คำพูดชมพวกอาตมาได้ บางองค์ก็เถียงโดยแสดงถึงอาการของโทสะออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน ฆราวาสบางคนทนไม่ไหวก็ไล่ให้พวกพระเหล่านั้นกลับไปก็มี

บางคนก็ได้แต่ส่ายหน้า เพราะคิดไม่ถึงเหมือนกันว่า จะเห็นพระอยู่ในสภาพเช่นนี้มีการตบมือ ไปกฮากัน ใช้เสียงกิริยาอาการซึ่งไม่น่าจะอยู่ในเพศบรรพชิต พระพวกนี้มาดูนิทรรศการกันแล้วไม่ค่อยพอใจกัน ก็เพราะว่า มีรูปภาพในงานหลายรูปที่มีการกระทำของพระในรูปแบบต่างๆ เช่นรูปพระกำลังเรียกร้องเอาสมณศักดิ์คืน มีรูปพระกำลังรับพัดยศแล้วก็มีตัวหนังสือเขียนล้อไว้ข้างๆรูปนั้นว่า “บวชเอาพุทธหรือบวชเอาพัด?”

นอกจากนี้ก็มีรูปพระรดน้ำมนต์เจิมป้าย ตามห้างร้านต่างๆ เจิมบาร์อาบอบนวดก็มี ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นพระในระดับผู้ใหญ่ในกรุงเทพฯ พวกศิษยานุศิษย์ทั้งหลายเมื่อมาเห็นเข้าแล้วก็เลยเป็นเดือดเป็นแค้นขึ้นมา รูป

ภาพส่วนใหญ่ที่ได้มา พวกนักศึกษาไปขอมาจากตามสำนักงานพวกหนังสือพิมพ์ต่างๆ การผ่าตัดครั้งนี้ถึงแม้ว่าจะยังไม่ได้ทำการผ่าตัดจริงๆก็ตาม แต่ก็นับว่าถึงขั้นเอกซเรย์กันแล้วละ และเห็นบรรดาพวกเชื้อโรควิ่งกันเพ่นพ่านไปหมด

งานครั้งนี้พวกอาตมาต้องรับศึคนักทั้งชั้นทั้งล่อง พวกหัวเก่าซึ่งเป็นพวกพระด้วยกันก็ใส่ข้อหา กำลังทำสังฆเภท จะทำให้สงฆ์แตกกัน

พวกหัวใหม่ พวกเอียงซ้าย หรือพวกวัตถุนิยม พวกนี้ก็เคยเข้ามาแย้งกับอาตมาเหมือนกัน ส่วนใหญ่พวกนี้ก็เข้ามาค้านในทำนองที่ว่า ศาสนาเป็นเครื่องถ่วงความเจริญของสังคม ทำให้สังคมไม่ก้าวหน้า ไม่พัฒนา เป็นเรื่องของความมมงาย ทำให้คนในสังคมไม่ยอมมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพที่ดีกว่า

และโดยเฉพาะศาสนาเป็นเครื่องมือของนายทุน ที่ใช้กดขี่ชนชั้นกรรมาชีพ(กรรมกร)เป็นต้นว่า เมื่อเกิดการได้เปรียบเสียเปรียบกันขึ้นมาในสังคม ก็จะมีการยกเรื่อง“กรรม” ขึ้นมาอ้างอธิบายกัน ว่าเป็นผลของกรรมเก่าในอดีตจึงต้องทำให้อยู่ในสภาพเช่นนี้ ทำให้ได้รับผลเช่นนี้

ซึ่งพวกที่เข้ามาค้านในเรื่องนี้ส่วนใหญ่มักเป็นนักศึกษา พวกคนหนุ่ม การสักจจฉากับพวกนี้มีประโยชน์อยู่บ้าง เพราะพวกนี้มีเหตุมีผล เอาเหตุเอาผลมาขัดแย้งกัน ไม่ได้มาแบบข้างๆคูๆ ซึ่งส่วนใหญ่พวกนี้สามารถเข้าใจได้

อาตมาชี้ให้เขาเห็นในทำนองที่ว่า “ศาสนา” นั้นคือ พลังรวมสังคม สังคมใดๆ ในโลกนี้จะขาดศาสนาไม่ได้ เนื้อแท้ หรือแก่นของศาสนานั้น เป็นเรื่องของนามธรรม ไม่ใช่วัตถุหรือรูปธรรม ศาสนานั้นไม่ใช่อยู่ที่โบสถ์ วิหาร หรือพระพุทธรูปต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเพียงส่วนเศษนอกๆ ของศาสนาทั้งสิ้น ยังไม่ใช่แม้แต่แค่สะเก็ดหรือเปลือกของศาสนา ซึ่งก็ต้องใช้บ้าง อาศัยบ้าง ในบางครั้ง

ศาสนาจึงมีอยู่ทั่วไป ทุกมุมโลก ทุกๆสังคม สังคมใดๆ จะเจริญก้าวหน้าได้นั้น สังคมนั้นจะต้องมีการพัฒนาทั้งทางด้านวัตถุ และทางด้านจิตใจควบคู่ไปด้วย ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องจิตใจนี้ก็เป็นเรื่องของศาสนาโดยตรง เป็นนามธรรมที่เกี่ยวกับการเสียสละ การไม่เห็นแก่ตัว

สังคมที่มีแต่การพัฒนาทางด้านวัตถุด้านเดียวนั้น สังคมนั้นย่อมไม่สามารถพบกับความเจริญ การพัฒนาอย่างแท้จริงได้ คนในสังคมเหล่านี้ย่อมมีแต่ความเห็นแก่ตัว มีความหลงติดยึดในวัตถุต่างๆอย่างโง่หัวไม่ขึ้น คนในสังคมย่อมมีแต่ความอามิตพยายามแก่งแย่งเบียดเบียนกันเพื่อที่จะได้มีวัตถุเข้ามาครอบครองมากๆ เพื่อจะได้เสพย์ตามความหลงติดยึดของตน ต่างคนก็จะมีแต่มุ่งหวังกอบโกยเข้าหาตนฝ่ายเดียว ซึ่งก็เป็นเพราะความหลงไหลตกเป็นทาสของวัตถุนั้นเอง

สังคมจะเจริญก้าวหน้า มีการพัฒนาอย่างแท้จริงได้ก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาจิตใจของคนในสังคม มีการยกระดับจิตใจของคนในสังคมให้สูงขึ้นด้วย จะต้องมีการสอน มีการอบรมให้คนในสังคมรู้จักการเสียสละ ไม่เป็นคนเห็นแก่ตัว ไม่หลงไหลมัวเมาตกเป็นทาสของวัตถุต่างๆ เป็นต้นว่า พวกอบายมุขทั้งหลายเหล่า หรือเกี่ยวกับกามคุณทั้งหลาย ซึ่งเมื่อคนในสังคมมีระดับจิตใจสูงแล้ว สังคมนั้นๆ ก็ย่อมมีการช่วยเหลือเพื่อพ่าย มีการอุ้มชูซึ่งกันและกัน มีความเป็นที่เป็นที่น้อม เป็นภราดรภาพ และสันติภาพ ความสงบสุขก็ย่อมจะเกิดขึ้นในสังคมนั้นๆอย่างแท้จริง

สังคมอย่างนี้ต่างหากจึงจะได้ชื่อว่าเป็นสังคมที่มีการพัฒนา มีความเจริญอย่างแท้จริง การพัฒนาสังคมนั้น เรื่องของจิตใจจึงเป็นสิ่งสำคัญ ศาสนาจึงจะทอดทิ้งไม่ได้ เพราะศาสนานั้น เป็นสัจธรรมอันหนึ่ง ที่เป็นไปเพื่อความไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน เพราะสาวกของพระพุทธเจ้าที่แท้จริงนั้นย่อมเป็นผู้เสียสละไม่หวังแทน ย่อมไม่มีการกักตุนกอบโกย สิ่งที่เป็นสมบัติที่มีค่าทั้งหลายเหล่าของโลก เอาเข้ามาไว้เป็นของตนเอง ชีวิตของท่าน

อยู่ได้โดยเปลืองวัสดุของโลกน้อยที่สุด แม้แต่ข้าวสักเม็ดท่านก็จะไม่กักตุนไว้ให้แก่ตนเอง ชีวิตของท่านจึงเป็นเพื่อนกับคนจนที่สุดในสังคม

พออาตมาอธิบายมาถึงตอนนี้ก็มีโยมผู้ชายคนหนึ่ง อายุประมาณ ๔๐-๕๐ ปี (ค่อนข้างหัวเอียงซ้ายจัดหน่อย เพราะอาตมาเคยสังเกตเห็น แยกไปค่านพระองค์อื่นๆที่กำลังอธิบายให้นักศึกษาฟังอยู่ รู้สึกว่า แยกจะต่อต้านศาสนา มาก) แยกถามขึ้นมาลอยๆว่า

“ทุกวันนี้ท่านยังใช้สิ่งของต่างๆอยู่หรือเปล่า?”

ซึ่งอาตมาฟังน้ำเสียงของแยกแล้ว อาตมาก็พอจะจับจุดประสงค์ ของแยกได้ ซึ่งก็เป็นไปในทำนองที่ว่า ทุกวันนี้ตัวอาตมาเองก็ยังเบียดเบียนสังคม ยังกินข้าวของชาวบ้าน ยังอาศัยชาวบ้านอยู่ อาตมาเองก็เลยตอบให้ตรงกับใจของแยกไปว่า

“ทุกวันนี้อาตมาเองก็ยังใช้สิ่งของต่างๆอยู่ อาตมาเองก็ต้องกินข้าวเหมือนกัน แต่ข้าวที่ยังชีวิตของอาตมาให้อยู่รอดได้นี้ เป็นสิ่งที่ได้มาจากศรัทธาของญาติโยม เพราะญาติโยมเขารู้ว่าอาตมานั้นไม่ได้สะสมข้าวของเงินทองต่างๆไว้ อาตมาได้เสียสละคืนให้เป็นสมบัติของโลกไปหมดแล้ว ญาติโยมที่มีธรรมะเขาก็จะเห็นในคุณธรรมข้อนี้ เห็นว่าเป็นสิ่งที่ดี ควรมีไว้จรรโลงโลก เมื่อเขาอยากให้มีสิ่งที่ดีมีอยู่ต่อไป เขาก็จะเอาข้าวมาให้อาตมาฉัน เพื่อที่อาตมาจะได้มีชีวิตสืบต่อ“คุณธรรม” ทั้งหลายต่อไป อาหารของอาตมาที่ได้มาฉันจึงได้มาด้วยศรัทธา ไม่ใช่ได้มาเพราะการบังคับขู่เข็ญใครๆ”

โยมผู้ชายคนนี้แยกก็แย้งขึ้นมาอีกว่า ระบบเช่นนี้เป็นระบบเห็นแก่ตัวเห็นเอาความสุขแต่คนเดียว แล้วอาตมาก็เลยย้อนถามแยกไปว่า

โยมอธิบายอาตมาใช่หรือเปล่า ถ้าโยมอธิบายก็เข้าบวช มาประพฤติปฏิบัติให้เหมือนกัน มากินมือเดียว เลิกสะสมวัตถุเงินทอง เอาสักแค่นี้ก่อน พอทำได้ไหม?

โยมแยกไม่ยอมตอบคำถามอาตมา ใช้ยิ้มสยามแทน พร้อมกับเปลี่ยน

หัวข้อเรื่องใหม่ถามอาตมาว่า
ท่านอยู่วัดไหนครับ?

ขอเจริญพร

.....

ปักกลดที่หน้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
เพื่อประกาศสังฆธรรม ในยุคแรกของการเผยแพร่ธรรมะ

ปฏิกริยาหลังจากงานผ่าตัดฯ

ห้องภาพสุวรรณ

๑-๓ สีแยกบางขุนพรหม กรุงเทพฯ

๒๓ กันยายน ๒๕๑๗

เจริญพร มาถึงโยม

อาตมาได้รับจดหมายของโยมเรียบร้อยแล้ว โยมสันตยานำมาให้ ขณะนี้อาตมาพักอยู่ที่กรุงเทพฯ เด็กนักเรียนทางกรุงเทพฯ เขาไปติดต่อ ขอยืมภาพจากนักศึกษา แล้วก็มาติดต่อทางคณะของอาตมาให้ไปตอบปัญหา ซึ่งก็นับเป็นนิมิตดีอันหนึ่ง ที่คนรุ่นใหม่ และเยาวชนเริ่มให้ความสนใจกับ ศาสนาและการให้ความเข้าใจใน “แก่นของพุทธศาสนา”

คนรุ่นใหม่สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายทีเดียว เพราะความหลงติด ยึดในขนบธรรมเนียมประเพณี หลงกาก หลงเศษชยะ ของพุทธศาสนา นั้นไม่ค่อยมีเท่าไร เป็นพวกมีเหตุมีผล ซึ่งเมื่ออธิบายเหตุ-ผล ให้ฟังกัน แล้วก็ยอมทำความเข้าใจกันได้ เพราะศาสนาพุทธของเราเป็นศาสนามีเหตุผล เป็นวิทยาศาสตร์ สามารถพิสูจน์กันได้ตลอดเวลา (อกาลิก) ในพระไตรปิฎกนั้นได้อุปมาคำสั่งสอนของพระพุทธองค์ไว้ว่าเปรียบเหมือนทำ ของที่คว่ำให้หงายขึ้นมา ทำของที่ปิดให้เปิด เปรียบเสมือนประตูที่ปที่สอง ไปในที่มืด เพื่อให้ผู้มีดวงตาได้พบกับแสงสว่าง

ขณะนี้อาตมาพักอยู่ที่โรงพิมพ์ห้องภาพสุวรรณ กำลังรีบเร่งจัดพิมพ์

หนังสือกันอยู่ เพราะพวกนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ชุดที่จัดงาน
ผ่าตัดพุทธศาสนาเขาต้องการพิมพ์ผลงานนิทรรศการคราวที่แล้ว ออกเผยแพร่
โดยจัดทำเป็นหนังสือ คุณสมพงษ์ ก็เลยมาติดต่อกับอาจารย์ของ
อาตมา ในฐานะตัวเขาเองเป็นประธานจัดงาน

อาจารย์ของอาตมาท่านก็เลยรับจะช่วยจัดทำรูปเล่มให้ หนังสือเล่มนี้
มีความสมบูรณ์แบบมากทีเดียว ผู้ที่ไม่ได้ชมงานคราวที่แล้วสามารถอ่านได้
จากหนังสือเล่มนี้ โดยเนื้อหาสาระต่างๆ เหมือนในงานทุกประการ
ส่วนใหญ่ของหนังสือเล่มนี้เป็นรูปภาพ จัดได้ว่าเป็นหนังสือดารภาพ ทาง
พุทธศาสนาเป็นเล่มแรก

นอกจากนี้ก็มีสรุปอภิปราย สรุปปาฐกถา ประจำวัน ซึ่งได้จัดให้มี
ขึ้นในระหว่างที่จัดงาน มีบทวิจารณ์ติชมของผู้เข้ามาชมงาน สรุปความคิด
เห็นของผู้มาชม มีการประเมินผลความคิดเห็นต่างๆ ทางนักศึกษาเขา
ต้องการให้หนังสือออกในวันวิโรชน ๑๔ ตุลาคม

เพื่อที่จะให้หนังสือออกทันพวกอาตมาก็เลยมาช่วยกันเพราะความ
รู้เกี่ยวกับงานพิมพ์ การเรียงพิมพ์ อะไรต่างๆ พวกนี้ พวกเราเองก็เป็นๆ
กันหลายคน โดยเฉพาะอาจารย์ของอาตมาท่านก็ทำได้ทุกหน้าที่ หนังสือ
จึงมีความสมบูรณ์แบบที่สุด เพราะการกำหนดตัวหนังสือจะใช้ขนาดไหน
คำคำนี้ควรจะใช้อักษรขนาดหนา ขนาดกลางหรือขนาดไหนๆ ท่านเป็นผู้
กำหนดเอง

หรือเกี่ยวกับรูปภาพ จะเน้นมุมไหน จะจัดอย่างไร ควรจะให้สัดส่วน
เท่าไรย่อลงในหนังสือ ซึ่งย่อมาจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาสาระได้ง่าย
หนังสือเล่มนี้จะมีประมาณ ๑๐๐ หน้ากว่าๆ ตอนนั้นพวกนักศึกษายังส่ง
ข้อมูลมาให้ไม่หมด

ความจริงงานเกี่ยวกับศาสนา มันควรจะเป็นของพระหรือของพวก
อาตมามากกว่า เพราะเป็นผู้รับสืบทอดพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธองค์

โดยตรง แต่เมื่อคนรุ่นใหม่หรือพลังใหม่ของสังคมเริ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับพุทธศาสนา และมีการจัดงานที่เป็นไปเพื่อการฟื้นฟู สร้างสรร จรรโลงให้ดีขึ้น จึงเป็นงานที่อาตมาเห็นว่าควรสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง

ผลงานของนักศึกษาคราวที่แล้วนับว่า ทำให้ผู้เพียงแต่โกนหัวอาศัยผ้าเหลืองอยู่นั้นเดือดร้อนเป็นแถวๆไปตามๆกัน มีการเปิดโปงพฤติกรรมเลวๆของพระบางองค์จากวิทยากรต่างๆ ที่นักศึกษาเชิญมาอภิปราย และปาฐกถาไล่เบียดกันมา ตั้งแต่พระราชาคณะ ชั้นสมเด็จพระมหาลิขิตในกิจการค้าใหญ่ ซึ่งไปได้เงินลงทุนมาจากการเรียไธญาติโยม โดยมีสวรรคค์เข้ามาแลกเปลี่ยน นอกจากจะมีหุ้นส่วนการค้า มีรถเก๋งคันงามแล้วยังมีการยืนยันกันอีกว่า แถมมีเมียเสียด้วย

การผ่าตัดคราวนี้นับว่าทำให้พวกเชื้อโรค ร้องโอดโอยกันเป็นระนาวก็เลยหันมาเล่นงานหมอผู้รักษา ซึ่งพวกนี้รู้ว่าคณะของอาตมามีส่วนร่วมด้วยก็เลยหันมาปล่อยพิษใส่เหมือนกัน

ตอนนี้คณะของอาตมาโดนยื่นคำขาด ห้ามบวชใครเพิ่มอีกต่อไปอุปัชฌาย์ทางนี้ก็จะได้ให้คณะของอาตมาไปอยู่ที่อื่น เพราะโดนบีบว่าจะถอดตำแหน่ง ตอนนี้อาตมาก็ได้ข่าวว่า ทางเจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ กำลังประชุมกันเพื่อจัดการอย่างใดอย่างหนึ่ง

สิ่งที่เขาจะเอามาจับเป็นข้อผิดก็คือ เป็นพระไม่อยู่ในพรรษา เพราะเข้าพรรษาแล้ว ก็ออกไปที่โน่นบ้าง ที่นี้บ้าง แต่ความจริงแล้วการไปของพวกอาตมา ก็ไปโดยกนิมนต์ เพื่อทำงานให้กับพระศาสนา และก็มีผู้มาติดต่อขอนิมนต์ทุกครั้งทีออกไป

นอกจากนี้การอุทิศชีวิตทางศาสนาของพวกอาตมา ก็ไม่ใช่ว่าจะมาบวชเอาพรรษาโดยการที่มากินหัว หม่มจิวร กินๆนอนๆให้ครบ ๓ เดือน แล้วก็มาถือกันว่าเป็นพระแล้ว ๑ พรรษา ซึ่งความจริงแล้วก็เป็นสิ่งพึงมากำหนดกันในรุ่นหลัง เพราะในตอนหลังหาพระบวชได้น้อย เมื่อพระก็ไม่

ค้อยมีแล้ว แถมมีพระ พระก็กลับไปนอนค้างที่บ้านอีก พวกอาจารย์รุ่น
หลังเลยหาอุบายที่จะให้พระได้ศึกษาเล่าเรียนและอยู่กับวัด ก็เลยมากำหนด
กันเอาไว้ว่าบวชแล้วต้องอยู่ที่วัดให้ครบตลอด ๓ เดือน ในระหว่างเข้าพรรษา
ไม่ยังงั้นถือว่าบวชแล้วไม่ได้พรรษา

แต่คณะของอาตมาไม่ได้มีจุดมุ่งหมายมาบวชเอาพรรษาอะไรกันหรอก
ปีหนึ่งมี ๓๖๕ วัน เราก็บวชอยู่ตลอดเวลา ครบ ๓๖๕ วัน ใครจะนับ
ไม่นับให้ก็แล้วแต่เขาก็แล้วกัน จุดมุ่งหมายก็คือทำประโยชน์ตนประโยชน์
ท่านไปเรื่อยๆ จนกว่าจะตายไปกับผ้ากาสาหวัด ซึ่งป็นธงชัยของสาวก
ของพระพุทธองค์ทุกรูป

แล้วอีกสิ่งหนึ่งที่ทางคณะของอาตมาโดนโจมตีก็คือ การเข้ามาใน
กรุงเทพฯ นั้นก็เพื่อมาแสวงหา“ลาภ” ซึ่งพวกเราเป็นพวกทิ้งลาภ-ยศ-ข้าว
ของ-เงินทอง กันมาหมดแล้ว ยังจะมามัวหาลาภอะไรอีก

เขาไม่รู้ว่าเรามาทำประโยชน์ให้แก่ศาสนา มาเผยแพร่สัจธรรม ซึ่งพวก
นี้ไม่รู้ว่าคนในสังคมปัจจุบันนี้ เขามีความเอือมระอาต่อศาสนาเต็มที่แล้ว โดย
เฉพาะพวกเยาวชน นิสิต นักศึกษา ในใบแสดงความคิดเห็นของผู้มาชมงาน
มีนักศึกษาคนหนึ่งเขาให้ความเห็นของเขาว่า ศาสนาพุทธนั้น เป็นแต่เพียง
เครื่องมือที่ทำให้พวกขทานหัวโล้นใช้เลี้ยงชีพเท่านั้น

ดังนั้นการทำความเข้าใจให้แก่คนรุ่นใหม่เกี่ยวกับศาสนา จึงเป็นสิ่ง
จำเป็นในปัจจุบัน พวกพระต่างๆที่เขาโจมตีนั้นจึงไม่รู้ว่า ถ้าไม่มีคณะ
ของอาตมาแล้ว พวกเขาเองอาจจะถูกพวกหัวนิยมคอมมิวนิสต์ขับออก
จากวัดไม่วันใดก็วันหนึ่ง ซึ่งเดี๋ยวนี้อู้สึกว่ามีนักศึกษามีหัวเอียงไปในทางนี้
มาก

ตอนนี้อาตมาก็ต้องช่วยทำงานเกี่ยวกับการเรียงพิมพ์ เลยไม่ค่อยได้
มีโอกาเขียนจดหมายมาคุยกับโยม แต่ก็พยายามเท่าที่จะหาเวลาได้

ขอเจริญพร

.....

อภิตาพุทธ...

ตัวฉันหวังหันหน้าเข้าหาวัด
เพื่อขจัดกิเลสที่โลภหลง
ไปพบพระเพื่อได้วางใจปลง
ตามคำสอนพุทธองค์ทรงอำนวย

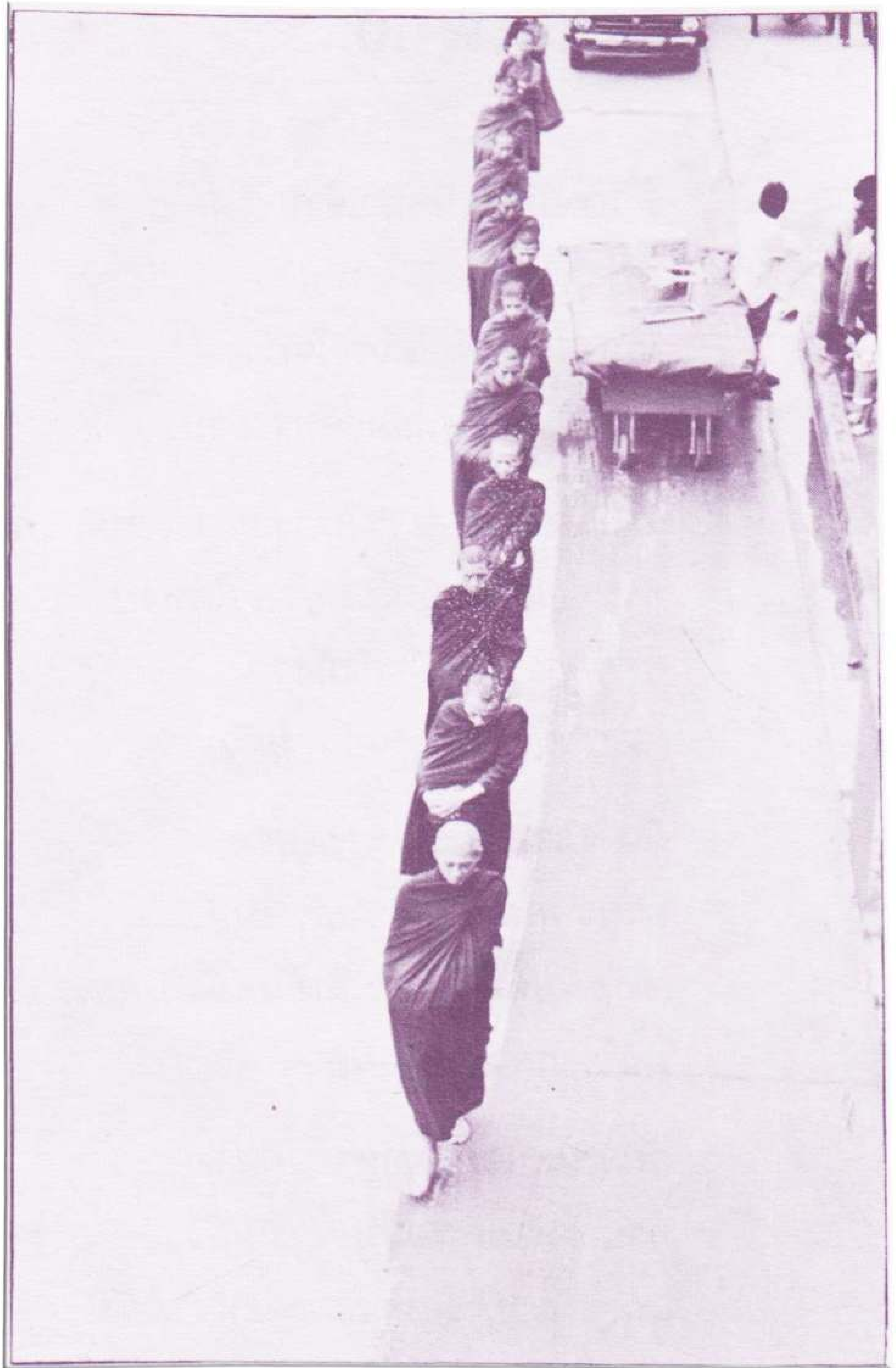
ฉันหมอบคลานกราบกรานพระองค์แรก
ท่านทำแปลกเหมือนบ้าทำให้หวย
บอกคราวนี้ละมิ่งถึงที่รวย
กูจะช่วยไปแทงศุนย์สามตัว

ฉันจึงลาไปปะพระองค์สอง
ท่านออกมารับรองแล้วยิ้มหัว
เตรียมเหล็กแหลมสักยันต์ฉันรอบตัว
ไม่ต้องกลัวหนังเหนียวนะจิ้งจิ้ง

ฉันแผ่นหนือออกมาหาองค์สาม
ท่านไต่ถามคั่นคว่ำหาภูมิหลัง
แล้วบ่นว่าปะเหมาะะเคราะห์ร้ายจัง
เอาพระจิ้งหรืออีเปือเธอบอกมา

ฉันอ่อนใจไม่สมอารมณ์คิด
พบแต่สิ่งมีพิษแสนบาปหนา
แล้วเมื่อไหร่จะหลุดล่องห้วงกามา
พบหลวงตาแต่ไม่พบรสพระธรรม...

...“สอโร”...

ยากส์นัก จักพ้นจากบ่วงของมาร?

แดนอโศก กำแพงแสน

๑๕ ธันวาคม ๒๕๑๗

เจริญพร มาถึงโยม

อาตมาตอนนี้กลับมาพักที่แดนอโศกเรียบร้อยแล้ว วันกลับจากไพศาลก็เข้ามาพักค้างคืนที่ศูนย์กลางอโศก* ที่กรุงเทพฯคืนหนึ่ง โยมสันติยา ก็กระวีกระวาดออกมาต้อนรับอย่างดี เรื่องม้วนเทปแกก็บอกว่า ตอนอาตมาจะมาสอบนักธรรมแกก็นึกไว้อยู่แล้ว แต่พออาตมาไปจริงๆกลับลืมเสียอีก

ขณะนี้กำลังวุ่นวายอยู่กับการสร้างต่อเติมอาคารที่ศูนย์กลางอโศก ทำรั้วรอบขอบชิด ติดบานประตูหน้าต่าง เพราะเวลาไม่มีพระมาพักอยู่อาศัย พวกเด็กๆแถวๆนั้นขึ้นมาเล่นซุกซนกัน

ตอนเข้าอาตมาก็ออกบิณฑบาตที่หมู่บ้านจัดสรรโอฬาร๒ ญาติโยมทางนี้มีศรัทธาดี พอเห็นพวกเรามาก็กระตือรือร้นรีบเข้ามาใส่กัน บิณฑบาตทางนี้มีทั้งข้าว กับข้าว ขนม ผลไม้พร้อมสรรพ เพราะบางบ้านเขาก็ทานอาหารมังสวิรัตกัน ยิ่งยุคนี้สมัยนี้ใครทำได้มันเห็นอานิสงส์ชัดจริงๆ

เพราะอาหารประเภทเนื้อนั้นกิโลหนึ่งๆก็ปาเข้าไป ๓๐-๔๐ บาท (อานิสงส์นั้น แปลว่า ประโยชน์ พวกเราชาวพุทธส่วนใหญ่ก็ได้แต่พูดกันแต่ไม่รู้ว่าแปลว่าอะไร ทำบุญแล้วจะได้อานิสงส์อย่างนั้นอย่างนี้ โดยเฉพาะ

* ศูนย์กลางอโศก = พุทธสถานสันตืออโศกในปัจจุบัน)

ไปทำในวันสำคัญๆแล้วจะได้านิสงส์สูง วันสำคัญในทางศาสนา อาหาร
มากมายก็กลายเป็นานิสงส์แก่พวกหมาวัดไป ส่วนวันอื่นๆวันธรรมดา พระ
ก็อดไป)

อาตมาบิณฑบาตวันนั้น ไปได้สักครึ่งระยะทางก็เต็มบาตร ญาติ
โยมที่เขาเห็นแล้ว เตรียมออกจากบ้านจะมาใส่ อาตมาก็ได้แต่อนุโมทนา
ในทานของเขาไป บางรายก็อธิบายให้เขาฟังว่า การที่เขาตั้งใจจะทำนี้ก็ดี
แล้วละ ทำให้จิตเป็นกุศล แต่บาตรของอาตมาเต็มแล้ว เราต้องรู้จักพอ
ความรู้จักพอหรือความสันโดษนี่แหละ พระพุทธเจ้าท่านตรัสเอาไว้ว่า เป็น
ทรัพย์อันประเสริฐล้ำค่ายิ่งกว่าทรัพย์ใดๆ ดังนั้นเราจึงควรแสวงหาใส่ตน

วันนั้นบิณฑบาตก็มีพระท้องถิ่นเดินทางตามหลังมา แนะนำอาตมา
บอกให้อาตมารับสักหน่อย เพื่อฉลองศรัทธาญาติโยม อาตมาก็เลยขอบ-
คุณ แล้วก็บอกท่านไปว่า เรารับแต่พอเสมอขอบปากบาตร รับมากกว่า
นั้นเดียวปิดฝาบาตรไม่ลง ซึ่งเป็นลักษณะไม่งามของพระ ผิดเสขียวัตถ์ด้วย

คณะอาตมาขณะนี้ ก็มีเงรองค์หนึ่ง ที่อาตมาได้เคยเล่าให้โยมฟัง
ว่ามาบวชเป็น“ปะ” ก่อนแล้วก็เมื่อถึงกำหนดก็ขอขึ้นเป็นเณร ทั้งๆที่อายุก็
บวชเป็นพระได้ แต่เห็นว่าตนเองยังมีคุณธรรมไม่พอ ก็เลยขอบวชถือศีล
แค่เณรก่อน แต่บวชได้ประมาณ ๔-๕ เดือน ก็สึกออกไปใช้ชีวิตคฤหัสถ์
อย่างเก่า

เมื่อเร็วๆนี้ได้เข้ามากราบอาจารย์ของอาตมา เมื่อท่านแสดงธรรมเสร็จ
ที่วัดนรนาถฯ เข้ามาสารภาพว่าที่สึกออกไปนั้น ก็เพราะยังมีความคลาง
แคลงสงสัยต่อโลกอยู่ ก็เลยอยากจะไปลองดูอีกครั้ง ออกไปก็ไปเป็น เซลส์แมน
ทำหน้าที่ติดต่อขายวิทยุ ก็บอกกับอาจารย์ของอาตมาว่า ออกมาผจญกับ
โลกคราวนี้ เลิกคลางแคลงสงสัยแล้ว เห็นว่ามันเป็นทุกข์ได้ชัดเจนๆ

เพราะมันมีแต่ภาวะ มีแต่การแก่งแย่งชิงดีกันอย่างเหน็ดเหนื่อย
หนักหนาไม่รู้จบ มีแต่การสร้างบาปกรรม ตกเป็นทาสของกิเลส ตัณหา

มากยิ่งขึ้น เขาบอกว่าจะเข้ามาขอตายกับแดนอโศกอีกครั้ง และจะให้
เป็นครั้งสุดท้ายของชีวิต

อีกคนที่อาตมาเล่าให้ฟังว่า กำลังเรียนแพทย์ปีที่ ๖ นี้ก็เหมือนกัน
ที่เคยลาพักการศึกษามาลองปฏิบัติดูพร้อมกับอาตมา แต่เขากลับไปเรียนต่อ
ตอนนี้ก็เข้ามาบอกกับอาตมาว่า ปีหน้า จะขอลาพักอีกปีหนึ่งจะเข้ามาทดลอง
ปฏิบัติใหม่ ถ้าทำได้ก็จะขอจบไปเลย ถ้าไม่ได้ก็กลับไปเรียนต่อ เขาเข้า
มาที่แดนก็เข้ามาขอความยืนยันจากพวกเรา จากอาตมาบ้าง จากคุณ
ทิพย์เทวีบ้าง และจากพระรูปอื่นๆว่าเป็นยังไง อยากจะสึกบ้างหรือเปล่า
เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ตัวของเขาเอง

เพราะอันที่จริง ตัวเขาเองนั้นก็รู้ดีว่าทางนี้เป็นทางสูง ทางประเสริฐ
เป็นทางของพระอริยะ ผู้ฉลาดพากันเดิน โดยมีพระพุทธเจ้าเป็นผู้ปูทาง
นำทางไว้ให้ก่อน (เพราะตัวเขาเองก็เข้ามาทดลอง ปฏิบัติจนได้ตลอดพรรษา
หนึ่ง) ซึ่งเมื่อเขาหวนกลับไปอยู่กับโลกใหม่ ปัญญาที่รู้ว่ามันเป็นทางผิด
แต่จิตใจก็บังคับเอาชนะมันไม่ได้ เมื่อออกไปอยู่กับโลกใหม่อีกครั้ง ทั้งๆที่
ก็มีชีวิตอยู่อย่างสุขสบาย แต่ปัญญาที่เข้าใจในบุญ บาป เข้าใจในสิ่งที่
เป็นกุศล อกุศล “ธรรมฐิติ” ที่อยู่ภายในมันบอกเขาอยู่เสมอ ว่าเขายัง
เสพยา ยิงบำบัด ตามความต้องการของเขามากเท่าไร มันก็ยิ่งจะเพิ่ม
อุปาทานความหลงติด ยึด ความตกเป็นทาสให้แก่ตัวเขามากเท่านั้น หิริ
โอตตปปะ มันเกิดแก่จิตใจของเขาจริงๆ ซึ่งยากที่คนในโลกๆจะเข้าใจได้

เพราะมันเป็นการยากจริงๆ ที่จะอธิบายให้คนที่เขาเสพยาคุ้นชินชินชา
ในสิ่งต่างๆอันเป็นเครื่องมอมเมาของโลก ให้เขาเข้าใจว่าเป็นบาป เป็นภัย
ได้ เหมือนกับในเรื่องง่ายๆ เช่น โยมแต่ก่อนเคยติดบุหรี่ แต่ตอนนี้โยม
เลิกสูบได้แล้ว ถ้าโยมหวนกลับไปสูบบุหรี่ โยมจะเห็นโทษภัยของมันได้
อย่างชัดเจน หิริ โอตตปปะ ย่อมเกิดขึ้นมาที่จิตใจของเรา

นอกจากนี้สิ่งที่เป็นกามตัณหา อันเกี่ยวกับ รูป รส กลิ่น เสียง

สัมผัส ก็เป็นสิ่งที่ลึกละเอียดเข้าไปอีก และเป็นสิ่งที่ครอบงำสัตว์โลกทั้งมวลไว้ได้อำนาจ หามนุษย์ได้น้อยที่จะฝ่าฟันบ่วงของมารอันนี้ไปได้ บุคคลผู้หลุดพ้นบ่วงอันนี้ไปได้ พระพุทธองค์ทรงจัดไว้เป็นพระอนาคามีบุคคล ซึ่งเป็นผู้อย่างน้อยก็ไม่ต้องกลับมาเวียนว่ายตายเกิดกับโลกอีกแล้วละ

ตัวอาตมาเองขณะนี้ก็พยายามพากเพียรอยู่ พยายามทำความหนักแน่นอยู่ ในที่สงบจากพาล ไม่คลุกคลีกับหมู่คณะที่เป็นกิเลส พยายามหาข้อปฏิบัติต่างๆ มาตั้งเป็นกฎเกณฑ์ เป็นข้อปฏิบัติให้เคร่งครัดยิ่งขึ้น เพื่อจะได้ขัดเกลา ขำระล้างกิเลสต้นเหตุที่มันฝังอยู่ในนิสัย สันดานให้มันหลุดล่อนไป

อาตมาเองก็ค้ำใจอยู่เสมอว่า ได้มาอยู่กับอาจารย์ ก็ปีกว่าแล้ว ต้องหัดโตขึ้นมาบ้าง ถ้ามันแต่จะเป็นลูกแห่งอยู่ อาจารย์ท่านก็คงจะไปไม่รอดแน่ เราเป็นศิษย์ ก็ต้องตอบแทนบุญคุณท่าน คุณธรรมใดที่ยังไม่มีในตนก็ต้องพยายามพากเพียรบำเพ็ญเอา เพื่อจะได้ช่วยเป็นมือเป็นไม้แทนท่านต่อไป

คราวที่เพื่อนอาตมาไปเรียนต่อ อาตมาก็นึกลงโทษตัวเองด้วยเหมือนกันว่าตัวอาตมาคราวนั้นก็ไม่ใช่พอ ไม่สามารถที่จะช่วยเขาได้ทั้งๆที่อาตมาเป็นคู่ปรับของเขา แต่เป็นที่ปรึกษาที่มีความสามารถน้อยจริงๆ ซึ่งก็เป็นเพราะเรายังไม่มีธรรมะเพียงพอที่จะเหนี่ยวรั้งเขาไว้ได้

ภาชิตของอังกฤษคนหนึ่ง เขากล่าวเอาไว้ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จย่อมอยู่ที่นั่น” อาตมาคิดว่าทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ ถ้าเรามีความเพียรพยายามอย่างแท้จริงแล้ว ย่อมไม่เกินอำนาจของเราไปได้ แม้พระพุทธองค์ก็ได้ตรัสเอาไว้ว่า “คนจะล่วงทุกข์ได้ก็ด้วยความเพียร” ธรรมะของพระพุทธองค์จึงไม่ใช่สิ่งที่จะเหลือบ่ากว่าแรงมากนัก ถ้าเราได้มีวิริยะอุตสาหะเพียรพยายามอย่างแท้จริง

ขอเจริญพร

.....

เมตตาธรรม เพียงหยดน้ำนมแห่งแม่โค

ดูกร ภิกษุทั้งหลาย

ผู้ใดให้ทานประมาณ ๑๐๐ หม้อใหญ่ในเวลาเช้า

ผู้ใดฟังให้ทานประมาณ ๑๐๐ หม้อใหญ่ในเวลาเที่ยง

ผู้ใดฟังให้ทานประมาณ ๑๐๐ หม้อใหญ่ในเวลาเย็น

ผู้ใดฟังเจริญเมตตาคิดในเวลาเช้า

โดยที่สุดแม่เพียงชั่วคราวหยดน้ำนมแห่งแม่โค

หรือ ผู้ใดฟังเจริญเมตตาคิดในเวลาเที่ยง

โดยที่สุดแม่เพียงชั่วคราวหยดน้ำนมแห่งแม่โค

หรือ ผู้ใดฟังเจริญเมตตาคิดในเวลาเย็น

โดยที่สุดแม่เพียงชั่วคราวหยดน้ำนมแห่งแม่โค

การเจริญเมตตาคิดนี้

มีผลมากกว่าทานที่บุคคลให้แล้ว ๓ ครั้ง ในวันหนึ่งนั้น

เพราะเหตุดังนี้ นั้น เธอทั้งหลายพึงศึกษาอย่างนี้ว่า

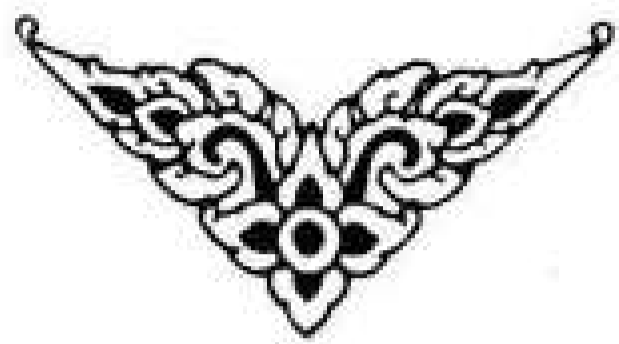
เราจักเจริญเมตตาเจโตวิมุตติ กระทำให้มาก กระทำให้เป็นดุจยาน

กระทำให้เป็นที่ตั้งอาศัย ให้มั่นคงสั่งสม ปรรากด้วยดี.

(จาก โอภชาสูตร พระไตรปิฎก เล่มที่ ๑๖)

แตกตื่นที่เมืองพระอินทร์!

แดนอโศก

๒๔ ธันวาคม ๒๕๑๗

เจริญพร มาถึงโยม

ฤดูหนาวปีนี้อากาศทางนครปฐมหนาวนำดูเหมือนกัน อาตมาต้องใช้ทั้งจิวรและสังฆาฏิพับทบกัน ๔ ชั้น บางคืนหนาวมากๆ ก็ใช้ผ้าอย่างกันฝน คลุมทับอีกที เป็น ๖ ชั้น ก็พออยู่ได้สบาย อาจเป็นเพราะอาตมานอนบนเตียงกว้างเพียงคืบเดียว มันจึงต้องนอนเหยียดเต็มที่ จึงทำให้อบอุ่นน้อยไปหน่อย แต่ก็ได้ประโยชน์ในการฝึกจิตของเรา ให้จิตของเรารู้จักสร้างภูมิต้านทานให้แก่ร่างกาย

อาตมาเคยได้ข่าวพระทางประเทศทิเบตพวกนี้เขาเก่ง ขนาดเล่นไปนอนกันในกองหิมะแบบตัวเปล่าๆ แสดงว่าอำนาจจิตของเขาแกร่งนำดู แต่พวกนี้ส่วนใหญ่ไม่เข้ามรรค ไม่เข้าผลอะไร เพราะไปเอาอำนาจความลึกลับ ความมหัศจรรย์ของจิตไปเล่นเกี่ยวกับพวกไสยศาสตร์ไสยคุณเสียหมด ลัทธิพวกนี้เรียกว่า “มนตรยาน”

อากาศหนาวๆ ส่วนใหญ่ตัวอาตมาเองจะออกเดินจงกรมมากกว่าที่จะนั่งสมาธิ หรือนั่งปฐกธรรมะ เพราะอากาศหนาวๆนี้รู้สึกที่จิตใจมันไม่ค่อยอยากจะทำงาน ถ้าลงนั่งแล้วจิตใจสงบไปไม่ได้สักเท่าไรหรือหอก เป็นตกภวังค์ จิตดับวิดไปเลย ซึ่งก็เหมือนกับสภาพเรานอนหลับนั้นแหละ แต่

นี่เปลี่ยนเป็นมานั่งหลับแทน แต่ก็มีสติสัมปชัญญะมากกว่านอนหลับน้อย
ซึ่งถ้าทำไปบ่อยๆ แล้วละก็ติด เพราะมันอ่อยไม่แพ้การนอนเหมือนกัน

ตอนนี้อาตมาก็เลยเปลี่ยนมาใช้เดินจงกรมแทน ซึ่งทำให้เรามีสติ
สัมปชัญญะ ตื่นโพลงอยู่กับตัวตลอดเวลา (ซึ่งผิดกับการนั่ง ถ้าเรามีสติ
ไม่กล้าแข็งจริงๆแล้ว ส่วนใหญ่จิตมันมักจะตกภวังค์ แล้วก็ตกอยู่ในสภาพ
สะลึมสะลือเสียส่วนใหญ่) เมื่อเรามีสติกล้า ตื่นโพลงเต็มอยู่ การพิจารณา
ธรรมะต่างๆ มันชัดมันแจ่มกว่ากัน แล้วการเดินจงกรมก็มีสมาธิตั้งมั่น
มากกว่าการนั่งสมาธิมาก

อาทิตย์ที่แล้วอาจารย์อาตมาได้รับนิมนต์ไปอินทร์บุรี มีคนติดตาม
คณะอาตมาคนหนึ่ง เขามานิมนต์ไป คนนี้เขาเรียนที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรฯ
กำลังทำปริญญา กศ.บ. เขามานิมนต์ให้ไปโปรดทางบ้านเขาบ้าง ก็มี
พระและชีกรักไปด้วยกัน ๙ รูป (แต่ตัวอาตมาเองไม่ได้ไป อยู่แดน)

ปรากฏว่า อาจารย์อาตมาไปเทศน์ที่นั่น ญาติโยมทางอินทร์บุรีให้
ความศรัทธาเลื่อมใสมาก ตอนแรกอาจารย์ท่านตั้งใจจะไปสัก ๒ วัน ต้อง
ต่อกำหนดออกไปอีกเป็น ๔ วัน เขาก็จะขอร้องให้อยู่ต่ออีก แต่พอดี
อาจารย์ท่านจะต้องทำธุระทางด้านอื่นอีก จึงขอตัวกลับก่อน

การแสดงธรรมที่นั่น มีการสัมมนาทั้งกลุ่มใหญ่ และกลุ่มย่อย
เหมือนกับทางไพศาล ตอนแรกก็สัมมนาเป็นกลุ่มใหญ่กับอาจารย์ของ
อาตมาก่อน พอราวๆประมาณ ๓-๔ ทุ่ม ก็แยกย้ายสัมมนาเป็นกลุ่ม
ย่อยๆกันอีกที่ ญาติโยมที่อินทร์บุรี (เห็นพระที่ไปด้วยบอกว่า)มีมากกว่า
ไพศาล

บางคนก็มีศรัทธามากถึงขนาดซื้อเตี๊ยะไป ๒ เครื่อง อีกเครื่องหนึ่ง
ไว้ให้คนอยากฟังธรรมะมาขอยืมเอาไปฟังได้ เพราะทางอินทร์บุรี คุณชาตรี
(คนที่มานิมนต์อาจารย์อาตมา) แกมาอัดส่งไปให้ฟังกันเสมอๆ

โดยเฉพาะครอบครัวของคุณชาตรีเอง มีพี่น้องอยู่ด้วยกัน ๙ คน

ก็สนใจธรรมะเหมือนกันหมด คุณชาตรีเองก็เป็นลูกคนโตของครอบครัว คุณพ่อของเขาเป็นคนมีฐานะดีทีเดียว (เห็นได้ข่าวว่าเป็นประธานกลุ่มชาวนา) ทั้งคุณพ่อ คุณแม่เองก็สนใจทั้งคู่ ตอนนี่ก็ยกลูกคนโตให้กับอาจารย์ของอาตมาแล้ว ให้มาเป็นลูกของอาจารย์อาตมาอีกคน คุณชาตรีเองก็คงเข้ามาเร็วๆ นี้แน่ เพราะแกก็ปฏิบัติถือศีลแปดมาได้สี่ห้าเดือนแล้ว

อาตมาเองเห็นแล้วก็น่าปลื้มใจเหมือนกัน พี่น้องเขา คนเล็ก คนน้อยพากันสนใจหมด (คนสุดท้องอายุประมาณ ๙-๑๐ ขวบ) ขนาดน้องชายคนรองคุณชาตรีอีกคน คุณชาตรีเล่าให้ฟังว่าอยู่บ้านเม้าห้วยน้ำ ผมยาวเป็นกระเชิงแบบพวกฮิปปี้ วันซับรมาส่งอาจารย์อาตมาที่แดน เห็นตัดผมสั้นเกรียน แล้วก็ตั้งสัจจะว่าจะเลิกกินเหล้าด้วย

วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๑๘ คณะของอาตมาก็จะไปโปรดชาวอินทร์บุรีอีกครั้ง เราจะไปกันทั้งคณะ

อาตมาเองอยู่ทางนี้สบายดี โยมอยากสบายบ้างก็รีบๆ ทำเหมือนๆ กับอาตมาก็แล้วกัน พระพุทธองค์ท่านก็ได้ตรัสเป็นพุทธภาษิตไว้ว่า “**ธมฺโม สุขุญฺโณ สุขมาวหาติ**”

ธรรมที่ประพฤติดีแล้วย่อมนำสุขมาให้

ขอเจริญพร

.....

ตั้งขบวนแถวจาริก ณ จุดเริ่มต้นที่แดนอโคก
มุ่งสู่นครราชสีมาเป็นที่หมาย

นกน้อยทยอยออกจากกรัง

หน้าที่ว่าการอำเภอกำแพงแสน

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

เจริญพร มาถึงโยม

คณะของอาตมาได้เริ่มออกจากริกแล้ว มีพระเณร ๑๑ รูป ชีกรัก ๗ คน และผู้ปฏิบัติธรรมอีก ๔ คน ออกจากแดนวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ เวลา ๔ โมงเย็น ก่อนจะออกเดินทางก็มีพวกญาติโยม คุณสันติยา คุณหม่อง คุณฉ่ำ ฯ จะขออาสาออกมาส่งที่ทางแยกถนนใหญ่ อาจารย์ของอาตมาได้ห้ามไว้ พวกโยมก็บอกว่าไม่เป็นไร ยืนยันที่จะไปให้ได้

สุดท้ายท่านก็เลยบอกว่า “พอไปส่งถึงทางแยกแล้วจะต้องโบกมือ บ้าย บาย ด้วยหรือเปล่า?” พวกญาติโยมก็ยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ไปตามๆกัน แล้วท่านก็เลยถือโอกาสสรุปว่า “อย่าเลยไม่ต้องไปส่งหรอก มันจะไปเหมือนกับชาวโลกๆเขาเปล่าๆ” สุดท้ายพวกญาติโยมก็ต้องยอมแพ้เป็นที่สุด

ธรรมะของพระพุทธเจ้าเป็นของทวนกระแสนใจ เป็นสิ่งที่ฉิ่งใจของโลกียชนโดยทั่วไป ถ้าจะเปรียบธรรมะก็จะเปรียบได้กับยาดำ พระก็เปรียบเสมือนหมอยา จะให้คนไข้กินยาดำเข้าไปก็ต้องคำนวณหาวิธีว่าทำอย่างไรที่คนไข้เมื่อกินยาเข้าไปแล้ว จะไม่บ้วนคายทิ้งออกมา หรือเกิดโมโหจนคิดจะเล่นงานหมอให้อีกด้วย

การสอนธรรมะจึงเป็นเรื่องยากลำบาก จะต้องคำนวณศรัทธาของ

เขาวามีแค่นั้น เขามีภูมิปัญญา มีความหลงติดยึดเป็นอย่างไร สิ่งเหล่านี้จะต้องนำมาคำนวณ นำมาพิจารณาเสมอๆ ไม่เช่นนั้นพูดไปนอกจากเขาจะรับไม่ได้แล้ว ยังจะก่อให้เกิดอกุศลจิตอีกด้วย คือทำให้เขานึกโกรธนึกหมั่นไส้ขึ้นมาเปล่าๆ

คืนแรกของการเดินทาง คณะของอาตมาพักที่ป่าช้าวัดห้วยด้วน พอดีที่นั่นมีศาลาโรงธรรมสำหรับเป็นที่พักผ่อนอยู่ด้วย ก็เลยให้พวกซีกรักพักอยู่ในศาลา พวกพระก็ออกมาจับจองเตียงนอนกันข้างนอก ซึ่งพอดีสว่างซึ้งทางนี้เขาทำเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เหมือนกันกับที่เขาใช้เก็บศพตำรวจทางไพศาลี แต่ด้านบนที่นี้เขาทำแบนราบเลยใช้นอนจำวัดได้สบาย

คืนแรกของการเดินทางพวกเราส่วนใหญ่สติตื่นกันเร็ว อะไรก็อกแวกหน่อยเป็นต้องตื่นมาถามกันว่าเวลากี่โมง บางรูปก็บ่นว่านอนไม่ค่อยหลับ อาตมาเองคืนนั้นดูที่ไม่ค่อยจะเรียบร้อยหน่อย มดขึ้นมาเล่นงาน ๒-๓ ที แต่ก็พอถูๆไถๆไปได้ คืนนั้นนอกจากมดกวนก็ไม่มีปัญหาอะไร

เกี่ยวกับเรื่องที่ว่าเรื่องทางนี้ก็เป็นปัญหาที่โยมชอบถามกันบ่อยๆเหมือนกัน โยมชอบถามในทำนองที่ว่า ท่านไปไหนมาไหน ท่านดูที่ดูทางหรือเปล่า? ท่านปักกลดใช้หลักอย่างไร? อาตมาเองก็ตอบว่า “ดู” เกี่ยวกับที่กับทางนี้ เวลาปักกลดก็ต้องดูว่าเป็นที่อยู่ของพวกมดแมลงหรือเปล่า เพราะถ้าเราไปเบียดเบียนเขาก่อน เขาก็จะโกรธ และจะหันมาเล่นงานเราตอบแทน หรือไม่ก็ดูว่าอยู่ใกล้กองขี้หมาหรือเปล่า เพราะอยู่ใกล้กองขี้หมาก็ไม่ค่อยดี มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มาก เป็นพิษแก่ร่างกาย หรือจะคุยกับญาติโยมก็คงจะคุยกันไม่ได้นาน เพราะญาติโยมทนเหม็นขี้หมาไม่ได้ก็จะลุกหนีไปเสียก่อน

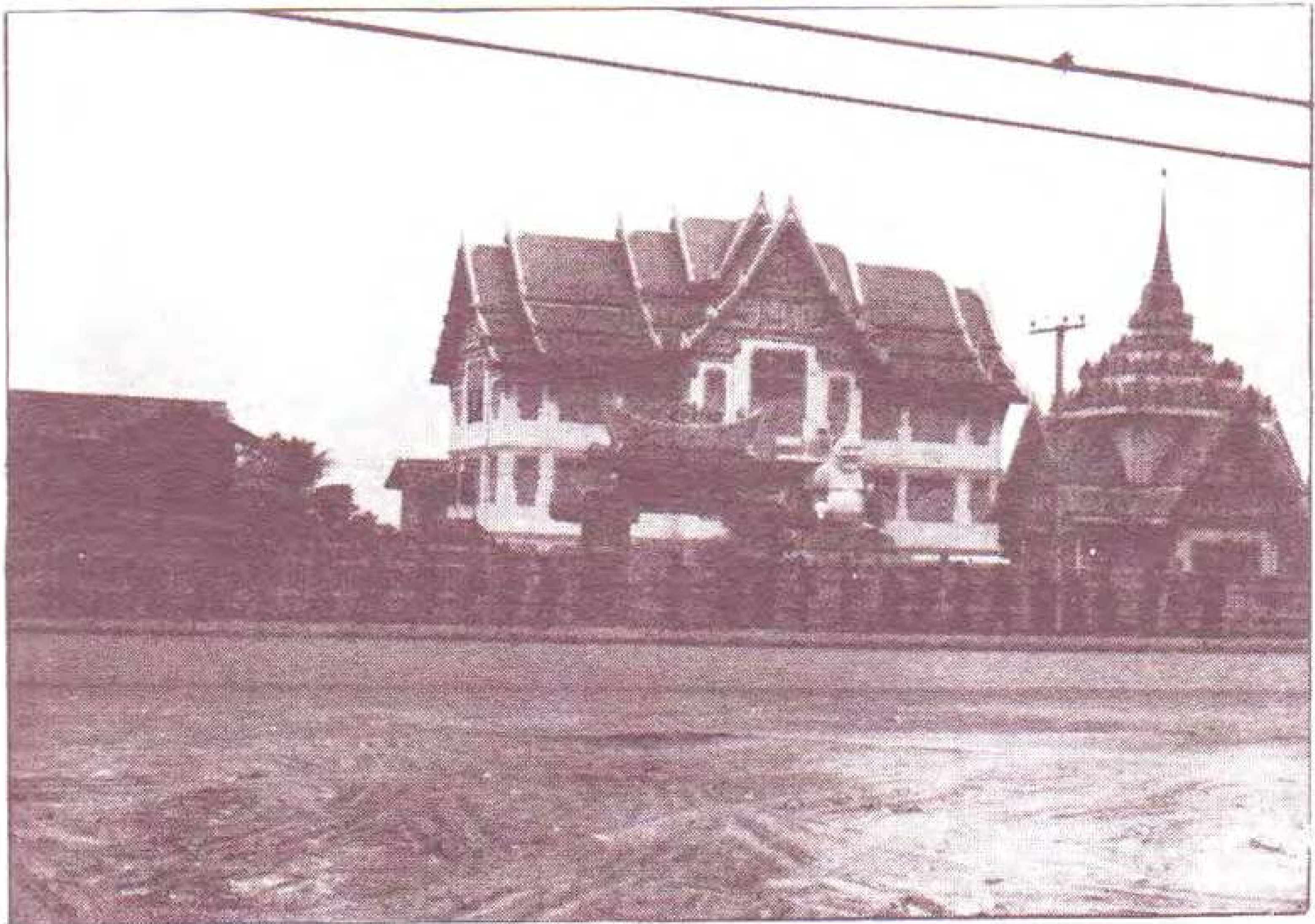
การดูที่ทาง ไม่ใช่ว่าอาตมาจะดูที่ดูทางเพื่อป้องกันไม่ให้ผี เปรต ยักษ์มาร มารบกวนหรืออะไรทำนองนั้น อาตมาเองเป็นผู้รักษาศีล ศีลเป็นเครื่องป้องกันตัวอาตมาอย่างดีแล้วแหละ พระพุทธองค์เองท่านก็ได้ตรัสเอาไว้ว่า “ศีลนี้แหละคือเกราะเครื่องคุ้มครองสาวกของเรา เมื่อเธอเป็นผู้ทรง

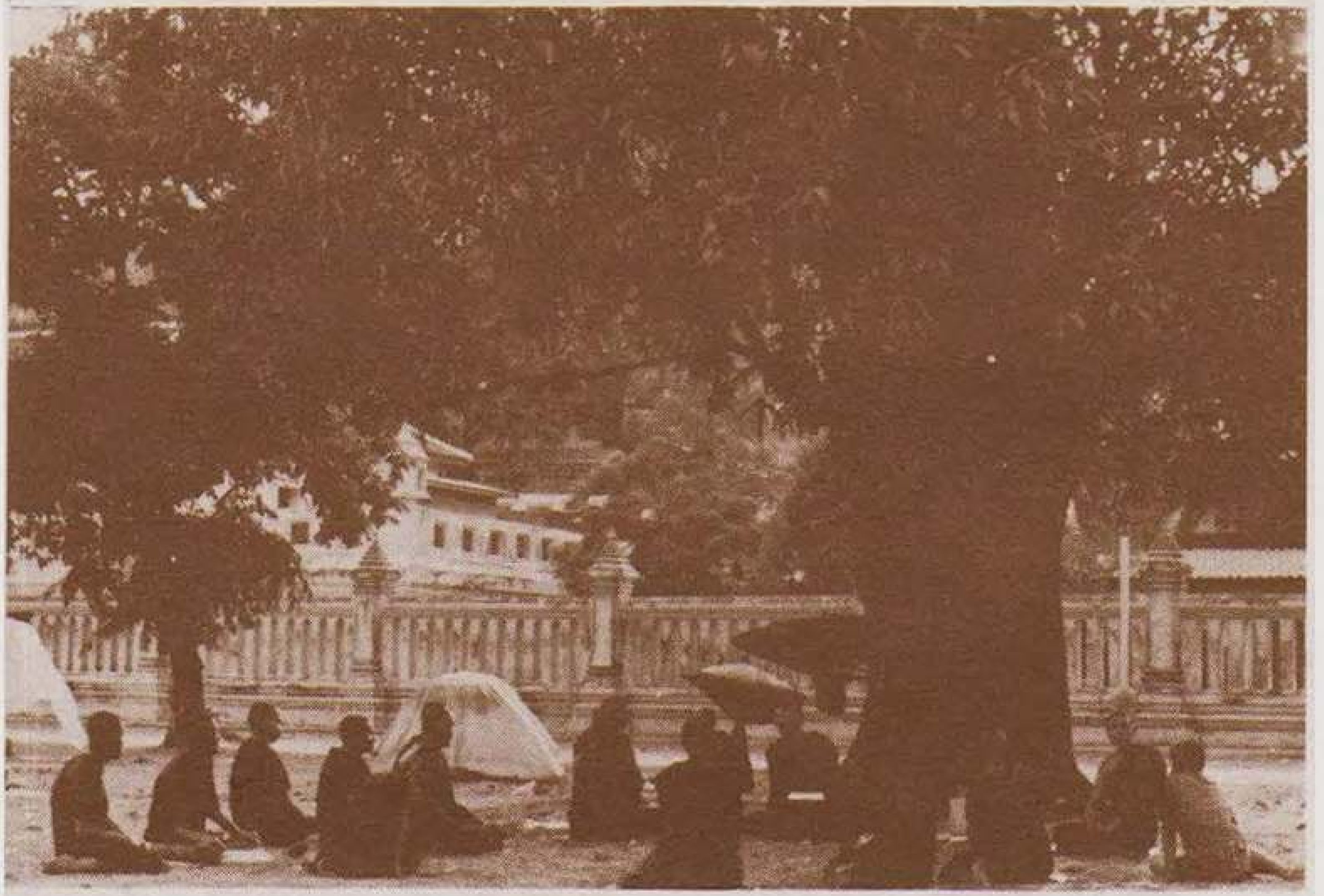
คิดแล้ว เธอก็ไม่ต้องหวาดหวั่นในภัยอันตรายใดๆ เปรียบเสมือนกษัตริย์ผู้ได้
กำจัดอริราชศัตรู และไพร่ได้หมดสิ้นแล้ว และต่อมาเธอได้ขึ้น มุรธาภิเษก
เมื่อในสมัยนั้น เธอก็ไม่ต้องหวั่นกลัวต่ออำนาจใดๆอีกฉนั้นนั้น”

ขณะนี้อาตมาพักอยู่ที่หน้าอำเภอกำแพงแสน วันนี้พักกันเป็นวันที่
สอง อาจารย์ของอาตมาเองท่านต้องการอยู่โปรดที่นี่สัก ๓ วัน เพราะได้
แต่เคยผ่านไป ผ่านมา และก็เป็นที่พักผ่อนของพวกน้องใหม่ด้วย เพราะ
เริ่มทะลุออกเดินวันแรกนี้ มีน้องใหม่หลายคนยกบวมขึ้นมา(เท้าพอง)ส่วน
อาตมานั้นสบายดี

ขอเจริญพร

.....

ถูกยกเค้า ที่เมืองพระ!

พระปฐมเจดีย์

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

ขณะนี้อาตมากำลังพักอยู่ที่หน้าองค์พระเจดีย์นครปฐม ได้มาพักตั้งแต่วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ อาจารย์ของอาตมาตั้งใจว่าจะอยู่โปรดที่นี่สัก ๓ วัน วันที่ ๑๙ ตอนเช้ามีดึกก็จะออกเดินทางต่อไป แต่ก็มีญาติโยมมานิมนต์ขอให้อยู่ต่ออีกสักวัน ก็เลยเปลี่ยนกำหนดเดินทางเป็นวันที่ ๑๙ ตอนเย็นแทน

อาตมาเองได้มาพักที่นี่วันแรก เห็นขบวนแห่ناقที่นี้เข้านับว่าเขามีวิวัฒนาการไปไกลทีเดียว การนำหน้าขบวนناقที่นี้มีคณะสาวรำวงมาเดินถือดอกไม้ ธูป เทียนกันครบทีม แต่งชุดนุ่งน้อยห่มน้อย ซึ่งก็คงจะเป็นชุดที่ใช้เต้นรำบนเวทีรำวงมาอย่างครบเครื่อง

ดูๆแล้ว ก็คงเอามาปลุกใจเจ้านาคให้เกิดความกำหนัด มากกว่าที่จะเอามาลดความกำหนัด แล้วก็ไม่รู้ว่าเขาจะมาบวชกันเพื่ออะไร? คำว่าประเพณีนี้ ที่แท้จริงหมายถึงเส้นด้ายที่ใช้สำหรับโยงใยสืบต่อ เพื่อเชื่อมโยงกันไปสู่ที่สูง

แต่ในปัจจุบันประเพณีเป็นเครื่องถ่วง เป็นตุ่มน้ำหนักอันใหญ่ ที่เหนี่ยวรั้งพุทธศาสนิกชนของเราไม่ให้เข้าถึงแก่นแท้สัจธรรมของศาสนาพุทธ

ของเราได้ หน้าซ้ำกลับยังเป็นเครื่องถ่วงเครื่องจุดไปสู่ที่ต่ำเสียอีก

อย่างเช่นประเพณีการบวชในปัจจุบัน ซึ่งเมื่อจัดงานก็มีการล้มหมูล้มวัว ล้มควายกัน นอกจากจะเป็นการสังสมความอำมหิตใส่จิตใจกันแล้ว เมื่อบวชแล้วก็เอาอบายมุข เอาการละเล่น ร้องรำทำเพลงมานั่งสังสมจิตใจให้ต่ำเลวลงไปอีก ผู้บวชเองมาบวชก็หวังเอาบุญเอากุศล แต่ก็ไม่รู้ว่บุญกุศลอยู่ตรงไหน นอกจากถ้าขยันหน่อยก็หัดสวดมนต์เจ็ดตำนาน สิบสองตำนาน ซึ่งก็ไม่ว่านมันแปลว่าอะไร หมายถึงอะไร ซึ่งถ้าไม่ได้สวดมนต์กิจวัตรประจำวันก็มีแต่ฉัน กับจำวัดแค่นั้นเอง

โดยเฉพาะการจำวัดนั้นดูเหมือนจะเป็นงานหลักของพระ บุญกุศลที่พระเขามาบวชกันที่ได้รับนั้น ดูเหมือนจะเป็นการสังสมความซี้เกียจใส่ตัวมากกว่า พระพุทธเจ้าท่านจึงได้ตรัสเอาไว้ว่า จิตโต เมื่อตั้งไว้ผิดแล้ว ย่อมนำมาแต่ความเลวร้ายเสียหายและไร้ประโยชน์เท่านั้น

มาพักนครปฐมคราวนี้ มีมือดีมาเอาย่ามอาตมาไป แต่เขาเห็นว่าไม่มีอะไร เพราะในย่ามมีแต่ ตะปู เข็ม ด้าย และหนังสือใบสุทธิเท่านั้น เขาก็เลยเอาไปทิ้งไว้ให้ข้างๆกำแพง

มีพระธุดงค์จากที่อื่นมาปักกลดอยู่ที่องค์พระปฐมปรากฏว่า โคนยกเค้าเหมือนกัน แต่องค์นี้ปักอยู่คนละด้านกับอาตมา ได้ข่าวว่าโคนยกถูกพระเครื่องไป เขามาพิสูจน์คราวนี้ก็ดีเหมือนกัน คราวหน้าเมื่อเห็นพระอย่างพวกอาตมา มาพักกันใหม่จะได้ไม่มารบกวนอีก เพราะพวกเราไม่มีอะไรให้จริงๆ

ขอเจริญพร

.....

การทำลายพุทธศาสนาด้วยมิจฉาทิฎฐิ ที่รู้ได้ยาก!

หน้าคาที่จับไม่ดี

ย่อมนวดมือได้ฉับไฉ

พรหมจรรย์ที่ประพฤติไม่ดี

ย่อมนลากลงสู่รกฉนั้นนั้น (พุทธพจน์)

การมาบวชเป็นพระจึงไม่ใช่เรื่องง่าย

เพราะการมาทำหน้าที่เป็นครู

ที่จะต้องมีการีตรูปแบบต่างๆ ประพฤติเป็นตัวอย่าง

อันเป็นประโยชน์ต่อการขัดเกลادن และผู้อื่น

งานของพระจึงเป็นงานที่น่าเบื่อน่ายของพวกเดียรถีย

ย่อมนเป็นที่เบื่อน่ายของพวกรักความสบาย

หรือพวกที่หมดอาลัยตายอยากในชีวิต

หรือพวกที่ยังไม่สามารถเห็นโทษภัยในอิตตาอันละเอียดที่แสนใหญ่

ซึ่งเป็นความติดสงบ ติดสบาย

จึงยังเป็นผู้ที่ยังไม่เสียสละจริง

ยังขาดการสำนึกถึงคุณค่าของชีวิตให้ถ่องแท้

ยังเป็นผู้ที่ไม่เข้าใจเป้าหมายแท้ของพุทธจริง

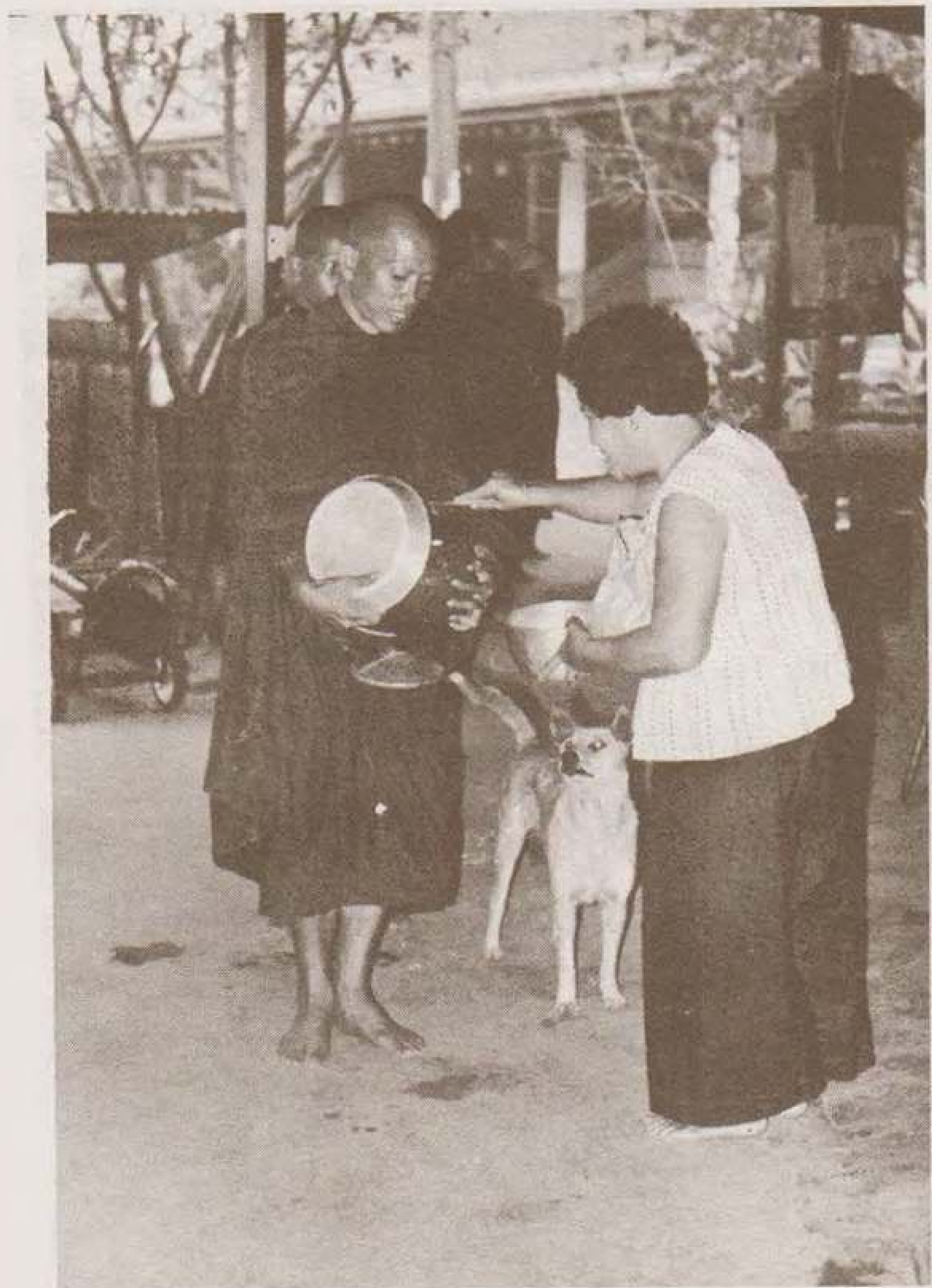
ฉะนั้น หากผู้ใดยังมีความรู้สึกเช่นนี้อยู่

ก็คือผู้ที่ยังมี “มิจฉาทิฎฐิ” อันน่ากลัว

เพราะเป็นการทำลายพุทธศาสนาให้ฉิบหาย

เป็นการฆ่าพุทธภาวะให้ตายไปจากตน.

...กมมปฏิสรโณ...

พบ ผู้กองกินเจ

ร.ร.วัดท่าตำหนัก นครชัยศรี

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

ตอนนี้อาตมาออกจากองค์พระปฐมเจดีย์แล้ว การโปรดญาติโยมที่
นั้นนับว่าได้ผลดีพอสมควร มีอาชัม อาโกว มาทำบุญกันแยะ ศรัทธา
ค่อนข้างแข็งขันน่าดู เพราะการกินเจนี้ชาวจีนถือว่าเป็นบุญกุศลอย่างสูง

เมื่อเปรียบเทียบคนจีน กับคนไทย คนจีนส่วนใหญ่เป็นพวกสายศรัทธา
ชอบในการทำบุญ ทำทาน อาตมาพักอยู่ที่องค์พระปฐม พวกคนจีนที่มา
เที่ยวกันเห็นพระเข้าก็ชวนกันเดินเข้ามาเป็นกลุ่มๆ ถือแบงก์ ๑๐ แบงก์
๒๐ มาเป็นพ่อนๆ เข้ามาถวาย ส่วนใหญ่ถ้ามาหาอาตมาก็จะให้ไปถวาย
กับอาจารย์ของอาตมาเพื่อจะได้อธิบายให้เข้าใจ

พวกคนจีนในตลาดพอรู้ว่าพวกเราไม่ใช้เงินใช้ทองกัน ก็ไปหาซื้อเทียน
แปรงสีฟัน ยาสีฟัน กระจดาษชำระ เอามารวมๆกันแล้วก็จะได้สัก ๒-๓
เซ่ง อาจารย์เองท่านก็บอกพวกคนจีนเป็นพวกสายศรัทธา การทำบุญทำทาน
มีมากกว่าคนไทย แต่ความโลภก็มีมากกว่าคนไทยเหมือนกัน

พวกคนไทยส่วนใหญ่เรื่องทำบุญสู้คนจีนไม่ได้ แต่ก็ได้เปรียบอยู่ตรง
ที่คนไทยมีความโลภน้อยกว่า มาพักนครปฐมคราวนี้เหมือนกับกินข้าวของคน
จีน แต่เวลาสอน สอนคนไทย เพราะเวลานั้นมีพวกคนจีนยกทัพกันมา

เอาอาหารมาถวายกันอย่างเหลือเฟือมากมาย แต่เวลาแสดงธรรมมีแต่คนไทยส่วนใหญ่มานั่งฟังธรรมะ ก็ดีเหมือนกัน เป็นการบำเพ็ญบุญกันคนละอย่าง

การเอาของมาถวายก็เป็นบุญอย่างหนึ่ง เรียกว่า “ทานมัย” (บุญสำเร็จด้วยการให้ทาน) การฟังธรรมะก็เป็นบุญอย่างหนึ่ง เรียกว่า “ธัมมัสสวนมัย” บุญสำเร็จด้วยการฟังธรรม ซึ่งจัดอยู่ในบุญกิริยาวัตถุ ๑๐

มาโปรดนครปฐมคราวนี้ ก็ทำให้อาชีวกกลับไปกินเจกันใหม่ได้หลายคน มีโยมผู้หญิงคนหนึ่ง อายุปุ่นๆ โยมย่า เดินไม่ได้เป็นอัมพาต ลูกหลานก็อุตส่าห์พามาฟังธรรมด้วย โยมแกเล่าว่า เคยไปแดนอโคกถูกพาไปแต่ไม่เจออาจารย์อาตมา และตั้งแต่กลับมาจากแดนก็เลิกกินเนื้อสัตว์มาตั้งแต่บัดนั้น

อาจารย์ท่านก็อนุโมทนาสาธุด้วย แล้วท่านก็อธิบายให้เห็นว่า ชีวิตของคนเรานั้นมันก็เปรียบเสมือนกับอาคารบ้านเรือน เมื่อปลูกสร้างไว้นาน มันก็จะมีแต่ผุกร่อนไปเป็นธรรมดา และมีความเสื่อมสลายลงไปเป็นที่สุด ซึ่งคนเราทุกคนย่อมไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงจุดมฤตยูนี้ไปได้

ดังนั้นก่อนที่จะเราจะตายทั้งทีก็ขอให้เราได้ตายในคุณความดี จึงจะนับว่าประเสริฐ สิ่งใดที่เป็นบุญกุศล ก็ขอให้รีบชวนชวายพากเพียรทำเอา จะทำให้เราเกิดความภูมิใจ ความสุขใจ เมื่อจิตปราศจากความเศร้าหมองแล้ว สุกตึกก็เป็นอันหวังได้

โยมแกบอกว่าอยู่ที่บ้าน มีลูกหลานมากคอยทำให้โมโหเรื่อย พอ โมโหเข้าแล้ว ใจคอมันสั้นไปหมด หายใจไม่ค่อยจะออก

อาจารย์ท่านเลยบอกเวลาโมโหขึ้นมา ให้หยุดโมโหก่อน แล้วให้นึกถึงท่าน ความโมโหความโกรธนี้มันเป็นของเหลว เมื่อมันเกิดขึ้นแล้วให้รีบทิ้งออกไป อย่าเก็บเอาไว้

แล้วท่านก็บอกให้โยมพิจารณาว่า แม้ใจของตัวเราเองบางครั้งเรายังบังคับไม่ได้เลย แล้วเราจะบังคับใจของคนอื่นให้เป็นไปเหมือนหัวใจของเราได้

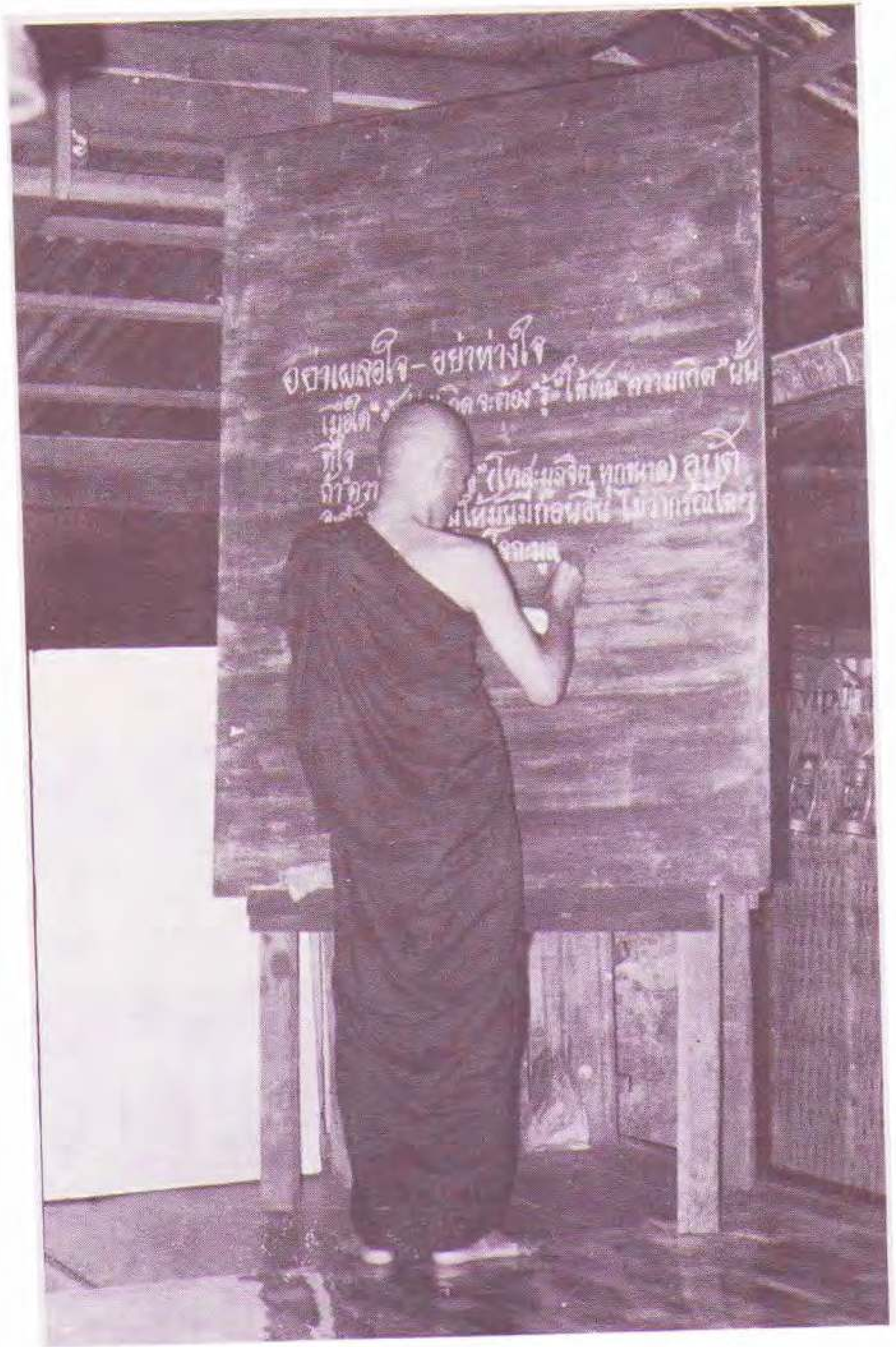
อย่างไร ลูกหลานตอนนี้ก็ควรที่จะปล่อยวางได้แล้ว รีบเอาตัวของเราให้รอดเสียก่อน เราจะได้เป็นตัวอย่างอันดีแก่ลูกหลานสืบต่อไป

เมื่อออกจากนครปฐมอาตมาก็ออกเดินทางต่อมาพักที่ร.ร.วัดท่าตำหนัก อ.นครชัยศรี ผู้กองตำรวจที่อำเภอนี้เป็นคนสนใจธรรมะ เคยตั้งใจไว้ว่า ตอนเข้าพรรษาจะกินอาหารมังสวิรัต เมื่อมาสนทนาธรรมกับอาจารย์ของอาตมา ก็เลยเปลี่ยนความตั้งใจ บอกว่าจะเริ่มกินตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป เพราะชีวิตของคนเราก็ไม่แน่ว่าจะตายเมื่อไหร่ อาตมาเองรู้สึกว่แปลกดีเหมือนกัน เพราะนานๆ จะเจอตำรวจสนใจธรรมะมานั่งฟังธรรมอย่างตั้งอกตั้งใจ

ขอเจริญพร

.....

อย่าเพลินใจ - อย่าห่างใจ

หน้าสวนสามพราน

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

เจริญพร ถึงโยม

จากบ้านท่าตำหนัก คณะธรรมจาริกของอาตมาก็ออกเดินทางต่อมา พักที่หน้าทางเข้าสวนสามพราน ซึ่งระยะทางทั้งหมด ๑๓ กม. ก็เลยใช้เวลาเดินทางช่วงเดียว ออกจากบ้านท่าตำหนักประมาณ ๕ โมงเย็น มาถึงสวนสามพรานประมาณ ๒ ทุ่มกว่า ตอนนั้นคณะของอาตมาก็ไปกันแบบไม่ค่อยรีบร้อนเท่าไรนัก เพราะยางของบางคนก็ชักจะโป่งปูดออกมา วิธีแก้ไขก็คือ หาพลาสติกเอร์เปะแผลเอามาห่อดอกเพิ่มเข้าไปอีก ก็ช่วยบรรเทาผ่อนคลายลงไปได้บ้างเหมือนกัน

การเดินทางจาริกของคณะอาตมาก็มีคนหลายคน สงสัยว่ามีจุดประสงค์อะไร? เมื่อมีคนมาถามอาจารย์ ท่านก็จะอธิบายซึ่งเหตุผลประการแรกก็คือ เป็นการเผยแพร่ศาสนา และอีกประการหนึ่งก็คือ เป็นการบำเพ็ญตบะธรรม ซึ่งการบำเพ็ญตบะนี้เป็นมงคลอันหนึ่งที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ในมงคลสูตร ๓๘ ประการ เพราะทำให้ได้มีการฝึกหัดอดทน อดกลั้นมีขันติ

การเป็นเพศบรรพชิตนั้น พระพุทธเจ้าท่านสอนให้ตั้งตนอยู่ในความลำบากเสมอ เพราะเมื่อได้ตั้งตนอยู่ในความลำบากแล้ว กุศลธรรม ย่อม เจริญ

ยิ่ง อกุศลธรรมย่อมเสื่อมไป และเมื่อนั้นย่อมหวังความเจริญ ก้าวหน้าใน
ทางธรรมได้

การเดินทางจาริกนั้นบางครั้งเมื่อเกิดความเหนื่อยอ่อน เมื่อยล้าขึ้นมา
แล้วแถมไปมีเรื่องขัดแย้งกันในบางเรื่องบางราวอีก แม้แต่เพียงเสียงหมาเห่า
ก็ทำให้พวกเราบางคนเปลือใจไปชุนใจรำคาญใจกับเสียงหมาเห่า หมาหอนก็มี
ก่อนจะออกจาริกกันอาจารย์ท่านจึงได้กำชับให้พวกเรามีสติสังวรระวังอยู่เสมอ
โดยท่านได้เขียน โสลกไว้บนกระดานดำให้เราอ่านกันคือ

อย่าเปลือใจ - อย่าห่างใจ

เมื่อใดผัสสะเกิด จะต้องรู้ให้ทัน ความเกิดนั้นที่ใจ

ถ้าความไม่สบายใจ (โทสะมูลจิตทุกขนาด) อุบัติ จะต้องจัดการไม่ให้
มันมีก่อนอื่น ไม่ว่ากรณีใดๆ

แม้ความสบายใจ (โลภะมูลจิตทุกขนาด) อุบัติ ก็อย่าหลงเมา
ติดยึดมันเป็นอันตราย

รู้ใจ ว่ามีโลภะ มีโทสะ หรือไม่ ขณะใด คือเมื่อนั้นพ้นโมหะ

ทำใจ ให้พ้นโทสะ พ้นโลภะ ในขณะที่รู้ๆเสมอ

นั่นคือ ผู้เดินตรงลัดเข้าสู่นิพพานด้วยทางเอก เส้นเดียว ที่สร้างไว้
โดยคนที่ชื่อว่า “พระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

ระยะทางที่เดินทั้งหมดตอนนี้ก็ประมาณ ๗๐ กม. สิ้นเท้าของ
อาตมาตอนนี้ก็ชักรู้สึกเสียบๆบ้างเหมือนกัน มาพักที่หน้าสวนสามพราน เห็นเขา
ชี้ข้างมา ก็ทำให้ได้ข้อคิดขึ้นมาว่า การเดินแบบข้างนี้เป็นการรักษาพื้นเท้า
ได้อย่างดี เพราะเวลาข้างเอาเท้าของมันลงบนดิน มันจะลงอย่างแผ่วเบา

โยมเห็นข้างมันเดินก็ลองสังเกตดู เขาจึงชมกันว่าข้างเดินมีสกุล ก็
เพราะมันเดินเบาๆนี่เอง

ขอเจริญพร

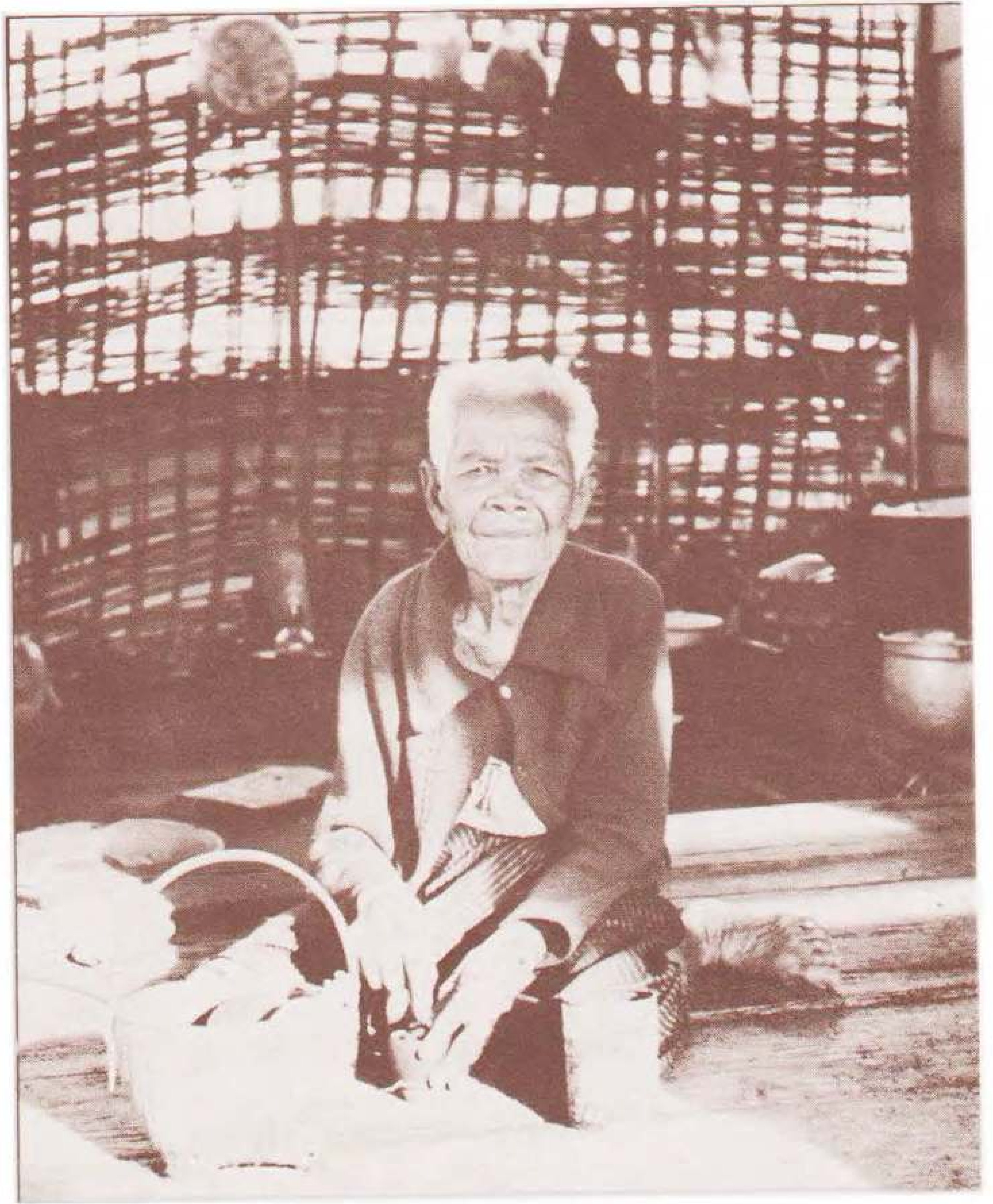
.....

พระพุทธรองค์ตรัส

ใจเป็นผู้นำสรรพสิ่ง
ใจเป็นใหญ่(กว่าสรรพสิ่ง)
สรรพสิ่งสำเร็จได้ด้วยใจ
ถ้าพูดหรือทำสิ่งใดด้วยใจชั่ว
ความทุกข์ย่อมติดตามตัวเขา
เหมือนล้อหมุนเต้าตามเท้าโค.

ใจเป็นผู้นำสรรพสิ่ง
ใจเป็นใหญ่(กว่าสรรพสิ่ง)
สรรพสิ่งสำเร็จได้ด้วยใจ
ถ้าพูดหรือทำสิ่งใดด้วยใจบริสุทธิ์
ความสุขย่อมติดตามตัวเขา
เหมือนเงาติดตามตน.

เกิด...แก่...เจ็บ...ตาย

บ้านคนชราบางแค อ.ภาษีเจริญ

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

เจริญพร ถึงโยม

จากสวนสามพราน คณะธรรมจาริก ของอาตมาก็เดินตะลุย ๒๑ กม. หยุดพักจำวัดในระหว่างกลางทาง มาสว่างเอาที่บางแค เลยได้เข้ามาโปรดดอกไม้บาน เมื่อยามตะวันจะลับขอบฟ้า ที่บ้านบางแค คนที่นี่ก็มีอายุกันตั้งแต่ ๖๐-๗๐-๘๐ ปีขึ้นไป

ดูคนแก่ก็เหมือนกลับมาดูเด็กอีกรอบหนึ่ง บางคนก็พูดกันไม่รู้เรื่องแล้ว ไม่ได้ยิน ต้องทำมือทำไม้ จึงจะเข้าใจได้ บางคนเห็นพวกเราเกิดปิติยินดี ถึงกับปล่อยไฮออกมาก็มี บางคนเดินไปได้ ๒-๓ ก้าวก็ล้ม ก้นกระแทกกับพื้นดิน มาพักที่นี่ก็ได้เห็นถึงความไม่เที่ยงแท้ของสังขาร ว่ามันเป็นอนิจจัง เสียจริงๆ

ความจริงแล้วเรื่องของอนิจจังนั้น มันจะเกิดเฉพาะร่างกายของเรา แต่อย่างเดียวก็น่าไม่ แม้แต่จิตใจของเราก็ตาม มันก็มีความไม่เที่ยงแท้แน่นอน เช่นเดียวกับร่างกายของเรา ถ้าเราสังเกตให้ดีแล้วจะเห็นว่าธรรมชาติจิตใจของเรามีแต่ความเกิดดับอยู่ตลอดเวลา เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ดับไป จิตดวงใหม่เกิดขึ้นมาอีก แล้วก็ดับลงไปอีก อีกดวงเกิดขึ้นมา แล้วก็ดับลงไปอย่างเดิม เป็นเช่นนี้อยู่ตลอดเวลา

แต่ว่าชีวิตของคนโดยทั่วไป หาได้มาพิจารณารู้เท่าทันถึงธรรมชาติจิตอันละเอียดเช่นนี้ไม่ ส่วนใหญ่ก็จะเห็นว่า จิตใจของตนนั้นเที่ยง และก็จะพากันตกเป็นทาสของความคิดนึก และเป็นทาสแห่งอารมณ์ของตน เมื่อจิตใจมันคิดนึกผูกพันกับสิ่งใด เช่น อยากจะได้สุขบวบุรี จิตใจเขาก็จะมุ่งเพ่งจดจ่อคิดแต่เรื่องบวบุรีโดยอย่างเดียว เมื่อหาบวบุรีมาสุขไม่ได้ ก็จะเกิดความหงุดหงิด งุ่นง่าน รำคาญใจ โดยทั้ๆ ที่ถ้าเราพยายามให้มีสติอ่านพิจารณาความคิดของเราแล้วจะเห็นว่า ความอยากสุขบวบุรีของเรานั้นไม่ได้เกิดอยู่ตลอดเวลา มันเกิดขึ้นมาแล้วก็ดับไป เรื่องใหม่ก็เกิดขึ้นมาแทนอีก ถ้าเราพยายามฝืนใจของเรา ไม่ปล่อยจิตใจให้เป็นทาสของความอยากหรือทาสของอารมณ์ เราก็จะสามารถมองเห็นความเกิดและความดับของจิตใจของเราได้อย่างละเอียด

เราสามารถมองเห็นความไม่เที่ยงของจิตใจของเราได้มากเท่าใด ก็จะทำให้เรามีผละอินทรีย์ที่จะสามารถฆ่ากิเลส ตัณหาได้มากเท่านั้น

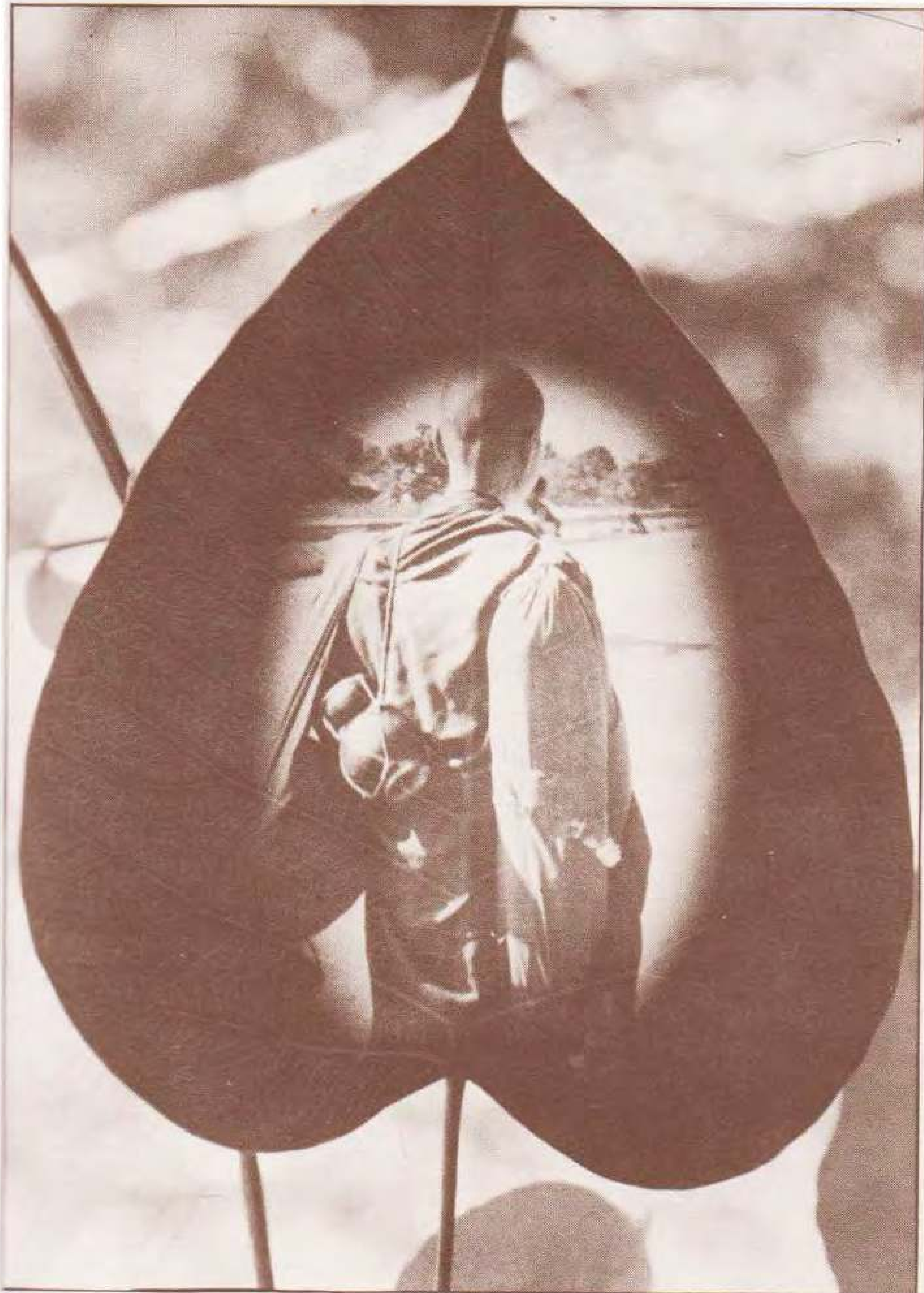
อารมณ์และความคิดนึกของเราล้วนเป็นสิ่งที่ไม่ยั่งยืน ความโกรธเมื่อเกิดขึ้นมาแล้ว ก็ดับไป ความโลภเกิดขึ้นมาแล้วก็ดับไป ความคิดนึกในเรื่องนั้นเรื่องนี้ก็เช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะคิดเรื่องในอดีตก็ดี สิ่งที่เป็นอนาคตก็ดี ล้วนแล้วแต่มีความเกิดดับอยู่ตลอดเวลา ทุกขณะวินาที

ถ้าสามารถรู้เท่าทันในความเกิดดับของอารมณ์และความคิดนึกเหล่านี้ได้ ก็จะทำให้เราพ้นจากความทุกข์ มีจิตใจที่เป็นอิสระเสรี เป็นผู้อยู่เหนืออำนาจจิตใจของตนเอง ขณะคนอื่นหมั่นแสนนั้นก็ไม่สู้เท่ากับการที่เราเอาชนะจิตใจของเราเองได้ ตามพุทธพจน์ที่ตรัสเอาไว้ว่า “อตฺตา หเว ชิตํ เสยโย” ความว่า การชนะตนเองนั้นแหละดี

ขอเจริญพร

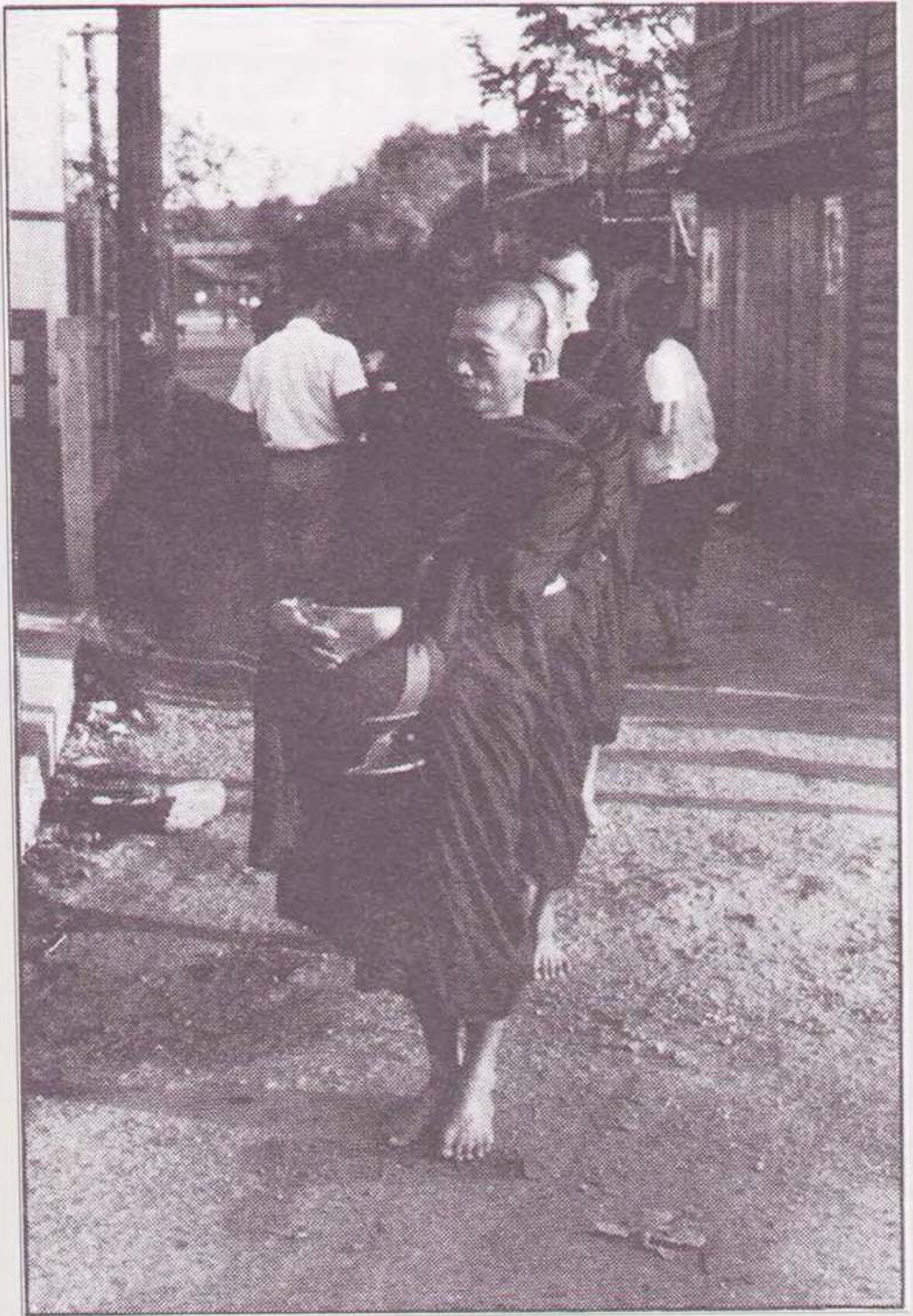
.....

ป.ล.หลังจากได้เขียนจดหมายฉบับนี้ ผู้เขียนได้แยกออกจากหมู่คณะ
เดินทางกลับไปภูมิลำเนาเดิม(จ.นครสวรรค์) เพื่อทำธุระเกี่ยวกับเรื่องการขอ
ยกเว้นในการเป็นทหาร หลังจากนั้นก็ได้กลับมาร่วมหมู่คณะจาริกตามเดิม.

“บินเดี่ยว”

มีบาตรเป็นเครื่องบริหารท้อง มีจิวรเป็นเครื่องบริหารกาย ประดุจ
ดั่งนกน้อยที่สี่ปีก ๒ ข้าง จะบินไปยังทิศภาคใดก็ได้ ฉะนั้น.

สะบักสะบอมที่คลองไผ่

คลองไผ่ อ.สีคิ้ว นครราชสีมา

๖ เมษายน ๒๕๑๘

เจริญพร ถึงโยม

ขณะนี้อาตมาได้มารวมอยู่กับหมู่คณะเรียบร้อยแล้ว หลังจากลงรถประจำทางที่สระบุรี ก็อาศัยรถบรรทุกต่อมาถึงปากช่อง พอถึงปากช่องอาตมาก็ลงมาถามพวกขับสามล้อก็ได้ความว่า คณะเพิ่งออกเดินทางจากปากช่องวันนี้เอง

อาตมาไปถึงปากช่องประมาณหกโมงกว่า ก็เลยออกเดินตาม มาทันเอากิโลเมตรที่ ๑๐ หมู่คณะกำลังจะพักนอนกันพอดี ถนนมิตรภาพสายนี้เดินลำบาก เป็นถนนราดยางที่ตะปุ่มตะป่ำเต็มไปหมด น่องๆถนนแบบผิดไทย (ถนนลูกรัง) ที่ไพศาล;

คุณจินดา คุณสุพร ก็ยังไม่ค่อยจะหายดี คณะอาตมาก็ไปกันแบบค่อนข้างช้าหน่อย ตอนนี้นคณะอาตมาพักกันอยู่ที่คลองไผ่ อยู่ติดกับเขตชลประทาน โครงการลำตะคอง กว่าจะมาถึงนี้ก็สะบักสะบอมกันน่าดู เพราะจากกิโลเมตรที่ ๑๐ (จากปากช่อง) ก็ออกเดินทางกันตั้งแต่ตี ๓ ครึ่ง เดินกันได้ประมาณ ๖ กม.ก็พอดีมีคนขับรถมาบอกว่าหมู่บ้านข้างหน้าเป็นหมู่บ้านคลองไผ่ เหลืออีกสัก ๒ กิโลเมตรก็จะถึง

พวกอาตมาก็ออกเดินกันต่อ แต่เดินมาได้ ๓ กม.ก็ไม่มีวีแววว่าจะ

มีหมู่บ้านเลย และทางช่วงนี้ต้องเดินขึ้นเขา ลงเขาตลอดเวลา เดินจนถึง ๖ กิโลเมตรแล้ว มีแต่ภูเขาที่จะต้องข้ามเท่านั้น จนเดินมากิโลที่ ๙ จึงถึงเขตหมู่บ้าน และจะเดินเข้าหมู่บ้านต้องเดินแยกจากถนนใหญ่มาอีก ๒ กิโลเมตร

ช่วงเข้านี้เลยทำสถิติได้ไกลกว่าที่เคยเดินกันมา คือเดินได้ถึง ๑๗ กิโลเมตร กว่าจะถึงที่พักเล่นเอา ๙ โมงกว่า วันนั้นเดินเข้าไปบิณฑบาตในตลาดอีก กว่าจะเสร็จก็กลับมาเพลพอดี เล่นเอาเครื่องยนต์ของอาตมารวนๆเหมือนกัน ซึ่รักบางรูปพอบิณฑบาตเสร็จ กลับมาก็ขอนอนทันที วันนั้นเลิกฉันอาหารเพราะมันเพลียเต็มที คลองไผ่ที่เราเลยต้องหยุดพักพื้นที่กัน ๓ วัน

ขอเจริญพร

.....

คุณประโยชน์ ของ ความอดทน...

ความอดทน ห้ามไว้ได้ซึ่งความผลุนผลัน

ขันติ สาหสวารณา

ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบใจ

มนาโป โหติ ขันติโก

ความอดทน นำมาซึ่งประโยชน์สุข

ขันติ หิตสุขาวหา

ความอดทน เป็นเครื่องประดับของนักปราชญ์

ขันติ อธิรสสงกาโร

สมณพราหมณ์ มีความอดทนเป็นกำลัง

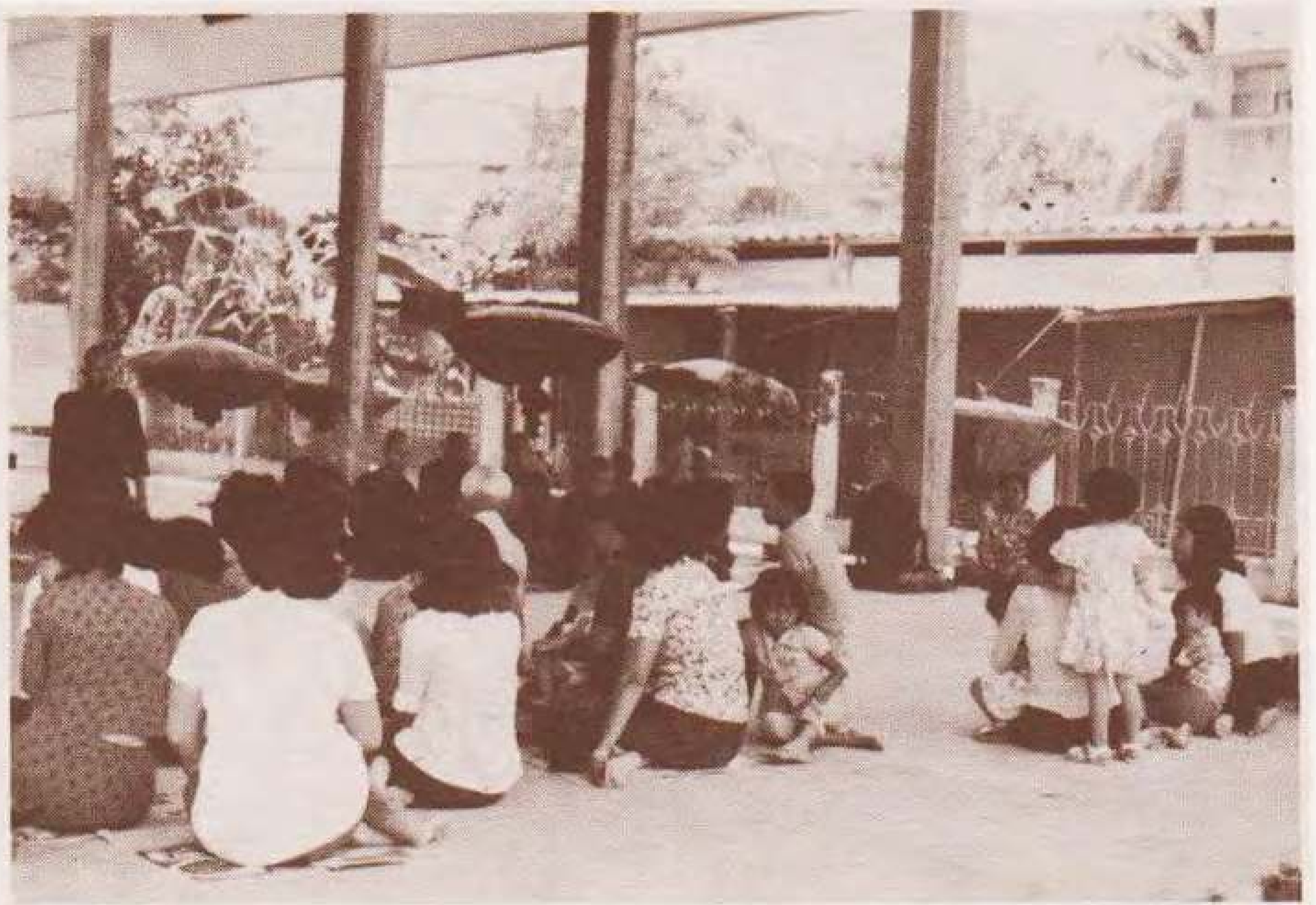
ขันติพลา สมณพราหมณา

ขันติคือความอดทน เป็นตบะ(เครื่องเผากิเลส)อย่างยิ่ง

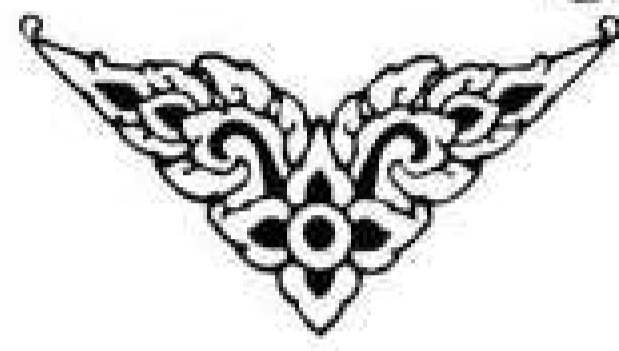
ขันติ ปรมํ ตโป ตีติกขา

ผู้มีขันติ ชื่อว่าเป็นผู้ขึ้นสู่ทางไปสวรรค์และนิพพาน

สคคโมกขคมํ มคคํ อารุฬโห โหติ ขันติโก

ท่านเจ้าคุณเปรียบก็เพื่อนได้

โคราช

๑๖ เมษายน ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

กองทัพธรรมของคณะอาตมา บัดนี้ได้เดินออกจากจุดหมายปลายทางแล้ว พวกอาตมาได้เดินมาถึงโคราชตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน พักอยู่ที่ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา การพักอยู่ที่นี่ก็มีข้าราชการและประชาชนมาคุย มาฟังธรรมะ พอสมควร

การพักอยู่ที่โคราชก็มีเหตุการณ์ที่ตื่นเต้นเกิดขึ้นมาเรื่องหนึ่งคือทางเจ้าคณะจังหวัดโคราช พระศรีวรภรณ์ ได้เข้ามาสอบสวนพวกอาตมา พยายามหาแง่ หามุมต่างๆจะเอาผิดกับอาจารย์ของอาตมา โดยการให้อาจารย์ของอาตมาเข้าไปสอบสวนที่ห้องทำงานของนายอำเภอ ในระหว่างการสอบสวนท่านก็ลั้งลั้ง แสดงโทสะออกมาเกือบตลอดเวลา แต่ความจริงก็น่าเห็นใจท่านเหมือนกัน เพราะท่านเป็นโรคเส้นประสาท ญาติโยมที่นี่เล่าให้ฟังว่า บางครั้งเมื่อท่านโมโหคนขึ้นมา ขนาดควักเอาปืนออกมาขบไล่ยิงคนก็เคยมี

ในระหว่างที่มีการสอบสวนอยู่ จิตของท่านเจ้าคุณองค์นี้มีความคิดถึงขนาดที่จะจับอาจารย์ของอาตมาสึก ในข้อหาที่ว่า เป็นพระอวดอุตริ-มนุสสธรรม ท่านถึงกับสั่งให้นายอำเภอไปตามผู้ว่าราชการจังหวัด ตามผู้

กำกับ(พ.ต.อ.พนม ฤทธิเลื่อน) มาเป็นสักขีพยาน ในการที่จะได้สักพระ
ในครั้งนี้

ในระหว่างที่นายอำเภอไปตามผู้ว่าฯและผู้กำกับอยู่นั้น อาจารย์ของ
อาตมา ท่านก็ได้พยายามอธิบายให้ท่านเจ้าคุณเปรียญ ๙ องค์นี้เข้าใจใน
เรื่องของอาบัติและวินัยให้ถูกต้อง โดยเฉพาะอาบัติปาราชิกในข้อที่ ๔ เพราะ
ท่านเจ้าคุณองค์นี้ท่านเข้าใจว่า อุตตริมนุสสรธรรมเป็นสิ่งที่อวดกันไม่ได้ ใคร
อวดแล้วก็ต้องปาราชิกกันทันที

อาจารย์ของอาตมาท่านก็พยายามชี้ให้เห็นว่า อุตตริมนุสสรธรรมนั้น
พระพุทธองค์ทรงอนุญาตไว้ให้เอาออกมาแสดงยืนยันได้แก่อุปสัมปັນน์ แต่ว่า
อุตตริมนุสสรธรรมนั้นจะต้องเป็นสิ่งที่จริงในตน ถ้าไม่มีจริงในตนแต่ไปกล่าว
อวด กล่าวแสดงแก่ผู้อื่นก็ถือว่าปาราชิกทันที

ตามวินัยบัญญัติในปาราชิกข้อที่ ๔ ก็มีกล่าวเอาไว้ว่า “ภิกษุอวด
อุตตริมนุสสรธรรมที่ไม่มีจริง ไม่เป็นจริงในตน ต้องอาบัติปาราชิก”

เมื่ออธิบายขยายความพอสมควร หูตาของท่านเจ้าคณะจังหวัดก็ชัก
พอจะสว่าง พุดจารู้เรื่องกันได้บ้าง ก็พอดีนายอำเภอได้ตามผู้กำกับมา แต่
ขาดผู้ว่าฯไม่ได้ตามมาด้วย

สุดท้ายเจ้าคณะจังหวัดก็ไม่รู้จะทำประการใด ก็เลยพุดแก้เงินไปว่า
“เออละ วันนี้ผมปล่อยตัวท่านไปก่อน”

ทั้งๆที่พวกอาตมาก็ไม่ได้ผิดอะไร แต่ท่านพุดออกมาเหมือนกับว่า พวก
อาตมาได้ตกเป็นนักโทษของท่านแล้ว

พวกอาตมาได้พักอยู่ที่โคราชทั้งหมดเป็นเวลา ๕ วัน ก็มีญาติโยม
หลายคนจะมานิมนต์ให้ขออยู่ต่อ แต่อาจารย์ท่านก็ได้พิจารณาเห็นว่าพอ
สมควรแก่เวลาแล้ว และก็ยังมึงงานทางแดนอโคกรออยู่ ทั้งมหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ก็มาขอความร่วมมือให้ช่วยร่วมจัดงานนิทรรศการเกี่ยวกับพุทธศาสนา
อีก โครงการขากลับจึงคิดว่าจะไม่ปล่อยให้ชักช้า

การเดินทางออกจากโคราชเมื่อวันวาน คณะของอาตมาก็ต้องเจอกับ ประเพณีสงกรานต์ มีญาติโยมมาขอสงวนน้ำที่เท้า ทั้งถูทั้งขัดให้อย่างดี โยม ผู้หญิงบางคนเปลือยเห็นผู้ชายทำ ก็ทำตามบ้าง อาจารย์ของอาตมาท่าน เป็นองค์แรกเลยโดนไป ๒ ราย ต้องบอกห้ามกันแน่ อาตมาเองอยู่ท้ายๆ เลยรอดไป กว่าที่จะออกจากตัวเมืองโคราชได้ ก็เล่นเอาแบกกลดเมื่อยไป เหมือนกัน

ขอเจริญพร

.....

เลขาเจ้าคณะจังหวัด กำลังสอบถามรายละเอียด ก่อนที่จะนำพ่ของท่าน ไปสอบทานมรรคผลกับเจ้าคณะจังหวัด.

สัจจะโลกุตระ พระไตรปิฎกอยู่ที่ต้นมะละกอ

โรงเรียนอาชีวศึกษา สระบุรี

๒๕ เมษายน ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

ขณะนี้ คณะของอาตมาเดินทางมาถึงตัวเมืองสระบุรีแล้ว ใช้เวลาทั้งหมดจากตัวเมืองโคราชมาถึงสระบุรีกินเวลา ๘ วัน ระยะทาง ๑๕๐ กว่ากิโลเมตร ขาเดินทางกลับนี้อาจารย์อาตมามีโครงการว่าจะใช้เวลาไม่เกินเดือนหนึ่งเป็นอย่างช้าที่สุด

จิ๋วของอาตมาใส่ถุงมาได้แค่ปากช่องก็เปื่อยเต็มที ชักตรงไหนเป็นขาดตรงนั้น ตอนเช้าอาตมาออกบิณฑบาตที่ปากช่อง ยังไม่ได้ปะจิ๋วให้เรียบร้อย คิดว่าฉันเสร็จแล้วค่อยปะที่หลัง ญาติโยมทางตลาดเขาเห็นว่าจิ๋วของอาตมาขาด เขาเลยซื้อทั้งจิ๋วทั้งสบงมาถวาย ทั้งพระทั้งเณรทั้งหมด ๑๑ ชุด อาตมาได้ยินว่าตกชุดละ ๓๐๐ บาท

ศรัทธาญาติโยมทางนี้ก็นับว่าพอสมควร คณะอาตมาเดินออกมาจากโคราชถึงสระบุรี ก็มีญาติโยมจากโคราชเอาอาหารมาถวายทุกระยะๆมิได้ขาด ขับรถติดตามมาทำบุญจนสุดเขตแดนนครราชสีมา

ไทยทานต่างๆที่ญาติโยมได้ถวายมากก็เป็นเครื่องเตือนใจของอาตมาเสมอๆว่า ข้าวของที่เขากวายเป็นศรัทธาไม่พึงฉิบหายเสีย เพราะความเป็นคนไร้ค่าของเรา เราจะต้องบำเพ็ญตนให้สูงขึ้นไปอีก คุณธรรมใดที่ยัง

ไม่มียังไม่เกิด เราก็จะพยายามพากเพียรสร้างคุณธรรมนั้นให้มีให้เกิดในตน ให้คุ้มค่ากับสิ่งของที่เขานำมาถวาย

ก่อนที่คณะของอาตมาจะเดินถึงตัวเมืองสระบุรี ก็ได้เดินผ่านสำนักปฏิบัติธรรมแห่งหนึ่ง อยู่ในเขตอำเภอแก่งคอย แยกสาขามาจาก ถ้ำกระบอก เขาตั้งชื่อสำนักว่า “สัจจะโลกุตระ” มีพระอยู่ทั้งหมด ๔๐ กว่ารูป สำนักนี้เขาเลิกถือศีล ถือวินัยกัน แต่เขาถือสัจจะที่เขาตั้งขึ้นมาแทน ๙ ข้อ ฉันทมือเดียวเหมือนกัน พระไตรปิฎกที่เขาศึกษาอยู่ที่ต้นมะละกอ ต้นกล้วย พระที่นี่มีอาชีพปลูกผลหมากรากไม้กินเอง สำนักที่นี่เขามีเนื้อที่ ๑๐๐ กว่าไร่ เนื้อที่ส่วนใหญ่ก็ทำเป็นสวนกล้วย สวนมะละกอ

ความบิดเบือนของศาสนาเรานับวันก็จะผันเผื่อลงไปทุกทีๆ ซึ่งเป็นเช่นเดียวกันกับในยุคแรกๆที่พระพุทธองค์ได้ทรงก่อตั้งศาสนาขึ้นมาใหม่ ซึ่งในสมัยนั้นศาสนาพราหมณ์ก็ได้ผันเผื่อไป จนหาสัจจะแก่นแท้ไม่ได้

พวกพราหมณ์เองซึ่งเป็นผู้สืบทอดศาสนาในสมัยนั้น ก็หันมาประกอบอาชีพทำมาหากินเองแบบชาวโลกๆ เนื่องจากความเสื่อมศรัทธาของคนในยุคนั้น ทำให้พวกพราหมณ์อยู่กันอย่างลำบาก เลยต้องทำมาหากินเอง

อาตมาเคยอ่านเจอในพระไตรปิฎก พวกพราหมณ์หรือนักบวชในสมัยนั้นก็มีอาชีพแตกต่างกัน บางพวกก็เป็นพราหมณ์ช่างไม้ พราหมณ์ทำสวน พราหมณ์ทำไร่ ทำนา พวกพราหมณ์ที่เป็นใหญ่เป็นโตหน่อยก็สร้างกำแพง แก้วล้อมรอบปราสาทของตน มีเชิงเทินป้องกันทั้ง ๔ ทิศ

ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับพระสมัยปัจจุบันแล้วก็ไม่แตกต่างกันมากนัก และในปัจจุบันสิ่งที่พระต่างๆไปกำลังศึกษากันอยู่ก็คือ วิชาซ่อมวิทยุ วิชาซ่อมโทรทัศน์ ตู้เย็น วิชาภาษาอังกฤษ วิชาครู วิชาเทคโนโลยีเกี่ยวกับเครื่องยนตร์กลไกต่างๆ และสิ่งที่พระชั้นผู้ใหญ่กำลังทำกันในปัจจุบันก็คือ พากันแข่งสร้างปราสาทราชวังที่ตนอยู่ สร้างกำแพงล้อมรอบเป็นอย่างดี

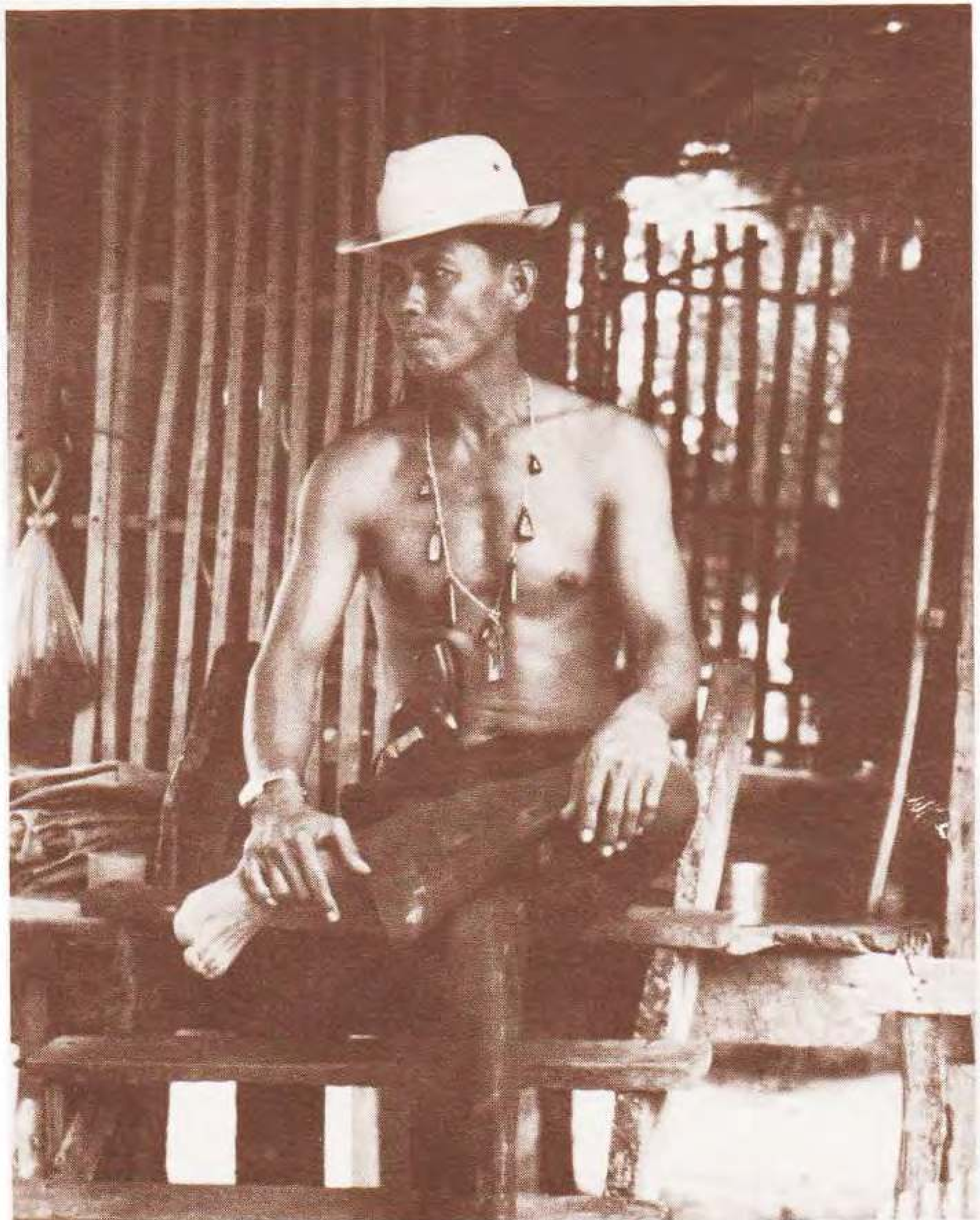
ศาสนาของเรานับวันก็จะเสื่อมลงไปทุกทีๆ และในปัจจุบันสิ่งที่ กำลัง

ทำลายศาสนาอย่างเร่ร้อนและรุนแรง ก็คือการค้าพระเครื่องซึ่งเป็นศาสนา
พาณิชย์ที่กำลังมีบทบาทกว้างขวาง และแพร่หลายในประเทศของเรา จด-
หมายฉบับหน้าอาตมาคงได้เขียนเรื่องเกี่ยวกับศาสนาพาณิชย์ มาเล่าสู่โยม
ฟังกัน

ขอเจริญพร

.....

ศาสนาพราณิชย์

กับฤทธิ์ของนางพญาจิวดำ

ร.ร.สตรีอาชีวศึกษาสระบุรี

๒๗ เมษายน ๒๕๑๘

เจริญพร ถึงโยม

จดหมายฉบับที่แล้วที่อาตมาได้เขียนค้างไว้เกี่ยวกับเรื่องศาสนาพราณิชย์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ได้รับคามนิยมนับถือมากที่สุดในปัจจุบัน ก่อนที่อาตมาจะเดินถึงตัวเมืองโคราชนั้น ก็ได้มีโอกาสไปแวะพักที่วัดใหม่บ้านดอน วัดนี้กำลังมีคนขึ้นกันมาก มีรถวิ่งเข้าออกเกือบไม่ขาดระยะ โบสถ์ วิหาร ที่นี้สร้างกันใหญ่โตงดงาม

โบสถ์ที่นี้ราคา ๔ ล้านบาท กำลังก่อสร้างกันอยู่ยังไม่เสร็จ ศาลาการเปรียญที่นี้จุคนได้ร่วมพัน เป็น ๒ ชั้น ติดพัดลมไฟฟ้า เดินลายทองไว้อย่างงดงาม วิจิตรตระการตา มีเบาะโซฟาพนักพิงอย่างดี เรียงรายไว้รอบๆศาลา ทั้งๆที่หมู่บ้านที่นี้มี ๖๐ กว่าหลังคาเรือนแค่นั้นเอง

อาตมาได้ยินมัคนายกที่วัดเขาบอกว่า รายได้ส่วนใหญ่มาจากญาติโยมต่างจังหวัดต่างๆไป เจ้าอาวาสที่นี้มีทั้งโทรทัศน์ มีทั้งรถเก๋ง ๒ คันอย่างดี คันหนึ่งเป็นยี่ห้อวอลโว่ ราคาแสนกว่า ยังใหม่เอี่ยมอ่องอยู่ มัคนายกคุยว่า ตอนนี้อยู่ได้ ๔ แสนสบายมาก

วัดที่นี้ตอนนี้ก็มีพระอยู่ด้วยกัน ๕ รูป อาตมาเห็นแล้วก็อดทึ่งไม่ได้ เพราะวัดตามชนบทเช่นนี้มันอยู่ในสภาพที่อาตมาคิดไม่ถึงจริงๆ วัดที่

นี่มีคนขึ้นกันมาก ก็เพราะมีคนติดอิทธิฤทธิ์ ของนางพญาจิ้งจอกันเยอะ มี การจำหน่ายพระพุทธรูปตามแบบของนางพญาจิ้งจอก ตั้งแต่ขนาดบูชาตั้ง โต๊ะไปจนขนาดเล็กที่ใช้แขวนคอได้

อาตมาได้เห็นสภาพที่นี้แล้วก็ให้รู้สึกว่ สิ่งที่เป็นเนืองอกของศาสนา กำลังเป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่พระเอามาหลอกล่อให้สร้างควมรำรวยให้แก่ตนเอง และกำลังเป็นสิ่งที่มอิทธิพลมิใช่น้อยเลยทีเดียว

ในสมัยที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรายังดำรงพระชนม์ชีพอยู่นั้น ท่าน ได้ทรงสอนสาวกไว้เสมอว่า การเห็นต้วตถาคตนั้นมิใช่การเห็นท่อนแท่งกาย เนื้อ หรือรูปร่างหน้าตาของพระองค์เอง แต่การเห็นธรรมะนั้นจึงจะได้ชื่อว่า เป็นการเห็นตถาคตอย่างแท้จริง (โย ธมมํ ปสฺสตี โส มํ ปสฺสตี)

จะแสดงให้เห็นว่าพระพุทธรองค์นั้นไม่ต้องการให้พวกเราหลงติดกัน ใน วัตถุแม้แต่วตัวของพระพุทธรองค์เอง พระพุทธรองค์ ท่านทรงต้องการให้เอา ธรรมะเป็นใหญ่ นอกจากนี้พระพุทธรองค์ยังตรัสเอาไว้ชัดๆอีกว่า

“หมู่ชนบางจำพวกเมื่อเกิดทุกข์แล้ว ก็หันไปยึดเอาท่อนไม้บ้าง ภูเขา บ้าง แท่งหินบ้าง แท่งศิลาบ้าง มาเป็นสรณะ เขาเหล่านั้นหาจักพ้นจากทุกข์ ไปได้ไม่ เพราะนั้นมิใช่สรณะอันเกษม มิใช่เครื่องช่วยให้พ้นทุกข์ได้”

สภาพในปัจจุบันที่พุทธศาสนิกชนกำลังยึดถือกัน ในอิฐบ้าง ดินบ้าง หินบ้าง จึงเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับคำสอนของบรมศาสดาของเรา อย่าง ลั่นเชิง และสวณใหญ่ นั้น พอรู้ว่าตัวเองมีพระเหนียวอยู่ยงคงกระพัน พวกนี้ มักจะมีใครพูดผิดหูไม่ได้ ความที่จะให้อภัยแก่กันนั้นหาได้ยาก สวณมาก มักจะเกิดเรื่องราววิวาทกันมากกว่า

พระเครื่องจึงเป็นสวณหนึ่งที่ทำให้คนก่อโทษได้ง่าย หรือไม่เช่นนั้น พระประเภทเมตตามหานิยม ก็มีแต่จะทำให้จิตใจของคนเพิ่มความขี้โลก ยิ่งขึ้น เพราะสวณใหญ่ เมื่อมีกันแล้วก็จะเอาแต่อ่อนวอนขอกัน ขอให้ได้ ลาภบ้าง ได้ยศบ้าง ขอให้ถูกหวยรวยเบอร์บ้าง ซึ่งนอกจากจะเพิ่มความ

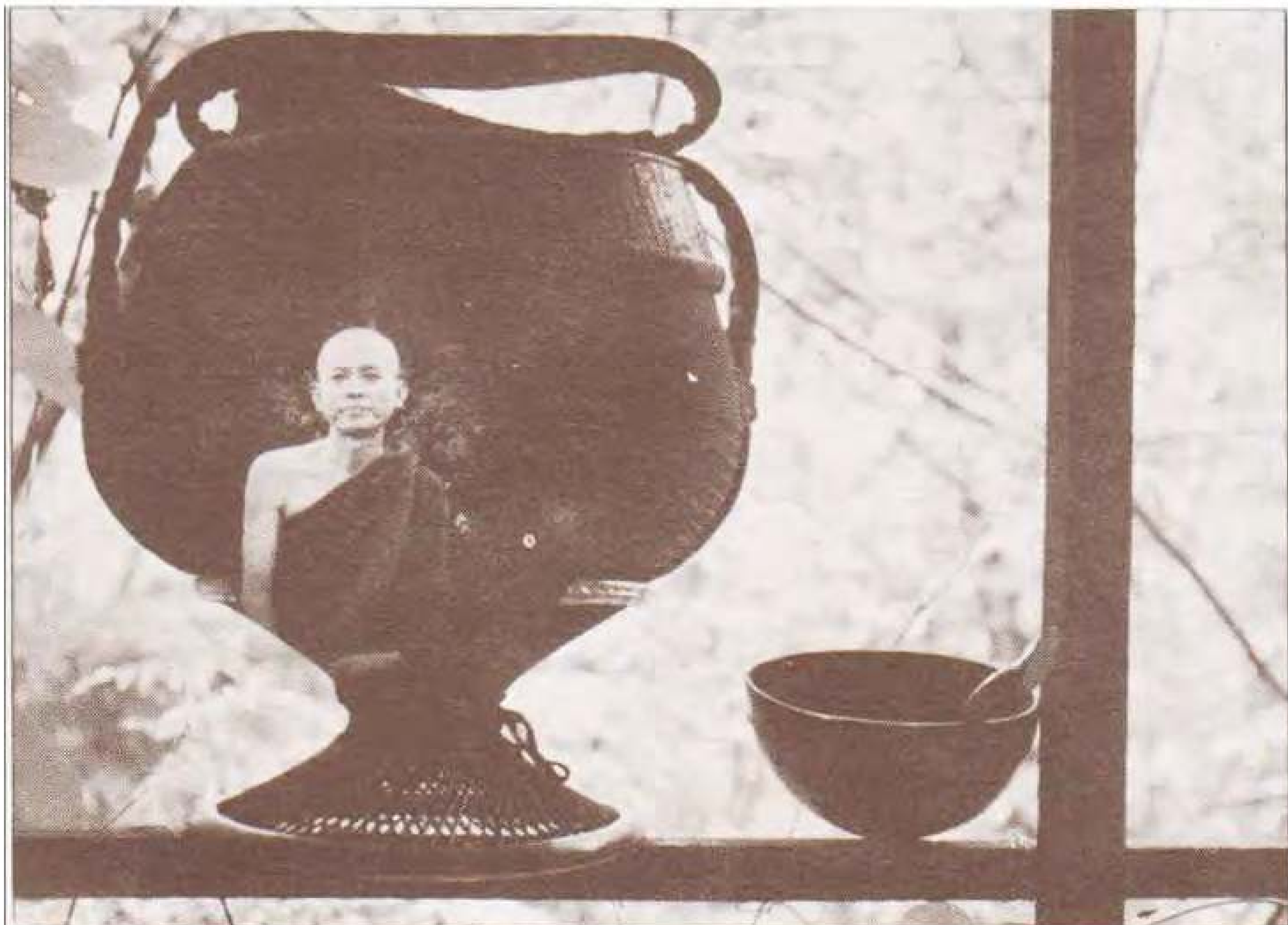
โลกให้แก่นั่นแล้วยังเพิ่มความหลง (โมหะ) ใส่จิตอีก

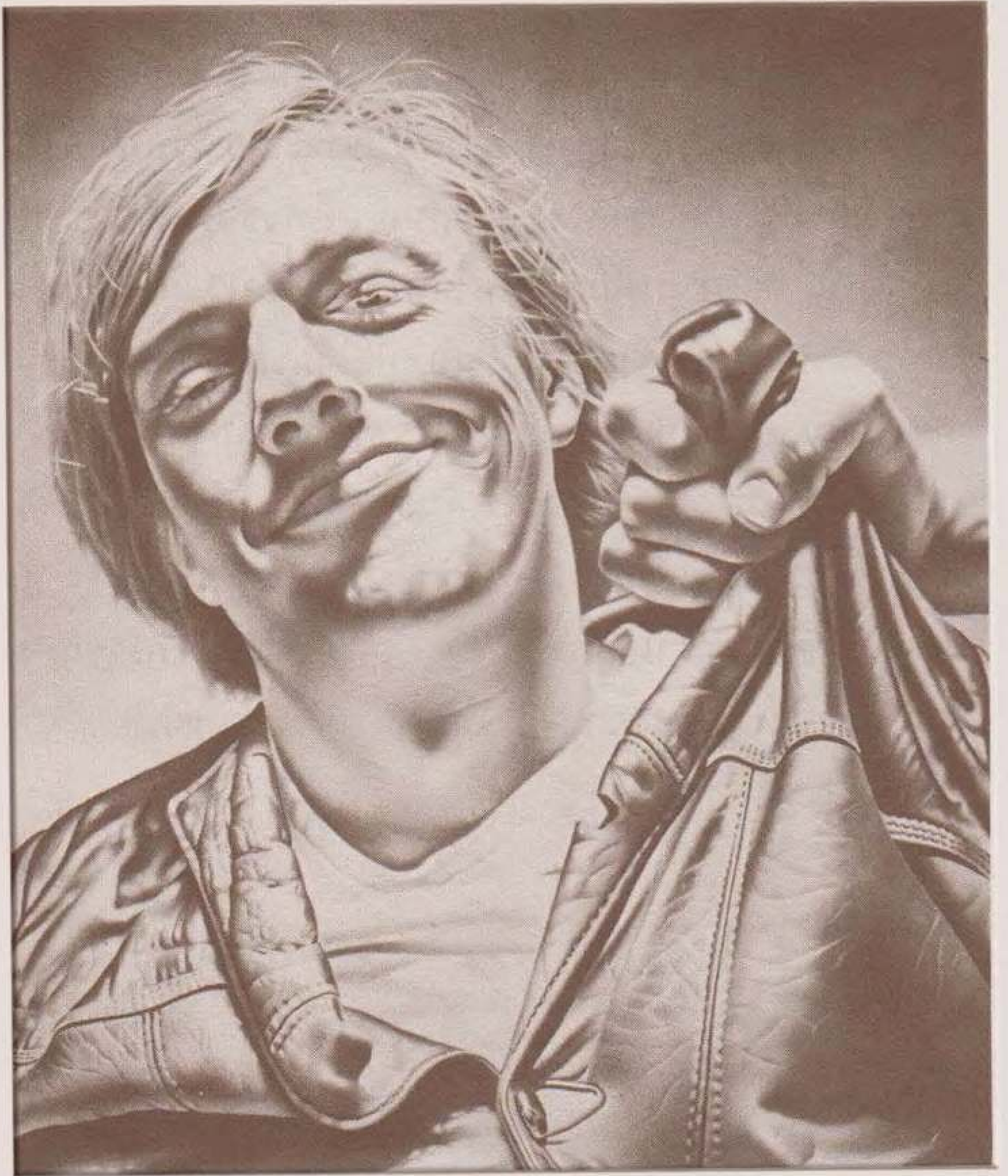
ศาสนาพุทธของเรานั้นสอนเรื่องกรรม อันแปลว่า การกระทำ เราต้องพึงกรรม พึ่งการกระทำของเราเอง เราจะได้อะไรนั้น ต้องทำเอาเอง ไม่ใช่ขอเอา และที่สุดนั้น เราก็จะต้องมีตนเป็นที่พึ่งของตน จึงจะเป็น “อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ” ตามพุทธพจน์ที่ได้ทรงสอนเอาไว้ ศาสนาของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรานั้นมีบทบาทเป็นไปเพื่อให้มวลชนละกิเลส อันมีโลภะ โทสะ โมหะ โยมลองเปรียบเทียบกับบทบาทของศาสนาที่เป็นเนื่องอกนี้ก็แล้วกัน จะเห็นว่าวิถีศทางไปกันแบบตรงกันข้าม

คณะอาตมาได้พักกันอยู่ที่สระบุรีมา ๓ คืนแล้ว วันนี้จะออกเดินทางต่อ ขณะพักกันอยู่ที่ตัวเมือง ญาติโยมจากโคราชก็ยังอุตสาห์ขับรถตามเอาอาหารเข้ามาถวาย ศรัทธาปลาทะของญาติโยมชาวอีสานนี้นับว่าไม่น้อยทีเดียว

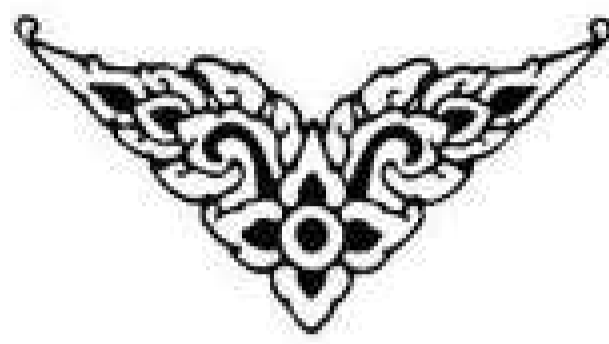
ขอเจริญพร

.....

“ผิดอยู่ที่เรา”...คาถา ดับความโกรธ

บรรณอศอก บางขุนพรหม

๔ พฤษภาคม ๒๕๑๘

เจริญพร ถึงโยม

พร้อมกับจดหมายฉบับนี้ อาตมาได้ส่งหนังสือ คนคืออะไร? ผาก มาถวายหลวงพ่อกุศลด้วย พร้อมกับหนังสือ ศิล ที่อาตมาได้ขอยืมโยม ถวายให้หลวงพ่อก่อน ขณะนี้คณะของอาตมาเดินทางมาถึงกรุงเทพแล้ว พัก กันอยู่ที่ “บรรณอศอก” สีแยกบางขุนพรหม

ทางกรุงเทพฯ ะยะนี้ฝนตกทุกวัน บางวันพวกเราก็ต้องบิณฑบาตลุย ฝนกัน แต่ก็ยังอุตสาหามีญาติโยมลุยฝนมาใส่บาตรไม่เห็นแก่ความหนาว และ ความเปียกปอน

ธนาณัติที่โยมส่งมานั้น โยมทางกรุงเทพฯ บอกว่าได้รับไว้แล้ว ก็คง ได้ทันใช้พอดีกับเหตุการณ์ เพราะระยะนี้เริ่มเข้าฤดูฝน ถ้าไม่มีผ้ากันฝนก็ ต้องลำบากกันหน่อย เงินที่โยมส่งมา เห็นโยมที่นี้บอกว่าสามารถซื้อได้ ประมาณ ๑๐ เมตร ก็คงจะใช้ประโยชน์กันได้หลายรูปกว่าจะสิ้นสุดการ เติบจาริกครั้งนี้ สุขภาพร่างกายของอาตมาคงจะมีภูมิคุ้มกันด้านทานเชื้อ โรคขึ้นอีกเยอะ ได้เจอสภาพร้อนบ้าง เย็นบ้าง หนาวบ้าง แฉะบ้าง อยู่ ตลอดเวลา ชีวิตของเราเมื่อทำให้มันง่ายแล้วก็ไม่มีอะไร ชัยชนะที่สำคัญที่สุด ในชีวิตก็คือ การชนะตัวเอง

แต่สภาพชีวิตของคนส่วนใหญ่ ชอบตามใจตนเอง ชอบแก่งแย่งชิงดีกัน มากกว่าที่จะมาฝึกหัดเอาชนะใจตน ชีวิตของคนจึงไม่มีความจบ ไม่มีการหยุด มีการดิ้นรนไปเรื่อยๆตลอดเป็นอนันตกาล

อุปมาเหมือนกับความโกรธ เมื่อเวลาเราโกรธขึ้นมา เราก็จะเอาแต่แก้ไขข้างนอกตัวเรื่อยไป เราก็จะไม่สามารถกำจัดความโกรธ สลัดความทุกข์ออกไปจากตัวเราได้ เพราะเราย่อมไม่สามารถแก้ไขโลกภายนอก ให้เป็นไปตามอำเภอใจของเราได้ทุกอย่าง เราต้องแก้ที่จิตใจตนเอง จึงจะรู้จบรู้หมด

และที่สำคัญที่เราต้องระลึกไว้เสมอ ก็คือ ขนาดจิตใจ อันอยู่ในตัว ในตนของเรา เรายังไม่สามารถบังคับให้เป็นไปตามความต้องการของเราได้ แล้วเราจะไปบังคับคนอื่น ซึ่งก็คนละจิตละใจกัน ร่างกายก็คนละอันกัน ให้เป็นไปตามความต้องการของเราได้อย่างไร? เพราะขนาดของเรา เรายังบังคับไม่ได้ แล้วก็ยังจะไปบังคับคนอื่น สิ่งอื่น ซึ่งอยู่นอกตัวนอกตนของเรา จึงนับว่าเป็นความเขลาของเรา

ดังนั้นวิธีแก้ความโกรธก็คือ ก่อนที่เราจะด่าคนอื่น ให้ด่าตัวเองก่อน พระเยซูก็สอนเอาไว้ว่า “ก่อนที่เจ้าจะไปเหยียดผิงในตาคนอื่นนั้น จงเอาท่อนซุงที่ฝังไว้ในดวงตาของเจ้าออกก่อน” ซึ่งท่านมีจุดประสงค์ที่จะให้สำรวจตนเอง ก่อนที่จะไปคอยจับผิดผู้อื่น

แม้พระพุทธองค์ก็ตรัสเอาไว้ว่า “ผู้ที่เพ่งโทษผู้อื่นนั้น ย่อมมีอาสวะเจริญยิ่ง เขาย่อมห่างไกลจากธรรมอันเป็นที่สิ้นกิเลส”

ในระหว่างศาสนาคริสต์และพุทธของเรานั้น ต่างก็มีคำสอนหลายๆอย่างที่คล้ายคลึงกัน ฉบับหน้าอาตมาก็คงมีเรื่องเกี่ยวกับศาสนาคริสต์มาแล้วให้โยมฟัง

ขอเจริญพร

.....

“ความโกรธ” ไม่เคยทำให้ผู้โกรธเป็นสุข

หรือเอิร์ดอรร้อยเลย

“คนโง่”เท่านั้น ที่จะยังโกรธ

เหตุอันเลวแท้ที่ทำให้คนโกรธได้ง่ายที่สุด

คือ...“การเอาแต่ใจตัว”

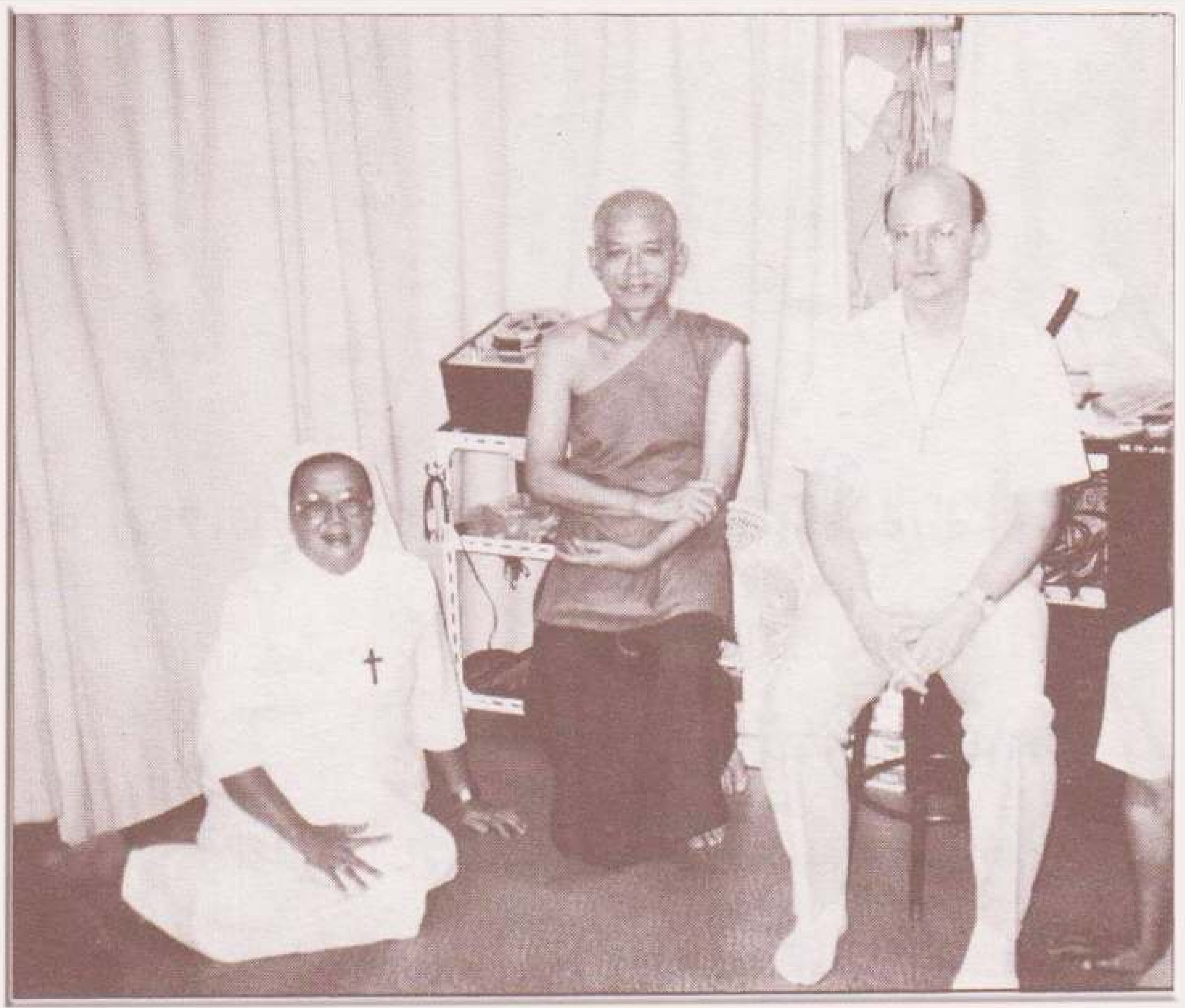
ผู้ฉลาดแท้(อริยะ) ย่อมไม่เห็นแก่ตัว

แม้ที่สุดเห็นแก่“ใจ”ของตัวเอง

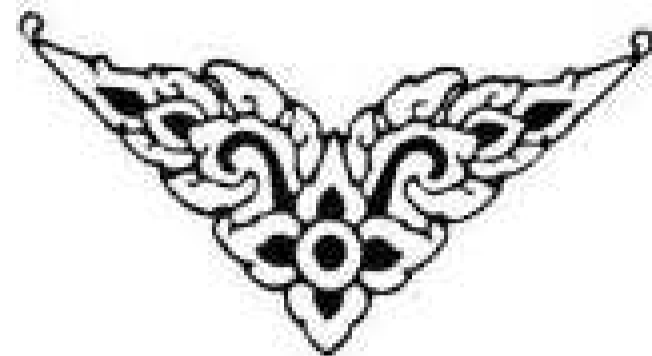
ที่ยึดเอาแต่ตามที่“ใจ”ตัวเห็นดี

...สมณะโพธิรักษ์...

๑๕ ธ.ค. ๒๕๑๙

ศาสนาเปรียบเทียบ

ร.ร.วัดอ้อมน้อย นครปฐม

๙ พฤษภาคม ๒๕๑๘

เจริญพร ถึงโยม

จากฉบับที่แล้ว ที่อาตมาได้เขียนโยงใยเกี่ยวกับศาสนาคริสต์ ฉบับนี้ก็จะขอเอามาขยายเปรียบเทียบกับศาสนาของเรา คำสอนของศาสนาคริสต์นั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะให้วิญญาณของมวลมนุษย์ทั้งหลาย ได้เข้าสู่สรวงสวรรค์ เข้าไปรวมกันกับพระวิญญาณอันบริสุทธิ์ คือพระวิญญาณของพระผู้เป็นเจ้า ซึ่งมีความเป็นนิรันดร ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ผู้ตั้งศาสนา ก็คือ พระเยซู ผู้เป็นพระบุตรของพระผู้เป็นเจ้า

พระผู้เป็นเจ้าได้ส่งพระองค์ให้มาเกิดในโลกมนุษย์ เพื่อไถ่บาปให้แก่มนุษย์ทั้งปวง วิธีการที่มนุษย์จะเข้าถึงพระผู้เป็นเจ้าได้นั้น ก็คือจะต้องมีศรัทธาความเชื่อถือในตัวพระผู้เป็นเจ้า ซึ่งพระองค์ท่านเป็นผู้บันดาลทุกสิ่งทุกอย่างในโลกให้เกิดขึ้นมา

ไม่ว่าจะเป็น โลกหรือพื้นแผ่นดินที่เราอาศัยอยู่ หมู่มนุษย์ บ้านช่อง เรือนชาน ข้าวของ ทุกสิ่งทุกอย่าง ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งพระผู้เป็นเจ้าบันดาลทั้งสิ้น เมื่อเรามีศรัทธาความเชื่อมั่นในท่านองนี้แล้ว พระผู้เป็นเจ้าก็จะเข้ามาคอยดูแล รักษาเรา คอยช่วยเหลือเมื่อเราเกิดความทุกข์ยากต่างๆขึ้น เมื่อเราสวดอ้อนวอนต่อพระผู้เป็นเจ้าแล้ว พระผู้เป็นเจ้าก็จะดล

บันดาลให้ตามที่เราปรารถนา

สำหรับหลักการปฏิบัติธรรมเบื้องต้น หรือศีลของศาสนาคริสต์นั้นมี อยู่ห้าข้อด้วยกันคือ

๑. อย่าฆ่าคน

๒. อย่าล่วงประเวณี

๓. อย่าเป็นพยานเท็จ

๔. จงนับถือบิดามารดาของตน

๕. จงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง (พระเยซูทรงสอนเอาไว้ว่า ถ้ามี คนมาตบแก้มซ้ายของเรา จงยื่นแก้มขวาให้เขาตบอีกทีหนึ่ง)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเกี่ยวกับหลักคำสอนของพุทธแล้ว โยมจะเห็น ว่าคล้ายคลึงกัน แต่ของเรานั้นมีความละเอียดลึกซึ้งมากกว่า อย่างเช่น เกี่ยวกับเรื่อง การฆ่า ศาสนาของเรานั้นไม่ได้ห้ามเฉพาะคนเท่านั้น แต่ ห้ามไปหมด ไม่ว่าจะป็นสัตว์เล็กสัตว์น้อย เพื่อก่อให้เกิดความเมตตา และ เพื่อป้องกันความอามหิตในโลก

เพราะเมื่อคนเราขนาด มด ยุง ก็ไม่สามารถที่จะฆ่าได้แล้ว ยิ่งคน ด้วยกัน ก็ย่อมจะไม่สามารถฆ่าได้แน่ ศาสนาของเราจึงบ่งความเมตตาที่ ละเอียดลึกซึ้งกว่า และเข้าแก้ด้วยตัวปัญญาอันเป็นตัวสมุทัยที่แท้จริง

นอกจากนี้ก็มีคำสอนอื่นๆ ที่เหมือนกันกับศาสนาของเรา เช่น พระ- เยชูได้ตรัสบอกสาวกเอาไว้ว่า “คนมั่งมีจะเข้าในแผ่นดินสวรรค์นั้นยาก” และท่านได้ตรัสอุปมาเอาไว้ว่า “การที่ตัวอุฐจะลอดรูเข็มนั้น ก็ง่ายกว่าการ ที่คนมั่งมีจะเข้าในแผ่นดินของพระเจ้า”

พระพุทธองค์ก็ได้ตรัสเกี่ยวกับเรื่องของเทวดาเอาไว้ว่า “เทวดานั้นเมื่อ หมดสิ้นอายุการเสวยสุขแล้ว ส่วนใหญ่แล้วก็ล้วนแต่ตกนรก”

ตามหลักปรมาตถธรรม (ธรรมอันเป็นแก่นแท้สูงสุด) เทวดาก็หมายถึง จิตใจของผู้ที่ได้เสพย์สม สุขสม ตามอำนาจความยึดชอบของตน ซึ่งส่วน

ใหญ่ก็ได้แก่ผู้ที่มีคริสสุขทั้งหลายเหล่านั้นเอง คนพวกนี้ส่วนมากเมื่อรำรวย เป็นใหญ่เป็นโตแล้ว ก็มักจะหลงตน ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีน้อย ความคิดที่จะเสียสละช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นหาได้ยาก นอกจากจะทำไปก็เพื่อหวังชื่อเสียงหรือเพื่อประโยชน์ของตน พวกนี้ส่วนใหญ่มักจะคอยเอาวัดเอาเปรียบคนอื่น

แต่พวกที่ฐานะยากจน หรือฐานะปานกลาง พอมี พอกิน พวกนี้เป็นพวกที่มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอยู่มากกว่า เพราะตัวเองเคยประสบความทุกข์ยากมาก่อน เท่าที่อาตมาสังเกตดูคนส่วนใหญ่ที่มาทำบุญนั้น เป็นพวกฐานะปานกลางนั้นมีมากที่สุด พวกฐานะที่ค่อนข้างยากจนหน่อยมีเป็นรองลงมา

เกี่ยวกับเรื่องทรัพย์สมบัติในโลกนั้น พระเยซูก็ตรัสเอาไว้ว่า “อย่าสั่งสมทรัพย์สมบัติไว้สำหรับตัวในโลก ที่ตัวหนอนและสนิมอาจทำลายเสียได้ และที่ขโมยอาจขุดช่องล้วงลักเอาไปได้ แต่จงสั่งสมทรัพย์สมบัติไว้ในสวรรค์ ที่ตัวหนอนและสนิม หรือขโมยไม่อาจจะทำลาย หรือมาลักชิงเอาไปได้”

โดยความหมายในศาสนาของเรา ทรัพย์สมบัติที่พระเยซูหมายถึงก็คือ “อริยทรัพย์” นั่นเอง เพราะเป็นสิ่งที่ไม่มีใครมาขวนขวายชิงเอาไปจากเราได้ เป็นคุณงามความดีที่อยู่ในจิตใจของเรา และจะเป็นสิ่งที่นำพาเราไปสู่ที่ดี ที่เจริญ

ในด้านการควบคุมจิตใจนั้น พระเยซูตรัสสอนเอาไว้ว่า “อย่ากระวนกระวายถึงพรุ่งนี้ เพราะว่าพรุ่งนี้คงมีการกระวนกระวายสำหรับพรุ่งนี้เอง ความทุกข์ของวันใดก็พอสำหรับวันนั้น”

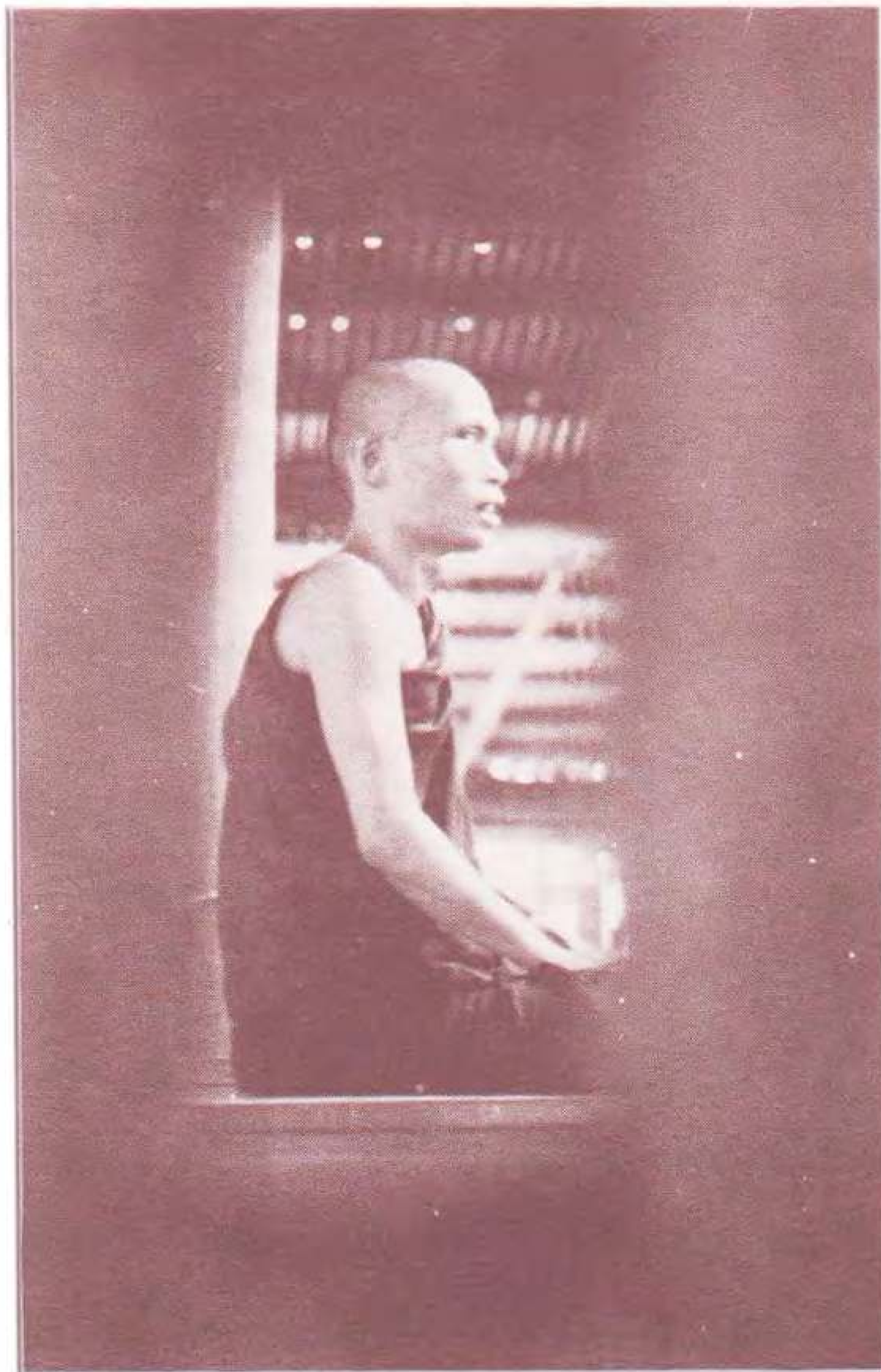
เกี่ยวกับเรื่องนี้ พระพุทธองค์ก็ตรัสเป็นพุทธพจน์เอาไว้ว่า “บุคคลไม่ควรคิดถึงสิ่งที่ได้ล่วงเลยมาแล้ว และไม่ไปคำนึงในสิ่งที่ยังมาไม่ถึง มีความเป็นอยู่เฉพาะในปัจจุบันเท่านั้น ผู้นั้นย่อมเป็นผู้มีวรรณะผ่องใส”

การเดินทางจาริกธุดงค์ครั้งนี้ ช่วยให้อาตมาเข้าใจในหลัก “สติปัฏฐาน”

ของพระพุทธองค์ขึ้นอีกเยอะ โดยเฉพาะอิริยาบถ “เดิน” เป็นอิริยาบถที่มี
อุปการะคุณแก่ตัวอาตมามากทีเดียว เป็นอิริยาบถที่สร้างความมั่นคงให้แก่
สติของอาตมามาก เมื่อจิตมีแต่ความเห็นอยู่รู้อยู่กับปัจจุบันเท่านั้น จิตใจ
ของอาตมามีแต่ความปลอดโปร่ง ว่าง เบาสบาย ถึงแม้ว่าจะเดินมานาน
แสนนานแล้วก็ตาม

ขอเจริญพร

.....

ทำปัจจุบันนี้ให้ดีที่สุดก็พอ...

ความดีแม้เป็นสิ่งที่ยากเย็น
ถึงขนาด“ต้องฝืนใจทน”
ก็ต้องจงใจทำ
แต่ความไม่ดี แม้จะง่าย
ทำได้อย่างเพลิดเพลินสนุกสนาน
ก็ต้องอดใจเว้นให้ได้
ปัจจุบันสำคัญที่สุด
ทำปัจจุบันให้ดีเท่านั้น
พอแล้วสำหรับชีวิต.

นกน้อย กลับคืนสู่รังอย่างสงบสุขบอม

แดนอโศก กำแพงแสน นครปฐม

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๘

เจริญพร ถึงโยม

ขณะนี้ ช่วงการเดินทางจาริกของคณะอาตมาได้สิ้นสุดเรียบร้อยแล้ว คณะของอาตมาได้มาถึงแดนอโศก ตั้งแต่คืนวันที่ ๑๓ กว่าจะมาถึงสำนัก ได้ก็ร่วมเที่ยงคืน

วันนี้รู้สึกว่าค่อยหายเหนื่อยหน้อย ก็เลยเขียนจดหมายมาคุยกับโยม เพราะตั้งแต่เริ่มออกเดินทางจากนครปฐมนี้ เราต้องตะลุยฝนกันทุกวัน ยิ่งวันสุดท้ายก่อนจะถึงแดน อาตมาเองแทบจะก้าวขาไม่ออก เพราะวันนี้ต้องเดินกันให้ได้ ๒๔ กม. ในช่วงเดียว

พวกเราโดนทั้งลม ทั้งฝนกระหน่ำอย่างเต็มที่ แล้วเวลาที่จิวร สบง โดนฝนเข้าก็ยิ่งเดินลำบากใหญ่ มันติดพันขาทำให้เดินฝืด สบงของอาตมา ค่อนข้างจะเก่าไปหน่อยก็เลยเดินจนฉีกขาดกันไปเลย

วันสุดท้ายนี้ พอฉันกันเสร็จ อาจารย์ของอาตมาท่านก็พาออกเดินกันทันที เพราะท่านรู้ว่าใจของพวกเราอยู่ที่แดนอโศกกันแล้ว ทุกคน เดินกันมาตั้ง ๓ เดือน ก็อยากพักกันสักที

วันนี้ตัวอาตมาเองโดนช้ดทั้งแดดทั้งฝน ถ้าเป็นตอนสมัยฆราวาสก็ คงจะต้องนอนแผ่จับไข้ไปไหนไม่ได้แน่ เพราะตอนเป็นฆราวาสนั้น ขนาด

ไม่ต้องเจอแดด เจอร้อนมาก่อน เพียงแค่ได้โดนฝนที่ไรเป็นต้องจับไข้ทุกที
เกี่ยวกับเรื่องนี้ก็เป็นความเก่งอันหนึ่งของจิต ภาษาศัพท์เขาเรียกว่า
“มโนมยิตติ” เป็นเรื่องของอำนาจจิตที่สามารถปรับร่างกายของเราให้เข้ากับ
สภาพดินฟ้าอากาศ ซึ่งทุกสิ่งทุกอย่างนั้นมันเริ่มมาจากจิต (มโนปุพพัง-
คมาธัมมา) จิตของเราเป็นใหญ่ เป็นประธานเรียกว่า จิตวิญญานเป็น
ประธานของสิ่งทั้งปวง

เราทำดี ทำชั่ว มีฤทธิ์มีอำนาจก็เพราะจิตเป็นผู้ควบคุมบังคับทั้ง
สิ้น ลัทธิของพวกมหายานที่ธิเบต พวกนี้เขาฝึกจิตกันจนกระทั่งสามารถ
ถอดเสื้อถอดผ้าไปนอนในหิมะได้ อันนี้ก็เป็นความเก่ง เป็นมโนมยิตติอย่างหนึ่ง
ไม่ใช่สิ่งที่ทำได้ง่ายๆ แต่ก็เป็นเรื่องเลยเถิดไป เพราะไม่ใช่เป้าหมายของ
ศาสนาพุทธเรา

ศาสนาพุทธของเรามีจุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์สุขของมวลชน เพื่อ
ความผาสุกแก่ชนเป็นอันมาก เป็นไปเพื่อความละกาม ละความพยาบาท
และละการเบียดเบียนกันแก่หมู่ชนในสังคม อันมีสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ-
เจ้าของเราเป็นบรมศาสดา เป็นบรมครู เป็นตัวอย่างกระทำก่อน อริย-
สาวกของพระพุทธองค์ผู้เป็นครูชั้นรองลงมา ก็เป็นผู้ปฏิบัติตาม และสืบ
ต่อคำสอนของพระพุทธองค์

การมาเป็นพระ ก็คือ มาเป็นครูแก่สังคม มาเป็นตัวอย่างให้เห็นถึง
ความเป็นอยู่ง่ายๆ เบา ว่าง พ้นภาระ ไม่สะสม กอบโกย กักตุน หรือมีความ
หวงแหน มีชีวิตอยู่ด้วยปัจจัย ๔ เท่านั้นจำเป็นเท่านั้น

เดี๋ยวนี้เมื่อพูดถึงเรื่องปัจจัยแล้ว พุทธศาสนิกชนของเราดูเหมือนจะ
เข้าใจผิดกันไปหมด พอพูดถึงเรื่องปัจจัยแล้ว ต้องหมายถึงเงินกันทันที
ยิ่งในกรุงเทพฯ เมื่อคณะของอาตมาไปบิณฑบาต คนจีนนิยมถวายเงินกัน
เยอะ และเขาก็บอกว่า เขาขอถวายปัจจัย

อาจารย์ของอาตมาท่านต้องอธิบายให้ฟังว่า เงินนั้นมันไม่ใช่ของที่

เป็น “ปัจจัย” มันเป็นของที่เรียกว่า “บาปใจ” พระพุทธเจ้าท่านห้ามไม่ให้พระ
เข้าไปยุ่ง เมื่อมาเป็นพระแล้วจะมาเก็บเงิน เก็บทอง ทำการซื้อขาย หรือ
แม้แต่จะแลกเปลี่ยนสิ่งของกับคฤหัสถ์นั้นไม่ได้ พระพุทธองค์ท่านปรับเป็น
อาบัติ เป็นการผิดศีล ผิดวินัย เป็นพระแล้วต้องประพฤติปฏิบัติตามศีล
ตามวินัย

**ถ้ามาโกนหัว ห่มผ้าแล้ว แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามศีล ตามวินัย อย่างนี้ไม่
เรียกว่า “พระ” เป็นแค่ “พะ” คือมา พะ ศาสนาไว้เพื่ออาศัยหากินเลี้ยงตัวไป
แค่นั้นเอง**

การเดินทางใน ช่วง ๓ เดือนนี้ นับว่าได้สร้างอรรถประโยชน์ให้แก่
อาตมามาก ทำให้ได้เข้าใจ ในกฎของชีวิตขึ้นอีกเยอะ ซึ่งชีวิตของเรามันไม่
ต้องใหญ่โตอะไรเลย ร่มไม้ ยอดหญ้า ที่ไหน ก็อยู่ได้ มีกลด สักอัน บาตร
สักใบ อุปมาเหมือนกับปีกทั้ง ๒ ข้าง ที่จะป็นเครื่องพัดพาเราไปสู่เขตคาม
แคว้นแคว้นต่างๆ

ขอให้เราดำรงอยู่ในธรรม อันไม่เป็นไปเพื่อความเห็นแก่ตัว เพื่อ
ความหลอกลวงเบียดเบียนผู้อื่น แต่เป็นไปเพื่อความอนุเคราะห์เกื้อกูล เพื่อ
สร้างความสงบ สันติสุข ให้เกิดในสังคม

เมื่อเราตั้งมั่นอยู่ในธรรมจริงๆแล้ว เมื่อนั้นเราก็จะได้รับความสุข สงบ
อย่างแท้จริง ตามพระพุทธพจน์ที่ตรัสเอาไว้ว่า “ธมฺโม สุจิณฺโณ สุขมาว-
หาติ” ธรรมที่ประพฤติดีแล้วนำสุขมาให้

ขอเจริญพร

.....

สู่ดอยอินทนนท์ ครั้งที่ ๒

ร.ร. บูรณศักดิ์วิทยา

๒๓ พ.ค.๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

ขณะนี้ตัวอาตมากำลังพักอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมกับหมู่พระของคณะอาตมาอีก ๑๔ รูป วันที่ ๒๕ ท่านมหัปปโล ได้นิมนต์พวกอาตมาไปทำวิสาขบูชาที่ดอยอินทนนท์

ตอนนี้พวกเราก็ช่วยนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดทำนิทรรศการ พุทธศาสนาอยู่ วันที่ ๑ มิถุนายน คณะของอาตมาก็จะลงไปบวชพระที่นครสวรรค์ คนที่อาตมาเคยเล่าให้โยมฟัง ว่าได้เข้ามาปฏิบัติกับชาวอโศก แกจะบวชที่อำเภอโกรกพระ วัดโกรกพระเหนือ ราวๆก่อนวันที่ ๑ คณะของอาตมาก็คงไปพักกันที่ตัวอำเภอเมืองนครสวรรค์

ความจริง จดหมายฉบับนี้ อาตมามีเรื่องจะคุยกับโยมอีกเยอะ แต่ต้องรีบทำนิทรรศการ เลยขอผิดโยมเอาไว้ฉบับหน้าก็แล้วกัน

ขอเจริญพร

.....

ยอดนักรบ

เหนือฟ้ายังมีฟ้า
เหนือคนย่อมมีคน
ใครรู้บ้างแล้วว่า ยอดขุนเขา
คือต้นหญ้าที่ถูกเหยียบบนปฐพี

เขาไม่ยอมใช้อาวุธ
เขารบด้วยมือเปล่า
เขาต้องการที่จะตายก่อนคนอื่น
เพื่อจะได้ไม่ตายอีกต่อไป

เขาเสียสละเพื่อสันติ
เขาปฏิเสธ“สันติที่มาด้วยเลือด”
เลือดนำสันติมาไม่ได้
นอกจากสันติเพื่อสันติเท่านั้นยั่งยืน

เขาละทิ้งเกียรติยศ
เขาละทิ้งทรัพย์สมบัติ
เขากินน้อยใช้น้อย
แต่เขารบหนักขึ้นทุกวัน

“คน” คือสิ่งที่เขาต้องฆ่า
เขาฆ่า“คน”ในตัวของเขาเองก่อน
เขาพยายามฆ่าผู้อื่นด้วย
เขาฆ่าเพื่อการ“ตายอันสุขเย็น”

เขาไม่รู้จักคำว่าแพ้
เขาพบชัยชนะที่ถาวร
เขายิ้มได้ตลอดกาล
เขาคือ“ยอดนักรบ”

เกือบแข็งตาย บนยอดดอย!

ร.ร. บุรณศักดิ์วิทยา อ.เมือง จ.เชียงใหม่

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

ขณะนี้อาตมากลับลงมาจายอดดอยอินทนนท์เรียบร้อยแล้ว ตอนนี้อยู่กำลังพักอยู่ที่เชียงใหม่ ขึ้นดอยอินทนนท์คราวนี้ ตัวอาตมาเองสะบัดสะบอมน่าดู วันนี้ร่างกายค่อยยังชั่วขึ้น

ระหว่างที่ปักกลดกันอยู่บนดอย ทั้งหนาวก็หนาว มีหน้าซำผนยังเข้ามาเล่นงานผสมโรงเข้าอีก พวกที่ให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นจิวร สังฆาฏิ หรือสบง ก็พลอยเปียกชื้นไปหมด ทั้งข้างล่าง ข้างบน หลังคากลดก็มีน้ำไหลลงมาหยดใส่พื้นที่นอนอยู่ตลอดเวลา

โครงการที่พวกเราจะพักกันอยู่บนยอดดอยในคืนวันที่ ๒๔ และคืนวันที่ ๒๕ เลยเปลี่ยนแปลง พักเพียงคืนวันที่ ๒๔ คืนเดียว ตอนเช้าวันที่ ๒๕ ฉันทันเข้าเสร็จแล้ว ก็อพยพจากยอดดอยลงมาอีก ๑๗ กิโลเมตร (ตามเส้นทางรถยนต์) มาปักกลดกันอยู่ยอดเขาเล็กๆ ลูกหนึ่งใกล้ๆ กับหมู่บ้านของพวกแม่ว และแถวๆ นี้ก็มีบ้านพักของพวกคนงานที่มาสร้างทาง และสร้างเรดาร์ อาศัยอยู่

ตอนกลางคืนวันวิสาขบูชา พวกคนงานที่นี้ก็เอารถมารับอาจารย์ของอาตมาไปแสดงธรรม ตัวอาตมาเองวันนี้เพลียเต็มที่ ตอนกลางวันที่โดน

ฝนเล่นงานเกือบทั้งวัน อาตมาเองปักกลดวันนี้ขาดความรอบคอบ ไม่ได้พิจารณาสถานที่ให้ละเอียดถี่ถ้วน เพียงแต่เห็นว่าเป็นที่ราบเรียบดีอยู่ใต้ต้นไม้ ก็ได้แต่คิดว่าวันนี้คงได้พักให้สบายเต็มที่ละ ไม่ได้เอาเรื่องฟ้าฝนเข้ามาพิจารณา ร่วมด้วย

พอฝนตกเข้า ที่พักของอาตมากลายเป็นแอ่งน้ำฝนไปอย่างดี ก็เลย ต้องนั่งและสู้ฝนไป เพื่อยจนเกือบจะหายเพื่อย ตอนกลางคืนอาตมาจำวัด ราวๆ ๒ ทุ่ม ตื่นมาอีกที่ ๖ โมงเช้าถึงค่อยยังชั่วขึ้นบ้าง ลมบนเขาที่ อาตมาปักกลดนี้ก็แรงน่าดู ดีผ้าคลุมของอาตมาขาดไปหลายแห่ง แต่เพราะ ความเพื่อยจัด ความแรงของลมจึงไม่ค่อยได้รบกวนการจำวัดของอาตมา เท่าไหร่

ความจริงเกี่ยวกับเรื่องดอยอินทนนท์ อาตมายังมีเรื่องเล่าให้โยมฟัง อีกเยอะ แต่จดหมายฉบับนี้อาตมาก็มีเจตนาที่จะบอกกำหนดการของคณะ วันที่ ๒๘-๓๑ พฤษภาคม คณะอาตมาเข้าพักกันอยู่ที่เชิงเขากบ วันที่ ๓๑ ตอนบ่ายออกเดินทางต่อไปอำเภอโกลกพระบวชผู้ปฏิบัติธรรมที่นั่นรูป หนึ่ง(ในวันที่ ๑ มิถุนายน) วันที่ ๒ เย็นก็จะออกเดินทางต่อไปอินทร์บุรี

เจริญพร

.....

“อย่าไปเลยบางกอกจะบอกให้”

บ้านक्रमงคล สิทธิพันธ์

ประธานกลุ่มชาวนาอินทร์บุรี

๕ มิถุนายน ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

วันที่ ๔ เมื่อวานนี้รถมาถึงอินทร์บุรี เวลาประมาณบ่ายสองโมงครึ่ง รถยนต์วิ่งกินเวลาร่วม ๓ ชั่วโมง มีลูกเลี้ยงจำหวังตามมาคนหนึ่ง เห็นบอกว่าจะไปดูแนวการปฏิบัติที่แดนอโศก

ที่อินทร์บุรีพวกอาตมาได้มาพักกันที่สวนผลไม้ของक्रमงคล (คุณพ่อคุณชาตรี) สวนที่นี่เขาปลูกผลไม้เกือบทุกอย่าง มีทั้งมะปราง มะพร้าว มะม่วง มะนาว มะกรูด มะขาม มะละกอ กระท้อน กัลฉวย ขนุน ส้มโอ ละครุด ชมพู ใผ่มีทั้งใผ่ตง และ ใผ่หนาม ซึ่งเป็นร่มครึ้มไปทั้งสวน

อาตมา มาที่อินทร์บุรีที่ไรก็ได้แต่เห็นक्रमงคล กำลังง่วนงุดอยู่กับการเก็บผลหมากรากไม้ในสวนทุกที่ รู้สึกว่าการใช้ชีวิตอย่างนี้ก็เป็นชีวิตอันสงบในระดับหนึ่งเหมือนกัน เพราะมันเป็นอาชีพที่ไม่ต้องไปเบียดเบียน แก่งแย่งชิงดีกับโลกเขาเท่าไร และพืชพันธุ์ธัญญาหารนั้น มันเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ มนุษย์เราไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้ ถ้าปราศจากอาหารมาหล่อเลี้ยงร่างกาย

อาจารย์ของอาตมาท่านจึงได้ยกย่องว่า อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่

ประเสริฐที่สุด ในบรรดาอาชีพที่เกี่ยวกับการทำมาหากินทั้งหลาย แม้แต่อาชีพหมอก็ยังถือว่าไม่ได้อยู่ในอันดับ ๑ เพราะคนอาจขาดหมอได้ แต่คนเราไม่สามารถขาดอาหารได้

แม้พระพุทธองค์ก็ตรัสเอาไว้ว่า “ข้าวเป็นทรัพย์สินที่มีค่าสูงสุด” ซึ่งไม่ใช่เพชร ไม่ใช่พลอย หรือทองคำ อย่างคนโลกๆเข้าใจ

ในสภาพการณ์ของโลกเราในปัจจุบัน ประชากรกำลังทวีขึ้นอย่างมาก-มาก ซึ่งไม่ได้สัดส่วนกับอาหารที่ผลิตขึ้นมาเลี้ยงประชากรของโลก ตามรายงานขององค์การอนามัยโลกปรากฏว่า ประเทศที่ยากจน เป็นต้นว่า อินเดีย บังคลาเทศ ปากีสถาน และหมู่ประเทศในแอฟริกา มีคนอดอาหารตายด้วยความหิวโหยเสมอๆ ซึ่งบางประเทศในประเทศยากจนเหล่านี้ แม้แต่ใบไม้สีเขียวจะหากินก็แทบไม่มี เพราะถูกเด็ดไปกินกันหมด สภาพความขาดแคลนอาหารกำลังเกิดขึ้นในโลกปัจจุบัน แต่เมืองไทยของเราเป็นถิ่นที่เป็น “เกษตรสมบูรณ์” จึงยังไม่ค่อยจะรู้สึกอะไรมากนัก

อาตมาเองได้เข้ามาอยู่ในสวนผลไม้ที่นี่ เห็นต้นไม้ เห็นผลไม้ ลูกกระท้อนกำลังห้อยโหนงเนงอยู่เต็มต้น มะพร้าวก็ติดแขวนกับจั่นของมันอย่างระเกะระกะ ส้มโอก็ห้อยโตงเตงไปมา และได้มาสัมผัสกับความร่มครึ้มเย็นสงบที่นี่ ก็ทำให้จินตนึกคิดแวบไปถึงความดำริของโยม ที่โยมเคยปรารภว่าจะหาซื้อที่ดินเข้าไปปลูกบ้านอาศัยอยู่ในกรุงเทพ

อาตมา รู้สึกเสียดายเหมือนกัน ที่โยมจะทิ้งความสงบในท้องถิ่นแถบชนบท เข้าไปอยู่ในเมืองที่มีแต่ความวุ่นวาย เร่าร้อน มีแต่ดูดดึงจิตใจของคนให้หมกหม้มอยู่กับนรก ซึ่งจะหาความเป็นพื เป็นน่อง ความเกื้อกูลกันในระหว่างบ้านใกล้ เรือนเคียงได้ยากเต็มที่ ส่วนใหญ่ก็อยู่ในระบบตัวใครตัวมัน

และอีกประการหนึ่งก็คือตัวโยมเองนั้นอยู่ที่ไพศาล โยมก็เป็นที่น่าับหน้าถือตาของคนทั่วไป ความเสียสละ ความช่วยเหลือเกื้อกูลแก่ผู้อื่น โยม

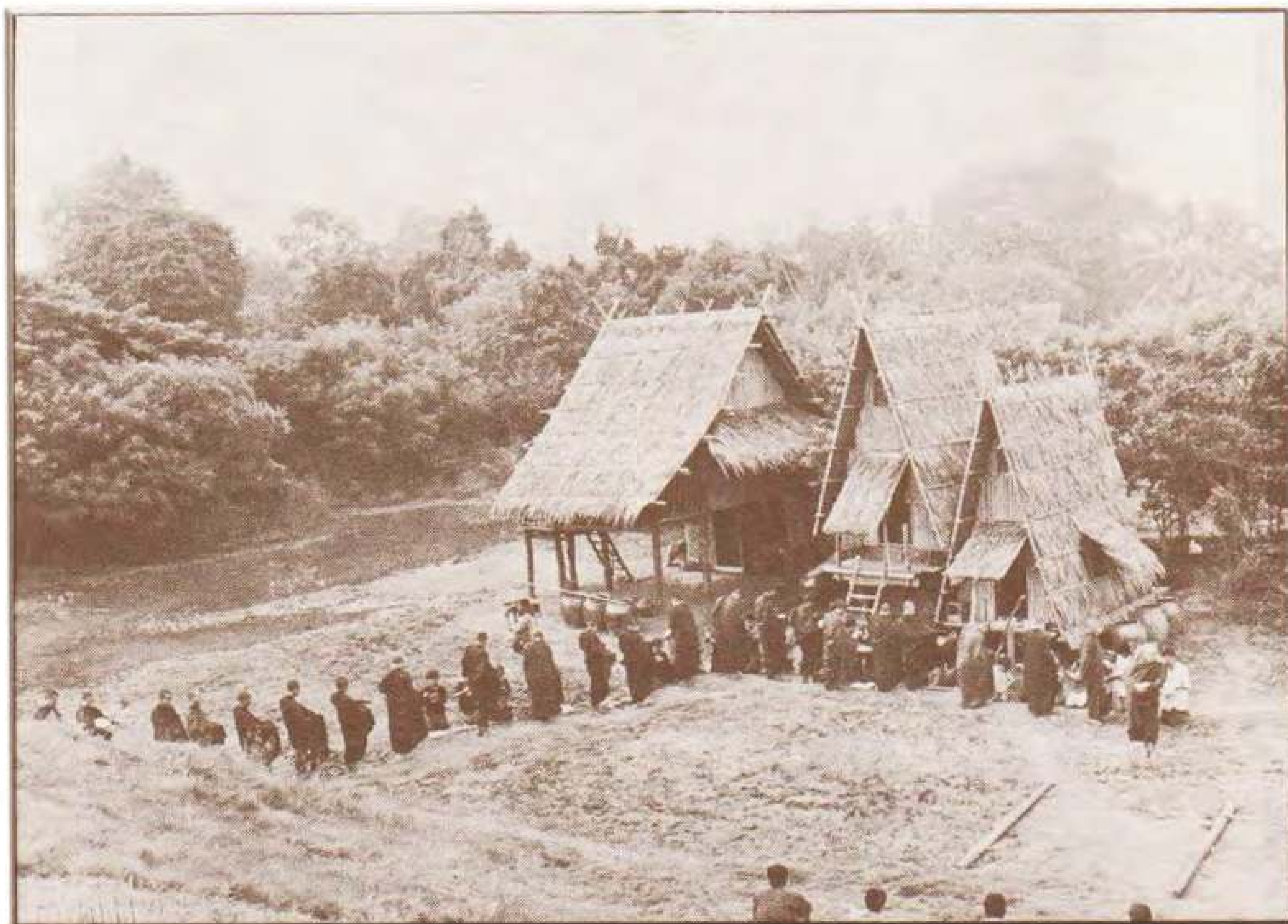
ก็ได้สร้าง ได้กระทำไว้มาก คนที่เขาสำนึกในบุญคุณของโยมก็ย่อมมีอยู่ โยมอยู่กับคนเหล่านี้ก็ย่อมจะสุขกว่า สบายใจกว่าอยู่กับคนที่ไม่เคยจะรู้จัก ไม่เคยได้ถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันเลย

แต่อย่างไรก็ตามก็สุดแล้วแต่โยมจะตัดสินใจกันเอาเองก็แล้วกัน อาตมาเป็นพระก็อยู่ในเพศที่ไผ่แสวงหาความสงบ ก็แนะนำมาตามฐานะพระ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตัวโยม ตามภูมิ ตามปัญญาที่อาตมาเข้าใจได้

วันที่ ๖ มิถุนายน อาตมาก็จะออกเดินทางต่อไปอยุธยา ที่นั่นมีกลุ่มญาติธรรมชื่อว่า“ศรีอโศก” ปัญหาของพวกอาตมาตอนนี้ที่สำคัญก็คือ ที่อยู่มันมีมากเกินไปจนเกรงว่าจะไปอยู่ฉลองศรัทธาโปรดญาติโยมได้ไม่หมด ตามสัจจะของโลกนั้น “ยิ่งไม่เอา ก็ยิ่งได้ ยิ่งให้ไป ก็ยิ่งจะได้มา”

เจริญพร

.....

สุดยอดปาฏิหาริย์...

แด่นอศอก

๑๘ มิถุนายน ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

จดหมายของอาตมาขาดหายไปนานในช่วงนี้ เพราะต้องรีบทำคำบรรยายเกี่ยวกับพุทธศาสนา ซึ่งต้องจัดส่งไปให้ทางมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยประธานจัดงานนิทรรศการทางพุทธศาสนา ได้ไปรวบรวมความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับพุทธศาสนา มา อันเป็นเรื่องเกี่ยวกับทัศนะของพุทธศาสนิกชนในยุคปัจจุบันนี้บ้าง เกี่ยวกับเรื่องหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าว่าเหมาะสมกับยุคกาละนี้หรือไม่ ทางพุทธศาสนามีวิธีแก้ปัญหาในเรื่องความรักอย่างไร? ฯลฯ ซึ่งเขาได้ส่งข้อมูลจากสถิติมาให้พวกอาตมาได้สรุปตอบไป อาตมาเองโดนรับหน้าที่เป็นผู้รวบรวมบทความทั้งหมด เลยต้องยุ่งหน่อย

คำบรรยายที่ได้ส่งไปส่วนใหญ่ก็เป็นบทความสั้นๆ อย่างเช่น สถิติที่ไปเก็บมาพบว่านักศึกษасว่นใหญ่ มีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ และปาฏิหาริย์ พวกอาตมาก็เขียนคำอธิบาย ปาฏิหาริย์ของศาสนาพุทธไปโดยแยกแยะ คือ

คำว่า ปาฏิหาริย์ในทางพุทธศาสนา แยกออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. อิทธิปาฏิหาริย์ ฤทธิ์เป็นอัศจรรย์มีประการต่างๆ คือ เหาะได้

หายตัวได้ ดำดินได้ ฯลฯ

๒. อาเทศนาปาฏิหาริย์ ดักใจเป็นอัศจรรย์ สามารถรู้ใจผู้อื่นได้

๓. อนุศาสนีปาฏิหาริย์ คำสอนเป็นอัศจรรย์ คือสามารถทำให้คน
เว้นจากความชั่ว มากทำความดี และบำเพ็ญจิตให้บริสุทธิ์ได้

พระพุทธองค์ทรงสนับสนุน อนุศาสนีปาฏิหาริย์เป็นยอดสุด ให้สาวก
ทั้งหลายแสดงได้ อวดได้ เพราะเป็นประโยชน์ต่อปวงชน ส่วนอิทธิปาฏิ-
หาริย์ และอาเทศนาปาฏิหาริย์นั้น พระพุทธองค์ตรัสว่า ทรงเกลียดชัง
ขยะเขียง เบื่อหน่าย เอือมระอา ห้ามสาวกแสดง หรืออ้ออวด (พระสุต-
ตันตปิฎก เกวัฏฐสูตร ทีฆนิกาย สीलขันธวรรค)

ส่วน เกี่ยวกับเรื่องความขลัง หรือความศักดิ์สิทธิ์นั้น เป็นเดรัจฉาน
วิชา เช่น การพ่นน้ำมันต์ การรดน้ำมันต์ การทำพิธีเสกเป่า การทำนาย
ฝัน ทำนายชะตา การทำยันต์ ป้องกันบ้านเรือน ฯลฯ เดรัจฉานวิชา
เหล่านี้ พระพุทธองค์ทรงกำหนดศีลไว้ไม่ให้ภิกษุไปกระทำ (มีในมหาศีล
สีลขันธวรรค)

เกี่ยวกับเรื่องความเป็นอยู่ของพระในปัจจุบัน จากสถิติพบว่า นัก
ศึกษาส่วนใหญ่มีความเบื่อ เอือมระอา ต่อสภาพการณ์ของพระในปัจจุบัน
พวกอาตมาก็ได้วิเคราะห์ ไปให้เขาเห็นว่า ที่เป็นเช่นนี้ก็เนื่องมาจาก ผู้
ที่เข้ามาบวชในบวรพุทธศาสนานั้น ไม่ได้มาประพฤติปฏิบัติ เพื่อทำให้สิ้น
แห่งทุกข์ ตามคำที่ตนได้ปฏิญาณต่อเพศพรหมจรรย์ แต่เข้ามา“เกาะ” อาศัย
อยู่ในคราบสมณเพศเท่านั้น เช่น

๑. บวชตามจารีตประเพณี เช่น บวช ๓ เดือน บวชแก้บน บวช
พักร้อน บวชหน้าไฟ ฯลฯ (ปุเสฉวน)

๒. บวชเพื่ออาศัยไต่เต้าเรียนวิชาการทางโลก (ปลิง)

๓. บวชศึกษา ปรียัติธรรม หรือก่อสร้างทางวัตถุ เพื่อเลื่อนสมณ-
ศักดิ์ อันเป็นที่มาของลาภ สักการะ (กาฝาก)

๔. บวชเพื่อตั้งตนเป็นอาจารย์ แสวงหาผลประโยชน์จากความมั่งงาย
ของคน เช่น ไม้หอย ปลุกเสกเครื่องรางของขลัง พยากรณ์โชคชะตา
ทำเสน่ห์ รดน้ำมันต์ เจิมป้าย ฯลฯ (தாக)

การบวชของพระในสมัยปัจจุบัน จึงผิดกันกับในสมัยพุทธกาล ซึ่ง
ถือว่าการบวชนั้นเป็นเรื่องจริงจัง ที่จะต้องละทิ้งวงศ์ญาติ และกองโภค-
สมบัติ กันอย่างจริงๆ เพราะต่างก็เข้าใจกันดีว่า ผ้ากาสาวพัสตร์นั้นคือ “ธงชัย
ของพระอรหันต์”

ดังนั้นการ “ลาสิกขาบท” ในสมัยพุทธกาล จึงเป็นเรื่องน่าอับอาย
เพราะเป็นการประกาศความพ่ายแพ้ของตนเอง ที่ไม่สามารถบรรลุถึงจุดหมาย
นั้นได้ ต้องบอกคืนสิกขาบทวนกลับมาสู่เพศต่ำ คือ คฤหัสถ์อีก

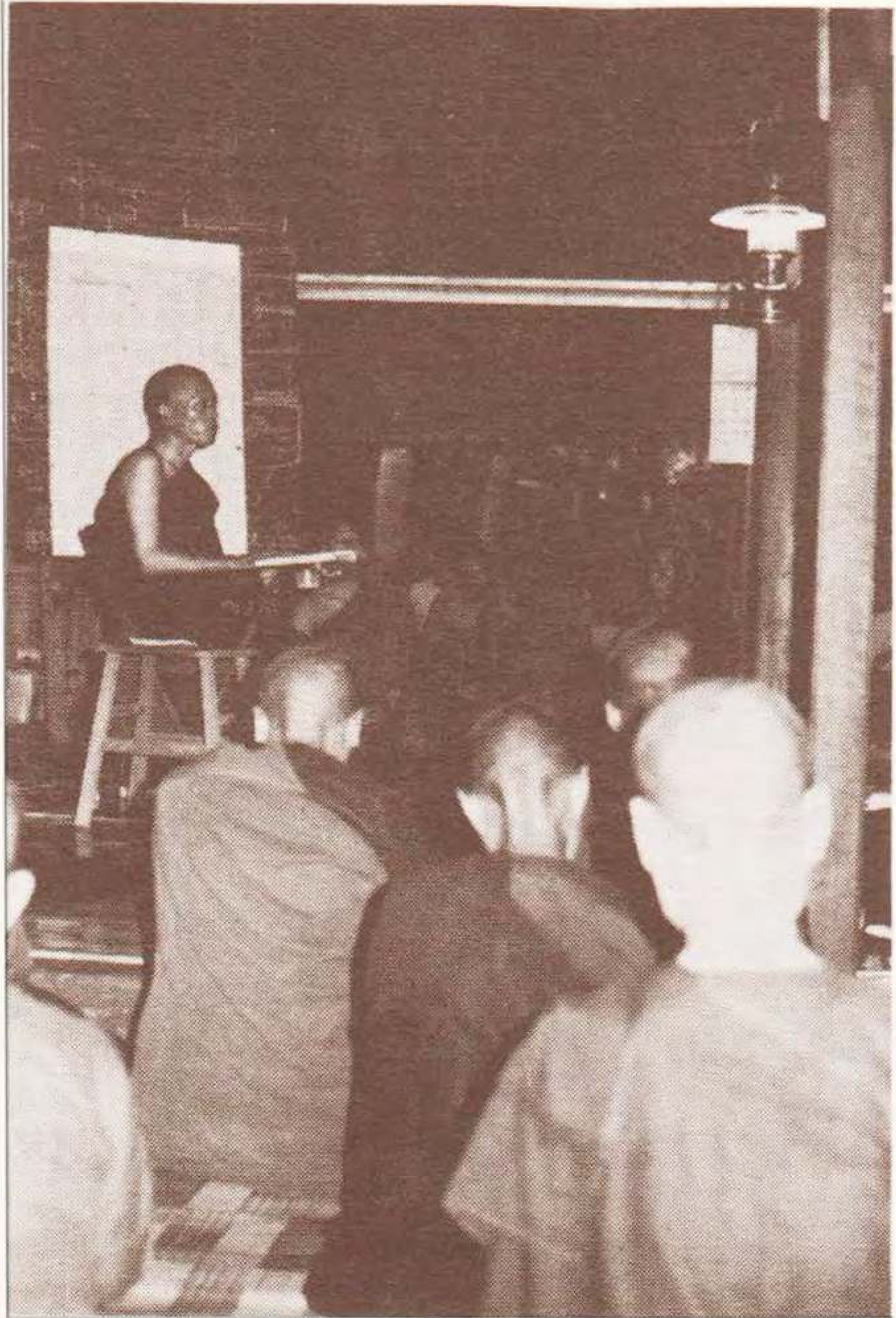
จุดมุ่งหมายของการบวชในปัจจุบัน ได้เบี่ยงเบียงออกไปดังที่ได้กล่าวมา
แล้วนั้น จึงทำให้พระที่บวชไม่ได้ตั้งใจประพฤติปฏิบัติตน ตามธรรมวินัย
ของพุทธองค์ ล่วงละเมิดศีล ละเมิดวินัย ต้องอาบัติชั่วหยาบ จึงทำให้
เป็นที่เสื่อมศรัทธาของพุทธศาสนิกชนในยุคปัจจุบัน

การทำงานคราวนี้ อาจารย์อาตมาก็ได้ลองฝึกงานให้พวกเราทำกัน
เอง ท่านคอยตรวจสอบดู และแก้ไขเท่านั้น ซึ่งก็เป็นนโยบายแตกกิ่งก้าน
สาขาออกไป เพื่อสร้างความร่มเย็นให้แก่โลกได้มากขึ้น

การเผยแพร่ธรรมะของ “ชาวอโศก” ในปัจจุบันนับว่าไปได้ไกลไม่น้อย
ทีเดียว สมาชิกของชาวอโศกก็มีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตัวอาตมาเองในขณะนี้ก็
พยายามเพ่งเพียรกวาดขันตนเองอยู่เสมอ เพื่อทำลายความโศกเศร้า ที่มัน
ยังหลงติดยึด ผังอยู่ในจิตให้มันหมดไปเพื่อที่จะได้เป็น “ชาวอโศก” อย่าง
แท้จริง สมบูรณ์

เจริญพร

.....

ตอบปัญหาเทวดา...

แดนอโศก

๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

จดหมายฉบับนี้ตอนแรกกะว่าจะฝากคุณใช้มา พอตีพวกคุณชาตรี คุณวีรัชชัยเข้ากรุงเทพฯ คุณใช้ก็เลยตามมาพักที่ศูนย์กลางอโศกด้วย เลยออกมาก่อนกำหนด ๑ วัน ทำให้อาตมาฝากจดหมายไม่ทัน คุณใช้เองมาลองพักที่นี่ก็กินมือเดียวทันที นับว่าเก่งเหมือนกัน ตอนเย็นก็ต้องเข้าอบรมธรรม ตอนเช้าก็ต้องตื่นก่อนตี ๔ วันหนึ่งๆก็ต้องนั่งฟังธรรมไม่น้อยไปกว่า ๔ ชั่วโมง ถ้าคนไม่มีจิตใจโน้มมาทางธรรมจริงๆก็ยากที่จะนั่งทนฟังอยู่ได้

โยมก็คงจะเคยเห็นตามวัดต่างๆไป พอพระเทศน์ไปได้สักแค่ ๑๐-๒๐ นาที ถ้าไม่นั่งหลับ ไม่นั่งคุย ก็ต้องนั่งนึกรำคาญใจว่า เมื่อไหร่มันจะเสร็จสักที แล้วธรรมะที่นี้ก็ไม่ใช่ธรรมะประเภท “เบาใจ” ส่วนใหญ่มีแต่ “ขยี้หัวใจ” ผ่ากันให้แหลกๆไปเลย คนนั่งทนฟังได้ จึงนับว่ามีบารมีไม่น้อย อาตมาก็ได้ถามคุณใช้ดู ว่ามาที่นี่รู้สึกเป็นอย่างไร? เขาก็บอกว่า “สบายใจดีครับ”

ที่สำนักของอาตมาตอนนี้ ธรรมะที่อาจารย์ของอาตมาอธิบายส่วนใหญ่อีกเป็นเรื่องของฉานสมาบัติ ซึ่งเกี่ยวกับรูปฌาน และอรุณฌาน โดย

อาจารย์ท่านก็ได้พยายามเน้นให้เห็นว่า เรื่องของฌาน หรือเรื่องของสมาธิ ตามหลักการทางพุทธศาสนานั้น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้น เมื่อเราสามารถทำกิเลส ให้หลุด ให้ขาดไปจากจิตของเราได้จริงๆ

เมื่อจิตใจของเราไม่มีกิเลสเข้ามาเล่นงาน ไม่นึกอยากได้ อยากมี อยากเป็น หรือนึกเบื่อหน่าย เกลียดชัง สิ่งหนึ่งสิ่งใด เมื่อนั้นจิตของเราก็จะสงบ เกิดความตั้งมั่นเป็นสมาธิหรือจะเรียกว่าฌานก็ได้ จะเป็นสมาธิ ชั้นไหน หรือ ฌานระดับไหนก็ตาม ก็ขึ้นอยู่กับว่าเราจะสามารถทำจิตใจ ของเราให้สงบ จากโลภะ โทสะ โมหะ และมีความตั้งมั่นได้เพียงใด

ผู้ที่สามารถทำงานด้วย ฌาน หรือสมาธิ ผู้นั้นย่อมสามารถทำงาน ได้มาก และมีประสิทธิภาพ เป็นต้นว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ของเราเป็นต้น ท่านสามารถทำงานได้ทั้งวัน โดยพักผ่อนเพียงยามหนึ่ง ของราตรี (๔ ชั่วโมง) แค่นั้นเอง

และบางตอนในพุทธประวัติก็มีกล่าวไว้ว่า พระพุทธองค์ทรงแสดงธรรม ไปตลอดราตรีจนยันสว่างก็มีกล่าวเอาไว้หลายครั้ง อาจารย์ท่านก็ได้อธิบาย ให้เห็นว่า เมื่อจิตเราตั้งมั่นเกิดเป็นสมาธิได้มากเท่าไร เราก็จะมีจุดพัก จุดปล่อยวางในจิตได้มากเท่านั้น สามารถทำงานไป พักไปในตัวเสร็จ เพราะ เหตุฉะนั้นจึงสามารถทำงานได้มาก

โยมก็คงจะเคยเห็นอาจารย์ท่านแสดงธรรมทั้งวัน ปกติอยู่ที่दनอโคกนี้ ถ้าท่านไม่เขียนหนังสือ ก็จะพูดอบรมธรรมะไปทั้งวัน ทั้งคืน เว้นเวลา จำวัด ๖ ชั่วโมงเท่านั้น แม้ ๖ ชั่วโมงนี้ ท่านก็ไม่ปล่อยให้เวลาสูญเสีย ไป ท่านจะกำหนดสิ่งจิตของท่าน ให้วิตกวิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องใด เรื่องหนึ่ง ไว้เสมอ เมื่อตื่นขึ้นมาก็สามารถทำงานเกี่ยวกับเรื่องนั้นต่อไปได้เลย

การทำงานของจิตเช่นนี้ ในภาษาธรรมะเขาเรียกว่าเป็นการ “ตอบ ปัญหาเทวดา” ในพุทธประวัติก็กล่าวเอาไว้ว่า เมื่อพระพุทธองค์ทรงบรรทม ก็จะทรงไปตอบปัญหาแก่เทวดาเสมอๆ (ซึ่งพวกเกจิอาจารย์ทั้งหลายเขาก็

ไปอธิบายเทวดาเป็นตัวเป็นตน อยู่บนยอดฟ้าเขาเขียวกัน)

ดังนั้นผู้ที่มีฌาน มีสมาธิสูง ตามแบบสัมมาทิฐิแล้ว ผู้นั้นก็ย่อมจะสามารถทำงานเป็นประโยชน์ต่อโลก ต่อปวงชนได้เป็นอันมาก ซึ่งเป็นไปในทางตรงกันข้ามกับฌานแบบ “มิจฉาทิฐิ” อันเป็นฌานของพวกเดียรถีย์ ซีไพร ซึ่งต้องไปนั่งหลับตาแข็งทื่อเป็นท่อนไม้ กันตามป่า ตามถ้ำ หลงเสพยา หลงติดความสงบอยู่แค่นั้นเอง ย่อมไม่มีวันจะหมดความเห็นแก่ตัวไปได้

ในปัจจุบันสำนักปฏิบัติธรรมในเมืองไทยมีกันอยู่อย่างมากมาย และก็ไม่น้อย ที่จะพากันไปนั่งหลับตา แล้วก็หลงเลอะๆเทอะๆออกนอกกลุ่ม นอกทางไป บางสำนักก็ไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าบ้าง พระอรหันต์บ้าง หรือไม่ก็ไปเที่ยววนรอก สวรรค์กัน ก็แล้วแต่ว่ากิเลสของจิตมันจะปั้นรูป ปั้นร่างมาให้เห็นเป็นอย่างไร

การนั่ง“วิปัสสนา”เอาแบบนี้ มีบ้าไปแล้วหลายราย เพราะเป็นการตั้งจิตที่ผิด พระพุทธองค์ท่านตรัสเอาไว้ว่า “โจรกับโจร หรือไฟรี กับไฟรี พึงทำความพินาศให้แก่กัน อย่างมากก็แค่ม่ากันให้ล้มหายตายจากไปเสียข้างหนึ่ง แต่จิตของคนที่ตั้งไว้ผิด พึงทำความพินาศให้แก่เขายิ่งไปกว่านั้น”

ในการปฏิบัติธรรม เรื่องของการทำ “สัมมาทิฐิ” ให้เกิดขึ้น จึงเป็นสิ่งสำคัญมาก และสัมมาทิฐิจะเกิดขึ้นมาได้ก็โดยการศึกษาการอ่าน การฟัง อยู่บ่อยๆก็จะทำให้เรามีสัมมาทิฐิเกิดขึ้นมาได้ ดังนั้นการ “สดับ” ในธรรมไม่ว่าจะเป็นการอ่านก็ดี การฟังก็ดี จึงเป็นสิ่งที่เราไม่ควรจะมองข้ามไป

ขอเจริญพร

.....

ยุคของการ “แสวงหา”

กิ่งอโศก จ.นนทบุรี

๒๙ มิถุนายน ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

วันนี้ อาตมากับพระอีก ๘ รูป สามเณร ๑ รูป และชีกรักอีก ๔ คน จะได้เดินทางไปจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งทางนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เขาจะจัดนิทรรศการ “ศาสนาเพื่อชีวิต” ขึ้นในวันที่ ๒-๙ กรกฎาคม ๒๕๑๘ โดยทางนักศึกษาเขาก็ได้นิมนต์มาทางอาจารย์ของอาตมาให้ไปช่วยเป็นวิทยากรในงานนี้

ในยุคปัจจุบัน นับว่าเป็นยุคของการ “แสวงหา” บทบาทของศาสนาก็ค่อยๆ เริ่มกระเตื้องขึ้นบ้าง พวกปัญญาชนบางหมู่ บางกลุ่มเริ่มหันหน้าเข้ามาศึกษาความลึกซึ้งของศาสนาเพื่อเปรียบเทียบกับลัทธิ ในสมัยใหม่นี้ว่าสามารถช่วยเหลือสังคมให้ผลแตกต่างกันเป็นอย่างไร?

พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่มีคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใช้เวลาเป็นเครื่องพิสูจน์กันมาแล้วอย่างยาวนาน ๒,๕๐๐ กว่าปี แม้ในปัจจุบันก็ยังพิสูจน์กันได้อยู่ ใครปฏิบัติในศาสนาของพระพุทธองค์ได้มากเท่าใด ก็ย่อมจะพบกับความสุขได้มากเท่านั้น

แม้ตัวของโยมในทุกวันนี้ โยมก็ย่อมจะรู้จักใจและชีวิตของตัวเองได้ดีจากการที่เราสามารถเลิกละอบายมุขมาได้ ไม่ต้องไปนั่งกินเหล้า ดูปุหรี่

เล่นการพนัน ดูหนังละคร เทียวกลางคืน ฯลฯ โยมจะเห็นว่าชีวิตของเรา ก็จะมีเวลามากขึ้น ทรัพย์สินของเราก็ไม่ถูกผลาญพร่าไปโดยเปลืองเปล่า เรา จะสามารถเอาแรงกาย แรงปัญญาของเรามาพัฒนางานหรือชีวิตของเราให้ ก้าวหน้าขึ้นไปได้อีกเยอะทีเดียว

ยิ่งเราสามารถช่วยให้คนในสังคมพัฒนาทางด้านจิตใจ ให้สูงขึ้น ไป เช่นนี้เหมือนกันหมด สังคมของเราก็ย่อมจะมีความก้าวหน้าพัฒนาไปได้ไกล อย่างแท้จริง และความสันติสุขเย็น ความเป็นพี่ เป็นน้องก็ย่อมจะเกิดขึ้น ตามมาด้วย (ความอามหิต การชู้ดริต การฆ่าฟันกันอย่างทารุณ การ คอรัปชั่น และปัญหาต่างๆที่สร้างความเดือดร้อนให้แก่สังคมในปัจจุบัน สาเหตุที่สำคัญเหตุหนึ่ง ก็เนื่องมาจาก สมาชิกของสังคมถูกมอมเมาจิตใจ ให้หลงไหล คลั่งไคล้กับอบายมุขต่างๆนั่นเอง จึงทำให้คนมีความเห็นแก่ ตัวมากขึ้น)

นิทรรศการ “ศาสนาเพื่อชีวิต” จะมีบทบาทเป็นไปอย่างไรบ้างก็ขอให้ โยมคอยติดตามฟังข่าวทางจดหมายในฉบับหน้าก็แล้วกัน

ขอเจริญพร

.....

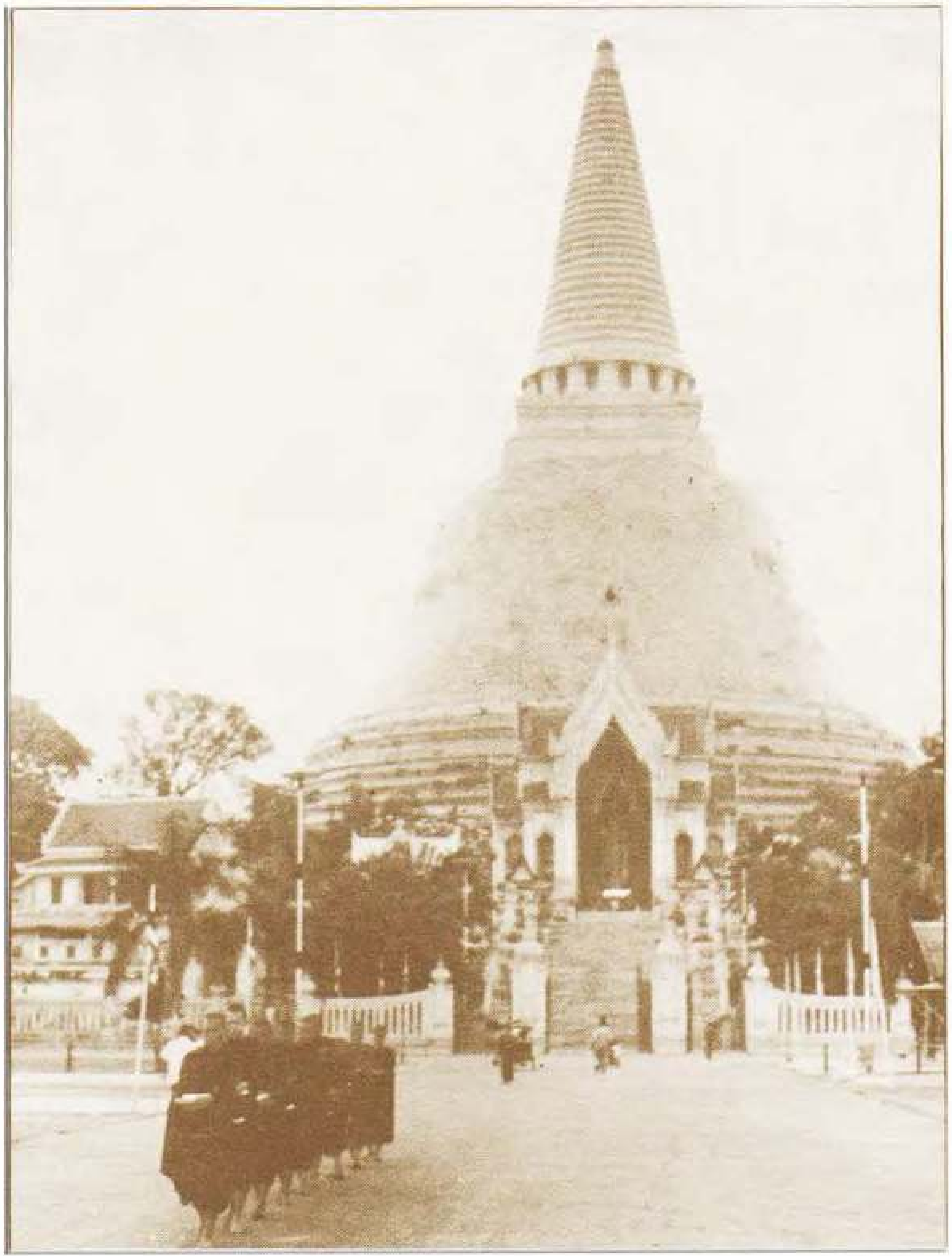

คุณคนไหนใช้ไหมที่กำลังแสวงหา?

ปฐุพยุยา เอกกรชุเซน
สคคสุส คมเนน วา
สพพโลกาธิปจฺเจน
โสตาปัตติผลํ วรํ

ยิ่งกว่า เอกราชทั่วทั้งแผ่นดิน
ยิ่งกว่า ชั้นสวรรคาลัย
ยิ่งกว่า อธิปไตยใดใดในโลกทั้งปวง
คือ พระโสดาปัตติผล.
(เป็นผู้เที่ยงที่จะตรัสรู้ในเบื้องหน้า)

พุทธศาสนามาเหนือกว่าคอมฯ

วัดถ้ำอูมอ้งค์ จังหวัดเชียงใหม่

๔ กรกฎาคม ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

คณะอาตมาขณะนี้พักกันอยู่ที่วัดถ้ำอูมอ้งค์ วัดที่นี้สงบร่มรื่นดีมาก มีป่าไม้สัก และต้นไม้ใหญ่ๆ ขึ้นอย่างยัดเยียดกันเต็มไปหมด บริเวณเนื้อที่ของวัดประมาณ ๑๐๐ กว่าไร่ ตามต้นไม้ต่างๆ ก็มีคำกลอน คำสุภาษิตเขียนไว้เป็นสิ่งที่เตือนใจอยู่มากมาย

บริเวณของวัดที่นี้อยู่ห่างไกลจากตลาดร้านค้ากันมาก พวกอาตมาเลยต้องเดินบิณฑบาตไปและกลับประมาณวันละ ๗-๘ กิโลเมตร มาเชียงใหม่คราวนี้ก็มีพวกหนุ่มๆ ที่ได้เข้ามาปฏิบัติธรรมด้วย ติดตามมา ๕ คน มีคุณวีรัชชัย คุณวีระชัย (สองคนนี้เป็นพี่น้องกัน คุณวีระชัยเป็นพี่ เคยอยู่สำนักปู่สวรรค์มาก่อน แล้วสุดท้ายก็เลยโดน คุณวีรัชชัย คนที่เป็นช่างภาพ จบนิตติศาสตร์ ธรรมศาสตร์ พามาเข้าสำนักชาวอโศก) คุณชาติวี คุณสมพงษ์ และคุณใช้ (ซึ่งก็ยังคงติดตามปฏิบัติอยู่ ยังไม่ยอมกลับบ้าน)

พวกหนุ่มๆ ฆราวาสที่ติดตามคณะอาตมานี้ สร้างความแปลกใจให้แก่คนเชียงใหม่มาก เมื่อรู้ว่ากินข้าวมือเดียวเหมือนกันหมด และแถมไม่กินเนื้อสัตว์อีกด้วย พวกหัวสังคมนิยมเขาทั้งหลาย เขาบอกว่า

ในประเทศจีนคอมมิวนิสต์ คนทุกคนจะต้องกินข้าวกัน โดยไม่ให้มี

เศษข้าวเหลือติดกันจานแม้แต่เม็ดเดียว ซึ่งสามารถทำให้ประเทศจีนทั้งประเทศประหยัดข้าวไปได้วันละไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ กระสอบ แต่ระบบของศาสนาพุทธนี้กินกันวันละมือเดียว ถ้าคนไทยทำกันได้ทั้งประเทศแล้วละก็คง ประหยัดข้าวได้ไม่ต่ำกว่าวันละ ๑,๐๐๐ กระสอบเป็นแน่

เกี่ยวกับเรื่องอาหารมังสวิรัต (มังสะ=เนื้อ, วิรัตหรือเวรมณี=งดเว้น) รู้สึกว่าทางภาคเหนือ ที่เชียงใหม่ ญาติโยมเข้าใจกันดี เพราะมีพระ รุ่ง เก่าๆดั่งๆทำปฏิบัติไว้แล้ว เช่น พระครูบาศรีวิชัย เป็นต้น

ญาติโยมทางจังหวัดนี้ที่กินกันแต่อาหารมังสวิรัตก็มีเยอะ เป็นจังหวัดเดียวในเมืองไทยที่เปิดกิจการร้านขายอาหารมังสวิรัตได้ก้าวหน้า เจ้าของร้าน เคยมาคุยให้ฟังว่า แต่แรกเริ่มเดิมทีนั้น คิดจะลองเปิดทำกิจการเฉพาะฤดูเข้าพรรษาเท่านั้น แต่พอเปิดขายปรากฏว่า มีคนมาอุดหนุนกันอย่างคับคั่ง และมีแฟนประจำมาอุดหนุนกันอยู่ตลอดเวลา เลยเปิดกิจการขายกันตลอดปี

ที่เชียงใหม่นี้ ก็มีหนังสือของอดีต ร.ม.ช.กระทรวงเกษตร นาย พันธุ์เลิศ บุรณศิลป์ (คณะรัฐบาลชุด อาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์) ออกเผยแพร่เกี่ยวกับการงดเว้นการเสพยาเนื้อสัตว์ ซึ่งท่านผู้นี้ได้งดเว้นจากการเสพยาเนื้อสัตว์มาเป็นเวลา ๔ ปีแล้ว และได้ปฏิญาณตนว่า จะงดเว้นจากการเสพยาเนื้อต่อไปจนตลอดชีวิต

ในแต่ละปี แต่ละปี ที่ได้งดเว้นมานั้น ก็ได้เขียนเป็นบันทึกเอาไว้เกี่ยวกับอันสงส์ของการกินอาหารมังสวิรัต ว่าได้เกิดประโยชน์อะไรขึ้นมาแก่ชีวิตของเขาบ้าง หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่น่าอ่าน และให้ความรู้มาก อาตมาเองก็ได้ยินแว่วๆว่าคุณใช้เอง ก็กำลังติดต่อขอหนังสือเล่มนี้อยู่เหมือนกัน ถ้าได้ไปก็คงไปแบ่งให้โยมอ่านบ้าง

เมื่อเขียนมาเกี่ยวกับเรื่องสัตว์ เรื่องเนื้อสัตว์ ทำให้อาตมานึกถึง สุตรหนึ่งในพระไตรปิฎก มีพราหมณ์คนหนึ่ง ชื่อสุภมาณพ โตเทยบุตร

ได้เข้ามาเฝ้าทูลถามพระผู้มีพระภาคเจ้ายังที่ประทับว่า “อะไรเป็นเหตุ เป็นปัจจัยให้มนุษย์ในโลก มีลักษณะทราม และประณีต (เลวและดี) ต่างกัน บางคนก็อายุสั้น บางคนก็อายุยืน บางคนมีวรรณะผิวพรรณน่าเลื่อมใส บางคนมีผิวพรรณน่ารังเกียจ หม่นหมอง บางคนมีโรคะน้อย บางคนมีโรคะ(ทรัพย์สมบัติ)มากบางคนมีปัญญาน้อย บางคนมีปัญญามาก บางคนมีโรคน้อย บางคนมีโรคมาก บางคนมีโรคน้อย บางคนมีศักดาใหญ่ บางคนมีศักดาน้อย”

ซึ่งพระพุทธองค์ก็ตรัสตอบสุภมาณพ โตทยยบุตร ว่า “เหตุปัจจัยที่ทำให้มนุษย์ในโลก มีลักษณะทราม และประณีต ต่างกัน คือ บางคนก็อายุสั้น บางคนก็อายุยืน ฯลฯ (เหมือนข้างบน) เหตุปัจจัยนั้น มีผลเนื่องมาจากกรรมของตนทั้งสิ้น เพราะกรรมเป็นกำเนิด กรรมเป็นทายาทของตน กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ กรรมเป็นที่พึง เป็นที่อาศัย กรรมเป็นเครื่องจำแนกสัตว์ ให้ทรามหรือประณีต ต่างกัน”

สุภมาณพ โตทยยบุตร เมื่อได้ฟังอุเทศ (หัวข้อ) ที่พระพุทธองค์กล่าวมาแล้วนั้น ก็หาได้เข้าใจซาบซึ้งถึงรายละเอียดไม่ จึงอาราธนาขอให้พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแจกแจงอุเทศต่างๆนั้นให้ฟัง เพื่อทราบสาเหตุว่า ทำไมบางคนจึงอายุสั้น บางคนทำไมถึงอายุยืน บางคนทำไมจึงมีโรคน้อย บางคนทำไมจึงมีโรคมาก ฯลฯ

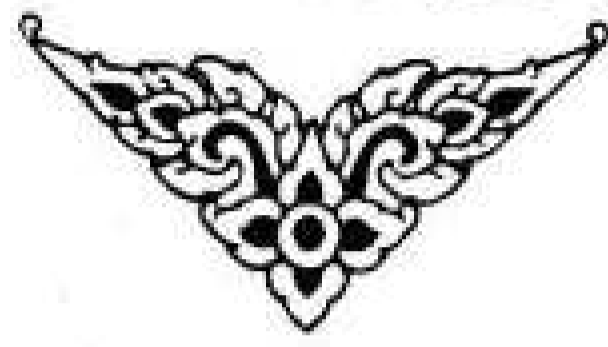
อาตมาเองเห็นว่า จดหมายฉบับนี้จะยาวไป ก็ขอให้พระพุทธองค์เฉลยฉบับหน้าก็แล้วกัน

ขอเจริญพร

.....

ศาสนาเพื่อชีวิต

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๗ กรกฎาคม ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

จากฉบับที่แล้วที่อาตมาได้เขียนค้างเกี่ยวกับปัญหาของ สุภมาณพ โตเทยบุตร ที่ได้ทูลถามพระผู้มีพระภาคเจ้า ว่าอะไรเป็นเหตุเป็นปัจจัยให้คนเกิดมาเลวทราม และประณีตแตกต่างกัน บางคนเกิดมาก็มีอายุยืนบ้าง สั้นบ้าง มีโรคมามากบ้าง มีโรคน้อยบ้าง ฯลฯ ซึ่งเหตุปัจจัยที่ทำให้คนเป็นไปต่าง ๆ นานาเช่นนี้ ล้วนแล้วแต่มีสาเหตุเกี่ยวข้องกับสัตว์ทั้งสิ้น โยมจะเข้าใจได้จากคำอธิบายของพระพุทธองค์

“ดูภรมาณพ บุคคลบางคนในโลกนี้ สตรี หรือบุรุษก็ตาม เป็นผู้ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต เป็นคนเหี้ยมโหด มีมือเปื้อนเลือด หมกมุ่นในการประหารประหาร ไม่เอ็นดูเหล่าสัตว์ผู้มีชีวิต เมื่อเขาตายไป ก็เกิดในอบาย ทุกคติ วินิบาตนรก หากได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ไม่ว่าจะเกิดมา ณ ที่ใด ก็จะเป็นคนมีอายุสั้น

ดูภรมาณพ ความประพฤติที่ทำให้บุคคลมีอายุสั้นคือ เป็นผู้ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต เป็นคนเหี้ยมโหด มีมือเปื้อนเลือด หมกมุ่นในการประหารประหาร ไม่เอ็นดูเหล่าสัตว์ผู้มีชีวิต

ดูภรมาณพ บุคคลบางคนในโลกนี้ สตรีหรือบุรุษก็ตาม เป็นผู้ละ

การฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ทั้งไม้ ทั้งมีด ของมีคม ทั้งหลายแล้ว มีความละอาย มีความเอ็นดู มีความกรุณาสงเคราะห์แก่อกุลสรรพสัตว์ เมื่อเขาตายไปก็จะไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ หากได้มาเกิดเป็นมนุษย์ ไม่ว่าจะเกิด ณ ที่ใด ก็จะเป็นคนมีอายุยืน

ดูกรรมภาพ ความประพฤติกัทำให้บุคคลมีอายุยืนคือ เป็นผู้ละการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ทั้งไม้ ทั้งมีด ของมีคมทั้งหลายแล้ว มีความละอาย มีความเอ็นดู มีความกรุณาสงเคราะห์แก่อกุลสรรพสัตว์”

และพระพุทธองค์ก็ได้ทรงอธิบายอีกในทำนองเดียวกัน ถึงสาเหตุที่ทำให้บุคคลบางคนนั้น เมื่อเกิดมาแล้วมีโรคภัยไข้เจ็บมาก คือ

“ดูกรรมภาพ ความประพฤติกัทำให้มีโรคมาก คือ เป็นผู้ปกติเบียดเบียนสัตว์อยู่เสมอ เบียดเบียนด้วยฝ่ามือบ้าง ด้วยก้อนดินบ้าง ด้วยท่อนไม้บ้าง หรือ ด้วยของมีคมทั้งหลาย”

สรุปจากสูตรนี้แล้ว จะเห็นได้ว่า เมื่อเราอยากจะมีอายุยืนแล้ว เราก็จะต้องไม่ไปเบียดเบียนอายุของผู้อื่น เราอยากมีโรคภัยไข้เจ็บน้อย เราก็จะต้องไม่ไปทำให้สิ่งอื่นเขาเกิดความเดือดร้อน ไม่สบาย ยิ่งเราไม่กินเนื้อสัตว์ อันเป็นชีวิตของผู้อื่นด้วยแล้ว ก็เป็นการดับต้นเหตุ(สมุทัย) ของการเบียดเบียนชีวิตทั้งหลายทั้งปวง ไม่ว่าจะเป็กรณีใดๆสมกับที่เรามักจะชอบเปล่งกล่าวกันเสมอๆว่า

“ขอให้สัตว์ทั้งหลาย จงอยู่เป็นสุขเป็นสุขเถิด อย่าได้เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย”

ขณะนี้คณะอาตมาได้ย้ายเข้ามาปักกลดในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่แล้ว เพราะการอยู่ที่วัดอุโมงค์ ซึ่งห่างจากมหาวิทยาลัยถึง ๓ กิโลเมตร ต้องเดินมาไกล กว่าที่จะถึงสถานที่จัดงาน มาช่วยตอบปัญหาแก่นักศึกษา ส่วนใหญ่ก็มาไม่ค่อยทันตามกำหนดเวลา

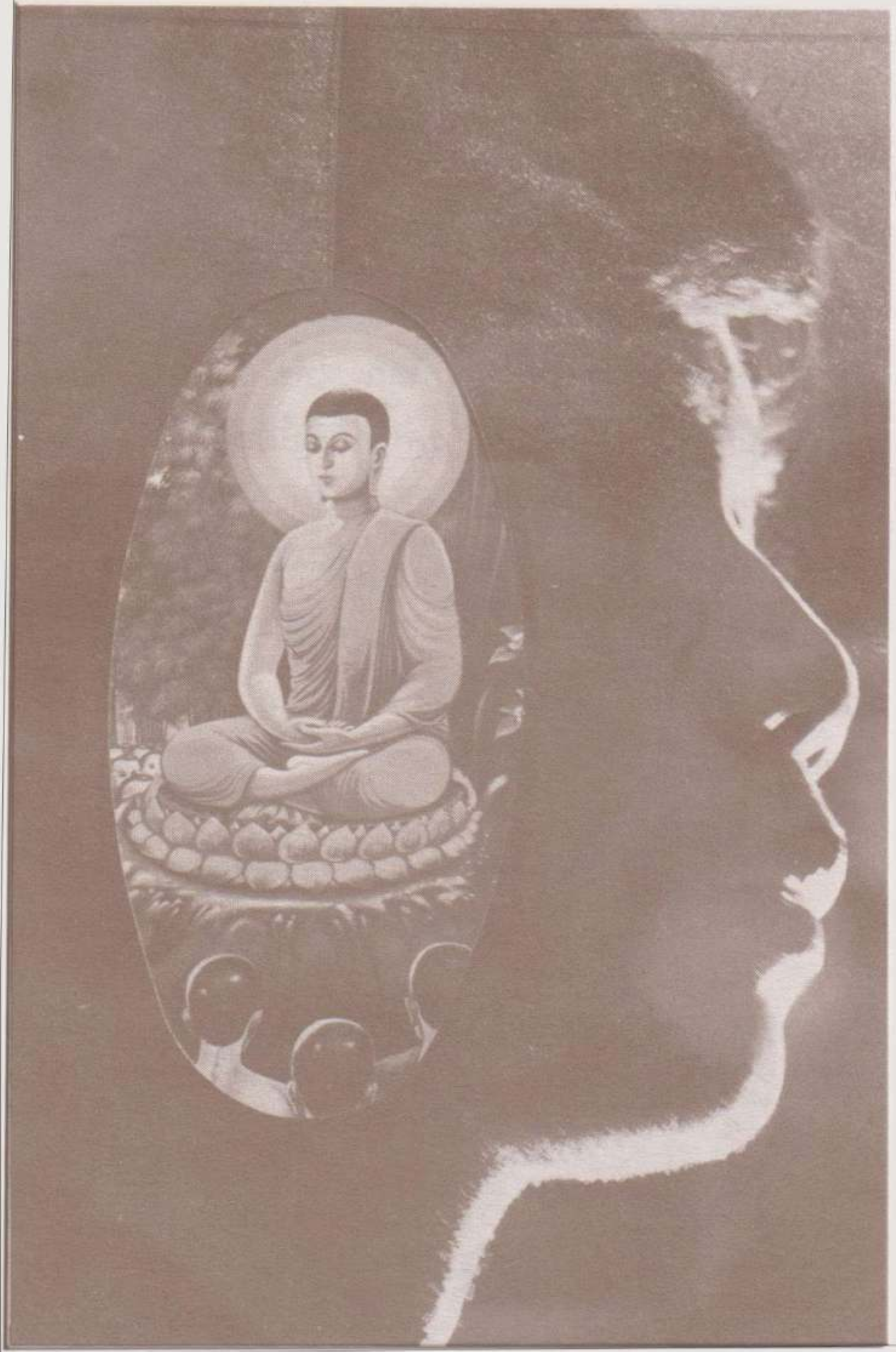
และอีกประการหนึ่ง ในตอนแรกที่ไม่ได้เข้ามานั้น ก็เพราะเกรงว่า

วันที่ ๔ กรกฎาคม จะเกิดเหตุการณ์วุ่นวาย เกิดความไม่สงบขึ้น เลยพิจารณา เห็นว่าควรพักกันข้างนอกดีกว่า นักศึกษาก็เลยไปติดต่อที่วัดอุโมงค์ให้ วันที่ ๕ กรกฎาคม เมื่อไม่มีเหตุการณ์วุ่นวายอะไรจึงได้เข้ามาปักกลดในบริเวณสนามหญ้ารอบๆที่จัดงาน ซึ่งก็เป็นสิ่งที่เพิ่มความครึกครื้นให้แก่กิจกรรมการ “ศาสนาเพื่อชีวิต” ไม่น้อยทีเดียว

เพราะพวกอาตมาเองก็เปรียบเสมือนตัวศาสนาที่เป็นผู้สืบต่อพุทธธรรมะ สังฆะ ไว้ให้ปรากฏแก่โลก เพื่อเป็นแบบอย่าง เป็นที่พึ่งที่ดีแก่พุทธศาสนิกของเรา กิจกรรมการคราวนี้จึงได้ทำให้เห็นชีวิตจริงๆของศาสนาว่ามีบทบาทเป็นอย่างไร นับตั้งแต่การกิน การอยู่ การหลับนอน การไม่สะสม ไม่หอบหวง ให้เห็นบทบาทของชีวิตที่ดำเนินไปในวันหนึ่งๆ งานทางศาสนา คราวนี้นับว่าเป็นประโยชน์ที่พวกอาตมาได้ทำความเข้าใจให้กับพุทธศาสนิกชนไม่น้อยทีเดียว ช่างสมกับชื่องาน “ศาสนาเพื่อชีวิต” โดยแท้

ขอเจริญพร

ความรัก ๑๐ มิติ

สันติอโศก ถนนสุขุมวิท ๑
คลองกุ่ม อ.บางกะปิ กทม.

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

คณะอาตมาขณะนี้กลับจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่แล้ว งาน
นิทรรศการ “ศาสนาเพื่อชีวิต” หมดเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม บรรยากาศ
ของงานวันสุดท้ายมีคนมาชมคึกคักพอสมควร อาจารย์ของอาตมาท่านเป็น
ผู้บรรยายรูปสุดท้ายปิดรายการ ในหัวข้อเรื่องที่เขาตั้งมาให้ว่า “ความรัก”

ท่านได้แจกแจงความรักของมวลมนุษย์ในโลกนี้ ออกเป็น ๑๐ มิติ
หรือ ๑๐ ชั้น โดยชี้ให้เห็นว่าความรักนั้นเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความทุกข์ ตาม
พุทธพจน์ที่กล่าวไว้ว่า “ที่ใดมีรัก ที่นั่นมีทุกข์” ดังนั้น เมื่อเราจะมีความรักแล้ว
เราก็ควรจะให้ความรักนั้น เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้สมกับความทุกข์
ที่เกิดขึ้น

ความรักในระดับแรกนั้น เป็นความรักที่ต่ำที่สุด ขาดทุนที่สุด และ
หาประโยชน์ไม่ได้เลย ความรักชนิดนี้คือ ความรักของชายหญิง ซึ่งเป็น
ความรักชนิดที่มีแต่ทางสูญเสียโดยถ่ายเดียว นับตั้งแต่จะต้องมาคอยเสีย
เวลา ตามจับ ตามเฝ้ากัน เสียเวลาแล้วยังไม่พอ ต้องเสียเงินทอง ลง
ทุนไปอีก

ผู้หญิงก็ลงทุน โดยหาเครื่องแต่งตัว หาน้ำหอมเอามาพอก มาทา ให้ผู้ชายหลงติดหมัดยิ่งขึ้น พยายามคอยสังเกตว่า ผู้ชายชอบอย่างไร ก็ จะพยายามหาของนั้นๆ มาประดับตกแต่ง

ส่วนผู้ชาย ก็จะลงทุนเหมือนกัน เมื่อรู้ว่าผู้หญิงชอบอะไรก็จะเอา สิ่งนั้นมาประเคนทันที ชอบดอกไม้ ก็จะเอาดอกไม้มาให้ มีเงินทองเท่า ไหร่ ก็จะเอาออกมาใช้จ่ายอย่างไม้อั้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมั่งคั่ง ร่ำรวย แล้วก็จะวางท่า วางทางต่างๆ เพื่อให้เกิดจุดเด่นเรียกร้องความสนใจของผู้ หญิง เพื่อเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่า “ถ้ามาอยู่กับฉันแล้วละก็สบายแน่”

ความรักประเภทนี้สุดท้ายก็จะมาจบลงที่การสืบทอด ซึ่งเป็นการ จ่ายพลังงานอย่างสิ้นเปลืองมากที่สุด และเป็นการเปลืองเปล่าไร้ประโยชน์ ความรักประเภทนี้จึงนับว่าเลวที่สุด เพราะมีแต่เสียๆๆ และก่อให้เกิดความ เห็นแก่ตัวมากที่สุด (จะหวงแหนเอามาเป็นของตนแต่ผู้เดียว ใครมาแบ่ง มาแย่งเอาไปก็ต้องข้ามศพกันไปก่อน)

ส่วนผลที่ได้รับนั้น ที่หลงกันว่าเป็นความสุข ก็เป็นเพียงลมๆแล้งๆ แค่นั้นเอง ไม่มีตัวไม่มีตนอะไร โดยแท้จริงแล้วมันเป็นทุกข์ชัดๆ แต่มันก็ หลอกล่อเราให้เห็นเป็นสุขได้ ภาษาบาลีเรียกสุขชนิดนี้ว่า “สุขัลลิกะ” คือ สุขอันหลอกหลวง หรือภาษาตลาดหน้อยก็เรียกว่า สุขอย่างตอแหลๆ

สุขัลลิกะ มาจากคำว่า สุข+อลิกะ;อลิก=หลอกหลวง,ตอแหล ถ้าเรียก กันเต็มรูปก็เรียกว่า “กามสุขัลลิกะ” ผู้ที่ไปฝึกใฝ่ในเรื่องนี้มาก ก็เรียกว่าเป็นผู้มี ความประพฤติที่เป็น “กามสุขัลลิกานุโยค” ถ้าใครสามารถเลิกความรัก ประเภทนี้ได้ ก็เป็นการช่วยโลกอย่างมากทีเดียว ในปัจจุบัน

เพราะปัญหาของโลกในปัจจุบันนี้ที่สำคัญก็คือ พลเมืองจะล้นโลก ดังนั้นใครสามารถเว้นความรักประเภทนี้ได้ นอกจากจะช่วยโลกแล้ว ตัว เองก็จะสบายด้วย พระพุทธองค์ทรงเรียกบุคคลผู้ตั้งใจประพฤตินเป็นคน ใสด นี้ว่า “บัณฑิต”

ความรักมิติที่ ๒ เป็นความรักที่เริ่มจะขยายแวงวงออกมาจาก ๒ คน ก็เพิ่มมาเป็น ๓ คน เป็น ๔ คน เป็นความรักระหว่างครอบครัว ระหว่างพ่อแม่ และบุตร ความรักของพ่อ แม่นั้น ถ้าเป็นความรักที่เป็น ความบริสุทธิ์ใจ ก็เรียกว่าเป็นความรักของเทวดาชั้นพรหม พ่อแม่ เขาจึง เปรียบเสมือนพรหมของบุตร เพราะประกอบด้วย พรหมวิหาร ๔ คือ

๑. เมตตา คือ ความปรารถนาอยากให้ลูกเป็นสุข
๒. กรุณา คือ การกระทำลงทุน ลงแรง เพื่อช่วยให้ลูกพ้นทุกข์
๓. มุทิตา คือ ความยินดี เมื่อลูกได้ดี หรือเกิดประสบความสำเร็จ
๔. อุเบกขา มีการวางเฉย ถึงแม้ลูกจะผิดพลาดมากก็ตาม ก็ไม่ซ้ำเติม คอยให้กำลังใจแก่ลูกเสมอๆ

ความรักของพ่อแม่ จึงเป็นความรักที่บริสุทธิ์ โดยนัยเช่นนี้ แต่โดย นัยตรงกันข้าม ถ้าพ่อแม่เลี้ยงลูกมาโดยหวังสิ่งตอบแทนจากลูก การกระทำเช่นนี้ก็ถือว่าเป็นความเลว พ่อแม่ที่ดีนั้นจะต้องเลี้ยงลูก โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนอะไรจากลูก และยิ่งพ่อแม่ไม่หวังสิ่งตอบแทนจากลูกมากเท่าไร ลูกนั้นก็จะต้องพยายามหาของมาตอบแทน พ่อ แม่ ให้มากเท่านั้น

ตามหลักสังฆกรรมนั้น ยิ่งท่านไม่เอา เราก็ยิ่งจะต้องให้ เพราะท่าน เป็นผู้มั่งคั่ง เป็นผู้ให้กำเนิดชีวิต ให้ความเป็นสัตว์โลกที่ประเสริฐที่สุด คือ ความเป็นมนุษย์แก่เรา เราจึงต้องมีกตัญญู กตเวที คือมีการตอบแทน บุญคุณแก่ท่าน

ความรักมิติที่ ๒ นี้ แม้จะแบ่งไปให้แก่ลูก แต่ก็ยังเป็นวงแคบ ยัง เห็นแก่ครอบครัวของตัวเองเท่านั้น

ความรักมิติที่ ๓ ก็ขยายแวงวงออกไปอีก จากครอบครัว ก็เพิ่ม ขยายเป็นหมู่เครือญาติ แผลออกไปยังปู่ ย่า ตา ยาย พี่ ป้า น้า อา ซึ่งเมื่อรักเพิ่มขึ้น ก็ต้องมีทุกข์เพิ่มขึ้นด้วย เพราะต้องมีความรับผิดชอบ มี ภาระเพิ่มขึ้นมากกว่าเก่า

ความรักในมิตินี้มีดีขึ้น แต่ถ้าไม่รู้ธรรม ก็ยิ่งทุกข์มากยิ่งขึ้น

ความรักมิติที่ ๔ แผ่ขยายออกจากหมู่ญาติของตน ไปสู่หมู่คนที่อาศัย อยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน ในบางเดียวกัน ในตำบลเดียวกัน เขตเดียวกัน กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน, สมาชิกสภาผู้แทนต้องมีความรักจริงประเภทนี้ คนประเภทนี้ ถ้าใครทำงานโดยมีความบริสุทธิ์ใจ ไม่ต้องการหวังสิ่งตอบแทน ก็นับได้ว่าอยู่ในความรักมิติที่ ๔

ความรักมิติที่ ๕ คือ ความรักแก่ทุกคนในประเทศชาติของตน ต้องการให้พลเมืองในประเทศของตนได้รับความสุขถ้วนทั่วหน้ากัน ตัวอย่างของความรักมิตินี้ที่พอยกมาให้เห็นกันง่าย ๆ ก็ได้แก่ประมุขของประเทศต่างๆ ที่มีจิตใจเช่นนี้ โดยความบริสุทธิ์ใจ ก็ถือได้ว่ามีความรักในมิตินี้

ความรักในมิติที่ ๖ คือความรักที่ไม่จำกัดขอบเขต ผิพรรณ วรรณะ มีความรักแก่มวลชนทั่วไป ไม่มีพรมแดน หรือไม่มีเขตแดนขวางกั้น ไม่ว่าจะเป็นคนบ้านใด เมืองใด มีความรักแก่คนทั้งหลายถ้วนทั่วหน้ากันหมด เมื่อมีความรักมาก ทุกข์ก็มากขึ้นด้วย ความรักประเภทนี้ เป็นความรักของนักปราชญ์ หรือนักปรัชญาเมธีต่างๆ ที่พยายามสร้างสันติภาพให้เกิดในโลก เป็นต้นว่า มหาตมะ คานธี, ลีโอ ตอลสตอย (นักประพันธ์ชาวรัสเซียเป็นผู้แต่งหนังสือ ชื่อ “สงครามและสันติภาพ”)

ความรักมิติที่ ๗ เป็นความรักอันเป็นนามธรรม เป็นความรักที่ยิ่งใหญ่ เป็นอุดมคติที่ทำได้ยาก ความรักประเภทนี้เป็นความรักของพระเจ้า ผู้ซึ่งมีความรักต่อสรรพสิ่งทั้งมวลในโลก ไม่ว่าจะเป็มนุษย์ หรือสัตว์สิ่งของในโลกนี้ก็ตาม พระเจ้ารักหมด ท่านมีความรักต่อสิ่งเหล่านี้เหมือนรักตัวท่านเอง ดังนั้น ท่านจึงเกิดมาเพื่อไถ่บาปให้แก่มวลมนุษย์ในโลก ถึงแม้การไถ่บาปนั้น ท่านจะต้องถูกตรึงกางเขน ถูกตอกด้วยตะปู และจะต้องตายในที่สุดก็ตามท่านก็ยอมได้ ดังเช่นพระเยซู ผู้สร้างศาสนาคริสต์ เป็นต้น หรือศาสดาของศาสนาอื่นก็มีอุดมคติในทำนองนี้เช่นกัน เช่น

เป็นต้น หรือศาสดาของศาสนาอื่นก็มีอุดมคติในทำนองนี้เช่นกัน เช่น พระมะหะหมัด ศาสดาของศาสนาอิสลาม พระบาฮาอูลลาห์ ศาสดาของศาสนาบาไฮ พระไซโรแอสเตอร์ ผู้ตั้งศาสนาไซโรแอสเตอร์ เป็นต้น

ศาสดาของศาสนาพระเจ้าประเภทต่างๆเหล่านี้ เป็นผู้มีความรักที่สูงที่สุด และเป็นผู้ที่ต้องแบกทุกข์มากที่สุดด้วย เพื่อมวลมนุษย์ในโลก เป็นความรักที่เป็นอัตตา เป็นปรมาตมันที่ยิ่งใหญ่ไพศาล ปรมตตะตา หรือ ปรมาตมฺน มาจาก ปรม หรือ บรม+อัตตา หรือ อาตมฺน

บรม=ยิ่งใหญ่

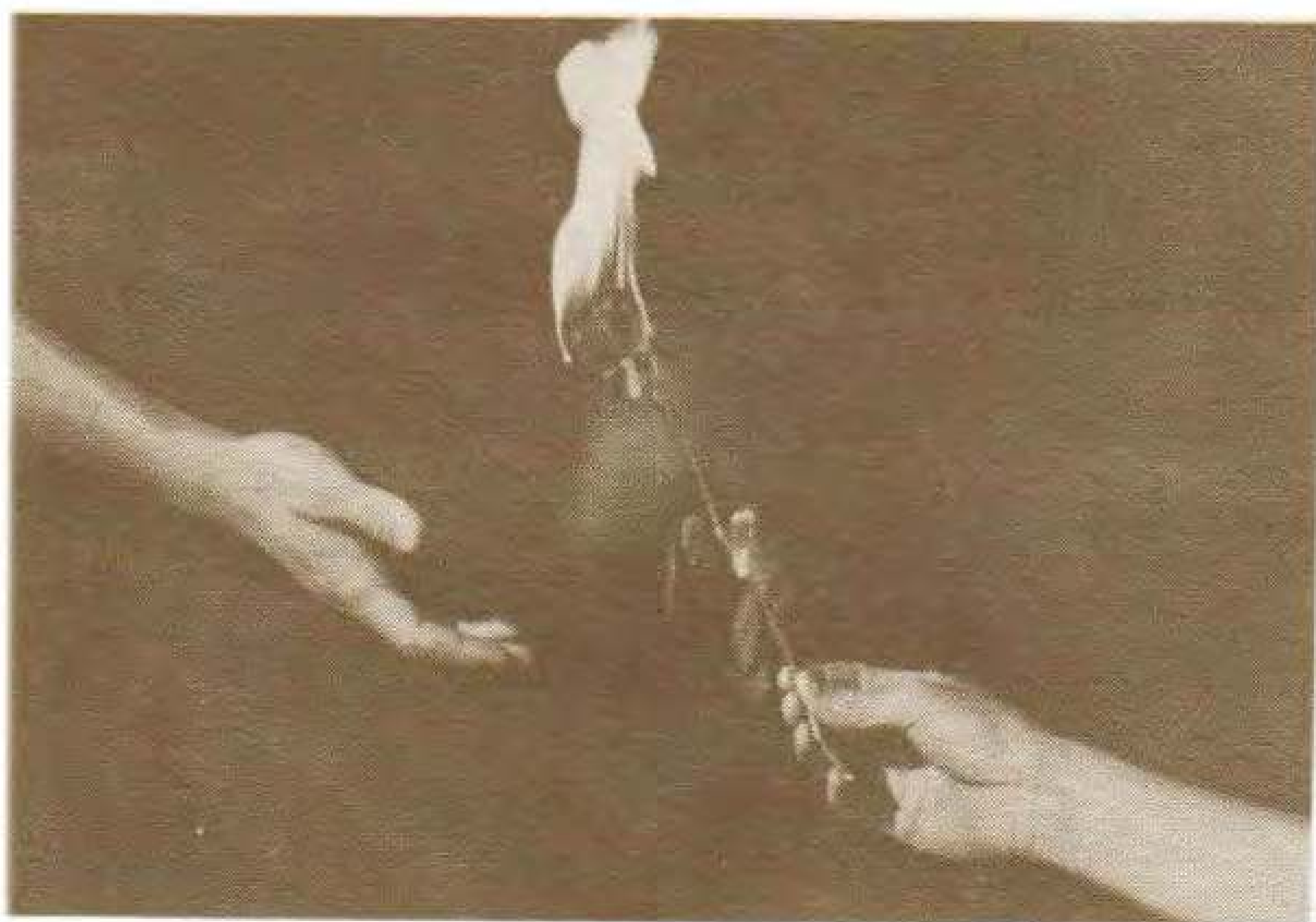
อัตตา=ตัวตน

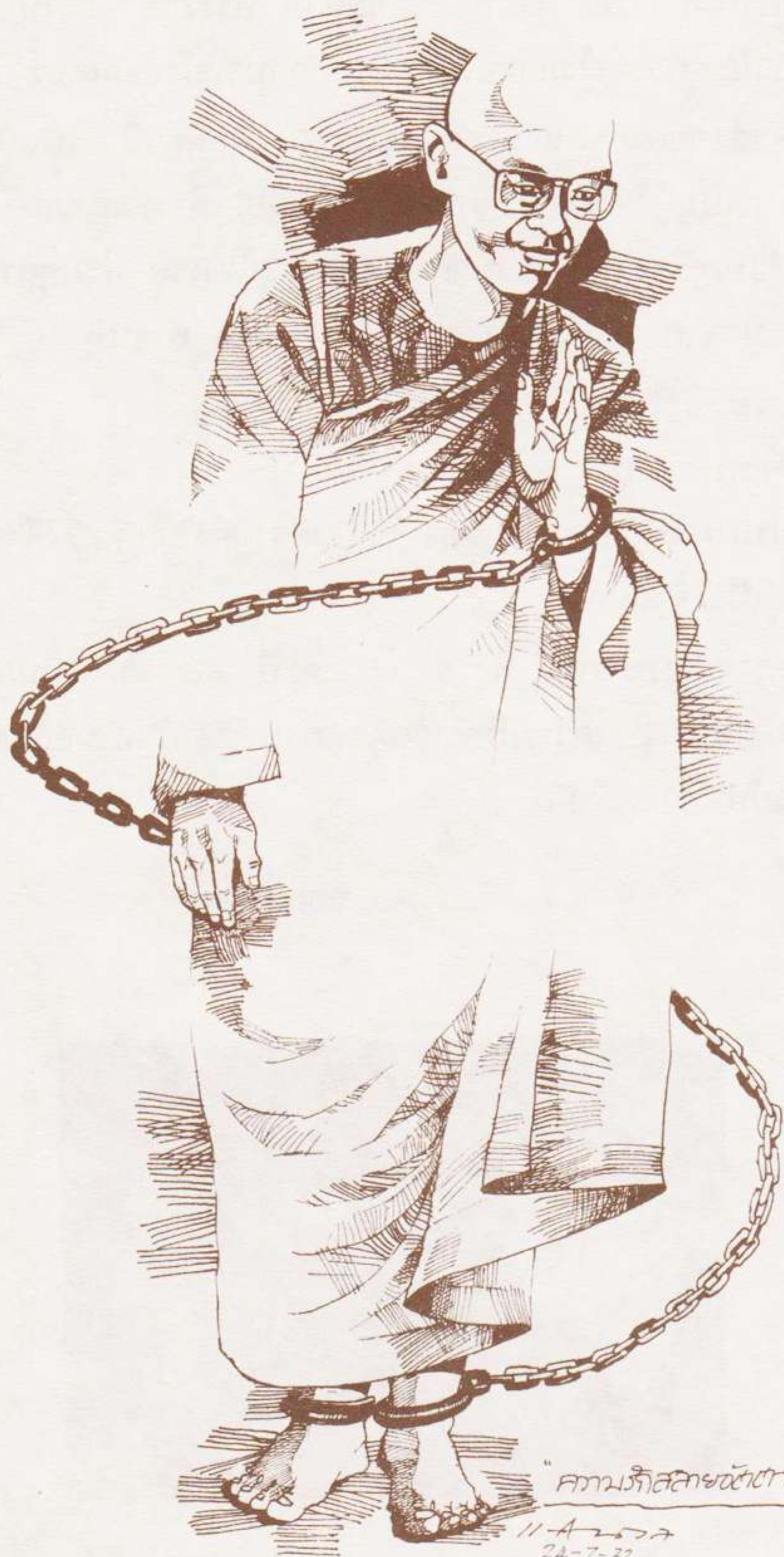
ปรมาตมัน หรือ ปรมตตะตา จึงเป็นความยิ่งใหญ่ที่สุด จึงเป็นความรักของพระเจ้าเป็นเจ้าเท่านั้น

ความรักประเภทที่ ๘ ที่ ๙ และที่ ๑๐ นั้น เป็นความรักที่อยู่ในสภาพตีกลับ เป็นความรักที่จะแตกสภาพอัตตาให้เป็นอนัตตา อาตมาก็ขอต่อฉบับหน้าก็แล้วกัน

ขอเจริญพร

.....

"ความบริสุทธิ์ใจ"

11-4-2577
24-7-32

ความรักที่สูงสุดของศาสนา

สันติอโศก ๖๕/๑ ซอยประสาธลิน

ถ.สุขาภิบาล ๑ คลองกุ่ม บางกะปิ กรุงเทพฯ

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

จากฉบับที่แล้ว เกี่ยวกับความรัก ๑๐ มิติ อาตมาเขียนได้มาถึง
ความรักมิติที่ ๗ อันเป็นความรักของพระเจ้า เป็นความรักที่เป็นอัตตาที่
ยิ่งใหญ่ที่สุด ส่วนความรักในมิติที่ ๘,๙,๑๐ นั้น เป็นความรักที่เริ่มจะ
แตกสภาพอัตตา เป็นอนัตตา (ทำลายสภาพความยึดถือ ว่าเป็นตัวเป็น
ตน เป็นเราเป็นเขา เข้าสู่สภาพ หมดตัว หมดตน หมดเรา หมดเขา)

ความรักในมิติที่ ๘ นั้น เป็นความรักประเภทที่เริ่มจะทำลายความรัก
ให้ลดลงน้อยลง โดยการทำลายความรักของตนที่ไปหลงในอบายมุขบ้าง ใน
กามคุณ(รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส)บ้าง ในโลกธรรม ๘ ลาภ ยศ
สรรเสริญ สุข เสื่อมลาภ เสื่อมยศ นินทา ทุกข์บ้าง ความรักในมิตินี้ได้
แก่ความรักของพระเสขบุคคล โดยทั่วไป คือพระผู้ที่ยังไม่จบกิจแห่งตน
ยังต้องศึกษา เฟ่งเพียร เลิกละ ทำลาย ความรักประเภทต่างๆที่ตนไป
หลงติด หลงยึดให้น้อยลง

ความรักในมิติที่ ๙ นั้น เป็นความรักของพระอเสขบุคคล หรือพระ
อรหันต์เป็นความรักชนิดที่หมดความรัก ไม่มีความรักในสิ่งใดๆทั้งสิ้นทั้งปวง

ซึ่งเมื่อหมดความรักก็หมดความทุกข์ด้วย พระอรหันต์จึงเป็นผู้ปราศจาก ความทุกข์และปราศจากความรัก มีแต่ความรู้เรียกว่า “ญาณทัสนะ” เท่านั้น และท่านก็จะใช้ ญาณทัสนะ พิจารณาตัดสินสิ่งที่เป็นกุศล อกุศล และ ท่านก็จะยังกุศลให้ถึงพร้อมไปในโลก เพื่อประโยชน์สุขของมวลชนในสังคม

ความรักในมิตินี้ ๑๐ นั้น เป็นมิตินี้ของพระโพธิสัตว์ และพระสัมมา- สัมพุทธเจ้า ความรักของพระโพธิสัตว์ และพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น เป็นสภาพ ความรู้ที่เรียกว่า **โพธิญาณ** และสัพพัญญุตญาณอันเป็นญาณ เป็นปัญญา ที่มีไว้เพื่อทำประโยชน์ให้แก่โลกและสังคม ท่านมีชีวิตอยู่วันหนึ่งๆ ก็เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นเท่านั้นเอง มิได้อยู่เพื่อตัวตน หรือเพื่อนำความสุข มาเสพยาให้ตนแม้แต่น้อย ความรักประเภทนี้อยู่ในสภาพที่เข้าใจได้ยาก เพราะ เป็นสิ่งที่อยู่เหนือวิสัยธรรมดา เป็นสิ่งที่เรียกว่า **“พุทธวิสัย”** ซึ่งท่านห้ามคิด เพราะไม่สามารถจะเข้าใจได้ด้วย การดันเดา คิดนึกเอาเท่านั้น

ความรักที่สูงที่สุดก็คือ สภาพที่หมดความรักโดยสิ้นเชิง และเมื่อหมด ความรัก ก็หมดความทุกข์ มีแต่ความรู้เท่านั้น ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ท่านจะ นำมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ไพบูลย์ แก่โลก

ตลอดรายการปาฐกถา ปราภฏว่านักศึกษาฟังกันอย่างตั้งอกตั้งใจ ดี และก็มีอารมณ์รื่นเริงในธรรมตลอดเวลา มาทางกรุงเทพฯ ญาติโยมที่นี้ก็ เสนอให้จัดพิมพ์เป็นหนังสือ ส.ค.ส.ต้อนรับปีใหม่

เมื่อ ๒-๓ วันก่อน อาตมาได้มีโอกาสไปบ้านโยมอา ปราภฏว่า โยมย่า ฟังลงไปทับคร้อกับโยมอาอรุณ เลยไม่ได้เจอกัน พอดีวันที่อาตมา ไปเป็นวันเสาร์ ก็เลยเจอแต่พวกน้องๆ พิเชษฐ ธงชัย อนุชา นิ่งคุม ไทรทัศน์กันแจ สื่อสารเหล่านี้สร้างขึ้นมามาเพื่อมอมเมาจิตใจคนจริงๆ โดยเฉพาะเด็กๆ ซึ่งเป็นวัยกำลังเริ่มเรียนรู้ กำลังหาประสบการณ์ให้กับชีวิต

รายการทีวีในเมืองไทยของเรา มีแต่รายการที่ปลุกเร้าให้กำหนด ในกาม ให้มัวเมาหลุ่มหลงกับอบายมุข เด็กๆสามารถไปเที่ยวตามบาร์ ตาม

ในท์คลับได้ โดยอยู่ในบ้าน นั่งหน้าจอทีวีแค่นั้นเอง แล้วก็มีคนไป คน
เปลือย มาเต้นบ้างบอๆให้ดู ทำให้จิตใจของเด็กซับซ้อนไว้แต่สิ่งเลวๆ จิต-
ใจของคนเราจึงนับวันมีแต่จะเลวลงและมีความเห็นแก่ตัวกันมากขึ้น

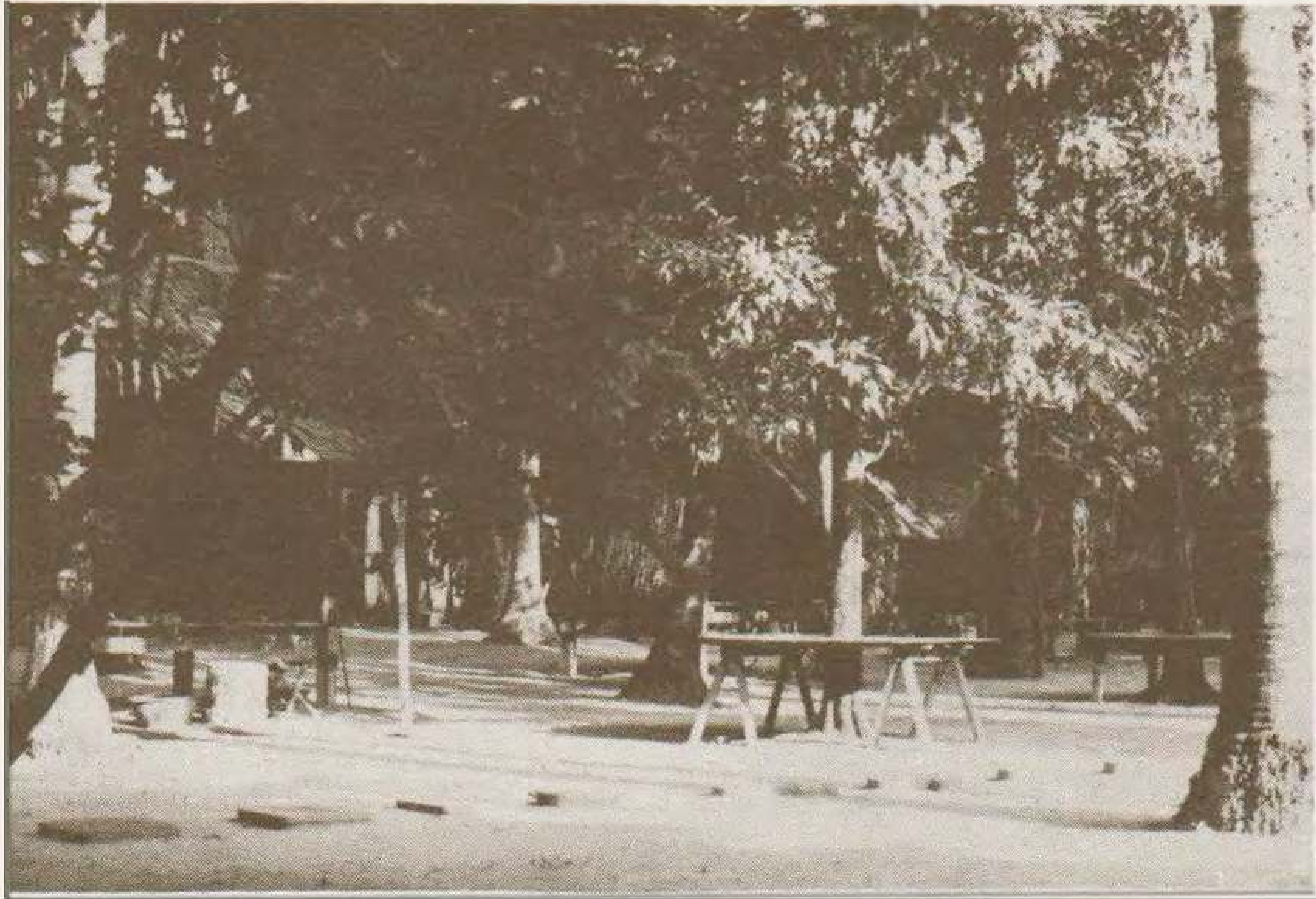
อาตมาไปคราวนี้ โยมอาหลอดก็บ่น โดยเฉพาะอนุชาไม่ค่อยได้
เรื่องได้ราวกับเขาเลย เรียนมาแล้วก็จำไม่ค่อยได้ ดูแล้วก็เห็นใจโยมอาเขา
เหมือนกัน เพราะเด็กทั้งฟุ้งซ่านและปัญญาก็ไม่ค่อยดี การเรียนก็เลยน่า
หนักใจ

อาตมาวิเคราะห์ดูแล้ว การที่เด็กทุกวันนี้ ที่เรียนหนังสือกันไม่ค่อย
รู้เรื่อง อ่านไม่ออก จำไม่ได้ นั่น มันไม่เหมือนกับเด็กสมัยก่อน ถ้าเป็นเด็ก
สมัยก่อนๆเราก็เรียกกันว่า เพราะเด็กมันหัวทึบ แต่เด็กทุกวันนี้ ดูท่าทาง
มันฉลาดกว่าผู้ใหญ่เสียอีก แต่ที่เรียนหนังสือกันไม่รู้เรื่อง อ่านไม่ออก จำ
ไม่ได้ นั่น เป็นเพราะเด็กสมัยนี้หัวมัน “พร่าเบลอ” เกินไป จิตใจของเด็ก
ฟุ้งซ่าน สะเปะสะปะ ไม่ค่อยมีสติสัมปชัญญะ ก็เลยจะเอาเรื่องราวจริงๆ
จึ้งๆอะไรไม่ได้ ชีวิตอยู่กับความพร่าๆเบลอๆไปวันหนึ่งๆ

อาตมาไปคราวนี้ก็เห็นโยมอาบอกว่า แดงเตี้ยวนี้กินข้าววันละ ๒
มือ ก็นับว่าเก่งเหมือนกัน กินน้อยใช้น้อยแต่งตัวน้อยๆ จะได้มีเวลาอ่าน
หนังสือมากๆ วันนี้เป็นวันกำหนดกลับเข้าแดนอศอกของคณะอาตมา ก็
เลยเขียนจดหมายมาคุยกับโยมอีกฉบับหนึ่ง

ขอเจริญพร

.....

เค้ามืด ที่เริ่มมา

दनอศก

๒๗ กรกฏาคม ๒๕๑๘

เจรณพร มายงโยม

โยมคงจะเปลกใจ ที่จดหมายของอาตมาขาดหายไปนาน การเข้าพรรษาปีนี้ ทางสำนักของอาตมามีเรื่องยุ่งยากพอสมควร เลยไม่ได้เขียนจดหมายมา

ปีนี้ทางพระฝ่ายปกครอง ทั้งเจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ กำลังประชุมกันเล่นงานคณะอาตมา ตอนนีพระของคณะอาตมาทั้งหมดต้องย้ายไปรวมกันอยู่ที่ วัดหนองกระทุ่ม เพราะมีเซนนั้น ตำแหน่งอุปชฌาย์ ซึ่งเป็นเจ้าอาวาสวัดหนองกระทุ่ม พระผู้ใหญ่ฝ่ายปกครองเขาก็จะปลดตำแหน่งอุปชฌาย์ออก โดยอ้างว่า ไม่สามารถดูแลควบคุมสังฆวิหาริกได้ และอ้างสุขภาพเสื่อมโทรม คือหูดัง ไม่สามารถควบคุมสังฆกรรมได้

อาจารย์ของอาตมาก็เลยต้องไปตกลงกับรองเจ้าคณะจังหวัดนครปฐม (เป็นองค์ที่จัดการเกี่ยวกับเรื่องนี้) ก็ไปทำนองขอร้องว่า ตำแหน่งอุปชฌาย์นั้นขอให้มีการยับยั้งก่อน อย่าเพิ่งมีการปลดกันเลย เพราะหลวงอา นั้นเป็นร่วมโพธิ์ร่วมไทร ของชาวบ้านที่นี่ ท่านเป็นอุปชฌาย์มาก็ร่วม ๓๐ กว่าพรรษาแล้ว ชาวบ้านเขาก็เคารพนับถือกัน และขณะนี้ตัวหลวงอาเองก็กำลังอาพาธ จึงไม่สมควรที่จะไปกระทบกระเทือนจิตใจในช่วงนี้

ซึ่งท่านรองเจ้าคณะจังหวัด ก็ตกลงโดยเงื่อนไข คือต้องย้ายพระ
ของคณะอาตมาไปรวมกันอยู่ที่วัดหนองกระทุ่มด้วย อาจารย์ของอาตมา ท่าน
ก็เลยต้องตกลง ในฐานะที่เป็นสังฆวิहारิก (สังฆวิहारิก หมายถึงลูกศิษย์
ที่อาจารย์บวชให้โดยตรง สำหรับอาตมานั้นอยู่ในฐานะที่เรียกว่า อันเตวาสิก
คือไม่ได้บวชโดยตรงจากหลวงอา เป็นเพียงมาฝากฝังตัวให้ดูแล ถ้าเป็น
อาจารย์มหาสว่าง อาตมาก็อยู่ในฐานะเป็นสังฆวิहारิก)

เมื่ออาจารย์ของอาตมาต้องเป็นสังฆวิहारิกของหลวงอา ก็เลยไม่
อยากให้อุปัชฌาย์ต้องกระทบกระเทือนใจ เพราะตอนนี้ท่านกำลังไม่สบาย
และเป็นวัณโรค ซึ่งหาโอกาสที่จะรอดได้ยาก

เกี่ยวกับการสอบนักธรรม ตอนนั้นก็ปัญหาเหมือนกัน บางครั้ง
ก็ต้องสอบที่นี่ เพราะโดยทั่วไปเขาก็ถือกันว่าเป็นเกียรติยศของวัด ทำชื่อเสียง
ให้แก่หมู่บ้าน ปัญหาของพวกอาตมาขณะนี้ก็คือ พยายามที่จะเข้า
กับชาวบ้านให้ได้มากที่สุด

การที่เขามีคำสั่งจะปลดอุปัชฌาย์ของพวกอาตมา ก็เพราะเขาต้อง
การให้ชาวบ้านแถวนี้ขับแห่คณะอาตมา ซึ่งก็มีหวังโดนขับแน่ๆเหมือนกัน
ถ้าอุปัชฌาย์โดนปลด เพราะชาวบ้านแถวนี้เขามีอคติต่อคณะอาตมาอยู่แล้ว
ที่แดนอโศก ไม่มีพระพุทธรูป ไม่ใช่ดอกไม้ รูป เทียน เขา
ก็ว่าอาจารย์ของอาตมากำลังจะตั้งตัวเป็นพระพุทธรูเจ้าเอง และถ้าอุปัชฌาย์
ของพวกเขาถูกปลด พวกอาตมาก็หมดปัญหา เป็นอันว่าอยู่ที่นี้ไม่ได้แน่ๆ

ตอนนี้พวกอาตมาก็พยายามทำความเข้าใจกับชาวบ้านได้มากที่สุด
ทางหมู่บ้านก็เลยเห็นกันว่าควรจะสอบที่กำแพงแสนกัน แต่อาตมาก็ไม่ค่อย
จะแน่ใจเท่าไรว่าจะไปกันได้ตลอดหรือไม่ เพราะมีบทบาทขัดแย้งกันใน
วัดหลายอย่าง ฉบับหน้า อาตมาก็จะเขียนมาเล่าให้โยมฟัง

ขอเจริญพร

.....

เหตุที่ทำให้ธรรมวินัยวิปริตและเป็นปฏิปรีตจากพระธรรมวินัย

ภิกษุทั้งหลายจักไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา เมื่อไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา จักให้อุปสมบทกุลบุตรเหล่านี้จักไม่สามารถแนะนำแม่กุลบุตรเหล่านั้นในอธิศีล อธิจิต อธิปัญญา แม่กุลบุตรเหล่านั้น ก็จักไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา

เมื่อ(กุลบุตร)เหล่านั้น ไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา ก็จักให้อุปสมบทกุลบุตรเหล่านี้ จักไม่สามารถแนะนำแม่กุลบุตร(รุ่นต่อๆมา)เหล่านั้นในอธิศีล อธิจิต อธิปัญญา แม่กุลบุตร(รุ่นต่อๆมา)เหล่านั้น ก็จักไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา

เพราะเหตุดังนี้แล การลบล้างวินัยย่อมมีเพราะการลบล้างธรรม การลบล้างธรรมย่อมมีเพราะการลบล้างวินัย

อีกประการหนึ่ง ภิกษุทั้งหลาย จักไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา เมื่อไม่อบรมกาย ไม่อบรมศีล ไม่อบรมจิต ไม่อบรมปัญญา ภิกษุผู้เถระก็จักเป็นผู้มักมาก มีความประพฤตีย่อหย่อน เป็นหัวหน้าในความล่วงละเมิด(ความผิด) ทอดธุระในความสัจจ จักไม่ปรารภความเพียร เพื่อถึงธรรมที่ยังไม่ถึง เพื่อบรรลุธรรมที่ยังไม่บรรลุ เพื่อทำให้แจ้งธรรมที่ยังไม่ได้ทำให้แจ้ง

ประชุมชนรุ่นหลังก็จักถือเอาภิกษุเหล่านั้นเป็นตัวอย่าง แม้ประชุมชนนั้น ก็จักเป็นผู้มักมาก มีความประพฤตีย่อหย่อน เป็นหัวหน้าในความล่วงละเมิด ฯลฯ

เพราะเหตุดังนี้แล การลบล้างวินัยย่อมมีเพราะการลบล้างธรรม การลบล้างธรรมย่อมมีเพราะการลบล้างวินัย.

(จากภักขิโนอนาคต ๒ใน๕ ประการ ของอนาคตสูตร พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๒)

ศาลาวัดหนองกระทุ่ม วัดของอุปัชฌาย์
ที่พวกเราต้องขนย้ายมาอยู่อย่างทุลักทุเล
จากแดนอศิภิม วัดหนองกระทุ่ม เดิน
วันละสี่กิโล (ไปกลับ) บนถนนลูกรัง !
ญาติโยมแก่ๆ ต้องนั่งรอให้อยู่ที่แดนอศิภิม
เพราะเดินมากับพี่ไม้นไหว .

ย้ายวัด วันเข้าพรรษา การกตขี ที่จำยอม

แดนอโคก

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

ฤดูเข้าพรรษาปีนี้คณะอาตมามีพระจำพรรษาทั้งหมด ๒๐ รูป มี
สามเณร ๒ รูป และชีกรักอีก ๑๑ รูป ทั้งผู้ปฏิบัติ และอาคันตุกะอีก
รวมทั้งหมดก็ประมาณ ๔๖-๔๗ ชีวิต

เฉพาะพระกับสามเณรก็ต้องไปนอนกันที่วัดหนองกระทุ่ม ตอนเช้า
ก็ออกบิณฑบาตกันเสร็จแล้วกลับมาฉันที่แดนอโคก เวลาบ่ายโมงอาจารย์
ของอาตมาก็อบรมธรรมะไปจนถึงเวลาบ่าย ๓ โมง ๔ โมงเย็นก็เดินกลับ
วัดหนองกระทุ่ม เพราะห้าโมงครึ่งต้องสวดมนต์เย็นที่วัด

การสวดมนต์ที่นี้ก็หุดหวิดจะล้มแหล่ มีล้มแหล่ เพราะสวดไปคนละ
ทำนองกัน เขาสวดเป็นทำนองขับยาวลากเสียง ส่วนคณะอาตมาสวดตาม
คำความ เป็นภาษาพุทธธรรมดา ไม่ขับยาว เวลาสวดพร้อมกันก็เลยไปกัน
คนละที่สองที่

คณะอาตมาก็เลยต้องหยุดให้เขากันไป เพราะจะไปร้องอย่างเขามัน
เป็นการผิดธรรมวินัย ซึ่งพระพุทธเจ้าท่านได้กล่าวโทษของการเอาธรรมบท
มาสวดขับร้องว่ามีโทษ ๕ ประการ คือ

๑. ทำให้หลงเสียงตนเอง

๒. ผู้ฟังก็พลอยเพลิดเพลिनยินดี หลงเสียงนั้นไปด้วย

๓. พวกคฤหัสถ์คฤหบดี ก็ติเตียนเอาได้ว่าสมณศากยบุตรก็ร้องเพลง เป็นเหมือนกับพวกเรา

๔. ทำให้สมาธิเคลื่อน (สมาธิของศาสนาพุทธหมายถึงจิตใจที่ปราศจากนิวรรณ์ ๕ คือ กามฉันทะ พยาบาท ถีนมิทธะ อุทธัจจะกุกกุกจจะ และวิจิกิจฉา กามฉันทะ คือ ความหลงยินดีในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส)

๕. เป็นตัวอย่างแก่นุชนรุ่นหลัง ทำให้คนรุ่นหลังทำตามอย่าง (จากคิตสูตร พระไตรปิฎก เล่มที่ ๒๒)

ตอนนี้อาจารย์ของอาตมา ท่านก็มีนโยบายที่จะพยายามอนุโลมตามเท่าที่จะอนุโลมได้ ถ้าไม่ผิดธรรมผิดวินัย พอที่จะอนุโลมได้ ก็อนุโลม แต่ตอนนี้เขาก็พยายามบีบรัดลดรอนสิทธิเสรีภาพของคณะอาตมาลงมาเรื่อยๆ

คำสั่งมาใหม่ตอนนี้คือ จะให้ย้ายแดนอโศก กุฎิ ศาลาต่างๆไปรวมที่วัดหนองกระทุ่มให้หมด และถ้าจะสอบนักธรรม ก็ต้องเปลี่ยนผ้าจีวร เป็นผ้าจีวรสีเหลือง จึงจะมีสิทธิ์สอบนักธรรมได้ มิเช่นนั้นจะไม่ให้สอบ ป้ายชื่อแดนอโศก ก็ต้องถอนออกให้หมด

บทบาทของความขัดแย้งก็เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพราะสิ่งใดเป็นสิ่งที่ขัดกับพระธรรมวินัยของพระพุทธองค์แล้ว จะมาบังคับให้พวกอาตมาอนุโลมตาม โดยถือว่าเอาตามคนหมู่มาก อาจารย์ของอาตมาท่านไม่อนุโลมตามแน่ พุทธภาษิตก็ตรัสเอาไว้ว่า “ให้สละทรัพย์ เพื่อรักษาอวัยวะ ให้สละอวัยวะ เพื่อรักษาชีวิต และให้สละชีวิตเพื่อรักษาธรรม” ดังนั้นถ้าจะให้เสียธรรมกันแล้วละก็ เอาชีวิตของพวกอาตมาไปเสียดีกว่า

วันที่ ๕ สิงหาคมนี้ ทางเจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ ก็จะไปเรียกประชุมพระในเขตตำบลหนองกระทุ่ม ซึ่งก็คงจะมีเรื่องมาเกี่ยวโยงไป

ถึงคณะอาตมาแน่นอน และถ้าหากมีเหตุการณ์มาบีบรัดอะไรกันมาก พวกอาตมาก็คิดว่าจะคืนไบสุทธิกัน

เข้าพรรษาปีนี้ไม่รู้ว่าจะไปกันได้ตลอดโดยสวัสดิจนครบพรรษาหรือเปล่า? เพราะวันเข้าพรรษาก็มีบางบอกเหตุ

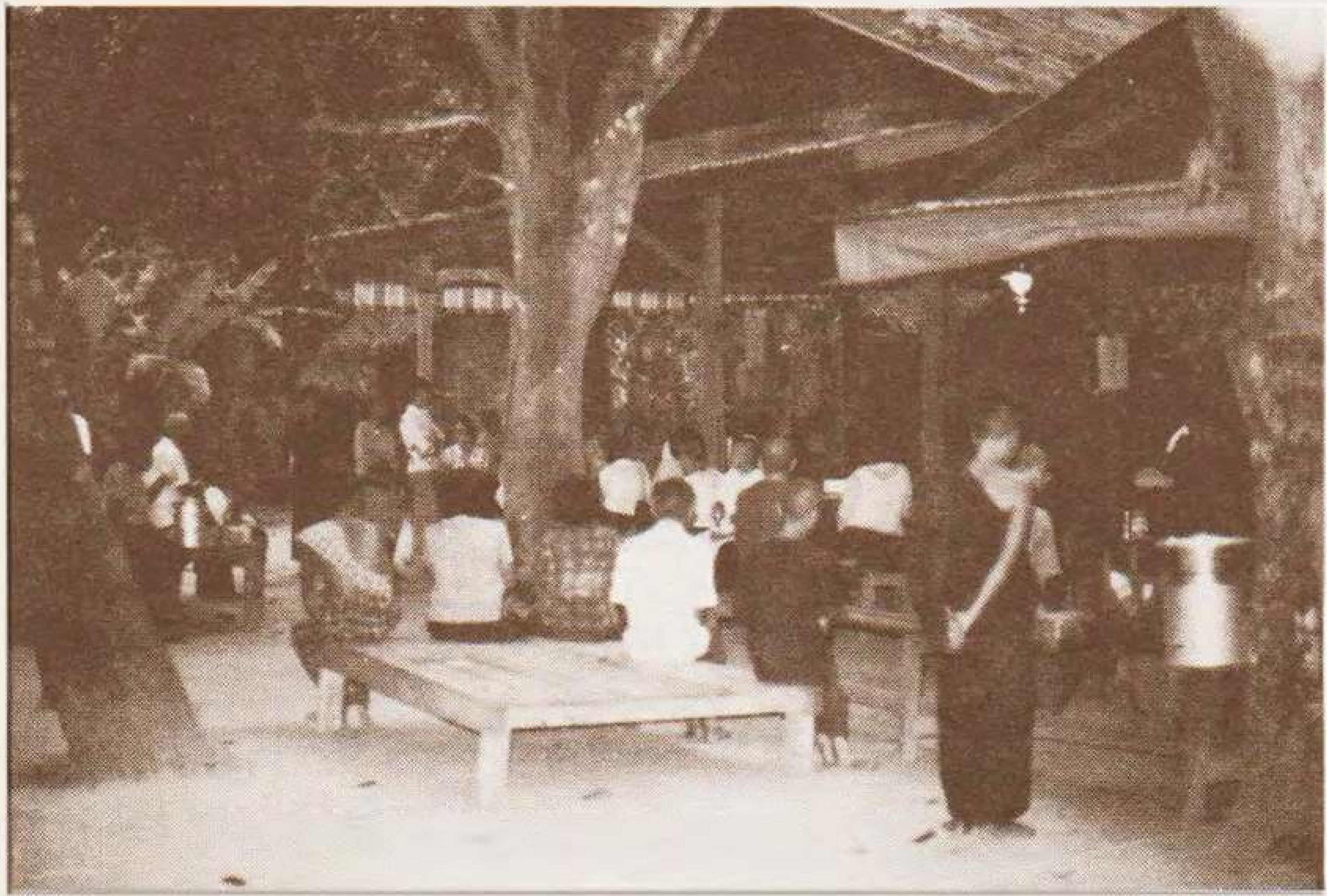
เมื่อพวกอาตมาได้อธิษฐานพรรษากันแล้ว ที่แดนอโศก เวลาประมาณทุ่มกว่าหลังจากเสร็จแล้วก็แยกย้ายกันกลับกุฏิ บางรูปก็พักผ่อนหลับนอนแล้ว พอสามทุ่มก็มีคนมาตามให้ไปจำพรรษาที่วัดหนองกระทุ่ม บอกว่าเป็นคำสั่งของหลวงอา (เจ้าอาวาสวัดหนองกระทุ่ม) ก็เลยต้องเก็บมุ้ง เก็บกลด เก็บบริวารกันคืนนั้น มาอธิษฐานพรรษากันใหม่ที่วัดหนองกระทุ่ม

แต่เวลาอธิษฐานพรรษาที่นี้ อาจารย์รองเจ้าอาวาสแทนที่จะพานำสวดอธิษฐานวันเข้าพรรษา กลับสวดอธิษฐานเอาบทสวดปวารณาวันออกพรรษามาสวดแทน ซึ่งท่านก็สวดไปตั้งนานจนได้มีการทักท้วงกันขึ้น เลยต้องเอาบทสวดวันเข้าพรรษามาอธิษฐานกันใหม่

แต่อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาต่างๆเหล่านี้ อาตมาเองก็ไม่ได้สะดุ้งสะเทือนหรือหวั่นไหวอะไร ตอนนี้อธิษฐานก็สบายทุกอย่าง เพราะอาตมารู้ถึงความบริสุทธิ์ใจของอาตมาไม่ได้คิดร้ายหรือคิดเป็นภัยกับใคร มีแต่จุดมุ่งหมายที่จะจรรโลงศาสนาให้รุ่งเรืองขึ้นเท่านั้น

ขอเจริญพร

.....

วิกฤตกาลก่อนจากกัน

ธรรมสถานแดนอโศก

๓ สิงหาคม ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

เมื่อวันเสาร์ที่ ๒ โยมย่า พร้อมกับแดง พิเศษฐ์ ริงชัยได้พากันมาเยี่ยมที่แดนอโศกมานอนค้างอยู่คืนหนึ่ง แล้วก็เดินทางกลับในวันอาทิตย์ อาตมาก็เลยได้เล่าเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในเร็วๆนี้ให้โยมย่าฟัง เพื่อโยมย่าจะได้สบายใจ

ตอนนี้ก็ยังไม่รู้เหมือนกันว่า เหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นขนาดไหน ซึ่งอาจารย์ของอาตมาท่านก็จะไม่ยอมให้พระทางฝ่ายปกครองมาบีบคั้นอีกต่อไป เพราะไม่เช่นนั้น การที่เราจะยังงงล้อของพุทธจักร ธรรมจักร และสังฆจักร ให้เคลื่อนก้าวหน้าออกไป ย่อมเป็นการยากยิ่ง นับมาตั้งแต่คำสั่งห้ามออกจาริก จะไปก็ต้องขออนุญาตต่อเจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะจังหวัด ก่อน ห้ามสอบนักธรรมจะสอบได้ก็ต้องใช้ผ้าจีวรสีเหลือง ต้องรื้อสำนักไปไว้ในเขตวัดหนองกระทุ่ม

ซึ่งคำสั่งต่างๆเหล่านี้ เป็นสิ่งที่ไม่เชื่อเพื่อต่อธรรมวินัย มีแต่พยายามขัดขวางต่างๆนานา เมื่อเป็นเช่นนี้ คณะของอาตมาก็เลยพิจารณากันเห็นว่า ถ้าเรายังคงยอมตามไปอยู่เช่นนี้เรื่อยๆ เขาก็ยอมเข้ามาบีบบังคับเราอยู่อย่างไม่มีวันสิ้นสุด การเผยแพร่สัจธรรมของเราก็ยากที่จะเผยแพร่

ออกไปได้ เขาก็ต้องหาเรื่องมาขัดขวางอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากมันเป็นการขัดผลประโยชน์ อันได้แก่ ลาภ สักการะ ที่พระผู้ใหญ่ได้พากันเสพย์ ได้พากันแสวงหาอยู่ทุกวันนี้

ปัญหาหนึ่งที่พวกอาตมาจะโดนโจมตีก็คือ การทำ “สังฆเภท” ความจริงแล้วจะว่า พวกอาตมาทำ “สังฆเภท” ก็ถูกเหมือนกัน แต่ “เภท” ตัวหลังนี้มีได้หมายถึงความแตกแยก (เภท หมายถึงการแบ่งแยก)

การทำสังฆเภท ของพวกอาตมา หมายถึงการทำเพศใหม่ จากเพศของ คน ให้เป็นพระ เป็นเพศของสงฆ์ สมกับเป็น “สาวกสังโฆ” เป็นสาวกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อย่างแท้จริง

การทำ “สังฆเภท” อันเป็นอนันตริยกรรมนั้น หมายถึง การทำให้สงฆ์ต้องแตกแยกกัน หรือว่าการปลีกแบ่งแยกออกมาจากหมู่สงฆ์ ก็ถือเป็นการสังฆเภทได้เหมือนกัน แต่หมู่สงฆ์ของพระพุทธรูปเจ้านั้นจะต้องเป็นหมู่ที่มีการประพฤติดี ปฏิบัติชอบ มีการปฏิบัติตามศีล ตามวินัย

ดังนั้นภิกษุรูปใดก็ตาม ที่ได้ละทิ้งธรรม ละทิ้งวินัย มีศีลที่ต่างพร้อย ไม่ปฏิบัติตามคำสอนของพระบรมศาสดา ภิกษุรูปนั้นก็ได้อธิบายว่าเป็นผู้ทำตนแยกจากหมู่สงฆ์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เรื่องปัญหาที่ว่า พวกอาตมาเป็นพระทำ “สังฆเภท” นั้น ถ้าจะมีพระรูปใดกล่าวโจมตีขึ้นมา ก็ควรที่จะให้พระรูปนั้น ท่านได้สำรวจตัวของท่านดูก่อนว่า ท่านมีศีลบริสุทธิ์ดีแล้วหรือ? ท่านได้ประพฤติตามธรรมวินัยอยู่เท่าไร? ปฏิปทาการประพฤติของท่านได้เปลี่ยนแปลงแยกออกจากหมู่สงฆ์เดิมแท้มีอยู่บ้างหรือไม่? ถ้ามีก็แสดงว่าท่านนั้นแหละ เป็นผู้แยกออกจากหมู่สงฆ์

เมื่อท่านได้สำรวจตัวของท่านแล้ว จะมาสำรวจพวกอาตมาบ้างก็ยินดี พวกอาตมามีศีล มีวินัย มีการประพฤติอันใด ที่ยังขัดต่อคำสอนของพระบรมศาสดาก็ว่ากันมาเลย อาตมาเองก็อยากรู้เหมือนกันว่า พวกอาตมามี

การประพาศอันใดบ้างที่แบ่งแยก   แตกต่างออกไปจากหมู่สงฆ์ที่มีองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประมุข

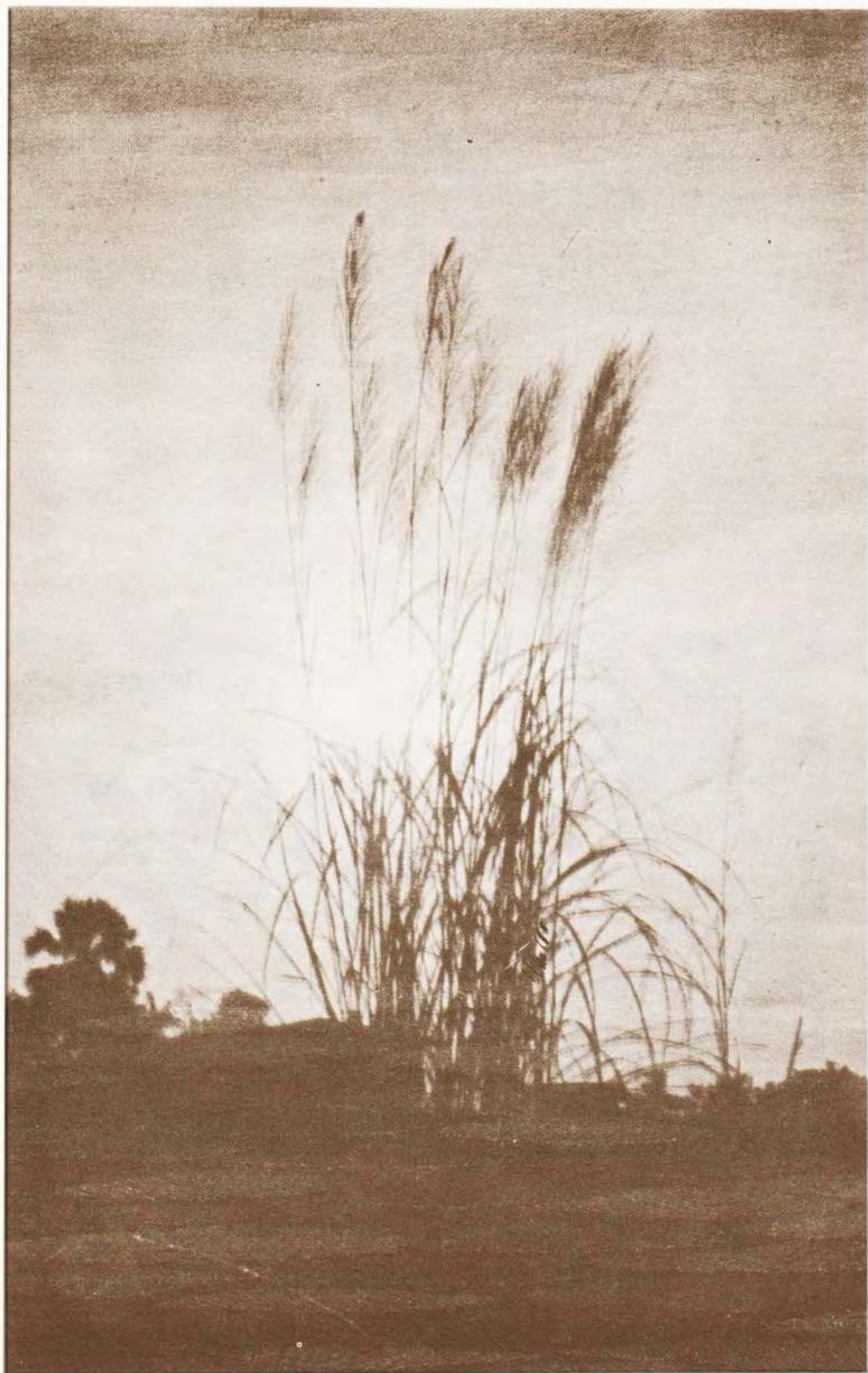
เหตุการณ์วันที่ ๖ ก็ใกล้เข้ามาเต็มที จะมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง? โยมก็คอย
ฟังข่าวอยู่ทางบ้านก็แล้วกัน

ขอเจริญพร

.....

สงฆ์เหล่าใด ที่ไม่เคารพเอื้อเฟื้อต่อธรรมวินัย ละทิ้งธรรมวินัย สงฆ์
เหล่านั้น ได้แยกตัวออกแล้วจากสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า และ
สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น ย่อมจะไม่แตกแยก(สังฆเภท)เป็น
นิกายใดๆ จะมีก็เพียงความแตกต่าง(นานาสังวาส)ที่ยังคบหาสมาคมกันได้.

วันประกาศอิสรภาพ

แดนอโคก

๖ สิงหาคม ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

วันนี้เป็นวันที่คณะอาตมาได้ประกาศอิสรภาพเรียบร้อยแล้ว ต่อหน้า
เจ้าคณะอำเภอพระสังฆาธิการ และพระที่มาประชุมรวมกันอีกประมาณ ๑๘๐
รูป

หลังจากที่เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล ได้อบรมเรียบร้อยแล้ว
อาจารย์ของอาตมาก็ได้ขออนุญาต ขึ้นแถลงการณ์ ตามเนื้อความที่ได้พิมพ์มา
ให้โยมอ่านแนบมากับจดหมายฉบับนี้

นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป พระฝ่ายปกครองทางเถรสมาคมกับพระคณะ
อาตมาก็จะไม่ขึ้นต่อกันต่อไป พระคณะอาตมาก็จะไม่โกนคิ้ว เพื่อให้ถูก
ต้องตามธรรมวินัย จีวรก็จะใช้จีวรสีคล้ายอย่างที่อาจารย์อาตมาท่านใช้ รองเท้า
ไม่ใส่ ยามไม่ใช้ สิ่งเหล่านี้จะเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างกัน
ได้ชัด ซึ่งก็นับว่าสมควรแล้วที่จะแยกตัวออกมา เพื่อจะได้ยกสังฆธรรมของ
พระพุทธเจ้าออกมาให้เห็นปรากฏชัดได้เต็มที่

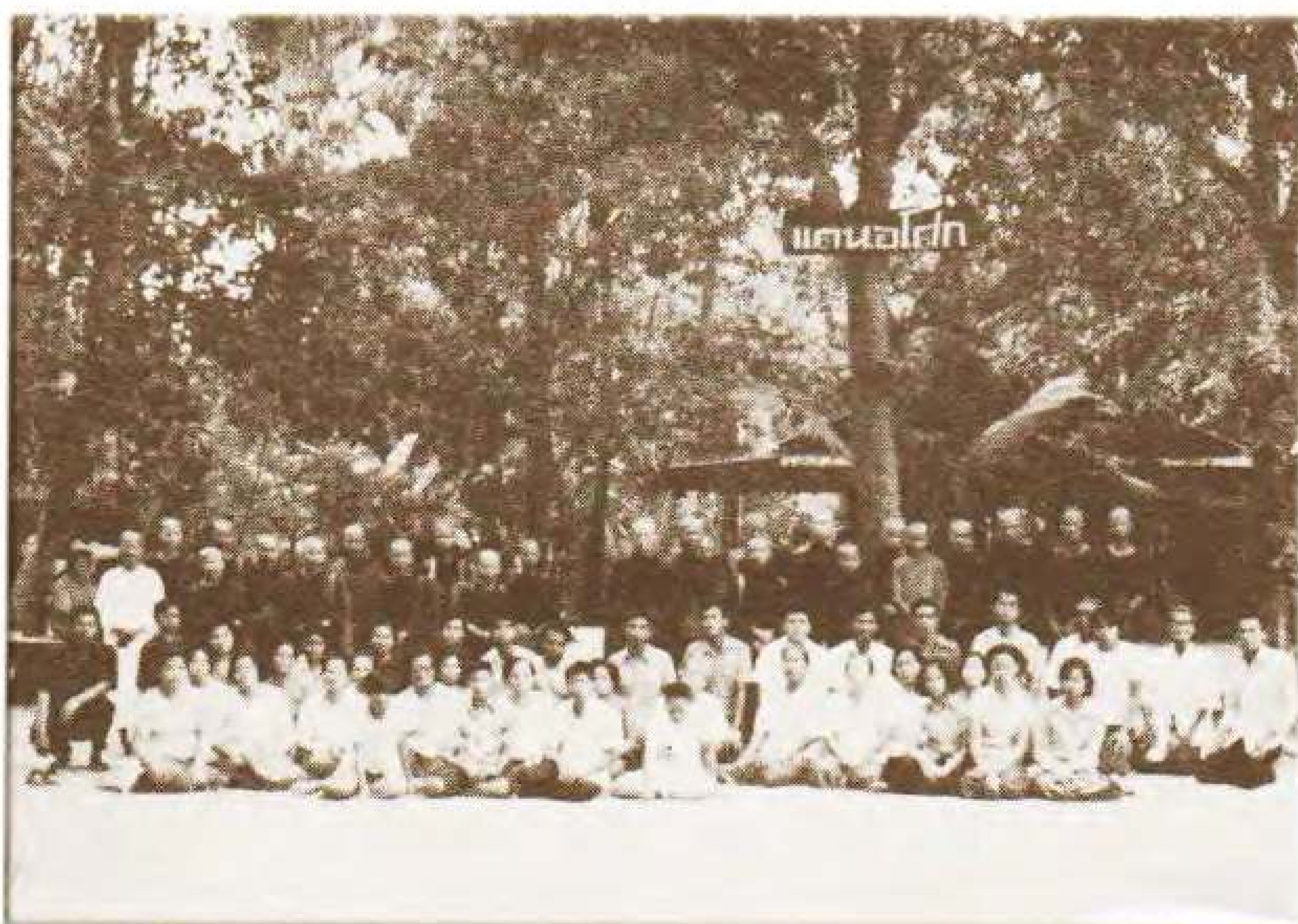
เหมือนเพชรอยู่ในกองทราย ก็จำเป็นที่จะต้องเอาแยกออกมาจาก
กองทราย เพื่อให้เห็นเด่นชัด มิเช่นนั้นแล้วกองทรายก็ย่อมกลืนทับถมหมด
เพชรก็ไม่สามารถจะส่องแสงได้ ธรรมะก็เหมือนกัน ถ้าขึ้นอยู่กับด้วยกัน นานๆ

เข้าธรรมก็ย่อมกลืนธรรมะสาบสูญหายไปหมด เพราะธรรมนั้นมีมากมายเหลือเกิน เปรียบเหมือนกับกองทรายย่อมกลบทับถมเพชรให้หายสาบสูญไปฉนั้น

ความพยายามของคณะอาตมา ขั้นต่อไปก็คือพยายามเผยแพร่สังฆธรรมออกไปให้ได้มากที่สุด ระหว่างนี้ก็เน้นหนักเรื่องของหนังสือ โรงพิมพ์ของโยม ถ้าจะช่วยย้ายมาไว้ที่ “สันติอโศก” จะได้ประโยชน์มากทีเดียว เพราะระบบการพิมพ์เดี๋ยวนี้อาศัยส่วนใหญ่ใช้ในระบบ “ออฟเซท” คือพิมพ์ออกมาเพียงใบเดียว ต่อจากนั้นไปก็เข้าเครื่องถ่ายออกมา(ในทำนองเดียวกันกับการโรเนียว) ช่วงนี้เป็นช่วงแรกของการเผยแพร่ธรรมะของคณะอาตมา ดังนั้นทุนในการเผยแพร่ธรรมะจึงมีน้อย เพราะมีโยมอุดหนุนอยู่ไม่กี่ราย ดังนั้นตอนนี้ พวกอาตมาก็เหมือนกับรุ่นบุกเบิก ก็ต้องฝ่าฟันกันทั้งร่างกาย แรงใจ พยายามนำทุนที่มีอยู่ทำประโยชน์ให้ได้มากที่สุด ถ้าโยมช่วยสงเคราะห์ด้วยจะสามารถทำให้พวกอาตมา ขยายงานออกไปได้มากทีเดียว เพื่อที่จะได้เผยแพร่สังฆธรรม เป็นธรรมทาน แก่ปวงชนทั่วไป

ขอเจริญพร

.....

นानาสังวาส

เมื่อใดก็ตาม ที่สงฆ์มีกิจกรรม พฤติกรรม และพิธีกรรมที่ต่างกัน(นานา) มีการชี้แจง(อุเทศ) อันเป็นข้ออธิบายให้ปฏิบัติต่างกัน(นานา) มีการศึกษาไตรสิกขา (อธิศีล-อธิจิต-อธิปัญญา) ที่ต่างกัน(นานา) ความแตกต่าง(นานา)ในสิ่งเหล่านี้ เรียกว่า นานาสังวาส โดยพฤติประเพณี พระพุทธองค์ทรงกำหนดให้สงฆ์พึงแยกกันอยู่ และแยกกันทำสังฆกรรม.

ในพระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๘ อธิบายค่านานาสังวาสไว้ว่า การอยู่ร่วมกันไม่ได้ การทำสังฆกรรมร่วมกันไม่ได้

นานาสังวาส จึงเป็นนิติประเพณีในพุทธศาสนา ที่ให้ชาวพุทธ หลากหลายแตกต่าง อยู่กันได้อย่างสันติ โดยไม่ไปบังคับ เผด็จการ ครอบงำกัน

การประกาศ นानาสังวาส โดยธรรม

ภูมิ(ธรรมชาติ) ของนานาสังวาส มีอยู่ ๒ ประการ คือ

๑. ฝึกหัดตนเป็นนานาสังวาสด้วยตน

๒. สงฆ์พร้อมเพรียงกันยกภิกษุขึ้น(เป็นนานาสังวาส) เพราะไม่เห็น
อาบัติ เพราะไม่ทำคืนอาบัติ หรือเพราะไม่สละทิฏฐิบาป.

(จากพระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๕ ข้อที่ ๒๔๐)

จากคณะสงฆ์ “ชาวอโศก” ถึงฝ่ายปกครองสงฆ์

ก่อนอื่นก็จะทำความถึงจำเดิมแต่อาตมาได้เข้ามาสู่เพศ
บรรพชิต โดยมีเจตจำนงที่จะทำงานเพื่อศาสนาด้วยความ
บริสุทธิ์ใจ ซึ่งก็ได้ประสบว่ามีอุปสรรคมากมาย โดยเฉพาะ
พระทางฝ่ายปกครองส่วนใหญ่ ไม่เอื้อเฟื้อธรรม แต่กลับ
จะกดขี่ บีบบรัด ตัดแรงมิให้อาตมาเผยแพร่ธรรมะแก่
สาธุชนได้สะดวก เช่น เมื่อมีคนเลื่อมใสจะเข้ามาบวชก็
พยายามกีดกันไม่ให้ได้บวช หรือผู้ที่บวชเป็นพระแล้ว
เล่าเรียนศึกษาจะสอบนักธรรมตรี-โท-เอก ตามธรรมเนียม
บ้าง ก็ออกคำสั่งห้ามไม่ให้สอบ ฯลฯ

ครั้งอาตมาได้เข้าสอบถามเอาความว่า อาตมากับ
หมู่คณะมีความผิดหรือชั่ว-เลวอะไร? ก็ขอให้บอก แต่ก็
กลับได้รับคำตอบว่า

“ไม่ได้เลว-ไม่ได้ชั่วอะไร” มีหน้าซำยังกลับอนุ
โมทนาสาธุอีกด้วย

แต่แล้วก็ใช้เพทุบายไปบีบบังคับ ชูจะปลดอุปชฌาย์ ผู้บวช
ให้อาตมา ถ้าหากยินยอมให้อาตมาออกเผยแผ่ธรรมะ นั่นก็คือ
มาตรการที่จะกีดกันการเผยแผ่ธรรมะของอาตมากับหมู่คณะ และ
มีผลพลอยให้ประชาชนผู้ไม่รู้ความจริง หลงผิดคิดว่าอาตมากับคณะ
เป็นต้นเหตุให้อุปชฌาย์เดือดร้อน จะต้องถูกปลดออกจากตำแหน่ง ทำให้
ประชาชนเสื่อมความศรัทธาอาตมากับหมู่คณะ

ที่สำคัญที่สุดก็คือ ขอบอ้างกฎสมาคมหรือระเบียบปลีกย่อย
ที่ตั้งขึ้นใหม่ๆ มาเป็นเครื่องกีดกันอาตมากับหมู่คณะ ทั้งๆที่กฎใหม่ๆ
บางข้อนั้นขัดกับธรรม-วินัยเอาด้วย และแท้จริงแล้วถึงแม้ธรรม หรือ
วินัยนั้นก็ย่อมมีข้อยกเว้นและยกไว้ เมื่อพ้นสมมติหรืออยู่ในฐานะอัน
ควร แต่พฤติกรรมดังกล่าวนี้ หาได้เอื้อเพื่อธรรมะ ตามธรรมตามวินัย
อันควรอย่างยิ่งไม่ จึงเป็นไปได้ยากเหลือเกินที่อาตมากับหมู่คณะจะ
ร่วมอยู่ภายใต้กฎข้อบังคับต่างๆนั้นได้ เพราะได้อนุโลมโน้มน้อมให้จน
ถึงที่สุดแล้ว

เสียทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะนั้น ผู้มีทรัพย์ก็จะทำ เสียอวัยวะ
เพื่อรักษาชีวิต ทุกคนก็จะทำเพราะเป็นทางถูกต้อง **“เสียชีวิตเพื่อรักษา
ธรรม”** เราก็คงต้องทำเพราะไม่มีอะไรจะเหนือไปกว่า **“ธรรม”** แม้ชีวิต
เลือดเนื้อมันก็เป็นเพียงความประชุมของธาตุ ที่ควรจะก่อประโยชน์อันสูง
และดีงามเท่านั้น เมื่อมันจะรักษาธรรม ป้องกันธรรม ให้คงอยู่และ
เจริญไปมันก็คุ้มค่าและควรแลกที่สุด

ดังนั้น เมื่ออาตมากับหมู่คณะได้พยายามอนุโลมโน้มน้อมมา
หลายปี เพื่อจะได้ร่วมกันเข็นกงล้อแห่งพุทธจักร ธรรมจักร สังฆจักร
ให้ดำเนินไป แต่ก็เป็นไปได้ยาก และยากยิ่งทุกๆวัน ยิ่งนานวันก็ยิ่ง
ยากหนักขึ้นๆ จึงจำเป็นที่จะต้องปฏิเสธเงื่อนไขต่างๆตามที่ฝ่าย
ปกครองสงฆ์เสนอมา เพราะไม่สามารถจะปฏิบัติตามได้อีกต่อไป เช่น

ตามที่ฝ่ายปกครองสงฆ์มีคำสั่งมา ให้รื้อกุฏิที่ “แดนอโคก” นั้น
อาตมาไม่อยู่ในฐานะที่จะรื้อเพราะเสนาสนะเหล่านี้ อาตมา
ไม่ได้ถือว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง เป็นกรรมสิทธิ์ของญาติโยมที่ร่วมกัน
สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่อาศัยพำนักสำหรับพระสงฆ์ ซึ่งเป็น “สุปฏิปันโน”
ที่เขาศรัทธาเลื่อมใส และผู้เป็น “สุปฏิปันโน” ก็ย่อมจะไม่ยึดครอบครอง
เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองด้วย เพราะแม้แต่ “ตัวตน” (อัตตา) ก็ยัง
จะต้องละทิ้งในที่สุด

เพราะฉะนั้น ถ้าผู้ใดต้องการจะให้รื้อ ก็จะต้องไปตกลงกับ
ญาติโยมผู้ที่เขาสร้างกันเอาเอง ซึ่งโดย “นิตินัย” แล้ว ที่ดินนี้ก็ไม่ใช่
“ธรณีสงฆ์” สิ่งก่อสร้างต่างๆก็ย่อมไม่ใช่สมบัติของทางคณะสงฆ์ด้วย
เป็นกรรมสิทธิ์โดยชอบธรรมของเจ้าของที่ดิน ซึ่งเขาก็ยินยอมให้พักอาศัย
อยู่ได้ ถ้าหากว่าใครจะไปรื้อถอนโดยพลการ ก็จะได้ถือว่าเป็นการ
บุกรุก-ทำลายทรัพย์สิน ซึ่งเป็นความผิดทางกฎหมายบ้านเมือง

สำหรับเรื่องการขออนุญาตในการออกเดินทางจาริกนั้น ก็ไม่
อาจที่จะปฏิบัติตามได้ เพราะว่าการออกจาริกเพื่อประกาศสั่งธรรม
เผยแผ่พระพุทธศาสนา บำเพ็ญประโยชน์ตน-ประโยชน์ท่านนั้น ไม่
อาจกำหนดระยะเวลาแน่นอนได้ เพราะขึ้นอยู่กับประโยชน์และเหตุปัจจัย
อื่นๆอีกมาก และจะต้องมีอยู่เสมอๆบ่อยๆครั้ง

เพราะการจาริกนั้นเป็น “งาน” ของ “นักบวชชาวพุทธ” ที่
แท้จริง ที่จะต้องพากเพียรกระทำเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายที่สมบูรณ์ใน
การบวช ซึ่งอาตมาและคณะถือเป็นกิจวัตรที่จะต้องกระทำกัน เป็น
ประจำตลอดชีวิต จึงเป็นไปได้ยากและเนิ่นช้า ถ้าหากว่าจะต้องรอรับ
การอนุญาตตามลำดับขั้นตอนเสียก่อน “ธรรมเหล่าใด ที่เป็นไปเพื่อ
ความเนิ่นช้า ย่อมมิใช่ธรรมวินัยของตถาคต” เป็นแน่แท้

และถ้าจะว่ากันไปแล้วละก็ ผู้ที่อ้างตนเป็น “นักบวชชาว

พุทธ” ที่พำนัก “ประจำ” อยู่ในอาวาสต่างหากแล้ว ที่ควรจะต้องได้
รับการอนุญาตเสียก่อน เพราะการบวชเข้ามาอยู่ในบวรพุทธศาสนานั้น
คือการเข้า “ทำงาน” จรรโลงศาสนา โดยการบำเพ็ญประโยชน์ตน-
ประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อม เพื่อจะร่วมรังสรรค์สันติภาพและภราดรภาพ
ให้เกิดมีขึ้นแก่ปวงสรรพสัตว์สืบไป

ไม่ใช่บวชเพื่อที่จะเข้ามาพักผ่อน นั่งกินนอนกิน เสพย์สุข
สำราญอยู่กับชีวิตอันแสนสะดวกดายอันเป็นการบ่อนทำลายเศรษฐกิจ
ของชาติ และทำให้ค่านิยมของศาสนาเสื่อมลงด้วยการแสวงหาผล
ประโยชน์ (ลาภ-ยศ-สักการะ) บนความมั่งงายของผู้คน โดยอาศัย
รูปแบบพิธีกรรมต่างๆมาอำพรางเพื่อเอารัดเอาเปรียบประชาชนอยู่เช่นนั้น

ชีวิตของ “นักบวชชาวพุทธ” ที่แท้จริง ผู้อุทิศตนให้กับงาน
ทางศาสนานั้น จะต้องมีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ไม่ติดยึดในที่
อยู่ พร้อมทั้งจะเดินทางไปเพื่อบำเพ็ญประโยชน์ทางธรรมแก่ตนเอง
และผู้อื่นเสมอ มีอิสรภาพอันไพบูรณ์ ที่จะโยยบินไปเหมือนนกน้อย
ปีกแข็ง เพื่อประโยชน์แก่อกุลแก่ปวงชนตามรอยยุคลบาท ดังในพระสุต-
ตันตปิฎก ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค สามัญญผลสูตร ข้อ ๑๒๔.มีข้อ
ความตอนหนึ่งว่า:-

“...๔ **ดูกร มหาบพิตร** นกมีปีกจะบินไปทางทิศภาคใดๆก็
มีแต่ปีกของตัวเองเป็นภาระบินไปฉันใด ภิกษุก็ฉันนั้นแล เป็นผู้สันโดษ
ด้วยจีวรเป็นเครื่องบริหารกาย ด้วยบิณฑบาตเป็นเครื่องบริหารท้อง เธอ
จะไปทางทิศภาคใดๆก็ถือไปได้เอง **ดูกร มหาบพิตร** ด้วยประการ
ดังกล่าวมานี้แล ภิกษุชื่อว่า เป็นผู้สันโดษ” และข้อความดังกล่าวนี้ก็
มีอยู่ในพระสูตรอื่นๆอีกหลายๆสูตร ในสีลขันธวรรค ที่พระพุทธองค์
ได้ตรัสไว้

อีกทั้งการออกจาริกรุกขมูลนั้นยังเป็นการสร้าง “นิสัย” อันเป็น

อนุศาสน์ที่สำคัญยิ่ง ซึ่งนักบวชชาวพุทธทุกรูป จะต้องสังวรประพฤติปฏิบัติให้ได้ก่อนอื่น การไม่ส่งเสริมแต่ขัดขวางนั้น เป็นการขัดต่อพุทธประสงค์ ขัดต่อพุทธบัญญัติ ไม่เคารพในพระบรมศาสดาจริง ศาสนาจึงกลายเป็นเพียง “ศีลพตปรามาส”

ฉะนั้น อาตมาและคณะจึงถือความบริสุทธิ์ใจในการที่จะมุ่งจรรโลงพระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่ มิได้มีเจตนาเคลือบแฝงที่จะกระทำการทุจริตใดๆ อันเป็นการบ่อนทำลายหรือทำความเสื่อมเสียให้กับบวรพุทธศาสนา จึงอาศัยพุทธานุญาตโดยธรรม ตามพระสูตรจากพระไตรปิฎก เล่ม ๓๓ อังคุตตรนิกาย ปัญจกนิบาต ข้อ ๑๒๗. “อัปปกาสสูตร” ทรงมีพุทธานุญาตแก่ภิกษุผู้สิ้นโทษด้วยปัจจัยสี่ตามมีตามได้และเป็นผู้มากด้วยความดำริออกจากกาม ให้หลีกออกจากหมู่หรือไม่ผู้พันสมมติก็ย่อมจะยกเว้นหรือยกไว้

ส่วนเรื่องจะให้เปลี่ยนจีวรเป็นสีเหลืองนั้นก็ไม่ได้อีก เพราะผิดพระวินัย มหาวรรค จีวรขันธ์กะ ข้อ ๑๖๙ มีใจความโดยย่อว่า มีภิกษุทรงจีวรสีคราม สีเหลือง สีแดง สีบานเย็น สีดำ สีแสด สีชมพู...ฯ ประชาชนพากันเพ่งโทษ ตีเตียน โพนทะนาว่า เหมือนกับพวกคฤหัสถ์ผู้บริโภคนกาม พระพุทธองค์จึงทรงบัญญัติไม่ให้ใช้จีวรสีต่างๆ ดังกล่าวนั้น **ผู้ใดใช้ต้องอาบัติทุกกฏ**

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าเงื่อนไขต่างๆที่ทางฝ่ายปกครองสงฆ์เสนอมาดังกล่าวข้างต้น และเงื่อนไขปลีกย่อยอื่นๆที่มีได้กล่าวในที่นี้ รวมทั้งเงื่อนไขหนักเบาอื่นๆที่มีมาก่อนหน้านี้ อาตมากับหมู่คณะไม่สามารถปฏิบัติตามได้ ทั้งนี้มิใช่ว่าจะต้องการให้เกิดความแตกแยกในหมู่สงฆ์

ตรงกันข้าม อาตมาได้พยายามอนุโลมตามข้อเสนอที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัยเสมอมา แต่เมื่อข้อเสนอที่ขัดต่อพระธรรมวินัย ก็เป็นการยากที่จะปฏิบัติตามได้ เพราะอาตมาไม่บังอาจที่จะหมิ่น “พระ

บรมคุณานุภาพ” ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยการล่วงละเมิดธรรมวินัยที่พระองค์ทรงบัญญัติขึ้นได้ เพราะแม้แต่หมู่สงฆ์ที่เป็นพระอริยสาวกซึ่งร่วมทำสังคายนาพระธรรม-วินัย หลังพุทธปรินิพพาน ก็ยังมีบ้างอาจเพิกถอนสิกขาบทแม้เพียงเล็กน้อย ถึงแม้จะมีพุทธานุญาติไว้ก่อนแล้วก็ตาม ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ท่านเหล่านั้นเป็นผู้บรรลุธรรมจึงยอมแฉ่งใจ และทราบซึ่งในพระบรมคุณขององค์สมเด็จพระศาสดา จนเกินกว่าที่จะอาจเอื้อมลบลเหตุโดยการเพิกถอนหรือแก้ไข ธรรม-วินัย อันเป็นการ **“บัญญัติในสิ่งที่พระพุทธองค์มิได้ทรงบัญญัติ”**

อาตมาเองก็ขอยืนยันว่า อาตมาเป็น**“พระ”** เป็น**“สาวกสังฆ”** เช่นกัน เพราะได้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยจนเกิดผล และแฉ่งใจในพระบรมคุณ จึงไม่อาจกระทำการใดๆที่ฝ่าฝืนหรือขัดต่อธรรม-วินัยได้ ทั้งได้ตั้งปณิธานแล้วว่า จะขออยู่โดยธรรมและขอตายกับธรรม ชีวิตนี้จะขอทำงานทางธรรม พลังใจและพลังปัญญาเท่าที่มีอยู่จะขออุทิศเป็นพลังแก่งานที่จะรับภารกิจในการอภิวัดมรณ์พระพุทธศาสนาเพื่อจะธำรงไว้ซึ่งสังฆธรรมอันเป็น **“อมตะ”** ซึ่งจะยังสันติสุขให้เกิดขึ้นแก่โลกสืบไป

ฉะนั้น เมื่อการที่จะหมุ่กมลื้อแห่ง พุทธจักร ธรรมจักร สังฆจักร ไม่อาจจะดำเนินไปได้โดยสะดวก เพราะขัดข้องด้วยกฎและข้อบังคับต่างๆ ตามที่ฝ่ายปกครองสงฆ์บัญญัติขึ้น อันไม่เอื้อเพื่อพระธรรมวินัย จึงทำให้ไม่อาจที่จะร่วมสังฆกรรมกันต่อไปได้ ทั้งที่โดยจริงแล้ว ไม่มีเจตจำนงที่จะให้เกิดความร้าวฉานขึ้นในวงการพุทธศาสนาเลย แต่เมื่อถูกสถานการณ์บีบบังคับให้ต้องตกอยู่ในภาวะจำยอม ก็จำเป็นต้องขอประกาศตนเป็นเอกเทศ ไม่อยู่ภายใต้อาณัติของทางฝ่ายคณะปกครองสงฆ์อีกต่อไป จะปกครองตนเอง โดยอาศัยพระธรรม-วินัยเป็นหลัก ตามพุทธประสงค์ขององค์สมเด็จพระศาสดา

อนึ่ง เพื่อไม่ให้เกิดความเดือดร้อนแก่ทางเจ้าคณะตำบล ซึ่งเป็นอุปชฌาย์อาตมา รวมทั้งสหวิทยาริกที่บวชโดย “พระครูสถิตวุฒิกุณ” จึงขอ “คินนีสัย” (โดยสมมติ) แก่พระครูสถิตวุฒิกุณ เพื่อที่จะไม่ต้องเป็นภาระซึ่งกันและกันอีกต่อไป ฉะนั้นความผิดใดๆก็ตามที่จะพึงเกิดขึ้นเนื่องจากอาตมาและหมู่คณะ “พระครูสถิตวุฒิกุณ” จึงไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความผิดนั้นด้วยประการทั้งปวง เพราะหมดพันธกรณีกันแล้ว จึงเป็นอันว่า ถ้าหากทางฝ่ายปกครองสงฆ์ หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายใดมีความประสงค์จะสอบสวนหรือดำเนินการใดๆ ก็ขอให้ ติดต่อมาโดยตรงที่อาตมาและหมู่คณะ ซึ่งจะพำนักอยู่ ณ ธรรมสถาน “แดนอโศก”

จากเรา คณะสงฆ์ “ชาวอโศก”

ธรรมสถาน “แดนอโศก” หมู่ที่ ๑๐ บ้านรางหว้า ต.ทุ่งลูกนก อ.กำแพงแสน
จังหวัดนครปฐม

วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๑๘

เมื่อใด “พุทธ” แท้ๆเกิดได้เต็มตัว
และยืนได้เต็มรูปแข็งแรง
อาการ “โตเร็ว” อย่างน่าฉงน...
“เปล่งปลั่ง” แตกเนื้อแยกนวล
ย่อมเกิดขึ้นในโลก
แห่งมนุษย์ เทวดาทั่วจักรวาล

คลื่นลม เมื่อได้ออกจากวังโบราณ

ธรรมสถานแดนอโศก

๑๓ สิงหาคม ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

หลังจากที่อาจารย์ของอาตมา ท่านได้แถลงการณ์ประกาศแยกตัว ออกเป็นอิสระไม่ขึ้นต่อเถรสมาคมแล้ว ขณะนี้เหตุการณ์ยังเงียบอยู่ ตอนนั้ ก็มีจดหมายเป็นคำสั่งมา ๒ ฉบับ ฉบับแรกนั้นเป็นคำสั่งของเจ้าคณะ- จังหวัด และเจ้าคณะอำเภอ โดยสั่งให้คณะของอาตมาย้ายออกไปจาก เขตอำเภอนี้ และจังหวัดนี้

ซึ่งคณะของอาตมาก็ได้ตอบปฏิเสธไป เพราะผู้ที่จะมีสิทธิที่จะมาไล่ คณะอาตมาไปได้นั้น มีแต่เจ้าของที่ดินแดนอโศกนี้เท่านั้น เจ้าคณะจังหวัด และเจ้าคณะอำเภอไม่เกี่ยว และไม่มีสิทธิที่จะมาไล่ด้วย และเรื่องการ ขับไล่นั้นก็เป็นสิ่งที่ไม่มีในพุทธศาสนา

ส่วนจดหมายอีกฉบับหนึ่งนั้น เป็นจดหมายของหลวงอา เขียนสั่ง มาในฐานะเจ้าคณะตำบล ก็ขอให้ออกไปจากเขตตำบลของท่านเหมือนกัน (ซึ่งเราก็อทราบกันดีว่า หลวงอาถูกบีบบังคับมาจากเบื้องบน หลวงอา ก็จำ ต้องทำ) ตอนนั้พวกอาตมาก็จะเลิกตอแย เขียนโต้ตอบกับพระฝ่ายปกครอง แล้ว นอกจากทางฝ่ายเจ้าหน้าที่บ้านเมืองจะเข้ามาสอบสวนเท่านั้น แต่ อาตมาคิดว่า เขาคงจะใช้แผนเดิมมากกว่า คือใช้มือประชาชน โดยเอา

หลวงอาเป็นเครื่องมือที่จะให้ประชาชนเล่นงานกับคณะอาตมา

แต่ทุกวันนี้อาตมาก็ไม่ได้หวั่นไหววิตกอะไร ก็บำเพ็ญสมณธรรมไปตามปกติ เพราะเจตนาของพวกเรานั้น มีความบริสุทธิ์ใจเป็นที่ตั้ง ไม่ได้คิดมุ่งร้าย หมายร้าย หรือหวังจะโค่นล้มใครๆวันนี้ยังมีคนเข้าใจไม่ได้แต่ วันหน้า ไม่วันใดก็วันหนึ่ง สัจธรรมก็ย่อมจะเปิดเผยออกมา ถ้าสิ่งนั้นเป็น สัจธรรมที่แท้จริง

ตามประวัติศาสตร์ ศาสดาของศาสนาต่างๆถูกประชาชนที่มีเดบอด โมหะบัง กลุ่มรวม ประชาทัณฑ์ เอาชีวิตมาแล้ว หลายต่อหลายองค์ เพราะความเข้าใจไม่ได้ของพวกเขา ซึ่งเป็นธรรมดาของโลกที่คนโง่งมมีมากกว่าคนฉลาด

พระเยซูศาสดาของศาสนาคริสต์ ก็ถูกประชาชนที่หลงเชื่อคำยุยงของพวกนักบวชรุ่นเก่า เอาไปตรึงกางเขน พระบ็อบ ศาสดาของศาสนาบ็อบ ก็ถูกลงโทษประหารชีวิต โดยการยิงเป้า พระบาฮาอุลลาห์ ศาสดาของศาสนาบาไฮ ส่วนใหญ่ในชีวิตของท่านก็ถูกจับเข้าไปอยู่ในคุก บทบาทของธรรมะเหล่านี้ที่เกิดขึ้น ล้วนเป็นความเสียหายของศาสดาต่างๆ เพื่อมุ่งหวังสันติสุขให้เกิดแก่สังคมมวลมนุษย์ อย่างแท้จริง ถ้าเพื่อธรรมะแล้วละก็ แม้ชีวิตของท่านจะต้องสูญเสีย ท่านก็จะไม่เสียดายแม้แต่น้อย

ที่แดนอโคก ขณะนี้มีอาคันตุกะเพิ่มมาอีกคนหนึ่งมีอาชีพทางทนาย-ความ(จบนิติศาสตร์จากธรรมศาสตร์) มีครอบครัวแล้ว มีลูก ๒ คน แต่เกิดเบื่อสังคม เบื่อความวุ่นวายของชีวิต เลยออกแสวงหาธรรมะ โกงผมเผ้าออกทั้งหมด จะด้วยบุญพาวาสนาส่งหรืออย่างไรก็ไม่รู้ ก็มาเจอเอาที่แดนอโคก โดยไม่เคยรู้จักมาก่อนเลย ตอนนั้นก็บอกว่าจะอุทิศชีวิตให้กับธรรมะ ไปตลอดแน่ ไม่ขอกลับไปหาโลกอีก ทางครอบครัวก็ไม่มีปัญหาอะไร เพราะภรรยาเป็นข้าราชการชั้นโท ดูแลครอบครัวต่อไปได้

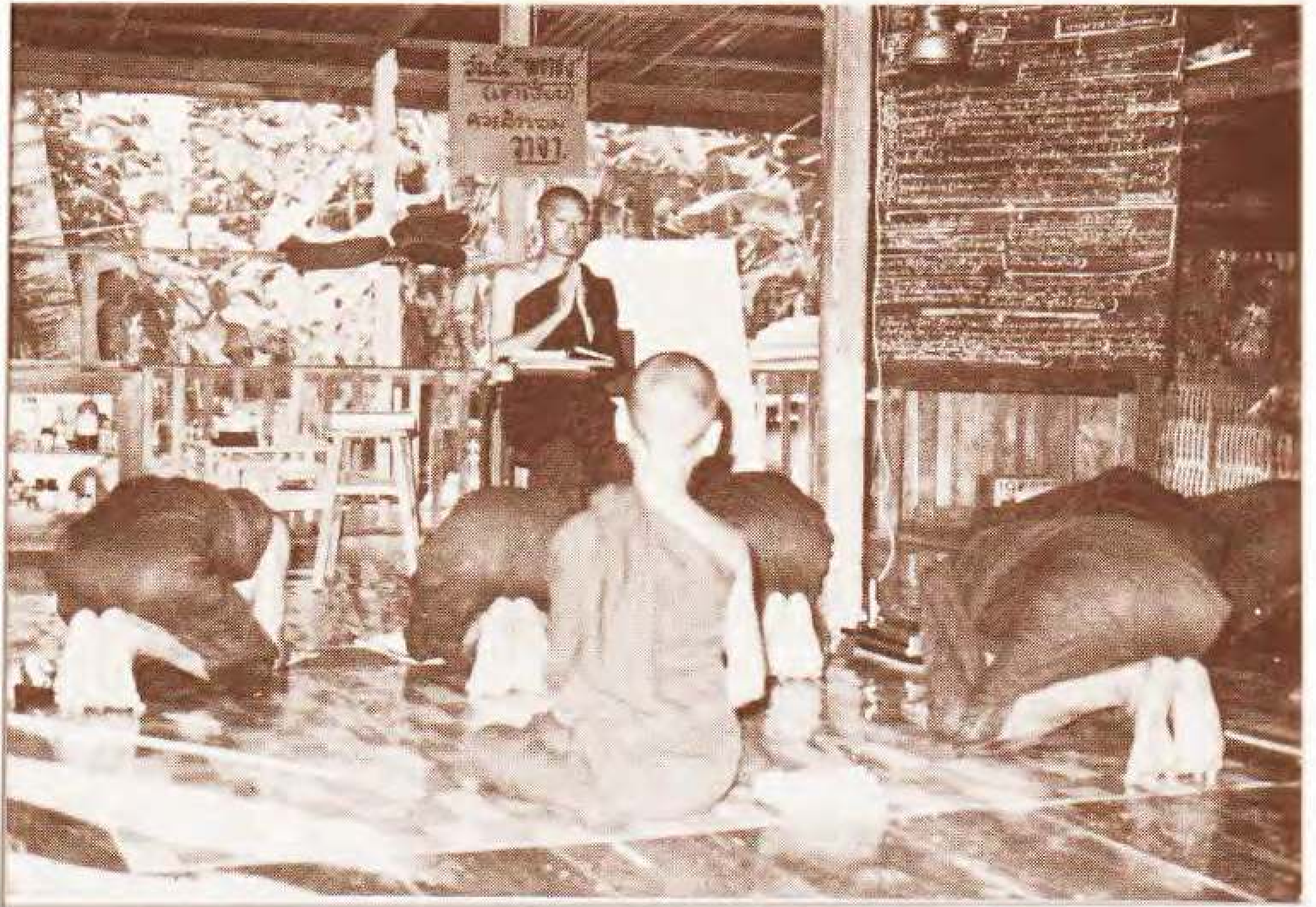
มีสุภาษิตบทหนึ่งกล่าวเอาไว้ว่า “ระยะทางพิสูจน์ม้า กาลเวลา

พิสูจน์คน” อนาคตนั้นเป็นสิ่งที่ไม่เที่ยงแท้แน่นอน เราจะรู้ได้ว่าบุคคลใดมี
ความจริงจ้งแค่ไหน ก็ต้องอาศัยเวลาในกาลภายหน้าเป็นเครื่องพิสูจน์กัน.

ขอเจริญพร

.....

เมื่อยังอยาก ก็ยอมยาก เมื่อหมดอยาก ก็ไม่ยาก

ธรรมสถานแดนอโคก

๒๒ กันยายน ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

เหตุการณ์ทางธรรมสถานที่นี่ ก็ยังคงเรียบร้อยปกติดี ตัวอาตมาเองขณะนี้ก็มีสมาธิในกุศลธรรมอยู่พอสมควร ช่วงวันเวลาระยะหนึ่งระยะหนึ่ง ในขณะที่รู้สึกว่ามันเร็วเหลือเกิน เหมือนกับคำพังเพยของโบราณที่เขากล่าวเอาไว้ว่า “หนึ่งวันเมืองสวรรค์ เท่ากับพันปีเมืองมนุษย์ หนึ่งวันเมืองมนุษย์ เท่ากับพันปีเมืองนรก”

มนุษย์เรานั้น ถ้าได้ศึกษาธรรมะกันแล้ว และนำไปประพฤติ ปฏิบัติให้ได้ให้เกิดผลจริงๆ ทำชีวิตของตนให้อยู่ง่ายๆ ก็นั่งๆ ก็จะได้ความสบายไปถึง ๘ อย่าง (เบิกบานแจ่มใส, มัธยัสถ์, สุขภาพ, สงบ, หมดความอยาก, สิ้นความเสพยา, ประโยชน์สูง-ประหยัดสุด และถึงพร้อมด้วยประโยชน์ตน-ประโยชน์ท่าน)

ขณะผ่านไป ผ่านไป แห่งช่วงเวลา ตัวอาตมาเองก็พยายามมีสติระลึกอยู่เสมอมิได้ขาด เพียรอ่านจิตอ่านใจของตนว่า ไปเผลอทำอกุศลไว้ที่ไหนหรือเปล่า? ทางตากดี ทางหูก็ดี จมูก ลิ้น กาย ใจ ก็ดี ทางทวารรู้เข้าทั้ง ๖ นี่เป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าเผลอสติ เผลอใจที่ไร ผีมันก็จะเข้ามาสิงทันที ไม่มีโกรธ ก็ผีโกล (อยากได้) หรือไม่มีผีหลง (ไมหะ,

อวิชา)

เรื่องการสำรวจอินทรีย์ทั้ง ๖ ทวาร จึงเป็นข้อประพจน์ที่สำคัญมากในการปฏิบัติธรรม และสิ่งหนึ่งที่เป็นแรงกระตุ้นเสมอๆให้อาตมาพยายามพากเพียรที่จะประพจน์ปฏิบัติธรรม ก็คือการระลึกถึงความตาย (มรณัสสติ) กับความที่ร่างกายของเรากำลังเก่าทรุดโทรมลงไปทุกทีๆ (กายคตาสติ) ความรู้สึกนึกคิดเช่นนี้ เมื่อเกิดกับจิตใจของอาตมาแล้ว เป็นแรงเร้า กระตุ้นจิตใจของอาตมามาก ที่จะให้มุนานะพยายามพากเพียรต่อไป

เกี่ยวกับเรื่อง มรณัสสติ (การระลึกถึงความตายอยู่เสมอๆ และ กายคตาสติ การระลึกให้เห็นถึงความน่ารังเกียจ ขยะแขยงในร่างกายของเรา นี้ และการทรุดโทรม ผุกร่อนของมัน) เป็นกัมมัฏฐานที่นำมาใช้ได้ผลกับจิตใจของอาตมามาก โดยเฉพาะมรณัสสติ เป็นสิ่งที่พระพุทธองค์ท่านทรงสอนให้ระลึกให้ได้ว่าชีวิตนี้สั้นนัก จักตั้งอยู่เพียงชั่วลมหายใจเข้าออกเท่านั้น

เราต้องพยายามเห็นให้ได้ว่าความตายของตัวเรานั้น มันเป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างง่ายดาย และได้ตลอดเวลา เพียงแต่แค่เราหายใจเข้าไป แล้วไม่มีลมออกมา หรือหายใจออกมาแต่ไม่มีลมเข้าไป เพียงแค่นี้ชีวิตของเราก็เป็นอันสิ้นสุดกัน

สวรรค์ในศาสนาพุทธของเรานั้น ก็มีสวรรค์ ๒ อย่าง อย่างแรกนั้น เป็นสวรรค์ชั้นฟ้าของเทวดาที่เสพย์สุขอยู่กับกามคุณห้า (รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส) อย่างที่ ๒ เป็นสวรรค์ชั้นพรหม เป็นชั้นของพวกเทวดาที่ละเรื่องการเสพย์กามคุณห้าได้แล้ว (แต่พวกนี้ไปหลงติด หลงยึดอยู่กับความสงบบ้างกับความเบา ความว่างของจิตใจที่ตนได้หลุดพ้นมาแล้วจากวัตถุต่างๆ) เทวดาในชั้นนี้ บางครั้งเราก็เรียกกันว่าพระพรหม

สวรรค์ในชั้นฟ้า นั้น ถ้าเราไปหลงมันเข้า มันก็จะเล่นงานเรา สร้างความทุกข์ให้เกิดแก่เราไม่น้อยทีเดียว เป็นต้นว่าเราไปหลงทางลื่นเข้า เวลากินน้ำมันก็จะมาคอยเป็นนายเหนื่อหัว จะกินทีก็ต้องให้ร่อยปาก ร่อยลิ้น

ถูกใจ ถูกล้นของวิญญานผี ที่มันสิงอยู่ในตัวเรา ถ้าไม่ถูกใจมันเข้า มันก็จะใช้ไฟกิเลส มาเผาจิตใจของเรา ให้ร้อนทรมาน หงุดหงิด ขุ่นเคือง (ตามอัตรา ความหลง ความติด ความยึด ของเรา) ซึ่งสภาพเช่นนี้ก็เป็นนรกด้วยกันเอง โดยเราไม่ต้องไปหาดูให้ลำบากเลย หรือเวลาฟังเสียง ก็ต้องฟังเสียงดี ไพเราะเสนาะหู ซึ่งถ้าไม่เป็นไปตามต้องการ เจ้าวิญญานผีที่มันสิงอยู่ที่หู ก็จะใช้ไฟกิเลสเข้ามาเล่นงานให้จิตใจของเราล่องไปสู่ นรกอีกเช่นกัน

ทางหู ทางตา ทางปาก ทางกาย ทางใจ ก็เป็นไปในทำนองเดียวกัน เมื่อเราไปหลงเข้าแล้ว มันก็สร้างความอยากให้เกิดขึ้น เมื่อเกิดอยาก มันก็เกิด *ยาก* ตราบใดที่เรายังมีอยากอยู่เราก็จะต้อง *ยาก* อยู่รำไป ท่านจึงสอนเราให้ดับความอยากเสีย จึงจะได้ไม่ต้อง *ยาก* พันทุกข์ไปได้

ความอยากกับ *ความยาก* เป็นของคู่กัน เช่นเดียวกันกับ นรก และสวรรค์ ที่ได้มีสวรรค์ที่นั่นก็มีนรก อาตมาเองขณะนี้กำลังพยายามขับเคี่ยวเช่นหมา กับเทวดาในตัวเองอย่างสุดกำลังอยู่เหมือนกัน สวรรค์ชั้นฟ้า ชั้นพรหมไหนๆก็จะพอกันสักทีในชาตินี้ จะได้ไม่ต้องอยาก เพื่อให้มันหมด *ยาก* กันไปสักที

โยมอยู่บ้าน ก็ช่วยบำเพ็ญทาน บำเพ็ญศีล เป็นพลวปัจจยัตติตัวไว้ จะได้เป็นกำลังใจส่งอาตมาไปเมืองนิพพานเร็วๆ

ขอเจริญพร

.....

นาข้าวหนัก และนาข้าวเบา

ธรรมสถานแดนอโศก

๒๖ กันยายน ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

เมื่อวานนี้ (วันที่ ๒๕ กันยายน) เจ้าอาวาสวัดหนองกระทุ่ม ซึ่งเดิมที่นั่นเคยเป็นพระอุปัชฌาย์ของพระคณะอาตมาและโดยทางโลกก็มีฐานะเป็นอา ของท่านกัลยาณิ พวกอาตมาก็เลยเรียกท่านว่า “หลวงอา” ได้ถึงแก่มรณภาพเสียแล้ว ด้วยโรคมะเร็งในปอด

หลังจากที่ไปติดต่อบริการรักษาทางโรงพยาบาลโรคปอดแล้ว แต่ทางโรงพยาบาลก็ไม่รับรักษา เหตุที่ไม่รับรักษานั้นตามข่าวว่า ปอดของท่านนั้นผูกจนเกือบจะไม่มีให้เขารักษาอยู่แล้ว เขาจึงไม่รับไว้ เลยแวะกลับมารักษาที่โรงพยาบาลนครปฐม ต้องคอยให้ออกซิเจนกันตลอดเวลา(คงเป็นเพราะปอดไม่ทำงาน) และสุดท้ายเมื่อเห็นว่าอาการไม่ดีขึ้น ก็เลยกลับมามรณภาพเอาที่วัดหนองกระทุ่ม

การดูดบุหรี่เป็นสาเหตุที่สำคัญ ที่ทำให้เกิดโรคมะเร็งในปอด เพราะเมื่อดูดเอาควันเข้าไปในปอดแล้ว ควันของบุหรี่จะทำให้ภูมิต้านทานเชื้อโรคในปอดเสื่อมสมรรถภาพลง พวกโรคต่างๆก็จะเข้ามาแทรกแซงได้ง่าย โดยเฉพาะวัณโรค

การดูดบุหรี่ของคนเรานั้นโดยทั่วไปมักจะเห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยๆ

ถึงแม้จะมีโทษก็เป็นโทษเล็กน้อยๆ เมื่อรวมกันหลายเล็กน้อยเข้าแล้ว ผลที่สุดโทษของมันก็เอาเราถึงตายได้เหมือนกัน หรือถึงแม้ยังไม่ถึงตาย ถ้าให้นักติดบุหรี่ทั้งหลาย เขาคิดจำนวนเงินที่ต้องเอาไปพำณาญาติกับบุหรี่ มันจะมีค่าไม่น้อยกว่าหมื่น กว่าแสนบาททีเดียว เรื่องของโทษภัยเล็กน้อยๆ นี้ จึงเป็นสิ่งสำคัญมาก

พระพุทธองค์ท่านจึงได้ตรัสสอนเอาไว้ว่า “จงอย่าเป็นผู้ประมาท แม้มัน โทษภัยอันมีประมาณน้อย” โดยปกติวิสัยแล้ว คนเรามักประมาท แล้ว มองข้ามในสิ่งที่เป็นโทษเป็นภัยเล็กน้อยๆ ความจริงแล้วเมื่อเรารู้ว่าสิ่งใด เป็นความเลว ถึงแม้สิ่งนั้นจะเป็นเรื่องเล็กน้อยก็ตาม เราก็ควรรีบกำจัด เสียก่อน เพราะของเล็กน้อยนั้นเราย่อมสามารถกำจัดได้ง่าย ถ้าใหญ่โต ติดตัวไป กลายเป็นนิสัย สันดาน เราย่อมจะกำจัดลำบาก

กำหนดวันตั้งศพของหลวงอา ทางคณะกรรมการวัดยังไม่มีกำหนด แน่นนอน แล้วแต่ศรัทธาของญาติโยม แต่ก็มีโครงการกันจะไม่ให้ต่ำกว่าวัน ออกพรรษา เพื่อเป็นเกียรติแก่ศพ ก็คงจะต้องกินเวลาร่วมๆ เดือน

รายการนี้ก็คงจะต้องกวาดกระเป๋ามาตามๆกัน เพราะแค่เช่าโลงทอง อย่างเดียวก็ปาเข้าไปหนึ่งหมื่นห้าพันบาท แล้วยังค่านักร้องมาสวดพระอภิธรรม สวดสังคหะ ประจำแต่ละคืนอีก และก็ยังจะต้องเลี้ยงเช่า เลี้ยงเพล ถวาย อีกด้วย ถ้าใช้เวลาเป็นเดือนๆก็คงจะรวบไปตามๆกัน

งานผีนี้ทางพระเราก็ถือว่าเหมือนกับ การทำนาข้าวหนัก คือไม่ค่อยจะมีบ่อยนัก แต่เมื่อมีแต่ละครั้ง ก็ให้ผลคุ้มค่าที่เดียว วัดต่างๆทางกรุงเทพฯ อาตมาเคยได้ยินว่า พระประจำวัดที่นั่น อาศัยสวดเฉพาะงานผีอย่างเดียว ก็สามารถมี ที่วี ตู๋เย็น พัดลม มาใช้กันอย่างสบาย โดยเฉพาะวัดซึ่งเป็น ที่นิยมของผีประเภทเจ้าใหญ่ นายโต และอาเสี้ย นายห้างทั้งหลาย

งานมงคลธรรมดาต่างๆไป(งานแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ งาน โทษจุกๆ)ท่านก็อุปมาไว้เหมือนกับ “การทำนาข้าวเบา” ให้ผลไม่ค่อยมาก

เหมือนอย่างแรก แต่ได้บ่อยๆครั้ง งานของพระสมัยนี้จึงเป็นการทำนาเหมือนกัน เพราะมีการทำทั้งข้าวหนัก และ ข้าวเบา และเป็นการทำที่ลงทุนน้อยที่สุดอีกด้วย โดยไม่ต้องไปทำบนนา ไม่ต้องไปทำบนหลังคนเหมือนพวกนายทุนขูดรีดทั้งหลาย แต่ทำโดยการมอมเมา บิดเบือนคำสอนของพระพุทธองค์ แล้วก็สร้างพิธีกรรมอำพรางต่างๆขึ้นมา เพื่อหลอกลวง หาผลประโยชน์เข้าตน

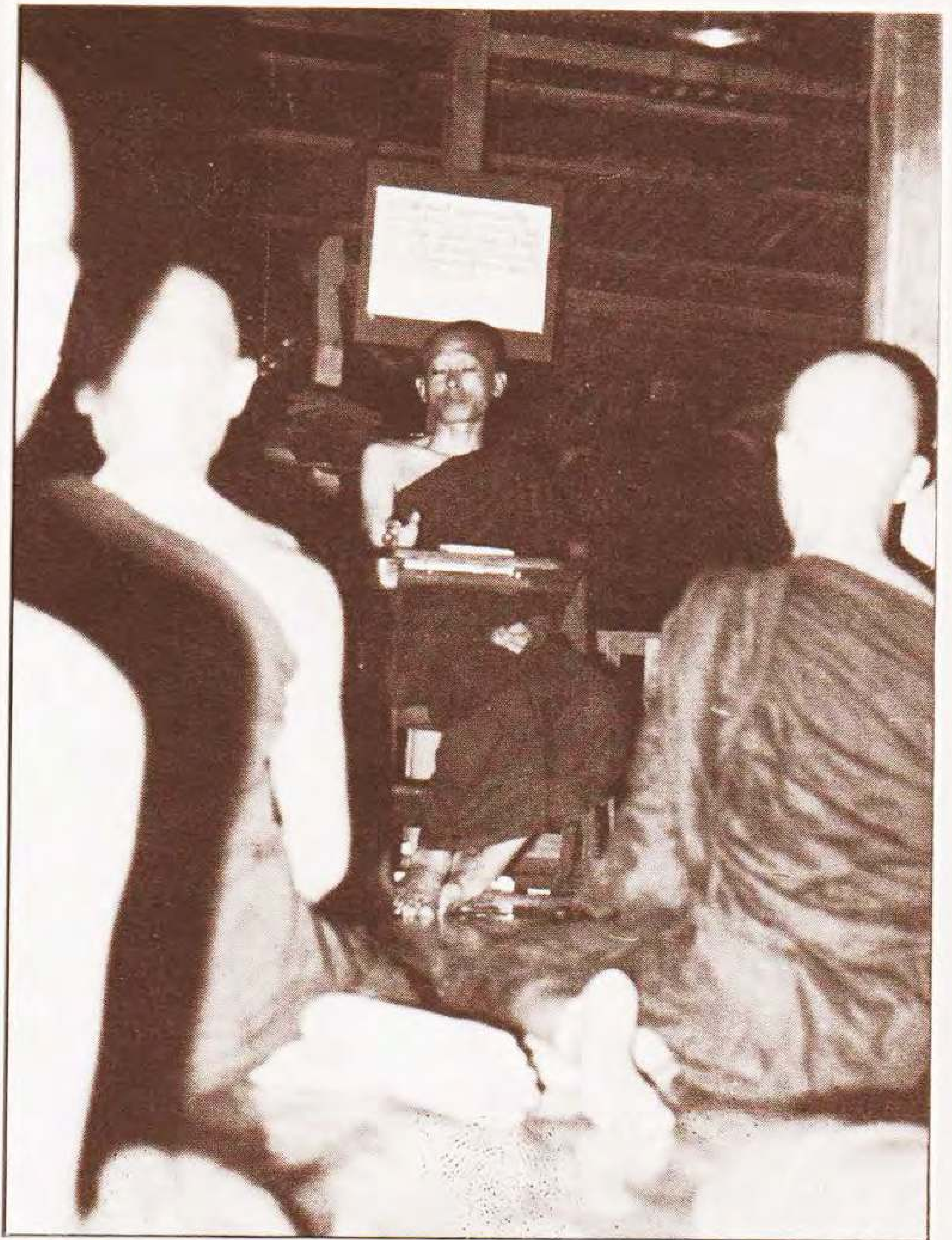
โดยเฉพาะเกี่ยวกับพิธีงานศพ อันเป็นของชาวพุทธเท่านั้น พระพุทธองค์ตรัสสอนไว้กับพระสารีบุตร ขณะทรงจัดการเกี่ยวกับ พระบรมศพของพระเจ้าสุทโธทนะว่า การจัดการกับซากศพของคนตายนั้น จะต้องรีบลงมือทำโดยเร็ว และควรเผาทิ้งเสียไม่ชักช้าให้ศพตกเป็นที่ชวนเสรำโคกแก่ผู้ไม่รู้แจ้งถึงกฎแห่งการพลัดพราก จะต้องเป็นเครื่องตำตา ตำใจ อยู่那儿ไม่ควร และจะทำให้ศพอันนับวาระจะมีแต่เน่าเปื่อยเป็นที่อุจาด น่าเกลียด ก่อความรู้สึกไม่ดี ให้แก่คนผู้พบเห็น เป็นบาปภัยแก่เจ้าของศพโดยใช่เหตุ

ดังนั้นจึงจะต้องจัดการเผาหรือฝังทิ้งมิดชิดไปเสียโดยเร็วที่สุด ไม่ให้รอแม้กระทั่งญาติที่ยังอยู่ห่างไกล ยังไม่เดินทางมา เพราะไม่ใช่เหตุอันควร รอแต่อย่างใด การกระทำอันดีอันเป็นเยี่ยงอย่างที่ถูกต่องก็คือ “เผา” และเผากันโดยเร็วต้องมีพิธีการอันใด ให้เป็นภาระแก่ผู้อยู่

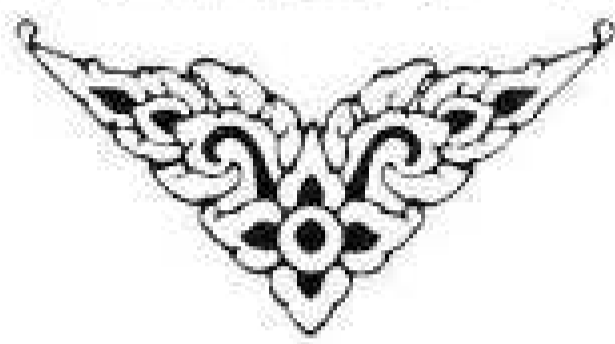
แก่นแท้ของพุทธศาสนานั้น จะต้องเป็นไปโดย “ประโยชน์สูงสุด” อย่างแท้จริง

ขอเจริญพร

.....

“คุณวิเศษเรามีหรือไม่
ที่จะให้เราไม่ก่อเขินเมื่อถูกถาม...”
เป็นคุณธรรมของ“พระ”ทุกรูป

ธรรมสถานแดนอโศก

๓๐ กันยายน ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

วันนี้เจ้าคณะจังหวัดนครปฐม เจ้าคณะอำเภอกำแพงแสน และ
เจ้าคณะตำบลภายในเขตอำเภอกำแพงแสนอีกหลายรูป ได้มาสดช่วยงานศพ
หลวงอา แล้วก็เลยแวะเข้ามาดูเหตุการณ์ในธรรมสถานแดนอโศก พอดี
อาจารย์ของอาตมาท่านไม่อยู่ ก็มีพระภิกษุเตชของเรา (นวกะ ๒-๓ พรรษา)
คอยต้อนรับเจรจาปราศรัยแทน

ท่านเจ้าคณะจังหวัดก็ได้บอกเจตนาในการมาของท่านในครั้งนี่ว่า ท่าน
อยากรู้ว่าคำสั่งต่างๆที่มีมาในแถลงการณ์นั้น เป็นคำสั่งของใคร? มี
หลักฐานอะไรหรือเปล่า? โดยทั้งเจ้าคณะจังหวัด และเจ้าคณะอำเภอทั้ง
๒ รูป ต่างก็ได้ปฏิเสธว่า ท่านทั้ง ๒ นั้น ไม่เคยมีคำสั่งเช่นนี้มาเลย

การมาของท่านในคราวนี้ ก็มาในรูปท่านเอง ตบหัว แล้วมาลูบ
หลัง เพราะก่อนที่คณะอาตมาจะได้แถลงการณ์ประกาศอิสรภาพนั้น
หลวงอา ก็ได้ยืนยันว่า เป็นคำสั่งของเจ้าคณะอำเภอ และเจ้าคณะจังหวัด
แต่คราวนี้ตัวกลางเกิดมาตายก่อน ก็ไม่รู้ว่าจะไปหาหลักฐานและคำยืนยัน
กันที่ไหน?

มาคราวนี้เจ้าคณะอำเภอ ก็คิดจะมาเอาผิดเกี่ยวกับเรื่องอวดอุตริ-

มนุสฺสธรรมที่เคยเป็นเรื่องเป็นราวกับเจ้าคณะจังหวัดโคราชอีก ท่านอุตสาห์
ไปค้นคว้าหาหลักฐานใส่แฟ้มมาเปิดอ่านให้ดูเป็นอย่างดี โดยท่านอ้างว่าในสมัย
พุทธกาลนั้น เคยมีภิกษุคือพระเทวทัตไปเที่ยวอวดอุตตริมนุสฺสธรรมเข้า จนเป็น
เหตุให้พ่อกับลูกต้องฆ่ากัน (พระเจ้าพิมพิสารถูกพระเจ้าอชาตศัตรูฆ่าตาย
เนื่องจากไปหลงเชื่อพระเทวทัต)

ด้วยเหตุอันนี้เอง พระพุทธเจ้าจึงห้ามมิให้ภิกษุทำการอวดอุตตริ-
มนุสฺสธรรมอีกต่อไป พระภันเตของเรา ก็เลยอธิบายให้เจ้าคณะอำเภอฟัง
ว่า การที่พระเทวทัตไปแสดงฤทธิ์ต่อพระเจ้าอชาตศัตรุนั้น มิใช่เป็นการ
อวดอุตตริมนุสฺสธรรม แต่เป็นการแสดง “เดรัจฉานวิชา” จนเป็นเหตุให้
พระเจ้าอชาตศัตรูหลงมงายเชื่อตาม และอยากได้ฤทธิ์เดชอย่างนั้นบ้าง จึงได้
ยกย่องนับถือพระเทวทัตเป็นอาจารย์ตน เดรัจฉานวิชา เช่นนี้ พระพุทธเจ้า
ท่านห้ามไม่ให้อวด ไม่ให้แสดงนั้นถูกแล้ว

แต่การอวดอุตตริมนุสฺสธรรมอันเป็นคุณงามความดีที่มีอยู่ในตนจริง
นั้น พระพุทธองค์ทรงอนุญาตให้อวดได้ในบุคคลที่เป็น “อนุปลัมบัน” (ผู้เข้าถึง)
ซึ่งในขั้นต้นจะมุ่งหมายการเข้าถึงความเป็น “พระ” แต่เพียงแค่การโกนหัว-
ห่มจีวรเท่านั้นก็ได้ แต่ความเป็นพระ(อนุปลัมบัน) จะพิจารณากันให้ลึก
ซึ่งถึงภูมิจิต-ภูมิปัญญาของผู้นั้นๆ ก็ย่อมเป็นการถูกต้องเข้าหาสัจจะจะได้มากกว่า

ภันเตท่านก็ได้ยกเอาอาบัติปาราชิกมาอธิบายให้เจ้าคณะอำเภอฟัง
เกี่ยวกับอุตตริมนุสฺสธรรมที่อวดไม่ได้ นั่น คืออุตตริมนุสฺสธรรมที่ไม่มีจริงในตน
แต่เราไปโกหกผู้อื่นว่ามี ตามความในพระวินัยกล่าวเอาไว้ว่า “ภิกษุอวด
อุตตริมนุสฺสธรรมที่ไม่มีจริงในตน ต้องปาราชิก”

ดังนั้น ถ้าเรามีของเรจริงแล้ว เมื่อโดนเพื่อนบรรพชิตด้วยกันถาม
การที่เราจะกล่าวออกไป ย่อมไม่เป็นปัญหาอะไร แม้แต่ในหลักธรรม
พระพุทธองค์ก็ทรงให้โอวาทแก่ภิกษุไว้ว่า “บรรพชิตควรพิจารณาอยู่เนืองๆว่า
เรามีคุณพิเศษอะไรแล้วหรือยัง เมื่อโดนเพื่อนบรรพชิตด้วยกันถามในภายหลัง

จะได้ไม่เก้อเงิน”

ดังนั้นการที่เจ้าคณะจังหวัดโคราช ซึ่งเป็นอุปสัมบัน ชั้นเปรียญ ๙ มาชักใช้ไล่เลี้ยงกับอาจารย์ของผม ซึ่งก็ได้ตอบให้ไปตามความเป็นจริงทุกอย่าง จึงยังมองไม่เห็นว่าจะไปผิดในหลักอภัตติข้อไหน

และถ้าคุณธรรมที่เป็นมรรคผลของพระพุทธองค์อวดกันไม่ได้ แสดงแก่กันไม่ได้แล้ว คำสอนของพระพุทธองค์ก็ย่อมที่จะไม่เป็น เอหิปัตติโก คือเรียกร้องให้มาพิสูจน์ให้มาดูกันได้ และไม่เป็น “โอปนยิโก” อันเป็นสิ่งที่ควรน้อมนำมาใส่ตน เพราะเมื่อปฏิบัติก็ไม่สามารถจะรู้ได้ว่า จะกระทำได้สำเร็จจริงหรือไม่ เพราะไม่มีผู้ยืนยันว่าธรรมะของพุทธองค์ เป็นสิ่งที่สามารถทำได้ และไม่เป็น “สวากขาตธรรม” เพราะเมื่อพูดไม่ได้ ก็ย่อมไม่สามารถที่จะนำมาชี้ มาอธิบายให้เข้าใจกันได้ ซึ่งหลักเกณฑ์เช่นนี้จะทำให้ผิดคุณสมบัติในพระธรรมคำสอนของพระพุทธองค์หมด

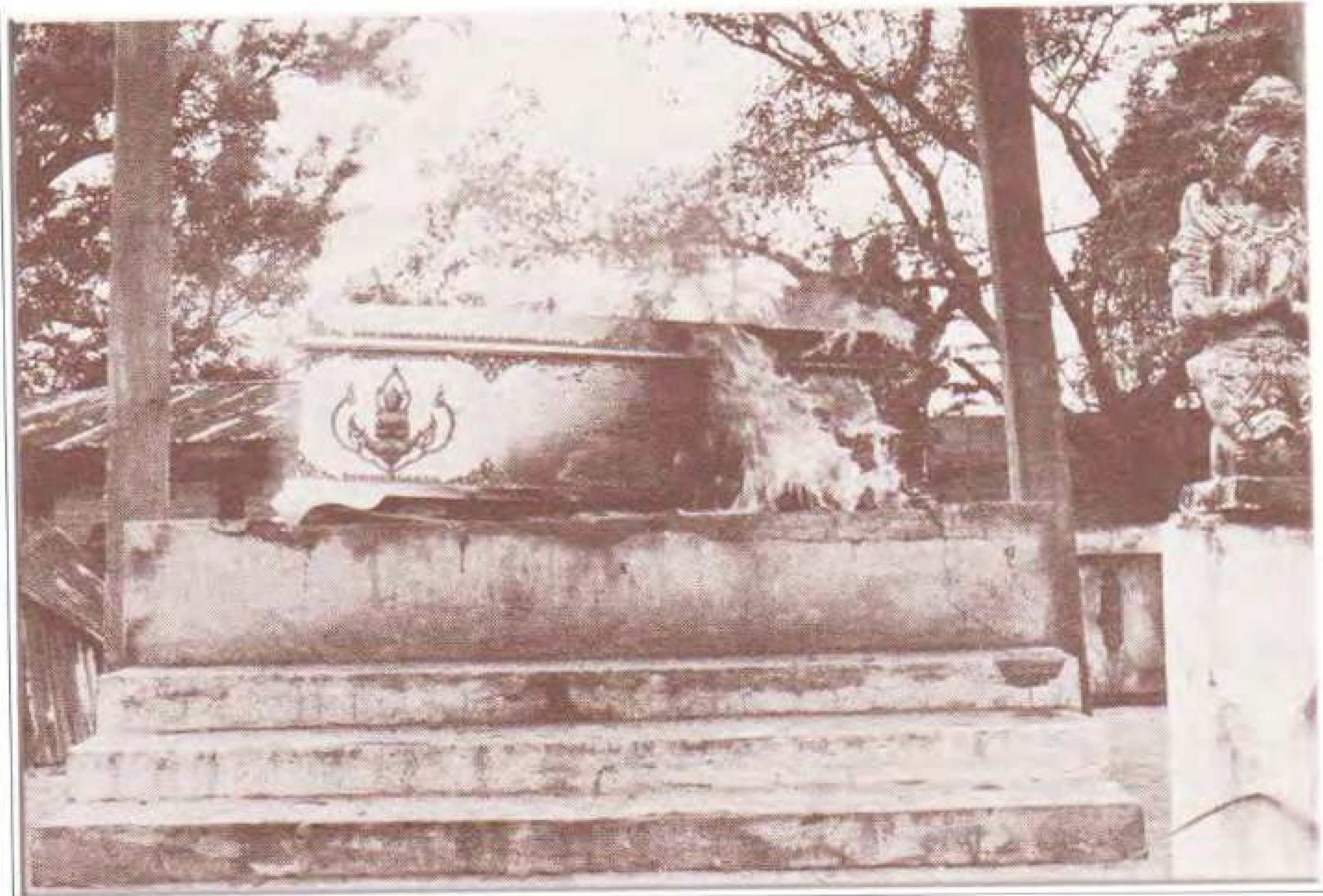
เมื่อเอาหลักธรรม วินัยมายืนยันแล้ว พระมหาเปรียญชั้นเจ้าคณะอำเภอ ก็เลยได้แต่อ้างอิงไป มือของท่านยกขึ้นลงตลอดเวลาเอามาลูบหัวบ้าง เอาไปเคาะ กับกระดานบ้าง จะเอาบุหรือออกมาสูบก็สูบไม่ได้ เพราะไม่มีกระโดนไว้ให้เชียว วันนี้อาการของท่านกระสับกระส่ายตลอดเวลา เพราะมาโดนพระนวกะแค่ ๒-๓พรรษาลบภูมิท่านต่อหน้าสหธรรมิก ๒๐ กว่ารูปด้วยกัน และเผชิญกันเตของเรา ท่านเป็นผู้มีวาตะคมคาย ฉียบแหลมด้วยคำพูดของเจ้าคณะอำเภอจึงดูเหมือนเป็นของเด็กๆ ที่ไม่ค่อยจะรู้เรื่องราวอะไรมากนัก นอกจากนี้ท่านยังยืนยันลงไปอีกว่า เหตุการณ์ครั้งนี้ที่เกิดขึ้นนั้น เกิดมาจากเจตนาอันไม่บริสุทธิ์ของเจ้าคณะอำเภอ และได้พยายามหาทางบีบคั้นชาวอโศกเสมอมา ยิ่งพูดเจ้าคณะอำเภอก็ยิ่งโดนชดหนักจนต้องรีบลงไปจากศาลาก่อนเพื่อน ส่วนเจ้าคณะจังหวัดท่านก็ได้นั่งฟังโดยใจเป็นธรรมดีพอสมควร จนสุดท้ายท่านก็ได้ยืนยันเจตนาอันบริสุทธิ์ของพวกเรา ว่าเรามุ่งจรโลงพุทธศาสนาด้วยอุทิศชีวิตของตนจริงๆ มิใช่การ

มาทำเล่นๆหวังโด่งดังหรือหวัง ลาก ยศ ชื่อเสียงอะไร ซึ่งพวกเราแต่ละคนที่ได้มากันนี้ก็ได้อะไรแล้วซึ่งโลกธรรมเหล่านั้น ท่านเจ้าคณะจังหวัดท่านก็ได้นั่งรับฟังด้วยดี

บทบาทของโลกนั้น ก็ไม่ค่อยจะเที่ยงแน่นอนอะไรนัก เดี่ยวก็บดเดี่ยวก็มีบทเลว ซึ่งก็เป็นไปตามธรรมดา ตามกฎของอนิจจัง ยิ่งเป็นบทบาทของบุคคลปุถุชนในโลกด้วยแล้ว วันหนึ่งๆก็มีแต่การเปลี่ยนแปลงหลายครั้งหลายสิบหน ความเที่ยงแท้แน่นอนจะมี จะเป็นได้ก็เฉพาะแต่ตัวเราเท่านั้น เมื่อเรามั่นคง มีความเที่ยงในธรรมอยู่ตลอดเวลา เมื่อนั้นเราก็เป็นผู้มีจุดยืนเป็นของตัวเอง ไม่เป็นขี้หมาลอยตามน้ำ

การที่เราจะหาจุดยืนที่มั่นคงได้ เราก็จะต้องมีศีล หรือ ศีลา อันแปลว่าแห่งหิน ที่หนัก มั่นคง ชีวิตของอาตมานั้น เมื่อพิจารณาแล้วก็ไม่เห็นว่ามันจะมีอะไรที่เป็นแก่นสารที่แท้จริง ก็ขอยึดเอาศีล พระธรรมและวินัย ของพระพุทธองค์ ปฏิบัติไปจนกว่าธาตุขันธ์ มันจะแตกสลายไป

ขอเจริญพร

ไม่ควรบอกผู้อื่นจริงหรือ?

ดูกร โลหิจจะ ผู้ใดฟังกล่าวอย่างนี้ว่า
สมณะหรือพราหมณ์ในโลกนี้ควรบรรลุคุณธรรม
ครั้นบรรลุแล้วไม่ควรบอกผู้อื่น
เพราะผู้อื่นจักทำอะไรให้แก่ผู้อื่นได้...ฯ

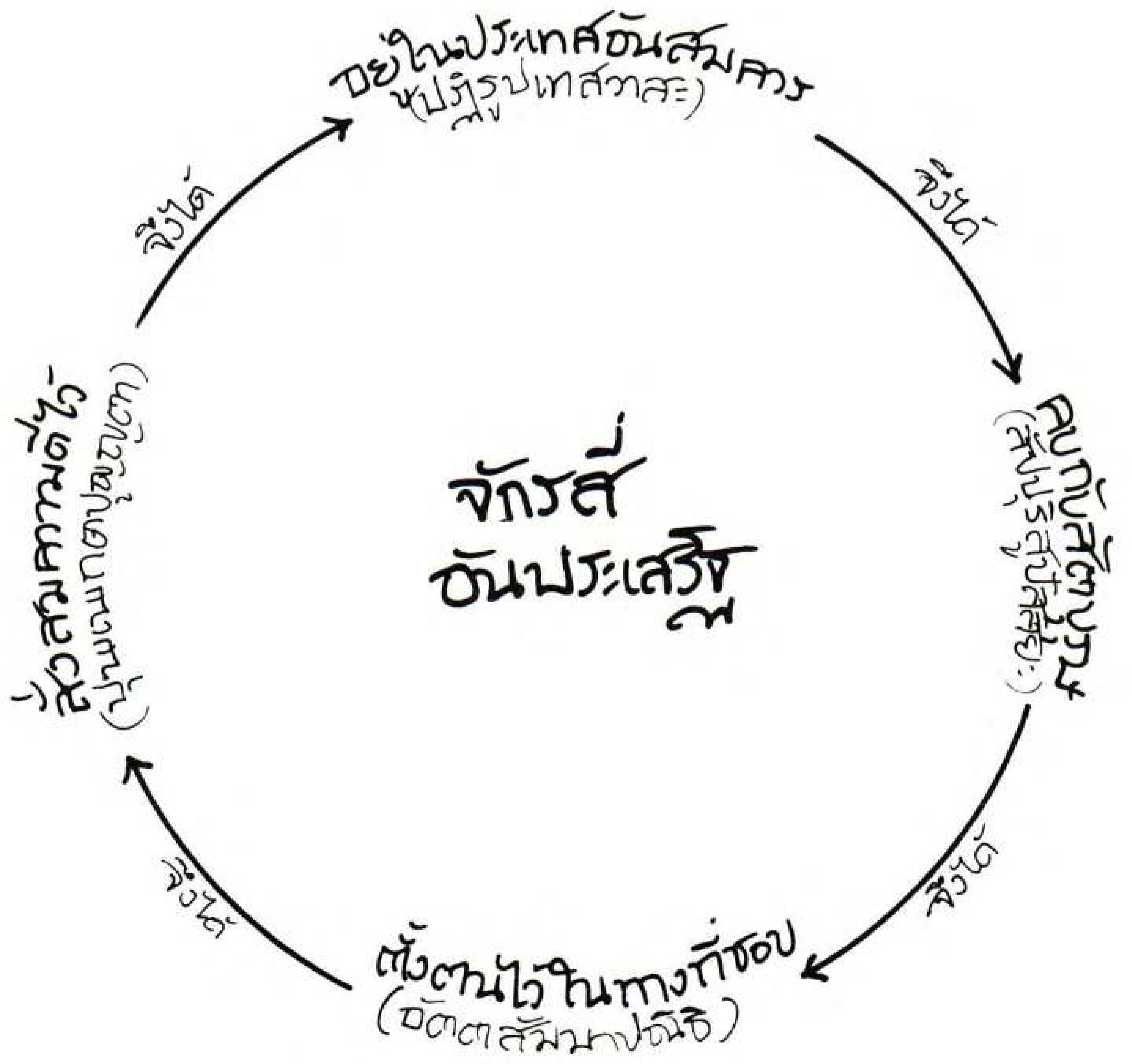
ผู้ที่กล่าวอย่างนี้นั้น ชื่อว่าทำอันตรายแก่กุศลบุตร
ผู้ที่ได้อาศัยพระธรรมวินัยอันตถาคตแสดงให้แล้ว
จึงบรรลุธรรมวิเศษอันโอฟารเห็นปานนี้

คือทำให้แจ้งโสดาปัตติผลบ้าง สกทาคามีผลบ้าง
อนาคามีผลบ้าง อรหัตผลบ้าง...ฯ

เมื่อทำอันตราย ย่อมชื่อว่าไม่หวังประโยชน์ต่อ
เมื่อไม่หวังประโยชน์ต่อ ย่อมชื่อว่าเข้าไปตั้งจิตเป็นศัตรู
เมื่อเข้าไปตั้งจิตเป็นศัตรูแล้ว ย่อมชื่อว่า เป็นมิจฉาทิฐิ

ดูกร โลหิจจะ ผู้ที่เป็นมิจฉาทิฐิ เรากล่าวว่ามีคติเป็น ๒ คือ
นรกหรือกำเนิดเดิยรัจฉาน อย่างใดอย่างหนึ่ง.

(จากโลหิจจสูตร ข้อที่ ๓๕๘ พระไตรปิฎก เล่มที่ ๙)

จักร ๔ อันประเสริฐ

ธรรมสถานแดนอโคก

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๘

เจริญพร มายังโยม

อยู่ทางนี้อาตมาก็ได้ข่าวว่าทางนครสวรรค์น้ำท่วม คงจะท่วมไม่ถึง
ไพศาลีกระมัง ตอนนี้อาตมาก็ยังพักอยู่ที่แดนอโคก เพื่อรอรับภานกฐิน
ในวันอาทิตย์ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ (วันขึ้น ๖ ค่ำเดือน ๑๒) อยู่
ทางนั้น ถ้าโยมไม่มีธุระอะไร ลองมาดูงานที่นี่ก็ดีเหมือนกัน มีประโยชน์
ไม่น้อยทีเดียว เพราะจะได้มารู้จักกับญาติโยม ผู้ใฝ่ใจสั่งกรรมหลายๆ จังหวัด
ในฐานะที่เป็นอุบาสก อุบาสิกา ผู้ต่างก็ได้ช่วยกันเข็นกงล้อธรรมจักร ฝ่า
ทวนกระแสน้ำของโลก เมื่อมาเจอกัน ก็จะได้สร้างความเป็นญาติธรรม ให้
แผ่ขยายกว้างขวางยิ่งขึ้นไปอีก

เรื่องการปฏิบัติธรรมนั้น สภาพแวดล้อมก็เป็นสิ่งสำคัญอันหนึ่ง เราจะ
ต้องมีการเลือกอยู่ในหมู่กลุ่มที่ดี และในภูมิภาคที่ไม่กันดารแร้นแค้น
จนเกินไป พระพุทธองค์ได้ตรัสเอาไว้ว่า จะต้องไปอยู่ในภูมิภาคอันสมควร
(ปฏิรูปเทศวาสะ) คือเป็นดินแดนที่สามารถรักษาศีลประพฤตินิยมได้
โดยไม่ขัดต่อชีวิตความเป็นอยู่จนเกินไปนัก เป็นต้นว่า ถ้าเราไปอยู่ในแถบ
ขั้วโลกเหนือ ภูมิภาคแถบนี้ ก็ยากที่จะประพฤตินิยมได้ เพราะ
อาชีพของชนแถบนี้มีอาชีพเดียวคือ การล่าสัตว์น้ำ เช่นแมวน้ำ เป็นต้น

แต่การที่ได้อยู่ในประเทศอันสมควรมัน ก็ยังไม่มีประโยชน์อะไรถ้า ไม่ได้ฟังธรรมของสัตบุรุษ (ผู้รู้ นักปราชญ์) เมื่อได้รับฟังธรรมของสัตบุรุษ แล้ว ก็จะทำให้เราได้ตั้งตนไว้ในทางที่ชอบ ประกอบการเลี้ยงชีวิตด้วยการ เว้นจากบาปอกุศลทั้งปวง เมื่อเป็นเช่นนี้ก็จะทำให้เราได้สั่งสมบำเพ็ญคุณ งามความดีไปอยู่เสมอ ธรรมทั้ง ๔ ประการนี้ พระพุทธองค์ทรงเรียกว่า จักร ๔ เพราะมันมีส่วนส่งเสริมอุปการคุณซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความ หมุนเวียน สืบเนื่องกันไป

เนื่องมาจากการได้อยู่ในประเทศอันสมควร (ปฏิรูปเทสวาสะ) จึงทำให้ ได้คบกับสัตบุรุษ (สัปบุริสุบัสสยะ) เนื่องมาจากการได้คบกับสัตบุรุษ จึง ทำให้ได้ตั้งตนไว้ในทางที่ชอบ (อัตตสัมมาปณิธิ) เนื่องมาจากการที่ได้ตั้งตน ไว้ในทางที่ชอบ จึงทำให้ได้มีโอกาสสั่งสมคุณงามความดีไว้ (บุพเพกตบุญญตา) และก็เพราะเนื่องมาจากการได้สั่งสมคุณงามความดีไว้ จึงทำให้ได้ไปเกิด ในประเทศอันสมควร ซึ่งมันมีความหมุนเวียนสืบต่อกันเป็นช่วงๆดังนี้ พระ พุทธองค์จึงทรงเรียกว่าจักร ๔ เปรียบประดุจล้อรถนำไปสู่ความเจริญฉั น นั้น

ความเพียรเป็นสิ่งสำคัญอันหนึ่งในการปฏิบัติธรรม พระพุทธองค์ก็ เคยตรัสเอาไว้ว่า “คนย่อมล่องทุกข์ได้เพราะความเพียร” ดังนั้น เมื่อสิ่งใด ที่โยมได้พิจารณาเห็นแล้วว่าเป็นกุศลก็ขอให้โยมได้เพียรสั่งสมสิ่งเหล่านั้นไว้เกิด เพื่อเป็นพลวปัจจัยของเราสืบไป

ขอเจริญพร

.....

“จักร ๔” (อาวุธสำคัญของนักปฏิบัติธรรม)

ปฏิบัติธรรมนั้นไซ้ไรไซ้ของง่าย
ต้องขวนขวายเอาจริงทุกสิ่งสรรพ
ปรีดีปฏิบัติไม่ขัดกัน
พร้อมครบครันปฏิเวธเหตุถูกต้อง

ยึด“จักรสี่”เป็นหลักให้ปักมั่น
ไม่ผกผันเวียนกลับหลับไหลหลง
ถือหลักธรรมคำสอนพระพุทธองค์
ทำให้ตรงอย่างเอาจริงทุกสิ่งไป

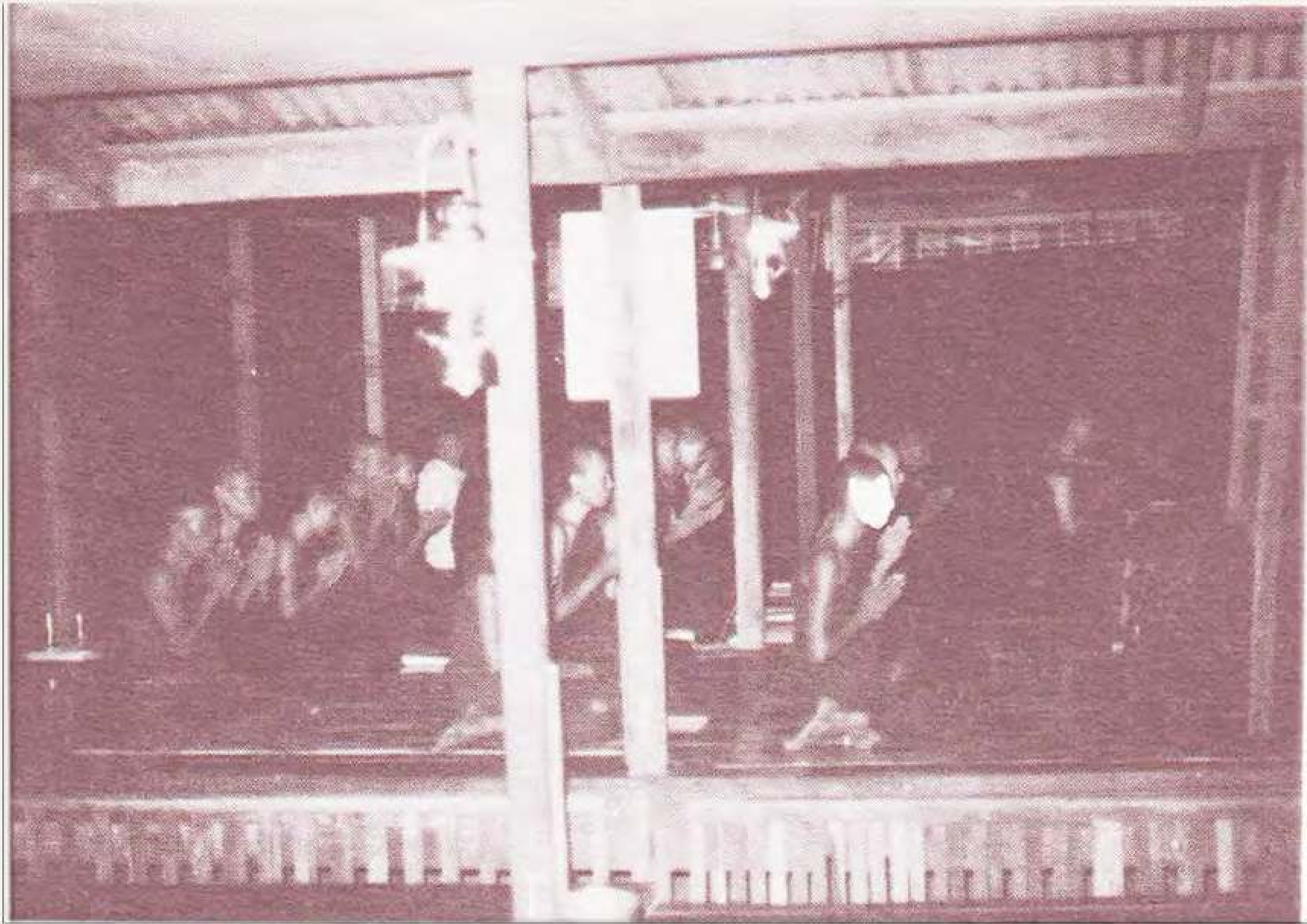
หนึ่ง “ปฏิรูปเทสวาสะ”
สภาพแวดล้อมพอจะอยู่ได้ไหม?
ไม่ยากแค้นแคลนขาดปราศโจรภัย
ไม่ห่างไกลผู้มีศีลธรรม

สอง “สัพปุริสุปัสสยะ”
รับธรรมะจากสัตบุรุษสุดอิมหน้า
เมื่อเข้าใจแล้วไซ้ลงมือทำ
เป็นประจำไม่อึดอัดขัดข้องใจ

สาม “อัตตสัมมาปณิธิ”
เฝ้าตรองตรือบรมบ่มนิสัย
รักษาศีลพึงธรรมอยู่รำไป
ตั้งตนไว้ในทางชอบกอบกิจตน

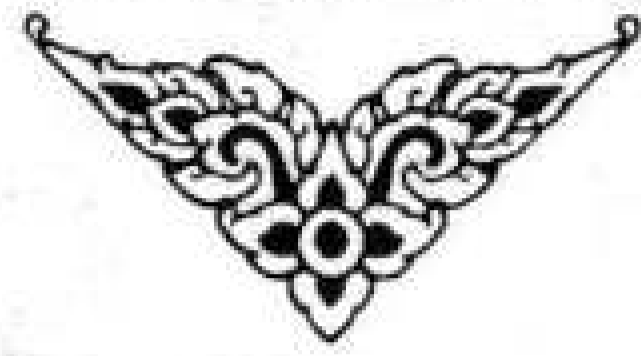
สี่ “ปุพเพกตปุญญตา”
เมื่อได้ร่างนี้มาอย่าสับสน
สร้างควมดีใส่ตัวทั่วทุกคน
อย่าปล่อยให้วายชนม์อย่างเปล่าดาย

อังคาร ๒๖ มิ.ย. ๓๓

เมื่อลมหนาว(สายลมแห่งความเพียร)มาเยือน...

ธรรมสถานแดนอโคก

๓๐ ธันวาคม ๒๕๑๘

เจริญพร มายังโยม

ขณะนี้อาตมากำลังพักอยู่ที่แดนอโคก การอัดเทปสภกรณ์ได้ทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว โยมก็คงจะได้รับม้วนเทปธรรมะที่อาตมาได้ห่อส่งไปให้แล้ว มีทั้งหมดด้วยกัน ๑๒ ม้วน โยมก็ลองฟังดูให้ครบ ๑๒ ม้วน ถ้ามีอะไรขัดข้องก็แจ้งมาให้ทราบด้วย

อากาศทางนี้หนาวมากก็คงจะพอกันกับไพศาลี เพราะเป็นที่ราบสูงเหมือนกัน ลมโกรกแรงเกือบทั้งวัน ตอนเช้าๆออกบิณฑบาตเท้าเกือบจะวางกับถนนลูกรังไม่ลง มันชาและเจ็บพอสมควร ทำให้นึกสงสารโยมแก่ๆที่ออกมาใส่บาตรตอนเช้าๆ ขนาดอาตมายังหนุ่มยังแน่นอยู่ก็ยังไม่รู้จะทนได้สักเท่าไหร่ โยมใส่บาตรกันทีก็สิ้นกันไปทั้งตัว อาตมาไม่รู้จะทำยังไง ก็เลยบอกโยมไปว่า “ชาติปีทุกขา ความเกิดมันเป็นทุกข์ อย่างนี้นะโยม” โยมก็ได้แต่ยิ้มสั้นๆพอแก้หนาวไปได้บ้าง

ตอนบิณฑบาต อาตมาเองต้องใช้สังฆาฏิมาทาบกับผ้าจีวรอีกชั้นถึงค่อยทุเลา ก่อนจะออกบิณฑบาตก็เดินจงกรมอุ่นเครื่องไว้ก่อนสักครึ่งชั่วโมง พอให้เส้นสายได้ยืดไม่ยั้งงั้นเดี๋ยวก้าวขาไม่ออก

อาตมาเองตอนนี้อยู่ที่แดนก็พยายามขวนขวายเต็มที่ ระวัง
อยู่กับจิต คุมจิต อ่านจิต ปรับจิต เปลี่ยนจิต ทำจิตให้มันอยู่ในอำนาจ
ของเรา ชีวิตของคนเราจะสุข หรือทุกข์ หรือไม่สุข ไม่ทุกข์ ไม่ว่าจะ
เป็นอารมณ์ใดๆมันล้วนแล้วแต่ขึ้นอยู่กับจิตใจทั้งสิ้น ถ้าเราเป็นนายเหนือจิตใจของ
เราได้แล้ว ปัญหาต่างๆนานาก็หมดไป เพราะถ้าเรารู้แล้วว่าจะทำจิตให้
มันสุขทำอย่างไร? ทำให้มันปีติปราโมทย์ หรือวางเฉยเสียทำอย่างไร? ถ้า
เราปรับเปลี่ยนได้คล่องแล้ว ชีวิตทั้งชีวิต ก็เหมือนอยู่ในอุ้งมือของเราเอง
ไม่ว่าจะเป็นนรก สวรรค์ หรือพระนิพพาน ก็ขึ้นอยู่กับกำบังม่านตาของเรา
ทั้งสิ้น

การใช้ชีวิตของนักบวชก็ต้องพยายามเพ่งเพียร ปรารถนาความเพียร
อยู่เสมอ เพราะมีเช่นนั้นแล้ว ก็จะมีชีวิตไม่ต่างอะไรกับขอตาน ที่มีชีวิต
โดยขออาศัยเลี้ยงจากผู้อื่นเท่านั้น อันนี้เป็นพุทธพจน์ที่ท่านได้ตรัสเปรียบ
เทียบเอาไว้

ขอเจริญพร

.....

จิต....ท..น..อ

ทูลงคัม

เอกจรี

อสรีร์

คุหาสยั

เย จิตตัม สญญเมสุสนุตติ

โมกขนุตติ มารพนุธนา

จิตท่องเที่ยวไปไกล

เที่ยวไปดวงเดียว

ไม่มีรูปร่าง

อาศัยอยู่ในกำ(ต้อกาย)นี้

ใครควบคุมจิตนี้ได้

ย่อมพ้นจากบ่วงมาร.

รายงานผลการปฏิบัติธรรมจากโยมพ่อ (ตอนชีวิตใหม่)

๒๗๔/๒ หมู่ ๕ ต.โคกเตี้อ อ.ไพศาลี จ.นครสวรรค์

วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

กราบนมัสการ พ่อท่านเหนือเกล้า และพระอริยเจ้าทุกองค์

นับตั้งแต่ได้รู้จักและได้เห็นปฏิปทาการประพฤติปฏิบัติของพระ และ
สิกขมาตชาวอโศกตลอดมาอย่างใกล้ชิด จนมั่นใจและเลื่อมใสศรัทธา ทั้ง
ตนเอง ก็ได้ร่วมทดลองพิสูจน์ประพฤติปฏิบัติตามจนแน่ใจ และมั่นใจใน
สิ่งที่ตนเองได้ ตนเองมี เกิดความเชื่อมั่นในพระพุทธศาสนายิ่งขึ้น ก่อให้
เกิดพลังใจทำความเพียร ลดละปละปล่อยสิ่งที่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย รู้จักปิด
รูรั่วให้ตัวเองมากขึ้น

เมื่อก่อนจะมาประพฤติปฏิบัติธรรม มีการฟุ้งเฟ้อไปตามสังคมของคน
โลกๆ คือ มีการกิน สูบ ดื่ม เสพย์ งานสังคมที่เหนไปที่นั่น แบบไม่
เว้นแต่ละงาน เพราะสำคัญไปว่าเป็นเกียรติ

เมื่อหันมาประพฤติปฏิบัติธรรม มีความเข้าใจในพระธรรมคำสอน
อันพระอริยเจ้าทั้งหลายได้นำมาอบรมสั่งสอน ก็ทำให้มีความเข้าใจชีวิต และ
ความเป็นอยู่มากยิ่งขึ้น จึงได้เลิกละปละปล่อยความเห็นความเข้าใจตั้งแต่
ก่อนออกมา เริ่มใช้ชีวิตและความเป็นอยู่อีกแบบหนึ่ง กลับกลายเป็นหน้ามือ
เป็นหลังมือ ซึ่งทำให้เพื่อนๆ และคนในสังคมคิดไปต่างๆ นานาในวิถีชีวิต
ของกระผมว่ามีอะไรมาทำให้กระผมต้องเปลี่ยนแปลงไป

บางคนและคนส่วนมากก็ยังคิดเลยเถิดไปว่า กระผมไปถูกล้างสมอง เป็นคอมมิวนิสต์ตั้งแต่เมื่อไร?

โถ! น่าสงสาร เขาช่างไม่เข้าใจเราเสียจริงๆ คนนอกคน...เพียงแต่ เราทำตนเป็นคนอยู่แบบง่าย ๆ กินง่าย ๆ ใช้เสื้อผ้าราคาถูก ๆ และง่าย ๆ สีเดียว ไม่ต้องมีหลายสี เดินไม่ใส่รองเท้า ตัดผมให้สั้นเข้า ทานข้าวมือเดียว ไม่เบียดเบียนชีวิตสัตว์ทานแต่พืชผัก ถ้างงา โฉนมากล่าวหากันว่า เป็นคอมมิวนิสต์ไปเสียได้ น่าเห็นใจจริงๆ

กระผมก็พร้อมที่จะให้อภัยในความไม่เข้าใจของคนเหล่านี้ แต่จะทำอย่างไรถึงจะให้เขาเหล่านั้นเข้าใจเราได้เล่า? นี่ก็คือปัญหาที่จะต้องขบคิดต่อไป เราจะไปพูดฝากผู้ใดใครเขาจะเชื่อ เพราะเมื่อก่อนเราเป็นผู้มีจิตใจโลภ เป็นผู้มักได้ มาบัดนี้กลับกลายเป็นผู้ให้ เป็นผู้เสียสละ ก็ยิ่งชวนให้เพื่อนต้องเพิ่มความสงสัยว่า กระผมจะต้องมีเงินส่วนใดมาจากทางใดทางหนึ่งอย่างแน่นอน

เมื่อเขาหาแหล่งที่มาของเงินไม่ได้ เขาก็เลยเหมาเอาง่ายๆว่า คงเป็นคอมมิวนิสต์ ถึงมีเงินใช้จ่ายก่อสร้างอารามได้อย่างเต็มที่

นี่แหละครับ คือที่มาของปัญหา กระผมก็มีได้โต้ตอบ หรือชี้แจงเขาแต่อย่างใด เพราะคนเหล่านั้นเขาไปแอบกล่าวขวัญที่อื่น ตามวงสุราบ้าง ในพิธีงานอื่นๆบ้างตามอัธยาศัย กระผมก็ขอยืนยันแต่เพียงว่าให้กาลเวลา เป็นเครื่องพิสูจน์ตัดสิน ระยะทางพิสูจน์กำลังม้า กาลเวลาพิสูจน์น้ำใจคน

กระผมเองก็มั่นอยู่ในพุทธภาสิตขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่กล่าวว่า “ธมฺโม หเว รกฺขติ ธมฺมจารี” ธรรมย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม จึงไม่อนาทรร้อนใจแต่อย่างใด คืออยู่ได้อย่างสบาย

ธรรมะคือคำสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรานี้ ทั้งๆที่ทางราชการบ้านเมืองก็ยอมรับ และบรรจุไว้ในหลักสูตรเพื่อใช้สอนบุตรหลาน ตั้งแต่ชั้นประถมปลายจนถึงชั้น ม.ศ.ปลาย นอกนั้นชาวไทยเราร้อยละ ๘๐

ก็ยอมรับนับถือศาสนาพุทธเป็นศาสนาของตน การศึกษาพระพุทธศาสนาก็เป็นอันเอากันแต่เพียงพอให้รู้ประวัติขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า และเหล่าสาวกที่เป็นอรหันต์ ไม่ได้เน้นถึงการนำคำสอนข้อวัตรปฏิบัติไปใช้กับชีวิตประจำวันอย่างจริงจัง

ด้วยเหตุนี้กรรมัง ที่ทำให้สังคมมนุษย์ทุกวันนี้จึงกลายเป็นคนเห็นแก่ตัว ขาดเมตตา ไม่มีความเอื้ออารีต่อกัน ถ้าเขาเห็นผู้ใดที่ประพฤติปฏิบัติตามคำสอน เลยกกลายเป็นเขาเห็นไดโนเสาร์ เต่าล้านปีไป หรือยิ่งไปกว่านั้นเขามองเห็นคนผู้นั้นเป็นคอมมิวนิสต์ไปเสียเลย

คนหนอคน...ช่างกระไร เราหรืออุตสาหกรรมเล็กละจากอบายมุข ความชั่ว ความเลวทั้งหลาย มีชีวิตอยู่แบบง่ายๆ ใช้น้อย กินน้อย ไม่เบียดเบียน แม้แต่ชีวิตสัตว์ตัวเล็กตัวน้อย จนกระทั่งแม้แต่ยุก็เว้นขาดไม่ตบไม่ตี แต่ทำไมจึงหนีคำกล่าวหาเป็นคอมมิวนิสต์จากปากของคนไม่พัน

ทั้งๆที่แผ่นดินนี้ กรรมก็มีส่วนเป็นเจ้าของด้วยผู้หนึ่ง พระพุทธศาสนานี้ กรรมก็พิทักษ์รักษาบูชาเหนือชีวิต และจะเทิดทูนพระพุทธศาสนาด้วยความจริงใจอย่างจริงจัง ไม่ย่อท้อถึงแม้จะมีอุปสรรคใด

ชีวิตนี้ขอบูชาพระศาสดาด้วยการปฏิบัติตลอดไป

กราบนมัสการด้วยความเคารพยิ่ง

อุดม พรหมสีดา

รายงานผลการปฏิบัติธรรมจากโยมพ่อ (ตอนล้มช้าง)

วันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๑

กราบนมัสการ พระอริยเจ้าชาวอโศก

และขออน้อมคารวะ แต่เพื่อนสหธรรมิกทุกๆคน

ก่อนอื่นกระผมต้องขอกราบคารวะต่อพระคุณเจ้า ผู้ได้เขียนติงเตือน
กระผมมาในหนังสือสารอโศกฉบับที่แล้ว โดยที่ได้มีความปรารถนาดี ติง
เตือน ชี้จุดบอด จุดเสื่อม ความเป็นผู้มีมานะ ยึดดี ถือดี ที่มีในตน อัน
เป็นเครื่องกีดกัน ปิดบังให้กุศลธรรมไม่เจริญ และอกุศลธรรมเจริญยิ่ง หากเกิด
กับผู้ใด ถ้าสลัดออกไม่ได้ ยังแต่จะให้ผลคือ เป็นเหตุให้บุคคลผู้นั้นเป็น
ปทปรมะ(ศิระกะกับเท้าอยู่เสมอกัน) คือกุศลธรรมไม่มีโอกาสเจริญงอกงาม
ยิ่งๆขึ้นได้

กระผมก็ต้องยอมรับกันอย่างตรงไปตรงมา เพื่อเป็นการหัดสั่งสม
สัญชาติแห่งคนตรง อันเป็นคำสอนของพระบรมศาสดาของเรา เพื่อองค์
แห่งการบรรลุธรรม กันทีเดียวแหละครับ

เรื่องที่ผ่านมา เหตุปัจจัยมันก็ได้เกิดขึ้นแล้ว เป็นแล้ว ผมเองก็ได้
พลาดท่าเสียที่อ้ายกิเลสตัวนี้ไปเสียแล้ว กระผมก็ต้องขอรับสารภาพบาปกรรม
ทั้งหลายที่ผมได้เป็นผู้ก่อ หลงตน หลงตัว ยึดดี ถือดี เป็นเหตุให้มีมานะ
ชะล่าใจ มีจิตคิดปฏิฆะต่อพระอริยเจ้า ด้วยการรู้เท่าไม่ถึงการณ์

เป็นต้นเหตุให้ผมต้องทนทุกข์ จิตเศร้าหมองไม่ผ่อนคลาย กุศลธรรม

หยุดชะงักกัน ไม่เจริญเท่าที่ควร บางครั้งก็เป็นเหตุชวนให้เกิดการเบื่อน่ายต่าง ๆ นานา ส่วนอีกจิตหนึ่งก็ตั้งเตือนไว้ว่า ก็ไหนๆ เดี๋ยวก็มาถึงบ้านนี้แล้ว จะถอยทำไม ต้องรุดหน้าสิ

ตามความรู้สึกแล้ว ก็เห็นว่ามันไม่ยอมเดินครับ เพียงแต่นั่งเฉยอยู่ จิตมันก็ครุ่นคิดไปต่าง ๆ นานา เพราะอ้ายตัวมานะถือดี ยึดดีนี้แหละ ล้างยาก และสลัดออกยากยิ่ง ทุกๆ สิ่งมันอยากจะทำให้เป็นไปดั่งใจ ถ้าไม่สมกับ ความตั้งใจก็เริ่มทุกข์และท้อแท้ใจ

เหตุการณ์ทั้งหลายก็ได้ผ่านไปนานแล้ว และกระผมเองก็ได้รับความเมตตาจากท่านชรัวตากงอีกนั่นแหละ เห็นว่าโยมหน้าไม่เสบยคล้ายกับว่า จะมีทุกข์อยู่ภายใน ท่านก็พยายามหาเหลี่ยมมุมต่างๆ มาแยกแยะชี้ถูกชี้ผิด เพื่อทำความเข้าใจให้โยมคลายใจ

แต่ไอ้ตัวมานะ มันก็ยังไมยอมลงง่าย ๆ ดอกครับ มันก็ยังถือดีต่อไป อยู่นั่นแหละ เล่นเอาชรัวตากงต้องบริกรรมคาถากันอยู่หลายบท เชียวแหละครับ นับตั้งแต่บท อย่าเลือก จงมองตน ต้องแก้ไขตน ปรับปรุงตน ทำนาตน อย่ามัวแต่ไปวุ่นวายกับนาของผู้อื่น ต่าง ๆ นานา

จนกระทั่งยกเอาพระไตรปิฎกเรื่อง คิริมานนทสูตร หรืออะไรก็ตามก็ได้ไม่ถนัดนัก ที่เกี่ยวกับวัตร ๗ ประการของอุบาสก อุบาสิกา คือผู้มีศีล ๕ ไม่เพ่งโทษผู้มีศีล ๘ ผู้มีศีล ๘ ไม่เพ่งโทษผู้มีศีล ๑๐ ผู้มีศีล ๑๐ ไม่เพ่งโทษผู้มีโอวาทปาฏิโมกขศีล

โดยเฉพาะเรื่องวัตร ๗ ประการนี้ ท่านเน้นวัตรข้อ ๑ และข้อ ๒ มากทีเดียวแหละครับ

วัตรข้อที่ ๑ นั้น ท่านเน้นว่าอุบาสก อุบาสิกาไม่เพ่งโทษ ภิกษุผู้บวชใหม่ ภิกษุผู้บวชปานกลาง หรือภิกษุผู้เป็นเถระ

วัตรข้อที่ ๒ อุบาสก อุบาสิกา ต้องเป็นผู้มากด้วยความเลื่อมใส และอ่อนน้อมถ่อมตนเสมอๆ ต่อภิกษุผู้บวชใหม่ บวชปานกลาง หรือ

ภิกษุผู้เป็นเถระ

และท่านกล่าวย่ำว่า เป็นการลดมานะทิฐิให้กับตนเองทั้งเป็นการถูกต้องตามฐานะ

เมื่อมันมีความเข้าใจ และจิตเปิด อ้ายตัวมานะที่มันฝังแน่นกลับหดตัวหายหัว หูตาซีกสว่าง ความยิ้มแย้มแจ่มใสก็มีมา มีความละเอียดใจกับอ้ายตัวโมหะที่มันครอบงำอยู่

กระผมจึงขอถือโอกาสอาศัย “สารอโศก” เป็นสื่อ ขอสารภาพบาปที่ผมได้กระทำขึ้น กับพระอริยเจ้ารูปหนึ่งรูปใดด้วยกายกรรมก็ดี วจีกรรมก็ดี และมโนกรรมก็ดี หวังว่าพระอริยเจ้าเหล่านั้น ท่านได้อโหสิกรรมให้แก่กระผมแล้ว ตั้งแต่กระผมก่อมันขึ้น

บัดนี้ กระผมก็ได้สำนึก ในความผิดพลาดทั้งหลายทั้งปวง ที่เป็นเหตุให้จิตตนเศร้าหมอง กุศลธรรมไม่เจริญ กระผมขอล้างกรรมนั้นๆ ด้วยการอธิษฐานจิต คิดแต่จะเสียสละ อดทน และเมตตาต่อผู้อื่นอยู่เสมอๆ จะมองตน แก้ไขตน ปรับปรุงตน

และที่สุดแห่งที่สุด จะไม่ไปเกี่ยวข้องกับนาผู้อื่นเป็นอันขาด เพื่อเป็นการคารวะต่อธรรมะ อันเป็นคำพรำบ่นดิ่งเตือนของท่านขรัวตาคง

ฉะนั้น กระผมจึงขอน้อมคารวะมาด้วยความจริงใจที่พระคุณเจ้าทั้งหลายได้กรุณา อุตสาหะชี้ชุมทรัพย์ให้ อย่างนี้ถึงจะเรียกว่า เลือดสุพรรณด้วยกัน จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ถ้าเห็นมีอะไร ผิดหู ผิดตา กรุณาติงเตือนไปเถอะครับ พร้อมทั้งจะรับไว้พิจารณา ตรวจตราแก้ไขตน เพื่อยังความผาสุกมาสู่ตนเอง และหมู่คณะในที่สุด

ด้วยความเคารพอย่างสูง

อุดม พรหมสีดา

ความเลื่อมและความเจริญ ของอุบาสก อุบาสิกา

๑. ขาดการเยี่ยมเยียนพระ (คนป่วยหนียา)
  ๒. ละเลยการฟังธรรม (นำชาล้นถ้วย)
  ๓. ไม่ศึกษาในอริสัจ (สิงติดแป้น)
  ๔. ไม่มากไปด้วยความเลื่อมใสในภิกษุทั้งที่เป็นเถระ ทั้งเป็นผู้ใหม่ ทั้งปานกลาง (เมล็ดข้าวลีบ)
  ๕. ตั้งจิตติเตียน คอยฟังโทษฟังธรรม (โรคไข้เรื้อน)
  ๖. แสวงหาเขตบุญภายนอกศาสนา (ฆ่าสัตว์ทำบุญ, เอาเนื้อสัตว์มาทำบุญ, เอาเงินทอง ของดีบ เช่น ข้าวสาร ไปถวายพระ)
  ๗. ไม่ทำสักการะก่อนในเขตบุญในศาสนา (นับถือผีมากกว่าพระ ไหว้ศาลพระภูมิมาก่อนแล้วค่อยมาทำบุญที่หลัง รายการโทรทัศน์ทุกวันนี้ เอาหนัง, ดนตรีมาเล่นก่อน แล้วเอาพระไปเทศน์ตอนเด็กปิดท้ายรายการ)
- หลักธรรมทั้ง ๗ ประการนี้ พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ว่า ย่อมเป็นไป เพื่อความเลื่อมแก่อุบาสก อุบาสิกา ฟังละเว้น และฟังกระทำ กลับคืนในทิศทางตรงกันข้าม

เพื่อความเจริญโดยส่วนเดียว อุบาสก อุบาสิกา ควรได้พากัน ปฏิบัติดังนี้

๑. ไม่ขาดการเยี่ยมเยียนพระ
๒. ไม่ละเลยการฟังธรรม
๓. ศึกษาในอริสัจ
๔. มากด้วยความเลื่อมใสในภิกษุทั้งที่เป็นเถระ ทั้งเป็นผู้ใหม่ ทั้งปานกลาง
๕. ไม่ตั้งจิตติเตียน ไม่คอยฟังโทษฟังธรรม
๖. ไม่แสวงหาเขตบุญภายนอกศาสนา
๗. กระทำสักการะก่อนในเขตบุญในศาสนา

(จากมหานิสุตต พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๓ ข้อที่ ๒๗)

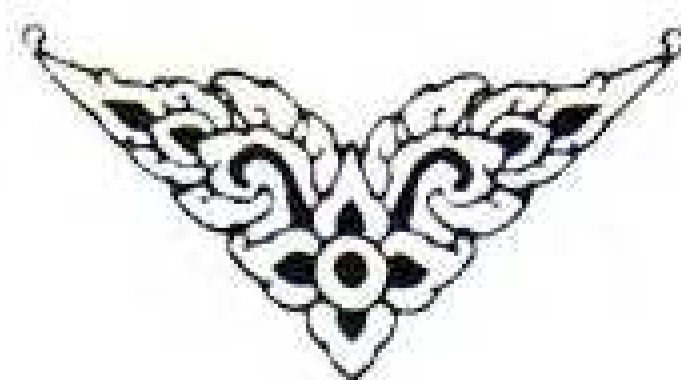
พระธรรมบุญ ของพระพุทธศาสนา

จาก พระไตรปิฎก ภาษาไทย ฉบับหลวง เล่มที่ ๙

พระสุตตันตปิฎกเล่ม ๑

ที่ฉนิกาย สีลขันธวรรค สามัญญผลสูตร

ข้อที่ ๑๐๓ ถึง ๑๒๑

เมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ตรัสรู้บรรลุสัมมาสัมโพธิญาณ ท่ามกลางบรรดาผู้รู้ทั้งที่แก่ ทั้งที่ก่อนพระองค์หลากหลาย ท่ามกลาง บรรดาเจ้าศาสดาต่างๆมากมายในขณะนั้นแล้ว

พระองค์ก็ทรงประกาศอย่างอาจหาญ มิได้หวั่นเกรงว่า จะเป็นการข่มใคร หรือมิได้สะเทือนขวัญเขินอายนิดว่า ใครใดได้ยินเข้าแล้ว จะหาว่า พระองค์โอ้อวดอวดตนแต่อย่างไร เพราะพระองค์มีพระทัยอัน เป็นสัตย์จริงเพียงพอ

คำความที่พระองค์ทรงกล้าหาญชาญชัย กล่าวยืนยันซ้ำแล้ว ซ้ำเล่าอย่างมั่นคง แต่ต้นจนสุดท้ายนั้น ก็คือ

พระองค์เป็นพระตถาคตเสด็จอุบัติในโลกนี้ เป็นพระอรหันต์ตรัสรู้ เองโดยชอบ ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ เสด็จไปได้แล้ว ทรงรู้แจ้ง โลก เป็นสารถิฝีกบुरुขที่ควรฝีกไม่มีผู้อื่นยิ่งกว่า เป็นศาสดาของ เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้เบิกบานแล้ว เป็นผู้จำแนกพระธรรม พระตถาคตพระองค์นั้นทรงทำโลกนี้พร้อมทั้งเทวโลก มารโลก พรหม- โลก ให้แจ้งชัดด้วยพระปัญญา อันยิ่งของพระองค์เองแล้ว ทรงสอน หมู่สัตว์พร้อมทั้งสมณพราหมณ์เทวดาและมนุษย์ให้รู้ตาม ทรงแสดงธรรม งามในเบื้องต้น งามในท่ามกลาง งามในที่สุด ทรงประกาศพรหมจรรย์ พร้อมทั้งอรรถ พร้อมทั้งพยัญชนะ บริสุทธิบริบูรณ์สิ้นเชิง

นั่นหมายความว่า พระองค์จะเป็นเจ้าลัทธิ หรือ เป็นศาสดา องค์หนึ่ง ท่ามกลางศาสดาน้อยใหญ่ทั้งหลายทั้งปวง ในขณะนั้นแน่นอน

ซึ่งแน่ละ ในบรรดาลัทธิของศาสดาน้อยใหญ่ทั้งหลายเหล่านั้น เขาก็ต้องมีปฏิปทา มีศีล มีหลักเกณฑ์สำคัญของเขา ตามแต่ละ

ศาสดา และแต่ละลัทธิของเขา บ้างก็มีการกระทำอย่างนี้ บ้างก็ห้าม
กระทำอย่างนั้น ตามแต่ละลัทธิของศาสดาใดจะเห็นดี เห็นไม่ดีของเขา
ซึ่งแน่นอนที่สุดว่า จะต้องเต็มไปด้วย จาริต แบบแผน การกระทำ
ต่างๆของแต่ละลัทธิ

และที่สำคัญก็คือ จาริต แบบแผน หรือ การกระทำที่เลอะๆ
เทอะๆอันไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์ หรือ ไม่เป็นหลักการ ที่ตั้งตาม
ขอบเขตอันควร แห่งฐานานุฐานะนั้น ก็ต้องมีมากมายหลากหลาย
แน่นอน

ดังนั้น ด้วยพระปัญญาธิคุณแห่งความเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ซึ่งเป็นเจ้าลัทธิศาสนาที่แน่แท้ ยิ่งใหญ่ ศาสนาหนึ่ง จึงต้องประกาศ
ปฏิบัติ แจ่มจาริตหลัก แบบแผนหลัก หรือศีลแห่งลัทธิศาสนาของ
พระองค์ท่าน ให้เป็นที่ประจักษ์ ยืนยันความสำคัญ อันเรียกได้ว่าเป็น
พระธรรมนุญของศาสนาพุทธขึ้นมา

ซึ่งเป็นกฎหลักอันสำคัญ ที่พระบรมศาสดาได้ทรงประกาศอย่าง
แจ่มชัดว่า หลักการรากฐานของพระพุทธองค์นั้นเป็นอย่างนี้ๆ ศีลของ
พระพุทธองค์เป็นอย่างนี้ๆ

เพราะฉะนั้น เมื่อผู้ใดได้ยิน ได้ฟังได้เห็นกฎหลัก หรือศีลหลัก
ประดามี อันเป็นพระธรรมนุญแท้ของพุทธนี้แล้ว ก็จะนึกเห็นรูปร่าง
ของพระพุทธศาสนาได้ หรือจะนึกเห็นความเป็นจาริตแบบแผน จะเห็น
แกนแห่งความเป็นอยู่เป็นไปของพุทธศาสนาได้ชัดเจนว่า จะอยู่ในรูป ใน
แบบใด

เพราะศีลกฎหลัก ดังกล่าวนี้นี้เป็น เครื่องแจ่ม จาริตหลักแบบแผน
หลัก ปฏิปทาหลักของพุทธศาสนาแท้ๆจริงๆ

แม้ในสมัยพุทธกาลนั้น ก็ได้เกิดความแตกต่างเป็นความแฉก
แยกอันไม่เหมือนจาริตลัทธิอื่น ที่เขาเป็นเขามีอยู่เก่าก่อนมาแล้วแน่ๆ

เช่น บางลัทธิ นักบวชของเขาอาจจะเก็บผลหมากรากไม้จากต้นไม้มาใช้
มากินเองอยู่ก็ได้ พระพุทธองค์จึงทรงบัญญัติว่า นักบวชในศาสนาของ
พระองค์จะต้องเว้นขาดจากการพรากพืชคาม และภุกคาม

นักบวชลัทธิอื่นบางลัทธิ เขาอาจจะฉันหลายหนอยู่ก็ได้ พระ
พุทธองค์จึงทรงประกาศจารีตหลัก ให้นักบวชในศาสนาของพระองค์ จะ
ต้องฉันหนเดียว เว้นการฉันในราตรี งดจากการฉันในเวลาวิกาล

นักบวชในลัทธิอื่นบางลัทธิ เขาอาจจะรับทองและเงินอยู่ก็ได้
พระพุทธองค์จึงทรงตราพระธรรมนุญ กำกับศาสนาของพระองค์ว่า
นักบวชในศาสนาพุทธ ต้องเว้นขาดจากการรับทองและเงิน

หรือ ในลัทธิอื่นบางลัทธิ นักบวชของเขาอาจจะรับ แพะ แกะ
ไก่ สุนัข โค ม้า ไร่นา ที่ดิน แม้แต่จะซื้อขายอะไรกันอยู่ ก็คงจะ
ทำกันอยู่ พระพุทธองค์จึงทรงตราพระพุทธรธรรมนุญระบุว่า ศาสนา
ของพระองค์นั้น นักบวชจะต้องเว้นขาดในเรื่องการซื้อขาย การ
รับทรัพย์สินต่างๆ ที่เป็นสื่อแห่งการซื้อขายและการสะสม การเสวยสุข
ติดยึด เป็นต้นว่า สัตว์เลี้ยง ที่ดิน ไร่นา และอื่นๆ

และแม้แต่ การใช้สิ่งของของนักบวช อันสื่อให้เห็นว่า เป็นเครื่อง
ประดับ เป็นต้นว่า ใช้ไม้เท้า ใช้กลักกล่องหิ้วถือ (กระเป่า หรือย่าม กติ)
ใช้ร่ม ใช้พัด ใช้ผ้าห่มผ้ามีระบาย ดังนี้ พระพุทธองค์ก็ทรงตราพระ
พุทธรธรรมนุญไว้เป็นหลัก เป็นศีล เป็นกฎ ให้ละ ให้เลิกขาดให้ได้

หรือ จะเป็นเครื่องนาวิชาทั้งหลายเป็นต้นว่า การทำนายทายทัก
ต่างๆ และพิธีเกี่ยวกับการบูชา ที่ใช้ไฟเป็นสื่อต่างๆเช่น ใช้แกลบ ใช้รำ
(สมัยนี้ใช้ขี้เลื่อยพันเป็นแท่งรูป) ชัดเผาไฟบูชา ใช้เนย ใช้น้ำมัน (สมัยนี้
ใช้ขี้ผึ้ง ใช้ไขสัตว์ พันเป็นแท่งเทียน) จุดบูชา แม้แต่เป็นหมอปลูกเสก
เป็นหมอผี เป็นหมอลงเลขยันต์คุ้มกันบ้านเรือน (เจิมบ้าน เจิมร้าน
โรงเรือน) รดน้ำมันต์ ประยูรา รักษาไข้ อะไรต่างๆดังนี้ พระพุทธองค์

ก็ต้องตราพระพุทธรูปให้แก่ศาสนาของพระองค์ไว้ว่า นักบวชในศาสนาของพระองค์จะต้องไม่ทำ ต้องเลิกขาด ในเรื่องในสิ่งเหล่านี้ ดังนี้

พระธรรมนุญของพุทธศาสนา ที่พระบรมศาสดาเจ้าแห่งศาสนาพุทธ ได้ทรงประกาศแล้วประกาศอีก แต่ปางบรรพ์ก่อนนั้น ซึ่งพระมหาสาวกผู้รับสั่งตาม ได้นำมาบันทึกยืนยันแจ้งบอกเป็นหลักฐานไว้ จะหาอ่านได้ในพระสุตตันตปิฎก เล่มที่ ๑ ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค ทุกๆ พระสูตรเลยที่เดียวดังตัวอย่าง ที่ได้คัดลอกจาก สามัญญผลสูตร ต่อไปนี้จะเป็นรายละเอียดของจุลศีล มัชฌิมศีล และมหาศีล ตามที่ปรากฏในพระไตรปิฎก

พระธรรมนุญของพระพุทธศาสนา

อย่าได้เป็นเพียงแค่อนุสาวรีย์

ที่มีที่เป็นกัน ดังเช่นในโลกเลย

ขอเหล่าพุทธบุตรทั้งหลาย...

จงได้ช่วยกันกอบกู้พระธรรมนุญให้กลับคืนมา

ด้วยการปฏิบัติตามจุลศีล มัชฌิมศีล และมหาศีล

ให้ครบบริบูรณ์

ดูกรมหาบพิตร อย่างไร ภิกษุจึงชื่อว่าเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยศีลฯ

๑. ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ละการฆ่าสัตว์เว้นขาดจากการฆ่าสัตว์ วาง
ทันทะ วางศัตรา มีความละอาย มีความเอ็นดู มีความกรุณา หวัง
ประโยชน์แก่สัตว์ทั้งปวงอยู่ ข้อนี้เป็นศีลของเธอประการหนึ่ง

๒. เธอละการลักทรัพย์ เว้นขาดจากการลักทรัพย์ รับแต่ของที่
เขาให้ ต้องการแต่ของที่เขาให้ ไม่ประพฤตินเป็นขโมย เป็นผู้สะอาดอยู่
แม้ข้อนี้ก็เป็นที่ศีลของเธอประการหนึ่ง

๓. เธอละกรรมเป็นข้าศึกแก่พรหมจรรย์ ประพฤติพรหมจรรย์
ประพฤติห่างไกล เว้นขาดจากเมถุนอันเป็นกิจของชาวบ้าน แม้ข้อนี้ก็เป็นที่
ศีลของเธอประการหนึ่ง

๔. เธอละการพูดเท็จ เว้นขาดจากการพูดเท็จ พูดแต่คำจริง ดำรง
คำสัตย์ มีถ้อยคำเป็นหลักฐาน ควรเชื่อได้ ไม่พูดลวงโลก แม้ข้อนี้ก็
เป็นที่ศีลของเธอประการหนึ่ง

๕. เธอละคำส่อเสียด เว้นขาดจากคำส่อเสียด ฟังจากข้างนี้แล้ว
ไม่ไปบอกข้างโน้น เพื่อให้คนหมู่นี้แตกร้างกัน หรือฟังจากข้างโน้นแล้วไม่
มาบอกข้างนี้ เพื่อให้คนหมู่นี้แตกร้างกัน สมานคนที่แตกร้างกันแล้วบ้าง
ส่งเสริมคนที่พร้อมเพรียงกันแล้วบ้าง ชอบคนผู้พร้อมเพรียงกัน ยินดีใน
คนผู้พร้อมเพรียงกัน เพลิดเพลินในคนผู้พร้อมเพรียงกัน กล่าวแต่คำที่
ทำให้คนพร้อมเพรียงกัน แม้ข้อนี้ก็เป็นที่ศีลของเธอประการหนึ่ง

๖. เธอละคำหยาบ เว้นขาดจากคำหยาบ กล่าวแต่คำที่ไม่มีโทษ
เพราะหู ชวนให้รักจับใจ เป็นของชาวเมือง คนส่วนมากรักใคร่ พอใจ
แม้ข้อนี้ก็เป็นที่ศีลของเธอประการหนึ่ง

๗. เธอละคำเพื่อเจ้า เว้นขาดจากคำเพื่อเจ้า พุดถูกกาล พุดแต่คำที่เป็นจริง พุดอิงอรรถ พุดอิงธรรม พุดอิงวินัย พุดแต่คำมีหลักฐาน มีที่อ้าง มีที่กำหนด ประกอบด้วยประโยชน์โดยกาลอันควร แม้ข้อนี้ก็ เป็นศีลของเธอประการหนึ่ง

๘. เธอเว้นขาดจากการพรากพีชคามและภุตคามฯ

๙. เธอฉันหนเดียว เว้นการฉันในราตรี งดจากการฉันในเวลาวิกาลฯ

๑๐. เธอเว้นขาดจากการฟ้อนรำ ขับร้อง ประโคมดนตรี และดูการเล่น อันเป็นข้าศึกแก่กุศล ฯ

๑๑. เธอเว้นขาดจากการตัดทรงประดับ และตกแต่งร่างกายด้วยดอกไม้ ของหอมและเครื่องประเทืองผิว อันเป็นฐานแห่งการแต่งตัว ฯ

๑๒. เธอเว้นขาดจากการนั่งนอนบนที่นั่งที่นอนอันสูงใหญ่ ฯ

๑๓. เธอเว้นขาดจากการรับทองและเงิน ฯ

๑๔. เธอเว้นขาดจากการรับธัญญาหารดิบ ฯ

๑๕. เธอเว้นขาดจากการรับเนื้อดิบ ฯ

๑๖. เธอเว้นขาดจากการรับสตรีและกุมารี ฯ

๑๗. เธอเว้นขาดจากการรับทาสีและทาส ฯ

๑๘. เธอเว้นขาดจากการรับแพะและแกะ ฯ

๑๙. เธอเว้นขาดจากการรับไก่และสุกร ฯ

๒๐. เธอเว้นขาดจากการรับช้าง โค ม้า และลา ฯ

๒๑. เธอเว้นขาดจากการรับไธนาและที่ดิน ฯ

๒๒. เธอเว้นขาดจากการประกอบพุทธกรรมและการรับใช้ ฯ

๒๓. เธอเว้นขาดจากการซื้อการขาย ฯ

๒๔. เธอเว้นขาดจากการโกงด้วยตราชั่ง การโกงด้วยของปลอม และ

การโองด้วยเครื่องตวงวัด ฯ

๒๕. เชนเว้นขาดจากการรับสินบน การล่อลวง และการตลปตะเลง ฯ

๒๖. เชนเว้นขาดจากการตัด การฆ่า การจองจำ การตีชิง การปล้น และกรรโชก แม้ข้อนี้ก็เป็นศีลของเธอประการหนึ่ง

-จบจุลศีล-

๑. ภิกษุเว้นขาดจากการพรากพืชคามและภุตคาม เชนอย่างทีสมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก ฉันทโภชนะทีเขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังประกอบการพรากพืชคามและภุตคามเห็นปานนี้ คือ พืชเกิดแต่เหง้า พืชเกิดแต่ลำต้น พืชเกิดแต่ผล พืชเกิดแต่ยอด พืชเกิดแต่เมล็ดเป็นที่ครบห้า แม้ข้อนี้ก็เป็นศีลของเธอประการหนึ่ง

๒. ภิกษุเว้นขาดจากการบริโภคของทีทำการสะสมไว้ เชนอย่างทีสมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก ฉันทโภชนะทีเขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังประกอบการบริโภคของทีทำการสะสมไว้เห็นปานนี้ คือ สะสมข้าว สะสมน้ำ สะสมยาน สะสมที่นอน สะสมเครื่องประเทืองผิว สะสมของหอม สะสมอำมิส แม้ข้อนี้ก็เป็นศีลของเธอประการหนึ่ง

๓. ภิกษุเว้นขาดจากการดูการเล่นอันเป็นข้าศึกแก่กุศล เชน อย่างทีสมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก ฉันทโภชนะทีเขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังชวนชวายดูการเล่นอันเป็นข้าศึกแก่กุศลเห็นปานนี้ คือ การฟ้อน การขับร้อง การประโคมมหรสพมีการรำเป็นต้น การเล่านิยายการเล่นปรบมือ

การเล่นปลุกผี การเล่นตีกลอง จากภาพบ้านเมืองที่สวยงาม การเล่น
ของคนจัณฑาล การเล่นไม้สูง การเล่นหน้าศพ ชนช้าง ชนม้า ชนกระ
บือ ชนโค ชนแพะ ชนแกะ ชนไก่ รบนกกระทา รำกระบี่กระบอง
มวยชก มวยปล้ำ การรบ การตรวจพล การจัดกระบวนทัพ กองทัพ
แม้ข้อนี้ก็ เป็นศิลปะของเธอประการหนึ่ง

๔. วิทยุวันชาติจากการชวนขวายเป็นที่ตั้งแห่ง
ความประมาท เช่นอย่างที่สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก จันโภชนะที่เขา
ให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังชวนขวายเป็นที่ตั้งแห่งความประ
มาทเห็นปานนี้ คือ เล่นหมากรุกแถวละแปดตา แถวละสิบตา เล่นหมา
เก็บ เล่นดวด เล่นหมากรุกไหว เล่นโยนบ่วง เล่นไม้หึ่ง เล่นกำทาย
เล่นสกา เล่นเป่าใบไม้ เล่นไถน้อยๆ เล่นหกคะเมน เล่นกัณฑ์ เล่นดวงทราย
เล่นรณน้อยๆ เล่นธนูน้อยๆ เล่นเขียนทายกัน เล่นทายใจ เล่นเลียนคน
พิการ แม้ข้อนี้ก็ เป็นศิลปะของเธอประการหนึ่ง

๕. วิทยุวันชาติจากการนั่งนอนบนที่นั่งที่นอนอันสูงใหญ่ เช่น อย่าง
ที่สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก จันโภชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยัง
นั่งนอนบนที่นั่งที่นอนอันสูงใหญ่เห็นปานนี้ คือ เตียงมีเท้าเกินประมาณ
เตียงมีเท้าทำด้วยรูปสัตว์ร้ายผ้าโกเชาว์ขนยาว เครื่องลาดที่ทำด้วยขนแกะ
วิจิตรด้วยลวดลาย เครื่องลาดที่ทำด้วยขนแกะสีขาว เครื่องลาดที่มีสัณ
ฐานเป็นช่อดอกไม้ เครื่องลาดที่ยัดนุ่น เครื่องลาดขนแกะวิจิตรด้วยรูป
สัตว์ร้าย มีสีหะและเสือเป็นต้น เครื่องลาดขนแกะมีขนตั้ง เครื่องลาดขน
แกะมีขนข้างเดียว เครื่องลาดทองและเงินเกมใหม่ เครื่องลาดไหมขลิบทอง
และเงิน เครื่องลาดขนแกะจุนางพื่อน ๑๖ คน เครื่องลาดหลังช้าง เครื่องลาด
หลังม้า เครื่องลาดในรถ เครื่องลาดที่ทำด้วยหนังสัตว์ชื่ออชินะ อันมีขน
อ่อนนุ่ม เครื่องลาดอย่างดีทำด้วยหนังชะมด เครื่องลาดมีเพดาน เครื่อง
ลาดมีหมอนข้าง แม้ข้อนี้ก็ เป็นศิลปะของเธอประการหนึ่ง

๖. ทัศนวิสัยจากการประกอบารประดับตกแต่งร่างกายอันเป็นฐานแห่งการแต่งตัว เช่นอย่างที่สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก ฉันทโชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังชวนชวายเป็นการประดับตกแต่งร่างกายอันเป็นฐานแห่งการแต่งตัวเห็นปานนี้ คือ อบตัว ไคล อวัยวะ อาบน้ำหอม นวด ส่องกระจก ต้มตา ตัดดอกไม้ ประเทืองผิว ผัดหน้า ทาปาก ประดับข้อมือ สวมเกี้ยว ใช้ไม้เท้า ใช้กลักยา ใช้ดาบ ใช้ขรรค์ ใช้ร่ม สวมรองเท้าประดับวิจิตร ติดกรอบหน้า ปักปิ่น ใช้พัดวาลวิชนี นุ่มนวลผ้าขาว นุ่มนวลผ้ามีชาย แม้ข้อนี้ก็จะเป็นศีลของเธอประการหนึ่ง

๗. ทัศนวิสัยจากตริจฉานกถา เช่นอย่างที่สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก ฉันทโชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังประกอบตริจฉานกถาเห็นปานนี้ คือ พุทธเรื่องพระราชา เรื่องโจร เรื่องมหาอำมาตย์ เรื่องกองทัพ เรื่องภัย เรื่องรบ เรื่องข้าว เรื่องน้ำ เรื่องผ้า เรื่องที่นอน เรื่องดอกไม้ เรื่องของหอม เรื่องญาติ เรื่องยาน เรื่องบ้าน เรื่องนิคม เรื่องนคร เรื่องชนบท เรื่องสตรี เรื่องบุรุษ เรื่องคนกล้าหาญ เรื่องตลก เรื่องทำน้ำ เรื่องคนที่ล่วงลับไปแล้ว เรื่องเบ็ดเตล็ด เรื่องโลก เรื่องทะเล เรื่องความเจริญและความเสื่อมด้วยประการนั้นๆ แม้ข้อนี้ก็จะเป็นศีลของเธอประการหนึ่ง

๘. ทัศนวิสัยจากการกล่าวถ้อยคำแก่งแย่งกัน เช่นอย่างที่สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก ฉันทโชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังชวนชวายเป็นการกล่าวถ้อยคำแก่งแย่งกันเห็นปานนี้ เช่นว่าท่านไม่รู้ทั่วถึงธรรมวินัยนี้ ข้าพเจ้ารู้ทั่วถึง ท่านรู้จักทั่วถึงธรรมวินัยนี้ได้อย่างไร ท่านปฏิบัติผิด ข้าพเจ้าปฏิบัติถูก ถ้อยคำของข้าพเจ้าเป็นประโยชน์ ของท่านไม่เป็นประโยชน์ คำที่ควรจะกล่าวก่อน ท่านกลับกล่าวภายหลัง คำที่ควรจะกล่าวภายหลัง ท่านกลับกล่าวก่อน ข้อที่ท่านเคยช้ำชองมาผันแปรไปแล้ว ข้าพเจ้าจับผิดวาตะของท่านได้แล้ว ข้าพเจ้าชมท่านได้แล้ว ท่านจงถอนวาตะเสีย มิฉะนั้นจงแก้ไขเสีย ถ้าสามารถ แม้ข้อนี้ก็จะเป็นศีลของเธอประการหนึ่ง

๙. ภิภษุเว้นขาดจากการประกอบทุตกรรมและการรับใช้ เช่นอย่างที สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก ฉันโภชนะทีเขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยัง ขวนขวายประกอบทุตกรรมและการรับใช้เห็นปานนี้คือ รับเป็นทุตของพระราชา ราชมหาอำมาตย์ กษัตริย์ พราหมณ์ คฤหบดี และกุมาร ว่า ท่านจง ไปในทีนี้ ท่านจงไปในทีโน้น ท่านจงนำเอาสิ่งนีไป ท่านจงนำเอาสิ่งนีในที โน้น มา ดังนี้ แม้ข้อนี้ก็เป็นศีลของเธอประการหนึ่ง

๑๐. ภิภษุเว้นขาดจากการพุดหลอกลวง และการพุดเลียบเคียง เช่น อย่างทีสมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก ฉันโภชนะทีเขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังพุดหลอกลวง พุดเลียบเคียง พุดหวานล่อม พุดและเล็ม แสวงหา ลากด้วยลาก แม้ข้อนี้ก็เป็นศีลของเธอประการหนึ่ง

-จบมัชฌิมศีล-

๑. ภิภษุเว้นขาดจากการเลียงชีพ โดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชา เช่นอย่างทีสมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก ฉันโภชนะทีเขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังเลียงชีพโดยทางผิด ด้วยติรัจฉานวิชาเห็นปานนี้ คือ ทายอ้วยวะ ทาย นิमित ทายอุปบาศ ทำนายฝัน ทำนายลักษณะ ทำนายหนูกัดผ้า ทำพิธี บูชาไฟ ทำพิธีเบิกแวนเวียนเทียน ทำพิธีชัดเกลบบบูชาไฟ ทำพิธีชัดรำบูชา ไฟ ทำพิธีชัดข้าวสารบูชาไฟ ทำพิธีเติมเนยบูชาไฟ ทำพิธีเติมน้ำมันบูชาไฟ ทำพิธีเสกเป่าบูชาไฟ ทำพิธีกรรมด้วยโลหิต เป็นหมอดูอ้วยวะ ดูลักษณะทีบ้าน ดูลักษณะทีนา เป็นหมอปลกเสก เป็นหมอผี เป็นหมอลงเลขยันต์คุ้มกัน บ้านเรือน เป็นหมองู เป็นหมอยาพิษ เป็นหมอแมลงป่อง เป็นหมอรักษา

แผลหนูกัด เป็นหมอทายเสียงนก เป็นหมอทายเสียงกา เป็นหมอทายอายุ เป็นหมอเสกกันลูกศร เป็นหมอทายเสียงสัตว์ แม้ข้อนี้ก็จะเป็นศิลปะของเธอประการหนึ่ง

๒. ภิขุเว็นขาดจากการเลี้ยงชีพ โดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชา เช่น อย่างที่สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก ฉันทโฆชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังเลี้ยงชีพโดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชาเห็นปานนี้ คือ ทายลักษณะแก้วมณี ทายลักษณะผ้า ทายลักษณะไม้พลอง ทายลักษณะศาสตรา ทายลักษณะดาบ ทายลักษณะศร ทายลักษณะธนู ทายลักษณะอาวุธ ทายลักษณะสตรี ทายลักษณะบุรุษ ทายลักษณะกุมาร ทายลักษณะกุมารี ทายลักษณะทาส ทายลักษณะทาสี ทายลักษณะช้าง ทายลักษณะม้า ทายลักษณะกระบือ ทายลักษณะโคอุสุภะ ทายลักษณะโค ทายลักษณะแพะ ทายลักษณะแกะ ทายลักษณะไก่ ทายลักษณะนกกระทา ทายลักษณะเหี้ย ทายลักษณะตุ่น ทายลักษณะเต่า ทายลักษณะมฤค แม้ข้อนี้ก็จะเป็นศิลปะของเธอประการหนึ่ง

๓. ภิขุเว็นขาดจากการเลี้ยงชีพ โดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชา เช่นอย่างที่สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก ฉันทโฆชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังเลี้ยงชีพโดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชาเห็นปานนี้คือ คือ ดูฤกษ์ยามตรา- ทักว่าพระราชจักยกออก พระราชจักไม่ยกออก พระราชาภายในจักยก เข้าประชิด พระราชาภายนอกจักถอย พระราชาภายนอกจักยกเข้าประชิด พระราชาภายในจักถอย พระราชาภายในจักมีชัย พระราชาภายนอกจักปราชัย พระราชาภายนอกจักมีชัย พระราชาภายในจักปราชัย พระราชาองค์นี้จักมีชัย พระราชาองค์นี้จักปราชัย เพราะเหตุนี้ ๆ แม้ข้อนี้ก็จะเป็นศิลปะของเธอประการหนึ่ง

๔. ภิขุเว็นขาดจากการเลี้ยงชีพ โดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชา เช่นอย่างที่สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก ฉันทโฆชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังเลี้ยงชีพโดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชาเห็นปานนี้ คือ พยากรณ์ว่า จักมี

จันทรคราส จักมีสุริยคราส จักมีนักษัตรคราส ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์จัก
เดินถูกทาง ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์จักเดินผิดทาง ดาวนักษัตรจักเดินถูกทาง
ดาวนักษัตรจักเดินผิดทาง จักมีอุกกาบาต จักมีดาวหาง จักมีแผ่นดินไหว
จักมีฟ้าร้อง ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์และดาวนักษัตรจักขึ้น ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์
และดาวนักษัตรจักตก ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์และดาว นักษัตรจักมัวหมอง
ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์และดาวนักษัตรจักกระจ่าง จันทรคราสจักมีผลเป็น
อย่างนี้ สุริยคราสจักมีผลเป็นอย่างนี้ นักษัตรคราสจักมีผลเป็นอย่างนี้
ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์เดินถูกทางจักมีผลเป็นอย่างนี้ ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์
เดินผิดทางจักมีผลเป็นอย่างนี้ ดาวนักษัตรเดินถูกทางจักมีผลเป็นอย่างนี้
ดาวนักษัตรเดินผิดทางจักมีผลเป็นอย่างนี้ มีอุกกาบาตจักมีผลเป็นอย่างนี้
มีดาวหางจักมีผลเป็นอย่างนี้ แผ่นดินไหวจักมีผลเป็นอย่างนี้ ฟ้าร้องจักมี
ผลเป็นอย่างนี้ ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์และดาวนักษัตรขึ้นจักมีผลเป็นอย่างนี้
ดวงจันทร์ดวงอาทิตย์และดาวนักษัตรตกจักมีผลเป็นอย่างนี้ ดวงจันทร์
ดวงอาทิตย์และดาวนักษัตรมัวหมองจักมีผลเป็นอย่างนี้ ดวงจันทร์ดวงอา-
ทิตย์และดาวนักษัตรกระจ่างจักมีผลเป็นอย่างนี้ *แม้ข้อนี้ก็ เป็นศีลของเธอ
ประการหนึ่ง*

๕. ภิกษุเว้นขาดจากการเลี้ยงชีพ โดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชา
เช่นอย่างที่สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก ฉันทโภชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว
ยังเลี้ยงชีพโดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชาเห็นปานนี้ คือ พยากรณ์ว่า จักมี
ฝนดี จักมีฝนแล้ง จักมีภิกษาหาได้ง่าย จักมีภิกษาหาได้ยาก จักมีความ
เกษม จักมีภัย จักเกิดโรค จักมีความสำราญหาโรคมิได้ หรือนับคะแนน
คำนวณ นับประมวล แต่งภาพย์ โลกายัตตศาสตร์ *แม้ข้อนี้ก็ เป็นศีลของเธอ
ประการหนึ่ง*

๖. ภิกษุเว้นขาดจากการเลี้ยงชีพ โดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชา
เช่นอย่างที่สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก ฉันทโภชนะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว

ยังเลี้ยงชีพโดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชาเห็นปานนี้ คือ ให้ฤกษ์อาวาหมงคล ให้ฤกษ์วิวาหมงคล ดูฤกษ์เรียงหมอน ดูฤกษ์หย่าร้าง ดูฤกษ์เก็บทรัพย์ ดูฤกษ์จ่ายทรัพย์ ดูโชคดี ดูเคราะห์ร้าย ให้ยาผดุงครรภ์ ร่ายมนต์ให้สิ้น กระด้าง ร่ายมนต์ให้กางเข็ง ร่ายมนต์ให้มีอสัง ร่ายมนต์ไม่ให้หู่ได้ยิน เสียง เป็นหมอทรงกระจก เป็นหมอทรงหญิงสาว เป็นหมอทรงเจ้าบวง-สรวงพระอาทิตย์ บวงสรวงทำวมหาพรหม ร่ายมนต์พ่นไฟ ทำพิธีเชิญ ขวัญ แม้ข้อนี้ก็ เป็นศิลปะของเธอประการหนึ่ง

๗. ฤกษ์เว้นขาดจากการเลี้ยงชีพ โดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชา เช่นอย่าง ที่สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางจำพวก ฉันทโฆชะที่เขาให้ด้วยศรัทธาแล้ว ยังเลี้ยงชีพโดยทางผิดด้วยติรัจฉานวิชาเห็นปานนี้ คือ ทำพิธีบนบาน ทำ พิธีแก้บน ร่ายมนต์ขับผี สอนมนต์ป้องกันบ้านเรือน ทำกะเทยให้กลับ เป็นชาย ทำชายให้กลายเป็นกะเทย ทำพิธีปลุกเรื้อน ทำพิธีบวงสรวงพื้น ที่ พ่นน้ำมันต์ รดน้ำมันต์ ทำพิธีบูชาไฟ ปรุงยาสำรอก ปรุงยาถ่าย ปรุงยาถ่ายโทษเบื้องบน ปรุงยาถ่ายโทษเบื้องล่าง ปรุงยาแก้ปวดศีรษะ หุงน้ำมันหยอดหู ปรุงยาตา ปรุงยานัตถุ์ ปรุงยาทาแก้ปวด ปรุงยาทาสมาน ป้ายยาตา ทำการผ่าตัด รักษาเด็ก ชะแผล แม้ข้อนี้ก็ เป็นศิลปะของเธอ ประการหนึ่ง

ดูกรมหาบพิตร ฤกษ์สมบุรณ์ด้วยศิลปะอย่างนี้ ย่อมไม่ประสพ ภัยแต่ไหนๆเลย เพราะศิลปะสังวรนั้นเปรียบเหมือนกษัตริย์ผู้ได้มูรธา-ภิเชก กำจัดราชศัตรูได้แล้ว ย่อมไม่ประสพภัยแต่ไหนๆเพราะราช ศัตรูนั้น ดูกรมหาบพิตร ฤกษ์ก็ฉันทนั้น สมบุรณ์ด้วยศิลปะอย่างนี้แล้ว ย่อมไม่ประสพภัยแต่ไหนๆ เพราะศิลปะสังวรนั้น ฤกษ์สมบุรณ์ด้วย อริยศิลปะชั้นนี้ ย่อมได้เสวยสุขอันปราศจากโทษในใจ ดูกรมหาบพิตร ด้วยประการ ดังกล่าวมานี้แล ฤกษ์ชื่อว่า เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยศิลปะ.

-จบมหาศีล-

กินก่อนเหล็กแดงเผาไฟดีกว่า ถ้าอยู่อย่างพุกุดีล

ภิกษุทั้งหลาย! การที่ถูกบุรุษมีกำลังแข็งแรง
เอาขอเหล็กอันร้อนเป็นเปลวไฟ ลูกโพลงมีแสงโชติ
ช่วง กระชากปากให้เปิด แล้วโยนก้อนเหล็กแดง
อันร้อนแรง ลูกโพลง มีแสงโชติช่วง เข้าไปในปาก
มันไหม้ริมฝีปาก ไหม้ปาก ไหม้ลิ้น ไหม้คอ ไหม้
ท้อง ไหม้ลำไส้ใหญ่ของเขา พาลำไส้เล็กออกมา
โดยทวารเบื้องตั้นั้นต่างหากเป็นการดี สำหรับภิกษุ
ซึ่งเป็นคนทุศีล มีความเป็นอยู่ลามกไม่สะอาด.. ฯลฯ

ข้อนั้นเพราะเหตุไร? ภิกษุ ท. ! เพราะว่า
หาได้เป็นเหตุให้เขาต้องเกิดในอบาย ทุคติ วินิบาต
นรก ภายหลังแต่ความตาย เพราะการทำลายแห่ง
กายไม่ ส่วนการที่เขาเป็นคนทุศีล มีความเป็นอยู่
ลามกไม่สะอาด... ฯลฯ แล้วยังบริโภคน้ำข้าวของ
ชาวบ้าน ที่เขาถวายด้วยศรัทธานั้น ย่อมเป็นไปเพื่อ
ความทุกข์ไม่เกื้อกูลแก่เขาตลอดกาลนาน ภายหลัง
แต่ความตาย เพราะการทำลายแห่งกายเขาย่อม
เข้าถึง อบาย ทุคติ วินิบาต นรก.

(ย่อบางตอนจากขุมทรัพย์จากพระโอษฐ์)

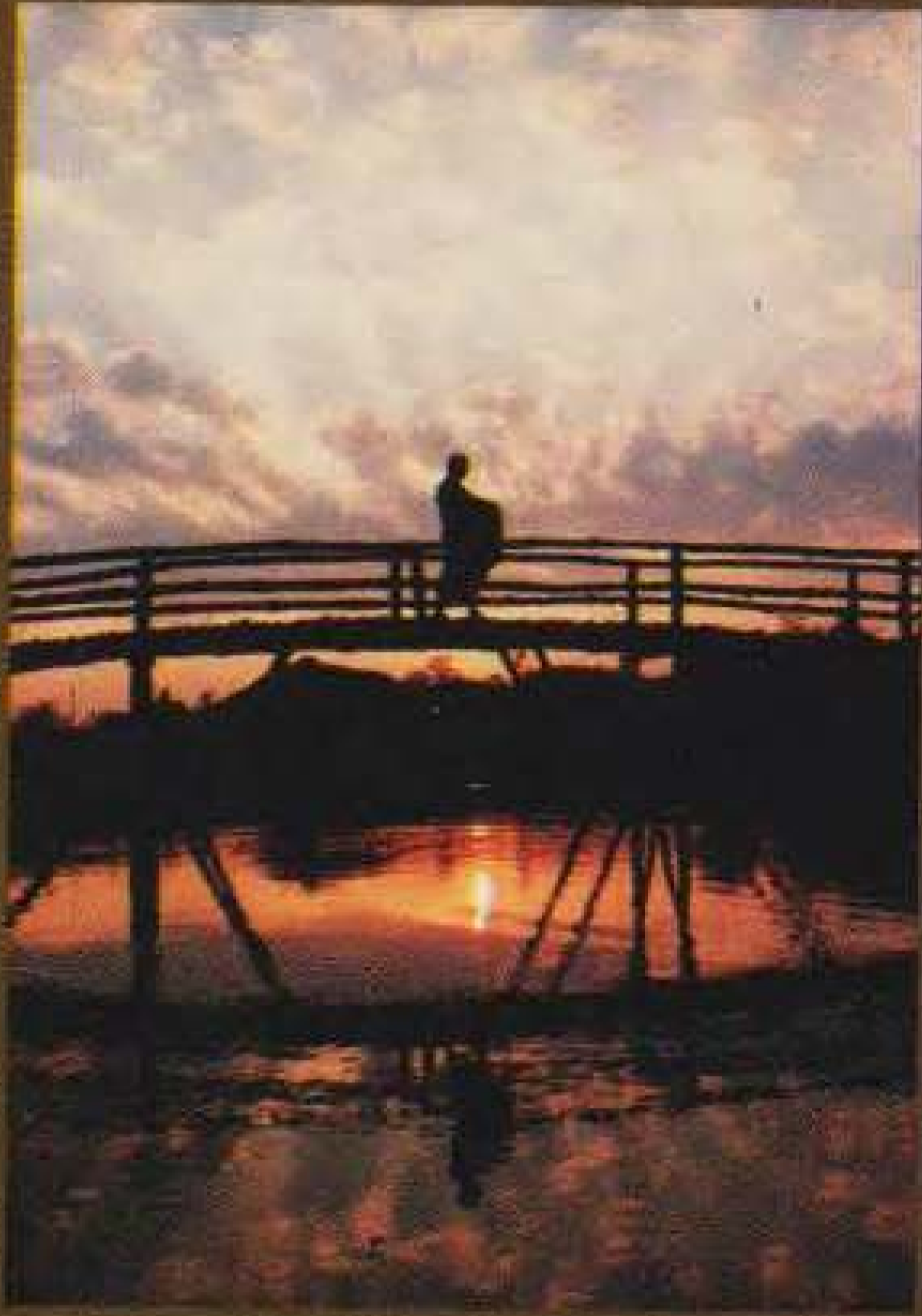
จำเลยศาลา

จักสืบทอดแนวพุทธที่สุดซึ่ง
เพื่อเข้าถึงพุทธแท้ไม่แปรผัน
แม้จะมีวิบากกล้ำมาพัวพัน
จะประจัญเพียรสู้ไม่รู้คลาย

โลกก็เป็นอย่างที่เราเห็นเช่นนี้หนอ
เบียดเบียนต่อคนดีจนหนีหาย
ขอทำดีก็ลำบากยากแทบตาย
ต้องมากลายเป็นจำเลยโหดเอ๋ย“คน”

จักสืบทอดหน่อเนื้อเชื้อพระพุทธ
ไม่ยอมหยุดสิ้นแรงทุกแห่งหน
แม้ท่ามกลางหมู่มารผลาญผจญ
จะสู้ทนพลีชีวิตอุทิศเอ๋ย

...โยคาวจร

การมาเป็นพระก็คือ
มาเป็นครูแก่สังคม
มาเป็นตัวอย่างให้เห็นถึงความเป็นอยู่
ง่ายๆ เบา ว่าง พ้นภาระ ไม่สะสม
กอบโกยกักตุน หรือมีความหวงแหน
มีชีวิตอยู่ด้วยปัจจัยสี่เท่าที่จำเป็น
เท่านั้น.....

สิ่งใดเป็นสิ่งที่ขัดต่อพระธรรม
วินัยของพระพุทธองค์แล้ว จะมาบังคับ
ให้พวกอาตมาอนุโลมตาม โดยถือว่า
เอาตามคนหมู่มาก...

ถ้าจะให้เสียธรรมกันแล้วละก็
เอาชีวิตของพวกอาตมาไปเสียดีกว่า!

